

Bijlage 1 Vragenformulier t.b.v. Nota van Inlichtingen

Europese aanbesteding Resultaatverplichte ICT-/ IV-opdrachten Maatwerk Diensten Applicaties (RVICTO-MDA) 2026
TenderNed-kenmerk: 572361

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
1	Algemeen	Algemeen	Algemeen	1		De Aankondiging (https://www.tenderned.nl/aankondigingen/overzicht/414368) vermeldt 'Plaats van Uitvoering (NUTS-code): NEDERLAND (NL)'. Hiermee wordt als plaats van uitvoering volgens geldende regelgeving en jurisprudentie (en gelet op aankondigingen die gericht zijn op Caribisch Nederland) uitsluitend Europees Nederland gedefinieerd. Onze vragen: a. Zijn opdrachten waarbij (mede) (i) de plaats van uitvoering Caribisch Nederland (C/N, de BES eilanden) en/of (ii) deze uitgevoerd worden ten behoeve van een of meerdere onderdelen van de Rijksoverheid in C/N, uitgesloten van deze aanbesteding? In andere woorden, zullen de alhier bedoelde opdrachten niet binnen de Raamovereenkomst worden uitgevoerd? Indien het antwoord op vraag a ontkennend is: b. Kan enkel worden ingeschreven voor (delen van) opdrachten waarbij (i) de plaats van uitvoering C/N (de BES eilanden) is en/of (ii) deze uitgevoerd worden t.b.v. een of meerdere onderdelen van de Rijksoverheid in C/N? c. Hoe is het recht op een eerlijke toegang tot deze aanbesteding voor marktpartijen gevestigd in Caribisch Nederland gewaarborgd, en hoe zijn deze partijen op de hoogte gesteld van deze aanbesteding? d. Op welke grond wordt gemeend dat de aanbesteding zich (mede) kan uitstreken tot (i) plaats van uitvoering C/N (BES) en/of (ii) opdrachten uitgevoerd t.b.v. een of meerdere onderdelen van de Rijksoverheid in C/N?	a. Nee. De vermelding van NUTS-code NL in de aankondiging bepaalt niet welke opdrachten binnen de reikwijdte van de raamovereenkomst vallen. Opdrachten die worden uitgevoerd ten behoeve van Deelnemers die actief zijn in Caribisch Nederland, kunnen binnen de raamovereenkomst worden uitgevoerd, voor zover deze binnen de scope van de aanbesteding vallen. b. Nee. Inschrijven op delen van opdrachten of uitsluitend op opdrachten met een specifieke plaats van uitvoering is niet mogelijk. De aanbesteding ziet op de gehele scope zoals beschreven in het Aanbestedingsdocument. c. De aanbesteding staat open voor alle ondernemingen die aan de gestelde eisen voldoen, ongeacht hun vestigingsplaats. De aankondiging is gepubliceerd op TenderNed, het officiële publicatiekanaal voor aanbestedingen van de Rijksoverheid, waarmee de aanbesteding voor alle marktpartijen toegankelijk is. d. De aanbesteding wordt uitgevoerd volgens de Aanbestedingswet 2012. Dit kader is van toepassing op (Europese) aanbestedingen van de rijksoverheid, ongeacht de locatie van de Deelnemer waarvoor een opdracht wordt uitgevoerd. De territoriale reikwijdte van de aanbesteding wordt bepaald door de Aanbestedende dienst, de Deelnemers en de scope zoals beschreven in het Aanbestedingsdocument. Deelnemers mogen dus binnen de beoogde Raamovereenkomst opdrachten verstrekken waarbij de plaats van uitvoering in bijvoorbeeld Caribisch Nederland is. Dit aandeel zal ten opzichte van het totale volume van de Raamovereenkomst zeer laag zijn. Geografie of regiogebondenheid is bij de dienstverlening binnen deze Raamovereenkomst in algemene zin van ondergeschikte betekenis: veel (delen van) maatwerk diensten applicaties kunnen hoofdzakelijk vanuit een andere locatie dan bij de opdrachtgever uitgevoerd worden. Zie ook par. 2.2.1.3. van het Aanbestedingsdocument. In par. 2.1.2 van het Aanbestedingsdocument is hiernaast benoemd dat opdrachten die buiten de Europese Unie moeten worden uitgevoerd en een zuiver 'lokaal' karakter hebben, buiten scope van de Raamovereenkomst vallen. Bij een dergelijke opdracht mag het interstatelijk handelsverkeer tussen lidstaten niet worden belemmerd en er mag er geen duidelijk grensoverschrijdend belang aanwezig zijn. Dit geldt dus ook voor 'lokale opdrachten' waarbij de plaats van uitvoering in het Caribisch Nederland
2	Algemeen	Algemeen	Algemeen	Bijlage 4.1		Hoe verhouden de verschillende ICT-landschappen van deelnemers (zoals beschreven in bijlage 4.1) zich tot de generieke eisen in het Programma van Eisen, en in hoeverre wordt maatwerk per deelnemer verwacht?	De verschillende ICT-landschappen van de Deelnemers (zoals beschreven in Bijlage 4.1) vormen de context waarbinnen de Opdrachtnemer moet werken. De generieke eisen in het Programma van Eisen gelden voor alle Deelnemers, ongeacht verschillen in hun ICT-landschappen. Maatwerk per Deelnemer wordt alleen verwacht waar het PvE dit expliciet voorschrijft, namelijk wanneer een Deelnemer in de Aanvraag specifieke architecturen, standaarden, tooling of kaders benoemt.
3	Algemeen	Algemeen	Algemeen	Bijlage 4.2		In hoeverre zijn de behoefteprofielen van deelnemers (bijlage 4.2) leidend voor de daadwerkelijke opdrachtverstrekking gedurende de looptijd van de raamovereenkomst?	De behoefteprofielen in Bijlage 4.2 zijn niet leidend voor de daadwerkelijke opdrachtverstrekking. Ze dienen uitsluitend als informatieve context om Inschrijvers inzicht te geven in: - de diversiteit van ICT-omgevingen, - de typen opdrachten die kunnen voorkomen, - de bandbreedte van mogelijke capaciteits- en competentiebehoeften. De daadwerkelijke opdrachten worden altijd bepaald door: - de Aanvraag van de betreffende Deelnemer, - de specifieke eisen uit het PvE (uniform voor alle Deelnemers), - de Nadere overeenkomst die daarop volgt.
4	Algemeen	Algemeen	Algemeen	TenderNed Eisen		Context: In TenderNed staan bij "Beantwoord de eisen" 8 eisen. Zowel eis 4 als 5 hebben de naam "Economische en financiële draagkracht". Bij Eis 5 wordt als bewijsstuk gevraagd bijlage 19 toe te voegen, die ook specifiek wordt gevraagd bij eis 7 "Formulier(en) aanmelding c.q. verklaring financiële bijdragen". Vraag: Kunt u dit toelichten?	Bijlage 19 wordt zowel bij eis 5 als bij eis 7 gevraagd omdat het document twee functies heeft: - als bewijsstuk voor financiële draagkracht (eis 5) - en als verplicht formulier voor financiële bijdragen (eis 7) De dubbele vermelding in TenderNed is een technische weergave, geen inhoudelijke afwijking. De Inschrijver hoeft maar één keer Bijlage 19 in te vullen en rechtsgeldig te ondertekenen. Ditzelfde document moet vervolgens bij beide eisen (eis 5 én eis 7) worden geüpload in TenderNed, omdat het systeem deze eisen afzonderlijk registreert. Zie ook het antwoord op vraag 683.
5	Algemeen	Algemeen	Algemeen			Kunt u inzicht geven in de uitnutting van de huidige RVICTO mantel in termen van (i) type opdrachten, (ii) dominant gevraagde profielen, (iii) gemiddelde opdracht volume en (iv) looptijd van de opdrachten?	Binnen de huidige raamovereenkomst zijn in totaal 103 opdrachten verstrekt (stand eind 2025). Deze opdrachten variëren in omvang. Ook varieert het type opdrachten qua scope. Te denken valt aan het bouwen van een website, uitvoeren van een functiepuntanalyse tot beheer, onderhoud en migratie van een applicatie. De verdeling naar financiële bandbreedtes is onderstaand aangegeven waarbij de data zijn gebaseerd op de waarde van de NOK bij aanvang van de opdracht. Bandbreedte Aantal opdrachten Gemiddelde waarde van de initiële opdracht Totaal volume initiële opdracht ≤ € 50.000 22 € 35.000 € 770.000 € 50.000 – € 300.000 44 € 160.000 € 6.880.000 € 300.000 – € 1.000.000 17 € 522.000 € 8.740.000 € 1.000.000 – € 5.000.000 16 € 2.150.000 € 38.700.000 € 5.000.000 – € 10.000.000 2 € 7.673.500 € 15.347.000 € 10.000.000 2 € 13.265.000 € 26.500.000 Let op: het product van aantal × gemiddelde waarde per bandbreedte komt niet noodzakelijk overeen met het totaalvolume in die bandbreedte; de weergegeven gemiddelden zijn afgerond en het totaal is berekend op basis van de werkelijke initiële opdrachtwaarden. ii. Dominant gevraagde profielen Er is geen betrouwbare informatie beschikbaar over de inhoudelijke profielen of rollen die binnen deze opdrachten zijn gevraagd. De raamovereenkomst bevat geen geaggregeerde gegevens over gevraagde competenties of functietypen. iii. Gemiddeld opdrachtvolume Het totale gerealiseerde volume bedraagt circa € 97 miljoen. De gemiddelde opdrachtwaarde per bandbreedte is weergegeven in de tabel hierboven. iv. Looptijd van opdrachten 103 NOK's hebben een initiële looptijd zoals bekend bij aanvang van de opdracht: gemiddelde looptijd 17 maanden (kortste 2 maanden en langste 59 maanden) Van de 103 zijn 39 NOK's afgerond: gemiddelde looptijd 12 maanden (kortste 2 maanden en langste 37 maanden) Van de 103 hebben 39 NOK's een actuele verlenging: gemiddelde looptijd 41 maanden (kortste 3 maanden en langste 97 maanden) Van de 103 zijn er 25 in de initiële looptijd: gemiddelde looptijd 24 maanden (kortste 2 maanden en langste 59 maanden) Aanvullende context: De huidige uitnutting (circa 50% van de oorspronkelijk verwachte € 192 miljoen) past bij de overgangsfase waarin veel Deelnemers zich bevinden, Ja, maar deze worden meegerekend in de toegestane hoeveelheid pagina's.
6	Algemeen	Algemeen	Algemeen			Is het toegestaan de diverse documenten te voorzien van (i) een voorblad en/of (ii) inhoudsopgave? Wordt deze meegerekend in de toegestane hoeveelheid pagina's?	Ja, maar deze worden meegerekend in de toegestane hoeveelheid pagina's.
7	Algemeen	Algemeen	Algemeen			Hoe wordt omgegaan met verschillen in volwassenheid tussen deelnemende organisaties bij de inzet van opdrachtnemers, bijvoorbeeld op het gebied van agile werken, DevOps en governance?	Verschillen in volwassenheid tussen Deelnemers worden niet centraal geharmoniseerd binnen de raamovereenkomst. In plaats daarvan wordt hiermee omgegaan via een combinatie van generieke PvE-eisen (die voor iedereen gelden) en maatwerk per Aanvraag (waar de Deelnemer zijn eigen volwassenheidsniveau en werkwijze bepaalt).
8	Algemeen	Bijlage 3 PvE Tarieven en facturering	T.3			Hoe wordt de facturatie binnen een combinatie van hoofdaannemers (comparanten) vormgegeven? Uitgangspunt is dat per Nadere Overeenkomst één partij factureert richting de opdrachtgever. Is het toegestaan dat deze facturerende partij niet per definitie de penvoerder is, maar één van de comparanten, mits er voor de opdrachtgever sprake blijft van één aanspreekpunt en één factuur per opdracht, teneinde onnodige administratieve lasten te verminderen?	Zie het antwoord op vraag 346.
9	Algemeen	Bijlage 3 PvE Tarieven en facturering	T.3			Hoe wordt binnen deze raamovereenkomst omgegaan met facturatie door onderaannemers? Is rechtstreekse facturatie aan de opdrachtgever toegestaan, of dient alle facturatie via de hoofdaannemer te verlopen? Welke overwegingen liggen hieraan ten grondslag, mede in relatie tot het voorkomen van onnodige administratieve lasten en prijsopdriving door doorbelastingsconstructies?	Zie het antwoord op vraag 346.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
10	Algemeen	Algemeen	Algemeen			In hoeverre zijn vestigingsplaats en herkomst van (hoofd)aannemers en onderaannemers van invloed op de beoordeling en inzet binnen deze aanbesteding? Meer specifiek: - Worden hoofdaannemers met een eigenaar gevestigd in de Verenigde Staten op gelijke wijze beoordeeld als EU-gevestigde partijen? - Hoe wordt omgegaan met combinaties waarbij de hoofdaannemer/penvoerder binnen de EU is gevestigd, maar gebruikmaakt van onderaannemers uit de VS? - Gelden er aanvullende eisen of beperkingen ten aanzien van datalocatie, soevereiniteit of juridische jurisdictie die hierop van invloed zijn?	- Vestigingsplaats of eigendom (VS/EU) speelt geen rol in de beoordeling. - Alle data moet binnen de EER blijven en onder EU-jurisdictie vallen. - Onderaannemers uit de VS zijn toegestaan, maar alleen als zij geen toegang hebben tot data buiten de EER en volledig voldoen aan de PvE-eisen. - De hoofdaannemer is ketenverantwoordelijk voor compliance, security en datalocatie. - Voor staatsgeheimen geldt Nederlandse jurisdictie.
11	Algemeen	Algemeen	Algemeen			Welke taal geldt als standaard binnen de uitvoering van opdrachten, met name binnen agile teams? Is het uitgangspunt dat zowel de communicatie binnen teams als met stakeholders primair in het Nederlands plaatsvindt, of wordt inzet van niet-Nederlandstalige teamleden (bijvoorbeeld Engelstalig) als onlikwaardig beschouwd?	Zie het antwoord op vraag 219.
12	Algemeen	Algemeen	Algemeen			Welke uitgangspunten gelden ten aanzien van de locatie van uitvoering van werkzaamheden? In het bijzonder: - In hoeverre is inzet van nearshore- of offshorecapaciteit toegestaan? - Wordt verwacht dat agile teams (deels) fysiek op locatie bij de deelnemer aanwezig zijn, en zo ja, met welke frequentie?	Zie het antwoord op vraag 107.
13	Algemeen	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.6.1			In hoeverre worden bij minicompenties naast prijs ook kwalitatieve aspecten (zoals teamervaring, aanpak en bewezen werkwijze) meegewogen, en hoe wordt gehandeld dat selectie niet primair op prijs plaatsvindt?	De gunningscriteria die worden toegepast in de Aanvragen staan in AP6.1. Deelnemer bepaalt zelf welke weging er aan de diverse criteria wordt gegeven. Gunning vindt altijd plaats op basis van prijs en kwaliteit.
14	Algemeen	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.1			Hoe wordt omgegaan met situaties waarin meerdere leveranciers aantoonbaar geschikt zijn voor een opdracht, maar het volume van opdrachten zich concentreert bij een beperkt aantal partijen? Zijn er mechanismen voorzien om spreiding over leveranciers te stimuleren?	De raamovereenkomst bevat geen mechanismen die opdrachterspreiding over Opdrachtnemers stimuleren of afdwingen. De verdeling van Opdrachten vindt plaats op basis van Aanvragen die in minicompentie worden uitgezet of Aanvragen die via het toerbeurtschema worden toegewezen.
15	Algemeen	Algemeen	Algemeen			Hoe wordt geborgd dat kleinere of gespecialiseerde leveranciers voldoende kans krijgen om relevante opdrachten te verkrijgen, met name in de beginfase van de raamovereenkomst wanneer KPI's nog moeten worden opgebouwd?	Zie paragraaf 2.2 van het aanbestedingsdocument, in het bijzonder 2.2.1.4 (toegang midden- en kleinbedrijf) en 2.2.1.5 (organisatorische gevolgen en risico's). We hebben een aanpak gekozen die: 1. Bij de aanbesteding geen onnodige belemmeringen opwerpt om in te schrijven; 2. Na gunning van de Raamovereenkomst ruime mogelijkheden biedt voor zowel het MKB als grotere ondernemingen om opdrachten gegund te krijgen; 3. Vergelijkbare mogelijkheden biedt voor ondernemingen met verschillende in de markt aanwezige businessmodellen. Nichepelers of partijen die zelfstandig slechts een beperkt deel van de mogelijke opdrachten kunnen of willen invullen, kunnen zich zowel voor de Raamovereenkomst kwalificeren (bijvoorbeeld: door samen met anderen in te schrijven), als voor de Nadere overeenkomsten (via een Opdrachtnemer). Tevens biedt zowel de aanbesteding als de Raamovereenkomst de gelegenheid tot inzet van onderaannemer(s). De Raamovereenkomst bevat geen specifieke mechanismen om te borgen dat kleinere of gespecialiseerde leveranciers in de beginfase van de Raamovereenkomst extra kansen krijgen. Alle soorten opdrachtnemers – groot of klein – dingen vanaf dag één op gelijke wijze mee in minicompenties.
16	Algemeen	Algemeen	Algemeen			In hoeverre wordt bij de toewijzing van opdrachten rekening gehouden met specifieke expertise of domeinkennis van leveranciers, in plaats van generieke inzetbaarheid of beschikbare capaciteit?	Bij de toewijzing van opdrachten wordt uitdrukkelijk rekening gehouden met specifieke expertise, domeinkennis en competenties van leveranciers. Het PvE maakt duidelijk dat Deelnemers per Aanvraag inhoudelijke, rolgebonden en domeinspecifieke eisen mogen stellen, en dat deze zwaar meewegen in de beoordeling. Generieke inzetbaarheid of beschikbare capaciteit is niet leidend; de match tussen de gevraagde expertise en het voorgestelde team is dat wél.
17	Algemeen	Algemeen	Algemeen			Hoe wordt omgegaan met opdrachten die een hoge mate van maatwerkontwikkeling vereisen, en in hoeverre wordt dit onderscheidend beoordeeld ten opzichte van meer gestandaardiseerde of beheersmatige opdrachten?	De raamovereenkomst maakt geen onderscheidende categorieën voor "maatwerkontwikkeling" versus "gestandaardiseerde" of "beheersmatige" opdrachten. Het onderscheid wordt per Aanvraag gemaakt door de Deelnemer, die volledig vrij is om: - specifieke expertise, - domeinkennis, - ontwikkelmethoden, - technologie-stack, - en teamcompetenties uit te vragen die passen bij de aard van de opdracht. Hierdoor worden opdrachten die een hoge mate van maatwerkontwikkeling vereisen automatisch anders beoordeeld, omdat de Deelnemer in de Aanvraag rol-specifieke, technische en domeinspecifieke eisen kan opnemen die alleen door passende leveranciers kunnen worden ingevuld.
18	Algemeen	Algemeen	Algemeen			In hoeverre wordt langdurige samenwerking tussen een leverancier en een deelnemer/opdrachtgever (bijvoorbeeld vanwege opgebouwde kennis en context) meegewogen bij vervolgoedragen, en hoe wordt daarbij een balans gevonden met eerlijke concurrentie binnen de raamovereenkomst?	Ervaringen uit het verleden zijn geen onderdeel van de (sub)gunningscriteria: het verleden kan immers niet worden aangeboden. Wel kunnen ervaringen uit het verleden een te verwachten resultaat van een keuze in een aanbesteding onderbouwen en versterken, zoals in ieder inkooptraject. Aanvragen zijn erop gericht om de benodigde kennis over de Deelnemer voor alle partijen zo veel als mogelijk dezelfde te laten zijn. Het is aan alle partijen in het proces van een minicompentie om erop te zien dat alle benodigde informatie is gedeeld.
19	Algemeen	Algemeen	Algemeen			Wij zien het UWV niet genoemd worden als deelnemer. Klopt dat? Of zijn alle niet genoemde ZBO's die onder een wel genoemd ministerie vallen automatisch ook deelnemer?	Nee, het UWV is geen deelnemer. Deelnemers zijn uitsluitend die organisaties die expliciet in het Aanbestedingsdocument zijn opgenomen.
20	Algemeen	Algemeen	Algemeen			Kunt u toelichten in hoeverre het toepassen van AI-technieken (bijvoorbeeld voor automatisering van ontwikkel- en beheerprocessen, kwaliteitsverbetering of versnelling van delivery) wordt beschouwd als onderdeel van de gevraagde innovatie en waardecreatie binnen deze raamovereenkomst?	Het toepassen van AI-technieken valt binnen de gevraagde innovatie en waardecreatie, maar alleen voor zover dit past binnen de eisen van het PvE en de Aanvraag van de Deelnemer. AI is dus toegestaan, niet verplicht, en nooit een vervanging voor de kwaliteits-, security- en compliance-eisen die in het PvE zijn vastgelegd. De raamovereenkomst stimuleert innovatie, maar stelt strikte randvoorwaarden voor datalocatie, beveiliging, governance en controleerbaarheid – en AI moet binnen die kaders worden toegepast.
21	Algemeen	Algemeen	Algemeen			Kunt u aangeven in hoeverre u verwacht dat opdrachtnemers actief bijdragen aan het identificeren en realiseren van AI-toepassingen binnen de IV-omgeving van deelnemers (bijvoorbeeld op het gebied van data-analyse, besluitvorming of procesoptimalisatie), en of dit onderdeel kan zijn van opdrachten binnen de scope van deze aanbesteding?	Dit wordt niet verwacht wanneer het niet binnen de scope van een Aanvraag valt. Indien AI-toepassingen wel binnen de scope van een opdracht passen, kunnen zij onderdeel uitmaken van de dienstverlening onder deze Raamovereenkomst.
22	Algemeen	Algemeen	Algemeen			Kunt u toelichten hoe binnen deze aanbesteding wordt omgegaan met de inzet van AI in relatie tot kwaliteit, transparantie en uitlegbaarheid van oplossingen, en in hoeverre dit een rol speelt bij de beoordeling van dienstverlening of bij de uitvoering van opdrachten?	Deze aanbesteding stelt uitsluitend de eisen aan AI zoals opgenomen in het PvE (AI.1 t/m AI.5). De beoordeling van AI-toepassingen vindt plaats bij nadere overeenkomsten, conform de daarvoor geldende AP-eisen.
23	Algemeen	Algemeen	Algemeen			Kunt u toelichten of en hoe NPR 5333 wordt toegepast als stuurkader voor resultaatverplichte opdrachten, met name ten aanzien van: - het definiëren van outcome-gedreven KPI's (Sneller, Beter, Teverdener, Goedkoper), - de borging van kwaliteit (bijv. via objectieve kwaliteitsmetingen), - de koppeling tussen KPI-prestaties en contractuele consequenties (zoals beoordeling en plaatsing in veld/bank)?	Binnen deze aanbesteding wordt NPR 5333 niet verplicht gesteld en niet als formeel stuurkader toegepast. De raamovereenkomst gebruikt eigen KPI-structuren en prestatieuring, zoals beschreven in Hoofdstuk 7 van het PvE. In het PvE is ook genoemd (eis A.4.2) dat de NPR 5333 als bron en richtlijn kan dienen voor het output-gebaseerd contracteren en meten van prestaties in agile opdrachten voor softwareontwikkeling en -onderhoud. Hiermee wordt bedoeld, dat een Deelnemer bij het verstrekken van een Opdracht bepaalde KPI's of metrieken, die zijn genoemd in de NPR 5333, kan gebruiken en hieraan bepaalde normen, meetwijzen of andere afspraken kan verbinden. NPR 5333 kan dus alleen een rol spelen als een Deelnemer dit zelf in een Aanvraag opneemt, maar het is géén vast onderdeel van de Raamovereenkomst.
24	Algemeen	Bijlage 4.1 Behoefteprofiel Deelnemers	Algemeen			Er wordt in de documenten niks vermeld over verschillende technologieën die gebruikt worden bij de instanties. Kunnen wij vanuit dat alles mogelijk is? Wij werken met een low-code platform voor onze maatwerkopdrachten en willen graag meedoen.	Alle technologieën zijn in principe toegestaan, inclusief low-code, mits: - de technologie voldoet aan alle PvE-eisen (security, datalocatie, BIO, VIR/IRBI, ISO 27001, logging, auditability), - de technologie aansluit op de Way of Working van de Deelnemer (zie eis AO.13), - de technologie geschikt is voor de specifieke Opdracht zoals beschreven in de Aanvraag, - en de Opdrachtnemer kan aantonen dat het team de benodigde competenties en expertise bezit (zie eis AO.11). Er is geen lijst met toegestane of verboden technologieën. De Raamovereenkomst is technologie-agnostisch.
25	Abd – Aanbestedende dienst	Aanbestedingsdocument	1.1.2 Aanbestedende dienst en IUC-EZ	10		Indien mogelijk opdrachten worden voorzien die zich (mede) richten op (i) plaats van uitvoering Caribisch Nederland (de BES eilanden) en/of (ii) uitvoering ten behoeve van een of meerdere onderdelen van de Rijksoverheid in Caribisch Nederland, op welke grond wordt gemeend dat het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat de aanbestedende dienst kan zijn?	In paragraaf 1.1.2 (Aanbestedende dienst en IUC-EZ) is het ministerie van van EZK benoemd als Aanbestedende dienst, omdat zij de onderhavige Europese aanbesteding uitvoert en de beoogde Raamovereenkomst zal sluiten namens en in opdracht van de Deelnemers. Na het sluiten van de Raamovereenkomst behouden alle in paragraaf 1.1.1 genoemde Deelnemers de mogelijkheid om opdrachten uit te zetten die zich (mede) richten op uitvoering in Caribisch Nederland (de BES-eilanden), voor zover deze opdrachten binnen de scope van de Raamovereenkomst vallen. Dit geldt zowel voor opdrachten die op de BES-eilanden worden uitgevoerd, als voor opdrachten die worden uitgevoerd ten behoeve van onderdelen van de Rijksoverheid in Nederland.
26	Abd – Aantal opdrachtnemers	Aanbestedingsdocument	2.3.2 Aantal Opdrachtnemers	24		2.3.2: Bij 6 geldige inschrijvingen worden 6 partijen gecontracteerd. Bij 7 geldige inschrijvingen worden maar 5 partijen gecontracteerd. Dit lijkt onevenredig, zeker als je toevallig de 6e bent bij 7 geldige inschrijvingen. Wij stellen voor om bij 7 geldige inschrijvingen ook 6 partijen te contracteren. Gaat u hiermee akkoord?	Nee, de Aanbestedende dienst gaat niet akkoord met het voorgestelde alternatief. In §2.3.2 is bewust gekozen voor de gepubliceerde staffel, waarin bij zeven geldige inschrijvingen vijf Opdrachtnemers voor MDA-velde en twee Opdrachtnemers voor MDA-bank worden gecontracteerd. Bij zeven geldige inschrijvingen wordt dus met zeven Opdrachtnemers de Raamovereenkomst gesloten, met het onderscheid naar MDA-velde en -bank zoals hiervoor benoemd. Het uitgangspunt van ten minste twee Opdrachtnemers voor MDA-Bank wordt gehanteerd om ook hier concurrentie te kunnen stellen, als geen van de Opdrachtnemers op MDA-velde tijdig een geschikte Offerte heeft ingediend. In uw voorstel is de concurrentie op MDA-bank onvoldoende geborgd. De Aanbestedende dienst ziet geen aanleiding om de voorgestelde systematiek aan te passen.
27	Abd – Aantal opdrachtnemers	Aanbestedingsdocument	2.3.2 Aantal Opdrachtnemers	24		2.3.2: Indien minder dan 10 inschrijvingen valide zijn, wordt het aantal Opdrachtnemers in het MDA-velde verlaagd (bijv. 6-7-0). Heeft dit invloed op de berekening van de kwaliteit-punten (bijv. gewicht van 550p voor Kwaliteitswens 1) of alleen op de rangschikking?	De verlaging van het aantal Opdrachtnemers in het MDA-velde bij minder dan tien geldige inschrijvingen heeft geen invloed op de berekening van de kwaliteitspunten. De gewichten van de kwaliteitswensen (zoals de 550 punten voor Kwaliteitswens 1) blijven ongewijzigd. De wijziging in het aantal Opdrachtnemers heeft uitsluitend effect op de rangschikking en daarmee op de plaatsing in het MDA-velde of op de MDA-bank.
28	Abd – Beoordeling prijzen	Aanbestedingsdocument	5.4.2 Beoordeling van wensen ten aanzien van prijzen/tarieven	51		U geeft aan: Deze rektarieven worden uitsluitend in deze aanbesteding gebruikt (dus niet in de minicompenties). Het is ons niet duidelijk wat u hiermee bedoelt. Betekent dit dat in minicompenties andere maximum tarieven gehanteerd worden?	Hoofdstuk 4 van het Programma van Eisen bevat de eisen aan tarieven, vaste prijzen en facturering. Deze eisen staan los van de rektarieven die uitsluitend worden gebruikt voor de beoordeling binnen de aanbesteding. De rektarieven zijn hierbij slechts referentiepunten op basis waarvan Aanbestedende dienst de scores van Inschrijvers voor het criterium Prijs kan bepalen. De referentietarieven hebben in de uitvoering van minicompenties en Opdrachten geen betekenis meer.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
29	Abd – Beoordeling prijzen	Aanbestedingsdocument	5.4.2 Beoordeling van wensen ten aanzien van prijzen/tarieven			Link is gebroken. Wat moeten we gebruiken?	Klopt, link werkt niet en verwijst ook naar de verouderde versie van 2025. Hieronder de link naar de juiste versie: https://www.kennisopenbaarbestuur.nl/site/binaries/site-content/collections/documents/2025/10/20/handleiding-overheidstarieven-2026/bzk-
30	Abd – Beoordeling wensen	Aanbestedingsdocument	§6.4 Beoordelen wensen van de opdracht	p.51	Functieprofielen beoordeelaars worden bij de 2e Nota van Inlichtingen bekend gemaakt.	Kunnen de functieprofielen van beoordeelaars eerder worden gedeeld dan bij de 2e NV1 (12 juni), zodat inschrijvers hun beantwoording beter kunnen afstemmen op de expertise van de beoordelingscommissie?	In tegenstelling tot de eerdere mededeling in het Aanbestedingsdocument dat functieprofielen op een later moment zouden worden gepubliceerd, heeft de Aanbestedende dienst vastgesteld dat deze niet worden verstrekt. Een functieprofiel geeft immers geen volledig of betrouwbaar beeld van de daadwerkelijke ervaring, deskundigheid en competenties die relevant zijn voor de beoordeling van de kwaliteitswensen. De Aanbestedende dienst deelt mee dat voor de beoordeling van de kwaliteitswensen afzonderlijke beoordelingscommissies worden samengesteld. De commissies bestaan uit deskundige medewerkers van de Deelnemers, met expertise passend bij de inhoud van de betreffende kwaliteitswensen. Dit betreft onder meer ervaring met agile- en DevOps-werkwijzen, beheer en onderhoud van complexe ICT-omgevingen en actuele kennis van PQC-ontwikkelingen. De Aanbestedende dienst waarborgt dat de beoordeling onafhankelijk, objectief en zorgvuldig wordt uitgevoerd. De eerder in paragraaf 6.4 opgenomen passage over het publiceren van functieprofielen komt hiermee te vervallen.
31	Abd – Beschrijving & doel	Aanbestedingsdocument	2.1 Beschrijving en doel van de opdracht	13		Hoe verhoudt inspanning/inzet personeel zich tot de IJzeren driehoek: wat moeten wij concluderen uit het feit dat 'inspanning' in de IJzeren driehoek is opgenomen? Zeker gezien het feit dat de wensvragen zich concentreren op Agile teams/Legacy en Post Quantum Encryptie?	Het opnemen van inspanning/inzet personeel in de IJzeren driehoek betekent niet dat inspanning een contractueel sturingsmechanisme wordt. Het duidt uitsluitend op het feit dat personeel inzet één van de factoren is die in de praktijk invloed kan hebben op tijd, geld en scope. De resultaatsverplichting blijft leidend: de Opdrachtnemer wordt beoordeeld op het behalen van het resultaat, niet op de hoeveelheid ingezette inspanning.
32	Abd – Beschrijving & doel	Aanbestedingsdocument	2.1 Beschrijving en doel van de opdracht	13	1	Het Aanbestedingsdocument bepaalt: "Als het resultaat niet wordt behaald, dan dient Opdrachtnemer inzichtelijk te maken welke risico's (gebeurtenissen) afwijkingen hebben veroorzaakt en door wie deze zijn veroorzaakt, te weten de Opdrachtnemer, Opdrachtgever of onvoorziën. Als het resultaat niet wordt behaald, is er sprake van wanprestatie, ongeacht de geleverde inspanning." De tweede zin concludert dat het niet behalen van het resultaat onontkoombaar leidt tot wanprestatie, ongeacht de oorzaak of de veroorzaker. Dat is niet in overeenstemming met de eerste zin noch in overeenstemming met het BW (m.n. art. 7:266 lid 1 en art. 7:248 lid 2). Inschrijver verzoekt om dit aan te passen c.q. te nuanceren.	De Aanbestedende dienst verduidelijkt dat de betreffende passage in §2.1 een informatief karakter heeft en niet bedoeld is als een afwijking van het Burgerlijk Wetboek of van de contractuele bepalingen. Voor de beoordeling of sprake is van een toerekenbare tekortkoming zijn de Raamovereenkomst, de bijbehorende Nadere Overeenkomst (NOK) en ARBIT-2022 leidend. Het niet behalen van het resultaat leidt dus niet automatisch tot wanprestatie, zie ook artikel 6:74 BW waarin staat: "... tenzij de tekortkoming de schuldenaar niet kan worden toegerekend". Dit wordt steeds beoordeeld conform de toepasselijke contractuele en wettelijke kaders, waaronder de vereiste toets op toerekenbaarheid.
33	Abd – Beschrijving & doel	Aanbestedingsdocument	2.1 Beschrijving en doel van de opdracht	13		Hoe wordt vastgesteld dat sprake is van wanprestatie bij Agile-opdrachten, indien (deel)resultaten voldoen aan de Definition of Done maar de uiteindelijke businessdoelstellingen gedurende de opdracht wijzigen?	Bij Agile-opdrachten wordt vastgesteld of sprake is van wanprestatie op basis van de contractuele resultaatsverplichting zoals uitgewerkt in de Raamovereenkomst, de Nadere Overeenkomst en ARBIT-2022. Het voldoen aan de Definition of Done per Iteratie vormt de toets voor de overeengekomen tussenresultaten. Wijzigingen in businessdoelstellingen gedurende de opdracht, leiden niet automatisch tot wanprestatie; dergelijke wijzigingen worden via backlog-prioritering, bijsturing of wijziging van scope verwerkt. Of sprake is van een toerekenbare tekortkoming wordt steeds beoordeeld conform de contractuele en wettelijke kaders, waarbij toerekenbaarheid bepalend is.
34	Abd – Beschrijving & doel	Aanbestedingsdocument	2.1 Beschrijving en doel van de opdracht	13	2	In de tekst en in het bijschrift van figuur 1 wordt gerefereerd aan kwaliteit/klanttevredenheid als "centrale toetsteen voor succes". In de figuur zelf komt kwaliteit wel voor, maar klanttevredenheid niet. In plaats daarvan staat "inspanning (inzet personeel)", terwijl dat aspect niet terugkomt in de tekst. Kunt u dit verklaren?	De vermelding van "inspanning (inzet personeel)" in figuur 1 is uitsluitend bedoeld als illustratie van een beïnvloedende factor binnen de klassieke projectmanagementdriehoek en vormt geen contractueel sturingsmechanisme. De tekst in §2.1, waarin kwaliteit en klanttevredenheid als centrale toetssteen worden benoemd, is leidend. Klanttevredenheid wordt normaliter niet in de duivelse driehoek genoemd, omdat deze het resultaat is van het sturen op / optimaliseren van de andere factoren. Wanneer aan één punt van de driehoek wordt getrokken (bijvoorbeeld snellere oplevering), lijden de andere punten (vaak budget of kwaliteit) eronder. Dit kan tot ontevredenheid bij belanghebbenden leiden wanneer verwachtingen niet overeenkomen met de werkelijkheid.
35	Abd – Beschrijving & doel	Aanbestedingsdocument	2.1 Beschrijving en doel van de opdracht	14	1	Hier staat vermeld: 'Binnen deze vorm kan de invulling van tijd en geld variëren: soms liggen zowel budget als planning vast, soms is één van beide variabel, en in enkele gevallen kunnen zowel tijd als geld worden aangepast.' Hoe wordt bepaald welke vorm wordt gehanteerd?	De vorm wordt per opdracht bepaald door de betreffende Deelnemer, op basis van de kenmerken van de opdracht en de daarbij passende risicoverdeling.
36	Abd – Beschrijving & doel	Aanbestedingsdocument	2.1 Beschrijving en doel van de opdracht	13-14	2.1.1	U stelt dat bij resultaatverplichte ICT-opdrachten het niet behalen van het resultaat wordt aangemerkt als wanprestatie, ongeacht de geleverde inspanning. Kunt u toelichten hoe deze resultaatverplichting zich verhoudt tot afhankelijkheden die buiten de invloedssfeer van Opdrachtnemer liggen, zoals besluitvorming door de Product Owner, beschikbaarheid van opdrachtgever-resources of tijdige oplevering van randvoorwaarden door derden, met name bij Agile georganiseerde opdrachten?	De Aanbestedende dienst verwijst naar de antwoorden op vragen 11, 12 en 13, waarin is toegelicht dat de passage in §2.1 een informatief karakter heeft en dat het niet behalen van het resultaat niet automatisch tot wanprestatie leidt; toerekenbaarheid blijft bepalend. Dit geldt onverkort voor Agile-opdrachten. Afhankelijkheden buiten de invloedssfeer van de Opdrachtnemer — zoals besluitvorming door de product owner, beschikbaarheid van opdrachtgever-resources of randvoorwaarden van derden — worden via de gebruikelijke Agile-mechanismen (backlog-prioritering, bijsturing of scope-aanpassing) verwerkt. Opdrachtnemer kan geen wanprestatie leveren voor resultaten waarvoor hij niet toerekenbaar is tekortgeschoten.
37	Abd – Beschrijving & doel	Aanbestedingsdocument	2.1 Beschrijving en doel van de opdracht	13-16		In §2.1 wordt door de strikte resultaatverplichting het wanprestatierisico eenzijdig neergelegd bij de Opdrachtnemer. Echter, zonder duidelijke allocatie van afhankelijkheden is het delivery-risico voor Inschrijver onbeheersbaar. Kan de Aanbestedende Dienst bevestigen hoe "wanprestatie ongeacht de geleverde inspanning" wordt toegepast in situaties waarin het niet behalen van het resultaat (mede) is veroorzaakt door Deelnemer/Opdrachtgever aangeleverde input of afhankelijkheden (zoals onjuiste of onvolledige requirements, vertraagde toegang tot systemen, of niet-beschikbare omgevingen)? Is Aanbestedende Dienst in dit kader bereid in de Nadere Overeenkomst een bijlage met een risicoverdeling (RACI/risicolog) op te nemen?	De Aanbestedende dienst verduidelijkt dat de verwijzingen naar risicobeheersing in de Model Nadere Overeenkomst (Bijlage 9.1) en de Model Nadere Overeenkomst Agile (Bijlage 9.3) betrekking hebben op projectrisico's binnen de uitvoering. Deze bijlagen bevatten geen RACI-matrix of contractuele risicoverdeling tussen partijen. De contractuele risicoverdeling volgt uit de Raamovereenkomst, de Nadere Overeenkomst en ARBIT-2022. Een RACI of nadere risicoverdeling kan, indien relevant voor een specifieke opdracht, door de betreffende Deelnemer worden opgenomen in de Aanvraag en worden uitgewerkt in Bijlage 2 (Dienstenbeschrijving) van de Nadere overeenkomst. Het is aan de Deelnemers om dit per specifieke opdracht (Aanvraag) verder in te vullen, passend bij de aard en context van de opdracht; en dus aan de Opdrachtnemers op reageren.
38	Abd – Beschrijving & doel	Aanbestedingsdocument	2.1. Beschrijving en doel van de opdracht	14	2	Bij Type 2 wordt specifiek "Agile georganiseerd" genoemd, maar is het niet zo dat opdrachten van Type 1 ook "Agile georganiseerd" kunnen zijn? Hoe zien de deelnemers dit?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat ook opdrachten van Type 1 (vooraf gedefinieerd resultaat) volgens een Agile-filosofie/aanpak uitgevoerd kunnen worden, al is dat minder logisch voor een opdracht waarbij de te leveren scope en hieraan gerelateerde kwaliteit vaststaat en uitsluitend de factoren tijd en/of prijs nog de te beïnvloeden factoren zijn. De typering in paragraaf 2.1 is met name bedoeld om het onderscheid te duiden tussen enerzijds opdrachten met een vooraf gedefinieerd resultaat (Type 1), en anderszijds opdrachten waarbij het resultaat (met name: de scope) nog niet exact vastligt, maar het proces volgens een vaste Agile-werkwijze is vormgegeven (Type 2). Dit sluit niet uit dat een Deelnemer bij een Type 1-opdracht kiest voor een Agile-aanpak, mits het vooraf gedefinieerde resultaat in termen van scope en kwaliteit leidend blijft. Deze indeling wordt met name gehanteerd om Deelnemers bij hun Aanvragen/Opdrachten binnen de Raamovereenkomst aan te sporen een bewuste keuze te maken tussen de best passende vorm van (model) Nadere overeenkomst.
39	Abd – Bewijsmiddelen	Aanbestedingsdocument	6.5 Beoordelen bewijsmiddelen	52		Onder 6.6 staat dat Inschrijver binnen vijftien kalenderdagen na het eerste verzoek van de Aanbestedende dienst de gevraagde bewijsmiddelen dient te overleggen. Geldt dit ook ten aanzien van de verificatie van wens 2 en 3?	Dit geldt ook ten aanzien van de verificatie van kwaliteitswens 2 en 3.
40	Abd – Bewijsmiddelen	Aanbestedingsdocument	6.5 Beoordelen bewijsmiddelen	53	6	In §6.6 (in kolom E staat dit verkeerd vermeld als §6.5) staat 'Als u tot de winnende Inschrijvers behoort en u doet een beroep op de draagkracht en/of bekwaamheid van een of meer onderaannemers om u te kwalificeren voor het gegund krijgen van de Raamovereenkomst, dan kunnen wij van u verlangen dat u de bewijsstukken overlegt waaruit blijkt dat u bij de uitvoering van de Raamovereenkomst ook daadwerkelijk gebruik kunt maken van de betreffende onderaannemer(s) (...)' Onze vraag: Deze alinea (en andere passages uit het Aanbestedingsdocument) suggereert (suggereren) dat het facultatief is om de kwalificaties van een onderaannemer aan te voeren bij de inschrijving. Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat het ook mogelijk is om bij de uitvoering van de	Ja, dat is mogelijk. Het bij uw inschrijving aanvoeren van onderaannemers is facultatief. Alleen wanneer een Inschrijver zich voor de kwalificatie beroept op de draagkracht of bekwaamheid van (een) onderaannemer(s), dient hij deze onderaannemer(s) in zijn Inschrijving te benoemen en kan de Aanbestedende dienst bewijsstukken verlangen. Dit laat onverlet dat tijdens de uitvoering onderaannemers kunnen worden ingezet die niet bij de inschrijving zijn genoemd, mits wordt voldaan aan de contractuele verplichtingen en de eisen die voor de betreffende opdracht gelden. Onderaannemers waarop Inschrijver zich voor kwalificatie van de draagkracht of bekwaamheid niet beroept, worden ook wel 'derden' genoemd. Zie in deze ook artikel 23 ARBIT-2022.
41	Abd – Buiten scope	Aanbestedingsdocument	2.1.2 Buiten scope	16	2	In deze alinea wordt aangegeven dat opdrachten die buiten de Europese Unie moeten worden uitgevoerd en een zuiver 'lokaal' karakter hebben, buiten scope van de te sluiten Raamovereenkomst vallen. Verder mag er bij een dergelijke opdracht het interstatelijk handelsverkeer tussen lidstaten niet worden belemmerd en er mag er geen duidelijk grensoverschrijdend belang aanwezig zijn. Onze vragen: a. Vallen opdrachten die al dan niet deels buiten de EU, voornamelijk in Caribisch Nederland (BES), moeten worden uitgevoerd, althans waarbij deze verricht worden ten behoeve van een of meerdere onderdelen van de Rijksoverheid in Caribisch Nederland, dus ook buiten de scope van deze aanbesteding? b. Leidt de opmerking over de belemmering van het interstatelijk handelsverkeer tot dezelfde conclusie, namelijk dat de hiervoor bedoelde opdrachten buiten de scope van deze aanbesteding vallen? c. Wanneer is volgens u sprake van een opdracht die buiten de EU moet worden uitgevoerd als bedoeld in deze context, daarbij in acht nemend dat IT-diensten vaak dan wel voor een aanzienlijk deel op afstand (kunnen) worden verleend?	De Aanbestedende dienst verduidelijkt dat opdrachten die een 'zuiver lokaal' karakter hebben en buiten de Europese Unie moeten worden uitgevoerd, buiten de scope van deze Raamovereenkomst vallen. Van een zuiver lokaal karakter is sprake wanneer er geen duidelijk grensoverschrijdend belang bestaat, en het interstatelijk handelsverkeer tussen lidstaten niet wordt belemmerd. Met andere woorden, als duidelijk is dat slechts de lokale ondernemers in bijvoorbeeld Caribisch Nederland geïnteresseerd zullen zijn in het uitvoeren van de opdracht, kan de opdracht buiten de Raamovereenkomst verstrekt worden. De beslissing hierover is aan de Deelnemer die deze opdracht wil verstreken, maar logischerwijs betreft deze hierin wel de oordelen van de Opdrachtnemers. a. Opdrachten die worden uitgevoerd ten behoeve van onderdelen van de rijksoverheid in Caribisch Nederland vallen niet automatisch buiten scope. Opdrachten met uitvoering buiten de EU en een zuiver lokaal karakter vallen wel buiten scope. Opdrachten die deels vallen de EU uitgevoerd moeten worden (maar ook een gedeelte binnen de EU), kunnen alleen als 'zuiver lokaal' worden gekenmerkt als het lokale karakter in de opdracht ertoe leidt dat alleen de lokale ondernemers geïnteresseerd zijn in uitvoering van de volledige opdracht. b. Als duidelijk is dat ondernemers uit de (EU) lidstaten geen (potentiële) interesse hebben in het uitvoeren van de opdracht (ook niet als evt. onderaannemer/derde van een opdrachtnemer), maar uitsluitend de lokale ondernemers, wordt het interstatelijk handelsverkeer niet belemmerd en valt de betreffende opdracht buiten scope van de Raamovereenkomst. c. Zie hiervoor de antwoorden a en b. Per geval moet worden beoordeeld of de opdracht een zuiver lokaal karakter heeft doordat uitsluitend lokale ondernemers geïnteresseerd (kunnen) zijn in uitvoering van de opdracht, ondanks dat mogelijk een gedeelte van de opdracht op afstand uitgevoerd kan
42	Abd – Buiten scope	Aanbestedingsdocument	2.1.2 Buiten scope	16		Hierin staat dat Buiten scope valt: 'Opdrachten waarvoor de Deelnemers andere (raam)overeenkomsten hebben, ook in het geval van een vernieuwing, namelijk: 'Standaardprogrammatuur, de implementatie van deze software bij de Deelnemer(s), alsmede het bij de aanschaf gecontracteerde beheer en onderhoud van deze software (gericht op de kwaliteit van het systeem)'. Onze vraag: a. Als een van de deelnemers een overeenkomst heeft afgesloten over de licentiering van Standaardprogrammatuur en het beheer en onderhoud hiervan, klopt het dat bij de verlenging van die overeenkomst geen verplichting ontstaat om die verlenging via een RVICTO-mini competitie aan te bieden?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat standaardprogrammatuur, inclusief de implementatie daarvan en het bij de aanschaf behorende beheer en onderhoud, expliciet buiten de scope van deze raamovereenkomst valt (zie §2.1.2). Dit geldt ook voor eventuele verlengingen van dergelijke overeenkomsten. Een nieuwe (vervolg)opdracht voor bijvoorbeeld beheer of onderhoud van standaardprogrammatuur kan binnen de raamovereenkomst voor RVICTO26/MDA verstrekt worden als de raamovereenkomst voor standaardprogrammatuur hier door toenemende complexiteit van de opdracht niet (meer) in voorziet.
43	Abd – Buiten scope	Aanbestedingsdocument	2.1.2 Buiten Scope	16		Post-Quantum cryptografie heeft impact op het volledige IT-landschap. Hoe wordt geborgd dat het uitsluiten van onderdelen van de scope niet in strijd is met het doel om volledig PQC-ready te zijn?	De Deelnemers zijn verantwoordelijk voor het treffen van adequate maatregelen op het gebied van QT-risico's in hun gehele IT landschap. Opdrachtnemers ondersteunen Deelnemers op het gebied van QT-risico's met betrekking tot uit te voeren opdrachten onder de Raamovereenkomst, waarbij Opdrachtnemers uiteraard alleen zullen worden aangesproken op hun presteren tiedenaangaande, voor zover het activiteiten betreft binnen de scope van de Raamovereenkomst vallen.
44	Abd – Buiten scope	Aanbestedingsdocument	2.1.2 Buiten scope	16-17		In hoofdstuk 2.1.2 wordt aangegevens welke onderwerpen buiten scope vallen. Op pagina 16 en een gedeelte van pagina 17 worden deze onderwerpen geduid. Kunt u aangeven welke organisatie/onderdeel toetst of iets buiten scope valt? Achtergrond van de vraag is dat wij in de huidige raamovereenkomst regelmatige uitvragen zijn tegengekomen die buiten scope zouden moeten zijn, maar toch in de RVICTO mantel uitgevraagd werden.	Deelnemer toetst dit en is hier verantwoordelijk voor. Centraal contractmanagement kan desgewenst op verzoek van Deelnemer en/of Opdrachtnemers hierover adviseren.
45	Abd – Buiten scope	Aanbestedingsdocument	2.1.2 Buiten scope	17-18		Defensie is als Deelnemer opgenomen met een verwachte omvang van €375-400 miljoen, maar opdrachten die 'binnen de Scope van GrIT vallen' zijn buiten scope van de Raamovereenkomst. Kan de Aanbestedende dienst een nadere toelichting geven op welke typen opdrachten bij Defensie typisch wél via RVICTO-MDA worden uitgezet, en niet via GrIT/ATHENA? Is er een overzicht beschikbaar van de beoogde opdrachttypen voor Defensie onder deze Raamovereenkomst?	Opdrachten die binnen de scope van GrIT vallen, waaronder infrastructuur-, hosting-, netwerk-, platform- en security-infrastructuurdiensten, worden door Defensie via GrIT en ATHENA uitgevoerd en vallen daarom buiten de scope van deze Raamovereenkomst (paragraaf 2.1.2). Uit Bijlage 4.1 blijkt dat Defensie via het Joint IV Commando (JIVC) een omvangrijke interne IV-organisatie heeft die deze domeinen zelf uitvoert. Defensie kan binnen RVICTO-MDA wel resultaatverplichte ICT/IV-opdrachten uitzetten die betrekking hebben op maatwerkapplicaties en applicatiediensten, zoals (door)ontwikkeling, testen, beheer en onderhoud van applicaties, integratie- en migratieopdrachten, data- en informatieanalyse, technische en functionele analyses en overige applicatiegerichte maatwerkopdrachten.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
46	Abd – Communicatie & taal	Aanbestedingsdocument	7.3.20 Communicatie en taal	65	2	Wat bedoelt u met de zin "Aanvullende documenten (zoals voorlichtingsmateriaal etc.) mogen ook in het Nederlandse taal worden aangeleverd." 1. Bij welke vraag is er een mogelijkheid om aanvullende documenten (zoals voorlichtingsmateriaal etc.) in te dienen? 2. Betekent "mogen" dat deze documenten ook in een andere taal dan Nederlands mogen worden aangeleverd?	Voor deze onderhavige aanbesteding is dit niet relevant en kan dit deel genegeerd worden. Het gaat hier specifiek om documenten die niet tot de formele inschrijving behoren, maar die een Inschrijver vrijwillig kan toevoegen ter verduidelijking. Deze documenten mogen ook in een andere taal aangeleverd worden.
47	Abd – Communicatie & taal	Aanbestedingsdocument	7.3.20 Communicatie en taal	65	3	Begrijpen wij goed dat niet alle medewerkers die bijdragen aan de contractuitvoering de Nederlandse taal machtig moeten zijn?	De verplichting in §7.3.20 ziet uitsluitend op de taal van de inschrijving en de formele communicatie tussen Oprachtnemer en Aanbestedende dienst. Zie ook antwoord vraag 219 wat betreft taal en in te zetten personeel binnen de opdracht.
48	Abd – Deelnemers	Aanbestedingsdocument	1.1.1 Deelnemers	9		Welke deelnemers behouden de mogelijkheid open om opdrachten uit te zetten die zich (mede) richten op (i) plaats van uitvoering Caribisch Nederland (de BES eilanden) en/of (ii) uitvoering worden ten behoeve van een of meerdere onderdelen van de Rijksoverheid in Caribisch Nederland?	Alle in paragraaf 1.1.1 genoemde Deelnemers behouden de mogelijkheid om opdrachten uit te zetten die zich (mede) richten op uitvoering in Caribisch Nederland (de BES-eilanden), voor zover deze opdrachten binnen de scope van de Raamovereenkomst vallen (zie par. 2.1.1 scope en 2.1.2 buiten scope). Dit geldt zowel voor opdrachten die op de BES-eilanden worden uitgevoerd als voor opdrachten die worden uitgevoerd ten behoeve van onderdelen van de Raamovereenkomst in Caribisch Nederland. De Aanbestedende dienst bevestigt dat bijlage 12 (het Dossier Afspraken Procedure, DAP) niet is opgenomen in de verstrekte aanbestedingsstukken. De Aanbestedende dienst stelt hiervoor geen model-DAP beschikbaar. Conform eis O.1 ligt het initiatief voor het opstellen van het DAP bij de Deelnemer en de Oprachtnemer gezamenlijk. Na gunning van de Raamovereenkomst maken zij de benodigde werkafspraken op, hetzij overkoepelend voor alle nog te sluiten Nadere Overeenkomsten, hetzij per afzonderlijke Nadere Overeenkomst.
49	Abd – Gunningsbeslissing	Aanbestedingsdocument	7.3.24 Mededeling gunningsbeslissing	65	7	Aangegeven is dat Deelnemers na het sluiten van de ROK met Oprachtnemers een DAP overeenkomen. Daarbij wordt verwezen naar bijlage 12. Bijlage 12 hebben wij niet ontvangen, bijlagen 12.1 en 12.2 zijn model rapportages en geen DAP. Kunt u de DAP alsnog met ons delen?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat bijlage 12 (het Dossier Afspraken Procedure, DAP) niet is opgenomen in de verstrekte aanbestedingsstukken. De Aanbestedende dienst stelt hiervoor geen model-DAP beschikbaar. Conform eis O.1 ligt het initiatief voor het opstellen van het DAP bij de Deelnemer en de Oprachtnemer gezamenlijk. Na gunning van de Raamovereenkomst maken zij de benodigde werkafspraken op, hetzij overkoepelend voor alle nog te sluiten Nadere Overeenkomsten, hetzij per afzonderlijke Nadere Overeenkomst.
50	Abd – Hoofdstukken 1-3	Aanbestedingsdocument	Hoofdstuk 1 Inleiding	11		De categorie (ICT Professionals Rijk) suggereert dat het vooral om inkoop van specialisten gaat. Hoe verhoudt zich dat tot inkoop van maatwerk applicatie diensten o.b.v. resultaat?	Ja, dat begrijpt u goed. De categorie-indeling ICT-Professionals Rijk in §1.1.3 betreft uitsluitend het rijksbrede categoriemanagement en zegt niets over de aard van de onderhavige opdracht. De inhoudelijke scope van deze aanbesteding is beschreven in §2.1 en §2.1.1, waar duidelijk wordt gemaakt dat het gaat om resultaatverplichte maatwerk ICT-/IV-opdrachten, waaronder maatwerkapplicatiediensten. De relatie is dus als volgt: - §1.1.3 → organisatorische categorie (inkoopcluster), géén inhoudelijke typering van deze opdracht. - §2.1 en §2.1.1 → inhoudelijke scope: resultaatverplichte opdrachten, in relatie tot maatwerk diensten voor applicaties. De categorie-naam doet dus niet af aan het feit dat deze aanbesteding primair ziet op resultaatverplichte maatwerkdiensten, niet op inhuur.
51	Abd – Hoofdstukken 1-3	Aanbestedingsdocument	Hoofdstuk 2 Opdrachtomschrijving			De uitvraag betreft zowel vaste prijs alsook opdrachten op basis van nacalculatie. Kunt u een inzicht geven ten aanzien van de verwachting in volumes op beide delen (%) alsook de huidige verdeling onder de bestaande mantel?	De Aanbestedende dienst kan geen uitspraken doen over de verwachte volumeverdeling tussen opdrachten op basis van vaste prijs en opdrachten op basis van nacalculatie. In §2.1 en §2.1.1 wordt de scope van de opdrachten beschreven, maar daarin wordt geen onderscheid gemaakt in verwachte volumes per contractvorm. De keuze voor vaste prijs of nacalculatie wordt per Aanvraag bepaald door de betreffende Deelnemer, afhankelijk van de aard van de Opdracht, de mate van voorspelbaarheid van het resultaat en de gekozen aanpak (bijvoorbeeld vooraf gedefinieerd resultaat of Agile). Ook over de verdeling binnen de huidige raamovereenkomst kunnen geen cijfers worden verstrekt, omdat deze per Deelnemer sterk verschillen en niet representatief zijn voor de toekomstige situatie.
52	Abd – Hoofdstukken 1-3	Aanbestedingsdocument	Hoofdstuk 3 Eisen ten aanzien van de opdracht	30		Op p. 30 staat dat in geval van een Aanvraag voor een innovatie proeftuin, de Deelnemer een ICT professional kan inhuren. Deze ICT professional gaat dan de werkzaamheden uitvoeren onder leiding en toezicht van de Deelnemer. Kunt u bevestigen dat er ten aanzien van de uitvoering van deze werkzaamheden er sprake is van een inspanningsverplichting en geen resultaatverplichting? Indien niet, kunt u dit toelichten?	Aanbestedende dienst wenst een passage in hoofdstuk 3 op pagina 30 van Aanbestedingsdocument te corrigeren. In de tekst is per abuis nog uitgegaan van inhuur van ICT-Professionals, maar in deze Raamovereenkomst is daar geen sprake van. De passage "...de Deelnemer kan inhuren om..." vervalt in de zin "Een Oprachtnemer stelt hierbij dan ook één of meerdere Kandidaten voor die de Deelnemer kan inhuren om de haalbaarheid en toegevoegde waarde van de (innovatieve) oplossing bij Deelnemer nader te onderzoeken en eventueel testen." De zin "De ingehuurde ICT-Professional(s) werkt/werken in deze innovatie proeftuin onder leiding en toezicht van de Deelnemer." vervalt.
53	Abd – Hoofdstukken 1-3	Aanbestedingsdocument	Hoofdstuk 3 Eisen ten aanzien van de opdracht	30		Kunt u bevestigen dat aanvragen voor een Innovatie proeftuin niet meetellen bij de bepaling van PI-1 en M-1?	Nee, zie het antwoord op vraag 55.
54	Abd – Hoofdstukken 1-3	Aanbestedingsdocument	Hoofdstuk 3 Eisen ten aanzien van de opdracht	32		"Oprachtnemer tekent binnen 1 jaar na ingangsdatum van de Raamovereenkomst het "Charter Diversiteit" (...) of zet een vergelijkbaar instrument in waarmee Oprachtnemer zich committeert aan zelf opgestelde doelen om diversiteit en inclusie op de werkvloer te bevorderen." Wij begrijpen dat deze verplichting alleen geldt voor de opdrachtnemer (hoofdaannemer) en niet voor onderaannemers. Kunt u dat bevestigen?	Ja, deze verplichting geldt voor de Oprachtnemer en niet voor onderaannemers. Zie ook het antwoord op vraag 60.
55	Abd – Hoofdstukken 1-3	Aanbestedingsdocument	Hoofdstuk 3 Eisen ten aanzien van de opdracht			Kunt u toelichten in hoeverre deelname aan innovatie proeftuinen wordt beschouwd als een verplicht onderdeel van de Raamovereenkomst, of uitsluitend als een facultatieve mogelijkheid? En op welke wijze dit wordt meegewogen in de beoordeling van Oprachtnemers gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst?	Een innovatieproeftuin is feitelijk een Opdracht met innovatieve kenmerken. De Deelnemer zet deze via een Aanvraag uit en geeft hierbij aan dat er sprake is van een innovatie proeftuin. Ingeval van minicompentie, mogen meerdere Oprachtnemers een Offerte uitbrengen. Ook kan een Oprachtnemer afzien van het uitbrengen van een Offerte. Bij gunning, wordt een Nadere overeenkomst voor een innovatie proeftuin gesloten. Hiervoor treft u een model in bijlage 9.2 bij het Aanbestedingsdocument aan. De Aanvragen en Opdrachten voor een innovatieproeftuin worden verder op een gelijke manier in de Raamovereenkomst behandeld als andere Aanvragen en Opdrachten. In de huidige RVICTO-raamovereenkomst van Aanbestedende dienst is de innovatie proeftuin overigens ook als optie geboden, maar nooit toegepast. Aanbestedende dienst wenst een passage in hoofdstuk 3 op pagina 30 van Aanbestedingsdocument te corrigeren. In de tekst is per abuis nog uitgegaan van inhuur van ICT-Professionals, maar in deze Raamovereenkomst is daar geen sprake van. De passage "...de Deelnemer kan inhuren om..." vervalt in de zin "Een Oprachtnemer stelt hierbij dan ook één of meerdere Kandidaten voor die de Deelnemer kan inhuren om de haalbaarheid en toegevoegde waarde van de (innovatieve) oplossing bij Deelnemer nader te onderzoeken en eventueel testen.". De zin "De ingehuurde ICT-Professional(s) werkt/werken in deze innovatie proeftuin onder leiding en toezicht van de Deelnemer." vervalt.
56	Abd – Hoofdstukken 1-3	Aanbestedingsdocument	Hoofdstuk 3 Eisen ten aanzien van de opdracht			U geeft aan dat innovatie proeftuinen uitsluitend kunnen worden gestart op initiatief van Oprachtgever en/of Deelnemers. Kunt u toelichten of en op welke wijze Oprachtnemers proactief innovatieve voorstellen kunnen aandragen buiten een concrete uitvraag?	Innovatieproeftuinen kunnen uitsluitend worden gestart op initiatief van Oprachtgever en/of Deelnemers, zoals beschreven in hoofdstuk 3 (p. 30) en conform de eisen hierover in hoofdstuk MVO van het programma van eisen. Dit betekent dat Oprachtnemers niet zelfstandig een innovatieproeftuin kunnen initiëren. Oprachtnemers mogen wel proactief innovatieve ideeën of voorstellen aandragen, maar deze worden alleen opgepakt wanneer een Deelnemer besluit een Aanvraag voor een innovatieproeftuin uit te zetten. Buiten een concrete Aanvraag leidt een voorstel dus niet automatisch tot een innovatieproeftuin of Opdracht.
57	Abd – Hoofdstukken 1-3	Aanbestedingsdocument	Hoofdstuk 3 Eisen ten aanzien van de opdracht			Kunt u verduidelijken op welke wijze de selectie van Oprachtnemer(s) voor een innovatie proeftuin plaatsvindt? Wordt hierbij altijd een minicompentie toegepast, welke gunningscriteria worden gehanteerd en is deelname van meerdere Oprachtnemers aan één proeftuin mogelijk?	Zie de antwoorden op vragen 52, 55 en 56: Innovatieproeftuinen volgen de standaard Aanvraagproces van §7.4 en zoals beschreven in hoofdstuk Aanvraagproces van het Programma van Eisen. De specifieke voorschriften voor een innovatieproeftuin staan opgenomen in M.8 tot en met M.11 in het Programma van Eisen.
58	Abd – Hoofdstukken 1-3	Aanbestedingsdocument	Hoofdstuk 3 Eisen ten aanzien van de opdracht			Kunt u toelichten hoe wordt geborgd dat deelname aan een innovatie proeftuin niet leidt tot een voorkeurspositie in een eventuele vervolgoopdracht, mede in het licht van het borgen van een gelijk speelveld? En op welke wijze eventuele vervolgoopdrachten na een succesvolle proeftuin worden aanbesteed?	Een innovatieproeftuin geeft geen voordeel, vervolgoopdrachten worden volgens de reguliere §7.4-systematiek aanbesteed. In eis M.10 van het Programma van Eisen is opgenomen dat de aanschaf van de daadwerkelijk innovatieve oplossing buiten scope van de innovatieproeftuin valt. Voorkeurspositie wordt voorkomen door eventuele informatievoorsprong uit de proeftuin te neutraliseren bijv. door relevante informatie te delen met alle Oprachtnemers. Deelname aan de proeftuin mag niet worden gebruikt als gunningscriterium.
59	Abd – Hoofdstukken 1-3	Aanbestedingsdocument	Hoofdstuk 3 Eisen ten aanzien van de opdracht			Kunt u bevestigen hoe de contractuele afbakening is ingericht, met name dat de Nadere overeenkomst 'Proeftuin Innovatie' uitsluitend betrekking heeft op de onderzoeks- en testfase, en hoe vergoeding en risicoverdeling zijn geregeld indien na deze fasen wordt besloten niet door te gaan?	Zie het antwoord op de vragen over Bijlage 9.2 Model Nadere overeenkomst Proeftuin Innovatie.
60	Abd – Hoofdstukken 1-3	Aanbestedingsdocument	Hoofdstuk 3 Eisen ten aanzien van de opdracht			Kunt u toelichten in hoeverre de verplichting tot het ondertekenen van het Charter Diversiteit (of een gelijkwaardig instrument) uitsluitend geldt voor de Oprachtnemer, of ook voor door de Oprachtnemer in te zetten onderaannemers? Indien deze verplichting (deels) doorwerkt naar onderaannemers, op welke wijze verwacht u dat Oprachtnemer dit borgt binnen de keten?	De verplichting tot het ondertekenen van het Charter Diversiteit (of een gelijkwaardig instrument) geldt primair voor de Oprachtnemer. Het Aanbestedingsdocument legt geen directe verplichting op aan onderaannemers om dit Charter zelf te ondertekenen. Doorwerking naar onderaannemers: Hoewel onderaannemers niet verplicht zijn het Charter zelf te ondertekenen, geldt voor de Oprachtnemer wel een ketenverantwoordelijkheid. Dat betekent dat de Oprachtnemer moet borgen dat onderaannemers handelen in lijn met de verplichtingen die voor de Oprachtnemer gelden binnen de Raamovereenkomst. Hoe borgt de Oprachtnemer dit?: De Aanbestedende dienst verwacht dat de Oprachtnemer dit borgt door bijvoorbeeld: - contractuele afspraken met onderaannemers; - interne richtlijnen of gedragscodes die ook voor onderaannemers gelden; - toezicht op naleving binnen de keten. De verplichting ziet dus op de Oprachtnemer, maar de naleving in de keten moet door de Oprachtnemer worden geborgd.
61	Abd – Inschrijven in samenwerking	Aanbestedingsdocument	7.3.17 Inschrijven in samenwerking met andere ondernemingen	62	2	Hierin staat: 'Als samenwerkingsverband (combinatie) waarbij alle deelnemers aan het samenwerkingsverband zowel afzonderlijk als gezamenlijk hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de gestanddoening van de verplichtingen die voortvloeien uit de Inschrijving, alsmede de eventuele uitvoering van de Raamovereenkomst.'. Onze vraag: a. Gelet op het feit dat sommige percelen van zeer materiële omvang zijn (gemiddeld ca. 50.000.000 Euro), is de aanbestedende dienst het eens met de stelling dat het MKB hier feitelijk wordt uitgesloten van participatie als Hoofdaannemer of Combinant in deze aanbesteding en dus vrijwel genoodzaakt is genoegen te nemen met een rol als onderaannemer, nu van het MKB redelijkerwijs niet gevergd kan worden dat het zich blootstelt aan de risico's die gepaard gaan met projecten van een dergelijke omvang?	De Aanbestedende dienst deelt de stelling niet. Deze aanbesteding staat open voor alle ondernemingen, waaronder MKB-ondernemingen, die kunnen deelnemen als Inschrijver, in combinatie of als onderaannemer. De bepaling over hoofdelijke aansprakelijkheid ziet uitsluitend op de situatie waarin ondernemingen ervoor kiezen als combinatie in te schrijven. De omvang van de Raamovereenkomst en de daarbij behorende risicoverdeling vormt geen uitsluiting van MKB-deelnemers, maar is een gevolg van de aard, reikwijdte en omvang van de opdrachten die de Oprachtnemer (inclusief samenwerkingsverband) binnen de Raamovereenkomsten gegund krijgt, en waarvoor Oprachtnemer bereid is de hieruit voortvloeiende verplichtingen aan te gaan. Als de Oprachtnemer niet bereid zou zijn omvangrijke opdrachten binnen de Raamovereenkomst aan te gaan gelet op de grote risico's die daaruit volgen, kan de Oprachtnemer ervoor kiezen hiervoor geen Offertes in te dienen. Aanbestedende dienst wijst u er volledigheidshalve op dat er geen sprake is van perceelvorming binnen deze aanbesteding.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
62	Abd – Inschrijven in samenwerking	Aanbestedingsdocument	7.3.17 Inschrijven in samenwerking met andere ondernemingen	62	9	In paragraaf 7.3.17 staat dat bij inschrijving als samenwerkingsverband (combinatie) moet worden aangegeven wie de penvoerder is en namens het samenwerkingsverband richting Opdrachtgever optreedt. In de praktijk kan het soms makkelijker zijn dat binnen één gezamenlijke inschrijving technisch via meerdere kanalen wordt gecommuniceerd (bijvoorbeeld via verschillende e-mailadressen), terwijl het duidelijk gaat om één inschrijving namens hetzelfde samenwerkingsverband. Is dit toegestaan, zolang voor Opdrachtgever duidelijk vaststaat dat de indiening namens het samenwerkingsverband plaatsvindt?	Ja. Het is toegestaan dat binnen één gezamenlijke inschrijving van een samenwerkingsverband via meerdere communicatiekanalen (zoals verschillende e-mailadressen) wordt gecommuniceerd, zolang voor de Aanbestedende dienst ondubbelzinnig vaststaat dat de Inschrijving afkomstig is van één en hetzelfde samenwerkingsverband en dat duidelijk is wie als penvoerder optreedt. De penvoerder blijft het formele aanspreekpunt en is verantwoordelijk voor de volledigheid, tijdigheid en juistheid van de Inschrijving en alle communicatie namens het samenwerkingsverband.
63	Abd – Inschrijven in samenwerking	Aanbestedingsdocument	7.3.17 Inschrijven in samenwerking met andere ondernemingen	64	2	Mag een onderaannemer bij meerdere hoofdaanemers als onderaannemer worden aangemeld?	Ja. Een onderaannemer mag bij meerdere Inschrijvers als onderaannemer worden aangemeld. De Raamovereenkomst legt geen beperking op aan het aantal hoofdaanemers waarbij een onderaannemer zich kan aansluiten. De verantwoordelijkheid voor de Inschrijving en de uitvoering ligt altijd bij de hoofdaannemer; het staat onderaannemers vrij om met meerdere partijen samen te werken, zolang zij voldoen aan de eisen die voor de betreffende Inschrijving of opdracht gelden.
64	Abd – Kwaliteitsraamwerk IV	Aanbestedingsdocument	2.1.3 Kwaliteitsraamwerk IV	18		Kunt u toelichten hoe de in het kwaliteitsraamwerk beschreven functies/rollen zich verhouden tot de resultaatverplichting van opdrachten, en in hoeverre deze rollen leidend zijn bij de uitvoering van resultaatverplichte opdrachten?	KWIV-profielen beschrijven de inhoudelijke domeinen van IV-werk, maar zijn niet leidend voor de uitvoering; de Opdrachtnemer blijft volledig verantwoordelijk voor het behalen van het resultaat en bepaalt zelf de inzet van rollen en werkwijze. De KWIV-profielen worden gebruikt voor uw opgave van - en afspraken over - maximum tarieven voor het criterium Prijs. Zie o.a. paragraaf 5.3 (Wensen ten aanzien van prijzen/tarieven) van het Aanbestedingsdocument, Bijlage 7 (Antwoordformulier Prijs) en eisen T.7 en T.8 in het Programma van Eisen.
65	Abd – Kwaliteitszorg	Aanbestedingsdocument	4.3.3 Kwaliteitszorg	37		Opdrachtgever geeft aan dat als bewijs van het kwaliteitszorgsysteem een ter zake certificaat volstaat. Kunt u bevestigen dat een ISO 9001 certificering volstaat als bewijs van het kwaliteitszorgsysteem? Zo niet, kunt u dan toelichten waarom niet?	De Aanbestedende dienst kan bevestigen dat een ISO 9001-certificering kan volstaan als bewijs van een kwaliteitszorgsysteem, mits het toepassingsgebied van het certificaat betrekking heeft op de processen en werkzaamheden die relevant zijn voor de uitvoering van de Raamovereenkomst. Conform paragraaf 4.3.3 wordt ook een ander ter zake doend certificaat of een aantoonbaar gelijkwaardig kwaliteitszorgsysteem aanvaard.
66	Abd – Kwaliteitszorg	Aanbestedingsdocument	4.3.3 Kwaliteitszorg	37		In paragraaf 4.3.3 vraagt u inschrijver aan te tonen dat hij beschikt over een geldig gecertificeerd kwaliteitszorgsysteem. Als bewijs geldt onder andere een ter zake certificaat of oordeel van een certificatie-instelling die erkend is binnen de (inter-) nationale accreditatiestructuur, bijvoorbeeld de Europese normenreeks EN 45000. Inschrijver gaat ervan uit dat met een ISO 9001 certificering, afgegeven door een geaccrediteerde certificatie-instelling, wordt voldaan aan de eisen van paragraaf 4.3.3. Kunt u toelichten waarom niet?	Zie het antwoord op vraag 65.
67	Abd – Motivering procedures	Aanbestedingsdocument	2.2.1 Motivering procedures en samenvoegen opdrachten	22	1	In 2.2.1.3 Samenstelling relevante markt staat 'Geografie of regiogebondenheid van de markt is bij de dienstverlening binnen deze Raamovereenkomst, resultaatverplichte ICT-opdrachten, veelal van ondergeschikte betekenis: veel (delen) maatwerk diensten applicaties kunnen vanuit een andere locatie dan bij de opdrachtgever uitgevoerd worden.' Onze vragen: a. Hoe verhoudt zich deze opmerking ten opzichte van opdrachten die worden gegeven voor Deelnemers die actief zijn in de Caribische onderdelen van het Koninkrijk? Vindt de aanbestedende dienst dat zulke opdrachten ook in Europees Nederland kunnen worden uitgevoerd, ondanks het tijdsverschil en de unieke omstandigheden die zich in het Caribisch gebied voordoen? b. Indien het antwoord op vraag a. bevestigend is: heeft de generieke 'buiten-scope' bepaling voor opdrachten die zich zuiver buiten de EU plaatsvinden	a. De opmerking in 2.2.1.3 ziet op de algemene aard van de dienstverlening binnen de Raamovereenkomst. De Aanbestedende dienst doet met deze passage geen uitspraak over de uitvoeringslocatie van specifieke opdrachten. De uitvoeringslocatie wordt per opdracht bepaald op basis van de behoefte van de betreffende Deelnemer. b. De generieke buiten-scopebepaling blijft onverkort van toepassing. Deze bepaling staat los van de vraag of bepaalde werkzaamheden op afstand kunnen worden uitgevoerd en bepaalt uitsluitend welke opdrachten niet binnen de reikwijdte van de Raamovereenkomst vallen.
68	Abd – Motivering procedures	Aanbestedingsdocument	2.2.1 Motivering procedures en samenvoegen opdrachten	23		Toegang midden- en kleinbedrijf: het Aanbestedingsdocument geeft aan dat (1) de aanbesteding geen onnodige belemmeringen opwerpt in het Aanbestedingsdocument en haar bijlagen. Aansluitend op onze vorige vraag willen we aanhalen dat in de Gids Proportionaliteit (pag.23) wordt vermeld dat 'Een andere reden om te kiezen voor opdelen in percelen kan zijn dat de aanbestedende dienst ook de wat kleinere ondernemingen in de gelegenheid wil stellen om mee te dingen naar een deel van de opdracht'. Verder staat er op pag.24 in de Gids: 'Het risico van disproportionaliteit schuilt met name in het op de markt zetten van een zeer omvangrijke opdracht die hetzij niet opgedeeld is in percelen, dan wel in zéér grote percelen, waardoor een belangrijk deel van de markt wordt uitgesloten. Dit is noch in het belang van het bedrijfsleven, noch in het belang van de aanbestedende dienst (marktinperking). Er dient sprake te zijn van een goed evenwicht'. Onze vragen: a. in hoeverre is rekening gehouden met het MKB bij de keuze voor het niet verdelen van deze opdracht in percelen en in hoeverre acht u het aannemelijk, haalbaar, redelijk en toegestaan dat vanuit het MKB kan worden meegedongen naar percelen die gemiddeld (1.500.000.000/4/7) boven de 50.000.000 Euro bedragen? b. Is overwogen om opdrachten die direct of indirect voor Caribisch Nederland relevant zijn op te nemen als een afzonderlijk perceel, gelet op de afwijkende wet- en regelgeving en unieke marktomstandigheden en eisen die worden gesteld aan de voor deze regio relevante opdrachten, en het recht op toegang tot mededinging aan een dergelijke aanbesteding door lokale (Caribische) marktpartijen? En zo ja, op grond waarvan is besloten hiervan af te zien? c. Is de aanbestedende dienst het eens met de stelling dat deze clustering ertoe leidt dat lokale marktpartijen uit Caribisch Nederland feitelijk worden uitgesloten van de aanbesteding, tenzij zij zich als onderaannemer inschrijven, hetgeen voor die partijen zwaarwegende inherente nadelen heeft, en dat op die grond geen sprake is van een 'level playing field' ofwel een eerlijke kans om mee te dingen naar deze opdrachten?	a. Bij de keuze om de opdracht niet in percelen te verdelen is rekening gehouden met de toegang voor alle marktpartijen, waaronder het MKB. De Aanbestedende dienst ziet geen aanleiding om aan te nemen dat MKB-ondernemingen niet kunnen deelnemen binnen de gekozen opzet. De omvang van de totale raming is daarbij niet bepalend, omdat geen gegarandeerde afname geldt en opdrachten via minicompetities worden verdeeld. Zoals in par. 2.2.1.4 (toegang midden- en kleinbedrijf) is genoemd, heeft Aanbestedende dienst bewust geen onnodige belemmeringen willen opwerpen voor een MKB-onderneming om in te schrijven. De gestelde uitsluitingsgronden, geschiktheidseisen t.a.v. de financiële en economisch draagkracht en de technische bekwaamheid, alsmede de eisen in het PvE, bieden geen onnodige belemmering of hoge drempels, waardoor er voldoende kansen voor een MKB-onderneming zijn om in te schrijven en de Raamovereenkomst gegund te krijgen. Verder staat het alle Inschrijvers vrij om een beroep te doen op draagkracht of bekwaamheid van andere ondernemingen, dan wel in samenwerking met andere ondernemingen in te schrijven. Ook is het mogelijk gebruik te maken van onderaannemers en derden bij het uitvoeren van opdrachten en zal toestemming hiervoor niet op onredelijke grond worden geweigerd. Aanbestedende dienst realiseert zich dat de opgegeven verwachte omvang van de Raamovereenkomst hoog is, maar heeft ook in par. 2.4 (omvang) aangegeven dat er een relatief grote onzekerheid bij de geraamde totale opdrachtwaarde van de Raamovereenkomst is, waarbij rekening moet worden gehouden met het scenario dat Deelnemers (aanziënlijk) minder afnemen onder de Raamovereenkomst dan dat als verwachte omvang is benoemd. Ook in par. 2.2.1.2 (samenvoegen opdrachten) is dat benoemd. De onzekerheid over het volume en aard van opdrachten leidt er mede toe dat Aanbestedende dienst een samenvoeging van behoeftes verkiest boven het opdelen in meerdere percelen. b. De Aanbestedende dienst ziet geen aanleiding om binnen deze Raamovereenkomst een afzonderlijk perceel voor Caribisch Nederland op te nemen. Bij de voorbereiding van de aanbesteding zijn de Deelnemers gevraagd hun behoefteprofiel te specificeren, naar zowel aard als omvang. De opgave van behoefte aan opdrachten in Caribisch Nederland is qua omvang zodanig laag en onzeker, alsmede onvoldoende expliciet en specifiek gemaakt door Deelnemers, dat deze voor Aanbestedende dienst geen aanleiding geeft hier een apart perceel en aparte Raamovereenkomst met meerdere Opdrachtnemers voor in te richten. De gekozen opzet wordt passend geacht voor de aard en reikwijdte van de Raamovereenkomst. c. De Aanbestedende dienst deelt niet de stelling dat lokale marktpartijen uit Caribisch Nederland door de gekozen clustering worden uitgesloten. De aanbesteding staat open voor alle ondernemingen, waaronder lokale partijen, die kunnen deelnemen als Inschrijver, in combinatie of als onderaannemer. De Aanbestedende dienst acht hiermee sprake van een gelijkwaardige mogelijkheid tot deelname.
69	Abd – Motivering procedures	Aanbestedingsdocument	2.2.1 Motivering procedures en samenvoegen opdrachten	23	4	Hier staat vermeld dat de Opdrachtnemers binnen de Raamovereenkomst geen aanbiedingsplicht opgelegd krijgen (meestal uitgedrukt als een minimum percentage van de aanvragen waarop zij een geldige offerte moeten uitbrengen), waardoor zij voor opdrachten die hun minder passen makkelijker kunnen besluiten geen offerte uit te brengen. Echter in Bijlage 3 Programma van Eisen, Hoofdstuk 7 (pag.35) staat een KPI gedefinieerd M-1 Aanbiedingspercentage Offertes welke KPI (zie K-1 op pag.33 van het PvE) onderdeel vormt van de wijze waarop de Opdrachtgever de prestaties van de Ondernemer meet (welke dan weer van invloed is op de Bank en Veld plaatsing van Opdrachtnemer). Onze vragen: a. Hoewel er geen aanbiedingsplicht is, heeft het overslaan van bepaalde aanbiedingen wel een negatieve invloed op de te verkrijgen (totaal)score? b. Hoewel het aanbestedingsdocument hiermee suggereert alsof lokale marktpartijen uit Caribisch Nederland op deze manier toch kunnen meedoen aan deze aanbesteding voor de opdrachten die voor hen relevant zijn, maken zij op die wijze in feite geen reële kans om als winnaar geselecteerd te worden, gelet op het grote aantal opdrachten waarvoor zij zich in dat geval niet zouden inschrijven en/of niet kwalificeren vanwege het niet aan bepaalde specifieke vereisten te voldoen die niet voor Caribisch Nederland relevant zijn. Is de aanbestedende dienst het eens met de stelling dat ook hieruit volgt dat lokale marktpartijen uit Caribisch Nederland en andere MKB-kandidaten in feite worden uitgesloten om zelfstandig aan deze aanbesteding deel te nemen, en zo ja, hoe is dat volgens de aanbestedende dienst juridisch houdbaar?	a. Ja, dat klopt. Het niet aanbieden op Aanvragen heeft invloed op M-1 en kan daarmee effect hebben op de positie binnen het MDA-veld of de MDA-bank. b. De Aanbestedende dienst deelt niet de stelling dat bepaalde marktpartijen door de gekozen opzet worden uitgesloten. De aanbesteding staat open voor alle ondernemingen die kunnen deelnemen als Inschrijver, in combinatie of als onderaannemer. Hiermee is sprake van een gelijkwaardige mogelijkheid tot deelname.
70	Abd – Nadere gunning	Aanbestedingsdocument	7.4 Nadere gunnings onder de Raamovereenkomst	67		In § 7.4.1. staat vermeld: 'Van Opdrachtnemers wordt verwacht dat zij binnen de door de Deelnemer gestelde termijnen en volgens de door de Deelnemer voorgeschreven procedure reageren op Aanvragen die in het kader van een minicompetitie worden uitgezet.' Hoe verhoudt zich dit tot het niet hoeven aanbieden zoals vermeld in §2.2.1?	De passage in §7.4.1 ziet op de procedurele verwachting dat Opdrachtnemers, wanneer zij besluiten te reageren op een Aanvraag binnen een minicompetitie, dit doen binnen de door de Deelnemer gestelde termijnen en volgens de voorgeschreven werkwijze. Dit laat onverlet dat, zoals in §2.2.1.5 is vermeld, geen aanbiedingsplicht geldt. Opdrachtnemers zijn dus niet verplicht een offerte uit te brengen; indien zij wel reageren, dient dit te gebeuren binnen de gestelde procedure en termijnen. Zie ook eis AP.9 in het PvE: Opdrachtnemer is verplicht om formeel schriftelijk op de Aanvraag te reageren: - door het indienen van een Offerte, of - door een mededeling dat Opdrachtnemer geen Offerte uitbrengt voorzien van een deugdelijke
71	Abd – Nadere gunning	Aanbestedingsdocument	7.4 Nadere gunnings onder de Raamovereenkomst	67	4	In deze alinea vermeldt u dat er op voorhand leveranciers uitgesloten kunnen worden in situaties als bijvoorbeeld belangenverstremgeling. Is onze aanname correct dat de betreffende leverancier(s) door opdrachtgever tijdig wordt/worden geïnformeerd over deze uitsluiting met een onderbouwde reden?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat uitsluiting van een raamovereenkomsthouder van een minicompetitie wegens belangenverstremgeling alleen kan plaatsvinden wanneer sprake is van een situatie die onder de Aanbestedingswet 2012 valt, met name artikel 1.10b (belangenverstremgeling). Bij de beoordeling wordt gekeken naar omstandigheden waarin de onafhankelijkheid, objectiviteit of integriteit van de aanbestedingsprocedure of de uitvoering van de Opdracht in het geding kan komen. Dit betreft steeds een concrete, aantoonbare situatie, zoals: - wanneer een Opdrachtnemer een ongeoorloofde informatievoorsprong heeft; - wanneer een Opdrachtnemer betrokken is geweest bij de voorbereiding van de betreffende uitvraag op een wijze die concurrentievervalsing kan veroorzaken; - wanneer zakelijke of persoonlijke belangen van de Opdrachtnemer of diens personeel de onpartijdige uitvoering van de opdracht kunnen beïnvloeden. Indien Deelnemer vermoedt dat sprake is van belangenverstremgeling, krijgt de Opdrachtnemer altijd de gelegenheid om zijn zienswijze te geven en, waar mogelijk, mitigerende maatregelen voor te stellen voordat een beslissing tot uitsluiting wordt genomen.
72	Abd – Nadere gunning	Aanbestedingsdocument	7.4 Nadere gunnings onder de Raamovereenkomst	67	4	In deze alinea vermeldt u dat er op voorhand leveranciers uitgesloten kunnen worden in situaties als bijvoorbeeld Nationale veiligheid. Kunt u situaties schetsen wanneer dit het geval is en hiervan voorbeelden geven?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat uitsluiting op voorhand alleen kan plaatsvinden in situaties waarin een Deelnemer op grond van wet- en regelgeving of interne veiligheidskaders geen opdrachten mag verstrekken aan bepaalde leveranciers. Dit betreft steeds situaties waarin de nationale veiligheid of vertrouwelijkheid in het geding is. Voorbeelden van dergelijke situaties zijn onder meer: - wanneer een leverancier of een onderdeel van diens keten niet voldoet aan de vereisten uit de ABRO-systeematiek of andere nationale-veiligheidskaders; - wanneer een leverancier of diens keten onderdeel uitmaakt van een risicoland of entiteit die onder restricties valt op grond van Nederlandse of Europese regelgeving; - wanneer een leverancier betrokken is bij activiteiten die door de AIVD, MIVD of NCSC als risico voor staatsveiligheid of vitale infrastructuur worden aangemerkt; - wanneer een Deelnemer op basis van interne veiligheidsrichtlijnen verplicht is bepaalde leveranciers uit te sluiten (bijvoorbeeld vanwege vertrouwelijke informatie, staatsgeheimen of kritieke systemen). Deze situaties worden door de betreffende Deelnemer beoordeeld. Indien een leverancier geraakt wordt door een dergelijke uitsluiting, wordt dit gemotiveerd en gecommuniceerd.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
73	Abd – Nadere gunning	Aanbestedingsdocument	7.4 Nadere gunnings onder de Raamovereenkomst	67	4	In deze alinea vermeldt u dat er op voorhand leveranciers uitgesloten kunnen worden in situaties als bijvoorbeeld Nationale veiligheid. Kunt u aangeven wanneer in het proces de betreffende leverancier(s) door opdrachtgever wordt/worden geïnformeerd van uitsluiting met een onderbouwde reden?	Zie het antwoord op vraag 72.
74	Abd – Nadere gunning	Aanbestedingsdocument	7.4 Nadere gunnings onder de Raamovereenkomst	67	2	U vermeldt: "Deelnemers zetten deze Aanvragen gelijktijdig uit bij alle Opdrachtnemers." In de praktijk van de huidige Raamovereenkomst RVICTO zien wij dat Deelnemers deze aanvragen zelf uitzetten, waarbij verschillende communicatiekanalen worden gebruikt. Dit betreft onder meer persoonlijke e-mailadressen en diverse (niet altijd juiste) functionele mailboxen, in plaats van de door Opdrachtnemers opgegeven contactadressen. Het gebruik van meerdere en afwijkende kanalen kan leiden tot onduidelijkheid, vertraging en het risico dat een aanvraag niet (tijdig) wordt ontvangen. Vraag: Is Opdrachtgever bereid vast te leggen dat Deelnemers voor het uitzetten van Aanvragen gebruikmaken van één door de Opdrachtnemer opgegeven e-mailadres? Indien dit niet mogelijk is, kunt u dit gemotiveerd toelichten?	De Aanbestedende dienst begrijpt de zorg over het gebruik van verschillende communicatiekanalen door Deelnemers. Deelnemers zijn zelf verantwoordelijk voor het uitzetten van Aanvragen en hanteren daarbij hun eigen interne processen en communicatiestructuren. Dit betekent dat zij gebruik kunnen maken van verschillende functionele of persoonlijke mailboxen. De Aanbestedende dienst kan deze werkwijze niet uniformeren of centraal voorschrijven. Wel geldt, dat Deelnemers gehouden zijn Aanvragen gelijktijdig en op correcte wijze uit te zetten bij alle Opdrachtnemers. Indien een Opdrachtnemer signalen heeft dat een Aanvraag niet of niet tijdig is ontvangen, kan dit worden gemeld bij de betreffende Deelnemer, zodat deze zijn proces kan verbeteren. Ook zullen Opdrachtgever en Opdrachtnemers tijdens de implementatie van de Raamovereenkomst afspraken maken die het gebruik van correcte emailadressen zoveel mogelijk stimuleren.
75	Abd – Nadere gunning	Aanbestedingsdocument	7.4 Nadere gunnings onder de Raamovereenkomst	57.4		In §7.4 stelt u: "Opdrachtgever kan een raamovereenkomsthouder uitsluiten van een minicompentie als sprake is van een belangenverstremgeling bij de raamovereenkomsthouder." Inschrijver is van mening dat onduidelijke criteria voor uitsluiting bij minicompenties onzekerheid en risico's van arbitraire uitsluiting creëert. Kan Aanbestedende Dienst toelichten op basis van welke criteria een Opdrachtnemer wordt uitgesloten van een specifieke minicompentie wegens (vermeende) belangenverstremgeling, en krijgt Opdrachtnemer de gelegenheid om mitigerende maatregelen voor te stellen vóór een beslissing tot uitsluiting?	Zie het antwoord op vraag 71.
76	Abd – Nationale veiligheid & ABRO	Aanbestedingsdocument	4.5 Nationale veiligheid en ABRO 2026	38		Begrijpen wij het goed dat alleen de hoofdaannemer een ABRO verklaring op Raamovereenkomst niveau nodig heeft, en eventuele onderaannemers slechts in het geval van het uitvoeren van een Bijzondere Opdracht?	Ja, dat begrijpt u deels correct. De ABRO-verklaring op raamovereenkomstniveau is vereist voor de Opdrachtnemer = hoofdaannemer + onderaannemers/derden waarop i.k.v. geschiktheid een beroep op wordt gedaan. Overige onderaannemers hoeven pas een ABRO-toets te doorlopen ~~wanneer zij daadwerkelijk worden ingezet voor een Bijzondere Opdracht waarvoor ABRO-eisen gelden~~
77	Abd – Nationale veiligheid & ABRO	Aanbestedingsdocument	4.5 Nationale veiligheid en ABRO 2026	54.5		De ABRO-toets start na gunning maar vóór ontvangst van de eerste Bijzondere Aanvraag; vertraging in dit proces kan Inschrijver maanden uitsluiten van Nadere opdrachten. Kan Aanbestedende Dienst de volgende vragen beantwoorden over de ABRO-toetsingsprocedure: (i) welke gemiddelde doorlooptijd hanteert NBIV voor de ABRO-Verklaring (Facility Security Clearance) op bedrijfsniveau, (ii) bestaat er een "wachtkamerregeling" zodat Inschrijver niet onredelijk lang wordt uitgesloten van Bijzondere Opdrachten gedurende de toetsingsperiode, en (iii) voor wiens rekening komen kosten van (her)toetsing van onderaannemers bij NBIV?	De ABRO-toets wordt uitgevoerd door het NBIV en vindt plaats na gunning en vóór de eerste Bijzondere Aanvraag. De aanbestedende dienst kan geen invloed uitoefenen op de doorlooptijd of interne procedures van het NBIV. (i) Doorlooptijd De Aanbestedende dienst kan geen gemiddelde doorlooptijd afgeven voor een ABRO-onderzoek. De doorlooptijd wordt bepaald door het NBIV, de organisatie die wordt onderzocht, het te beschermen belang en kan per geval verschillen. Bekendheid van het NBIV met de te onderzoeken organisatie en het te beschermen belang kan een positief effect hebben op de doorlooptijd van het onderzoek. (ii) Wachtkamerregeling Het Programma van Eisen vermeldt dat een wachtkamerregeling nog wordt toegevoegd. De wachtkamerregeling kan de doorlooptijd en uitkomst van een ABRO-onderzoek niet veranderen, maar is bedoeld als terugvaloptie nadat een Opdrachtnemer voor uitvoering van een Bijzondere opdracht geen ABRO-verklaring krijgt. De Deelnemer kan dan gebruik maken van de inschrijving van een andere Opdrachtnemer, met wie de wachtkamerovereenkomst is gesloten. Uiteraard zal ook hiervoor gelden dat deze een ABRO-verklaring nodig heeft voor uitvoering van de Bijzondere opdracht. (iii) Kosten van (her)toetsing Kosten die voortvloeien uit de ABRO-toetsing of hertoetsing van onderaannemers komen voor rekening van de opdrachtnemer. Dit is toegevoegd in T.1
78	Abd – Omvang opdracht	Aanbestedingsdocument	2.4 Omvang van de opdracht	26	4	U schrijft hier: "De verwachting is dat het de omvang van opdrachten met resultaatverplichting in de komende jaren verder zal toenemen, mede doordat departementen en uitvoeringsorganisaties externe inhuur moeten afbouwen". In de huidige RVICTO-uitvragen merken wij dat deze welens oneigenlijk wordt gebruikt om een individu een opdracht uit te laten voeren omdat men inhuur wenst/moet afbouwen. Dit is ons inziens niet de doelstelling van de RVICTO. Wij zien graag dat enkel projecten cq agile teamaanvragen via de RVICTO-mantel worden uitgevraagd. In hoeverre kunt u hier gehoor aan geven cq de Deelnemers hierover informeren?	De in §2.4 genoemde verwachting ziet op opdrachten die binnen de scope van de Raamovereenkomst vallen. Het is niet de bedoeling dat de Raamovereenkomst wordt gebruikt voor opdrachten die feitelijk neerkomen op individuele inhuur. De juiste toepassing van de scope is de verantwoordelijkheid van de Deelnemers.
79	Abd – Omvang opdracht	Aanbestedingsdocument	2.4 Omvang van de opdracht	27		In Hoofdstuk 2.4 stelt u dat "Bij (dreigende) overschrijding van de maximumomvang gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst, zal Opdrachtgever de looptijd voortijdig beëindigen." Wij gaan er vanuit dat hier de collectieve maximum omvang wordt bedoeld. Kunt u bevestigen dat individuele deelnemers niet uit de Raamovereenkomst stappen als zij meer afnemen dan zij aanvankelijk hebben opgegeven?	Dat is correct.
80	Abd – Omvang opdracht	Aanbestedingsdocument	2.4 Omvang van de opdracht	§2.4 (herziening sclausule)	§2.4	Het beoogde aandeel van Defensie in deze Raamovereenkomst vertegenwoordigt een substantieel volumecomponent; onttrekking van dit aandeel uit deze overeenkomst beïnvloedt in aanzienlijke mate de omzetwaarde als de KPI-prestatiebeoordeling. Kan Aanbestedende Dienst nader specificeren welke contractuele gevolgen de mogelijke overheveling van Defensie-afname (per 01-01-2029 of later) heeft voor: (i) lopende Nadere Overeenkomsten met Defensie, (ii) de KPI/veld-bankmeting (bijv. herijking van de meetbasis) en (iii) de vergoeding van transitiekosten?	De mogelijke overheveling van de Defensie-afname per 1-1-2029 of later, is opgenomen als herzieningsclausule in §2.4 van het Aanbestedingsdocument. Deze herziening ziet uitsluitend op toekomstige afnamevolumes van Defensie en heeft geen gevolgen voor reeds gesloten Nadere overeenkomsten. Deze worden regulier uitgevoerd en afgerond conform de daarin opgenomen bepalingen. (i) Lopende Nadere overeenkomsten met Defensie Lopende Nadere overeenkomsten blijven binnen de Raamovereenkomst vallen en worden ongewijzigd uitgevoerd. De eventuele overheveling van Defensie-afname heeft geen invloed op bestaande verplichtingen. (ii) KPI-meting en veld/bank-systematiek De KPI-systematiek en de veld/bank-meting worden niet aangepast als gevolg van de mogelijke overheveling van Defensie-afname. De prestatiebeoordeling, zoals beschreven in het Programma van Eisen, blijft ongewijzigd van toepassing en wordt niet herijkt op basis van het volume van één specifieke Deelnemer. (iii) Transitiekosten Transitiekosten zijn in dit kader niet aan de orde. Omdat lopende Nadere overeenkomsten binnen de Raamovereenkomst blijven en regulier worden afgerond, ontstaat geen situatie waarin transitiekosten of compensatie aan de orde is. Nieuwe opdrachten na een eventuele overheveling worden door
81	Abd – Omvang opdracht	Aanbestedingsdocument	2.4 Omvang van de opdracht	25 26		Kunt u een indicatie geven van het verwachte aantal minicompenties per jaar en de verdeling hiervan over opdrachtnemers in het MDA-veld?	De Aanbestedende dienst kan geen indicatie geven van het aantal minicompenties per jaar. Het aantal Aanvragen is afhankelijk van de behoefte van de Deelnemers en kan per jaar variëren. Voor Aanvragen boven €50.000 worden alle Opdrachtnemers in het MDA-veld uitgenodigd, conform de in het Aanbestedingsdocument beschreven procedure. De Aanbestedende dienst doet geen uitspraken over het verwachte aantal Aanvragen of de verdeling daarvan over de Opdrachtnemers in het MDA-veld.
82	Abd – Overig	Aanbestedingsdocument		45		U vermeldt dat het intakeproces start met een gericht verzoek van een Deelnemer voor een omschreven legacy-systeem. Kunt u verduidelijken welk detailniveau voor dit verzoek wordt verondersteld? Moet dit worden gelezen als een relatief brede vraag om beheer en onderhoud van een specifieke applicatie over te nemen, of als een verzoek waarin doelstellingen, scope, risico's, randvoorwaarden en acceptatiecriteria al in detail zijn uitgewerkt?	Het initiële verzoek is een gerichte, maar beknopte vraag ("dit systeem, deze behoefte"), bedoeld om het intakeproces te starten. De verdere uitwerking van risico's, scope, afhankelijkheden en acceptatiecriteria gebeurt door de Opdrachtnemer tijdens het intakeproces, ná gunning van de minicompentie. De wijze waarop dit intakeproces wordt ingericht en uitgevoerd, dient door de inschrijver zelf te worden uitgewerkt op basis van
83	Abd – Overig	Aanbestedingsdocument		46		U vraagt hoe legacy-systemen tijdens de beheer- en onderhoudsfase veilig, betrouwbaar, onderhoudbaar en compliant worden gehouden, "inclusief bij aanpassing, aanvulling of verandering van functionaliteit en technologie", terwijl in het scenario staat: "In de opdracht is geen sprake van (door)ontwikkeling, herbouw of uitfasering." Kunt u verduidelijken hoe deze twee passages in samenhang moeten worden gelezen en welke typen wijzigingen u binnen deze wens nog als passend beschouwt?	Functionele uitbreidingen zijn niet toegestaan omdat het scenario expliciet géén (door)ontwikkeling omvat. Alleen wijzigingen die nodig zijn om het systeem veilig, stabiel, compliant en operationeel te houden vallen binnen de Opdracht. Uitbreidingen veranderen de scope en vereisen een andere opdrachtvorm.
84	Abd – Overig	Aanbestedingsdocument		46		U vraagt: "Welke activiteiten, verantwoordelijkheden en de belangrijkste twee risico's vallen buiten uw invloedssfeer en zijn voorwaardelijk voor het succesvol uitvoeren van het beheer en onderhoud?" Kunt u verduidelijken of u verwacht dat activiteiten, verantwoordelijkheden en risico's hier als drie afzonderlijke categorieën worden behandeld, of dat deze in onderlinge samenhang mogen worden uitgewerkt?	De Aanbestedende dienst verwacht niet dat activiteiten, verantwoordelijkheden en risico's als drie volledig gescheiden categorieën worden behandeld. Inschrijver mag deze in onderlinge samenhang uitwerken, zolang maar duidelijk is: - welke activiteiten buiten de eigen invloedssfeer vallen, - welke verantwoordelijkheden daarbij horen, - en welke twee belangrijkste risico's daaruit voortkomen. Het gaat dus om één geïntegreerde toelichting, niet om drie losse lijstjes.
85	Abd – Overig	Aanbestedingsdocument		49	3	U geeft aan dat de maximumtarieven gelden voor opdrachten die geheel of gedeeltelijk gebaseerd zijn op nacalculatie/meer-/ minderwerk gelden. Kunt u aangeven hoe vaak gebruik gemaakt wordt van deze manier van verzoeden?	De Aanbestedende dienst kan niet aangeven hoe vaak nacalculatie wordt toegepast; dit verschilt per opdracht en wordt per Aanvraag bepaald door de Deelnemers.
86	Abd – Overig	Aanbestedingsdocument		49	3	Zijn er bij de gunning van opdrachten eisen aan de verdeling van inzet van junior/medior/senior medewerkers?	Er zijn geen eisen in het Programma van Eisen die een verplichte verhouding tussen junior/medior/senior voorschrijven.
87	Abd – Overig	Aanbestedingsdocument		61	1	U stelt dat een regelfstand van ten minste 12 punten gekozen moet worden. Correspondeert dit met de optie "Regelfstand: Enkel" in MS Word?	Nee, "Enkel" voldoet niet automatisch. Bij Verdana 9 pt moet de regelfstand handmatig op groter of gelijk aan 12 pt worden gezet om aan de vormvereisten te voldoen. ~~Inschrijver moet dit zelf invullen en controleren~~
88	Abd – Overig	Aanbestedingsdocument				In het Aanbestedingsdocument, onder de begripsbepalingen (pagina 3-5), wordt gesproken over Opdrachtnemer en de inzet van Personeel. In de praktijk kunnen organisaties onderdeel uitmaken van een concernstructuur waarbij meerdere rechtspersonen betrokken zijn bij de uitvoering van opdrachten. Kan opdrachtgever toelichten onder welke voorwaarden het is toegestaan dat één juridische entiteit als inschrijver optreedt, terwijl voor de uitvoering gebruik wordt gemaakt van meerdere groepsmaatschappijen binnen dezelfde concernstructuur?	Eén entiteit mag inschrijven terwijl groepsmaatschappijen de uitvoering verzorgen, mits de Inschrijver volledig verantwoordelijk blijft en de inzet van deze partijen conform §7.3.17 en de geschiktheidseisen is geborgd. Het is ook mogelijk dat meerdere entiteiten afzonderlijk inschrijven, mits de eerlijke mededinging geborgd is/blijft, met inachtneming van de vertrouwelijke en onafhankelijke totstandkoming van inschrijvingen (op zowel de aanbesteding als eventuele minicompenties binnen de Raamovereenkomst). Een entiteit mag niet meerdere keren inschrijven (hetzij zelfstandig, dan wel in combinatie met anderen).
89	Abd – Overig	Aanbestedingsdocument				In het Aanbestedingsdocument (Scope en uitvoering) wordt de aard van de dienstverlening en samenwerking beschreven. In hoeverre verwacht opdrachtgever dat werkzaamheden fysiek op locatie of binnen Nederland plaatsvinden, en hoe weegt opdrachtgever dit aspect in relatie tot kwaliteit, samenwerking en beheersbaarheid van de uitvoering?	Er geldt geen algemene plicht om werkzaamheden fysiek of binnen Nederland uit te voeren; Deelnemers bepalen dit per opdracht op basis van kwaliteit, samenwerking en beheersbaarheid, conform §2.1.1 en §2.2.1.3 van het Aanbestedingsdocument. Daarbij geldt dat altijd moet worden voldaan aan de eisen uit het Programma van Eisen (PvE, Bijlage 3), waaronder eisen op het gebied van beveiliging, gegevensbescherming, toegang tot systemen, vertrouwelijkheid en eventuele locatie- of toegangsrestricties. Indien bepaalde werkzaamheden vanwege deze PvE-eisen niet op afstand of buiten Nederland kunnen worden uitgevoerd, zal de Deelnemer dit expliciet in de Aanvraag opnemen.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
90	Abd – Overig	Aanbestedingsdocument				In het kader van beheersbaarheid en aansprakelijkheid wordt uitgegaan van de verantwoordelijkheid van de Oprachtnemer. In hoeverre is het voor opdrachtgever voldoende dat groepsmaatschappijen juridisch en organisatorisch onder volledige zeggenschap en aansturing staan van de inschrijver met betrekking tot beheersbaarheid en aansprakelijkheid?	Ja, het is voor Opdrachtgever voldoende dat groepsmaatschappijen onder volledige zeggenschap en aansturing van de Inschrijver staan, mits de Opdrachtnemer de ketenverantwoordelijkheid volledig borgt en alle verplichtingen uit de Raamovereenkomst onverkort gelden voor de gehele keten. Zie ook het antwoord op vraag 88.
91	Abd – Overig	Aanbestedingsdocument				"In het Aanbestedingsdocument wordt onderscheid gemaakt tussen Opdrachtnemer en derden/onderaannemers. Hoe kwalificeert opdrachtgever de inzet van 100% dochtermaatschappijen binnen dezelfde concernstructuur: worden deze beschouwd als interne organisatieonderdelen of als onderaannemers?"	De Inschrijver kan zelfstandig, in een samenwerkingsverband (combinatie) en/of met onderaannemers inschrijven. Inschrijver zal bij samenwerking met andere rechtspersonen (ongeacht of deze onderdeel zijn van dezelfde groep) in de UEA moeten aangeven of deze rechtspersoon een combinant of een onderaannemer betreft. U kunt een beroep doen op de draagkracht en/of bekwaamheid van onderaannemer(s), ook als deze onderdeel zijn van uw groep. Voor meer uitleg over deze situatie verwijzen wij u naar paragraaf 7.3.17 (inschrijven in samenwerking met andere ondernemingen) van het aanbestedingsdocument. Zie ook het antwoord op vraag 192.
92	Abd – Overig	Aanbestedingsdocument				In het Aanbestedingsdocument wordt niet expliciet ingegaan op de inzet van geleerde rechtspersonen binnen een concern voor het voldoen aan geschiktheidseisen. Kan de inschrijver gebruik maken van meerdere groepsmaatschappijen die volledig onder zeggenschap staan van dezelfde uiteindelijke moedermaatschappij voor het voldoen aan geschiktheidseisen en uitvoering, en hoe kwalificeert opdrachtgever de inzet van deze entiteiten in dit kader?	Een Inschrijver mag groepsmaatschappijen inzetten voor geschiktheid en uitvoering, maar deze worden altijd gekwalificeerd als onderaannemers/derden; de Inschrijver blijft volledig verantwoordelijk en moet de keten conform §7.3.17 borgen.
93	Abd – Post Quantum Cryptografie	Aanbestedingsdocument	2.1.4 Post Quantum Cryptografie	20		Kunt u instemmen par 2.1.4. pag. 20 aan te vullen met de volgende tekst: "...indien en voor zover die redelijkerwijs en direct van toepassing zijn op Opdrachtnemer in zijn hoedanigheid als leverancier van de prestaties op grond van de Raamovereenkomst en Nadere Overeenkomst(en)." Kunt u aanpassen of u hiermee kunt instemmen? Zo niet, kunt u dan uw overwegingen toelichten?	PQC-aspecten zijn alleen van toepassing indien deze in het kader van een specifieke opdracht relevant zijn. Paragraaf 2.1.4 heeft een kaderstellend en contextueel karakter en legt geen zelfstandige verplichtingen op buiten de scope van de opdrachten. De voorgestelde toevoeging voegt daarom geen inhoudelijke verduideliking toe en wordt niet overgenomen.
94	Abd – Post Quantum Cryptografie	Aanbestedingsdocument	2.1.4 Post Quantum Cryptografie	20	2	U schrijft hier "Dit uit zich onder meer in het ook ongevraagd een concreet herkenbaar opnemen in aanbiedingen van diensten/producten." Vraag: in offerteaanvragen is veelal een beperkt aantal pagina's mogelijk als antwoord. Dat is vaak al krap. Als u verwacht dat we het hiervoor vermelde in onze aanbiedingen verzoeken wij u akkoord te gaan met extra ruimte mbt PQC in de beantwoording die niet meetelt in het aantal in te leveren A4. Kunt u hiermee instemmen? En zo niet, kunt u dit onderbouwd toelichten?	We kunnen hier niet mee instemmen. Onverlet dat een Opdrachtnemer voldoende ruimte moet hebben om een goede Offerte te kunnen indienen, wordt de beschikbare ruimte per Offerte-aanvraag door de betreffende Deelnemer vastgesteld. De omvang van de beantwoording, inclusief eventuele onderdelen die betrekking hebben op PQC, wordt daarmee binnen de betreffende aanvraag geadresseerd en niet generiek binnen deze Raamovereenkomst.
95	Abd – Procedure algemeen	Aanbestedingsdocument	7.3 Procedure algemeen	55	1	Hierin staat: 'Deze aanbesteding vindt plaats conform de Aanbestedingswet.' Onze vraag: Deze aanbesteding is een Europese openbare aanbestedingsprocedure volgens Nederlands aanbestedingsrecht, waarbij moet worden voldaan aan Europese en Nederlandse regels, zowel gedurende de aanbesteding als gedurende de uitvoering van de opdrachten (voor de partij(en) die als winnaar(s) wordt/worden geselecteerd). Voor zover de aanbesteding tevens betrekking op plaats van uitvoering in het Caribisch gebied en/of uitvoering ten behoeve van één of meerdere onderdelen van de Rijksoverheid in Caribisch Nederland, dat een eigen jurisdictie betreft en eigen regels heeft op het gebied van het aanbesteden van opdrachten. Wat vindt de aanbestedende dienst van de stelling dat hiermee het (voor Caribisch Nederland) lokale aanbestedingsrecht terzijde wordt geschoven, en dat het voor lokale marktpartijen onmogelijk, althans onredelijk bezwarend is om te voldoen aan de eisen die het Nederlandse en het Europese recht aan hen stelt, en hoe verhoudt zich dit volgens de aanbestedende dienst tot het recht om mee te mogen dingen aan de aanbesteding van overheidsopdrachten, en meer in het algemeen, de territoriale reikwijdte van het aanbestedingsrecht?	De Aanbestedende dienst deelt de stelling niet. Deze aanbesteding wordt uitgevoerd volgens de Aanbestedingswet 2012 en de daarop gebaseerde Europese regels. Dit kader is van toepassing op de aanbestedingsprocedure en op de uitvoering van opdrachten die binnen de reikwijdte van de Raamovereenkomst vallen. Het feit dat opdrachten kunnen worden uitgevoerd ten behoeve van Deelnemers die actief zijn in Caribisch Nederland, brengt geen wijziging aan in het toepasselijke aanbestedingsrecht. De aanbesteding staat open voor alle ondernemingen die aan de gestelde eisen voldoen, ongeacht hun vestigingsplaats.
96	Abd – Procedure algemeen	Aanbestedingsdocument	7.3 Procedure algemeen	62		Kan de Aanbestedende Dienst bevestigen dat onderaannemers eventueel per mini-competitie nog aangehaakt mogen worden? En zo ja, hoe gaat dat dan in zijn werk?	Ja. Onderaannemers mogen per minicompetitie worden aangehaakt. De Raamovereenkomst verplicht Opdrachtnemers niet om vooraf een vaste set onderaannemers vast te leggen. Het inzetten van onderaannemers werkt als volgt: - De Opdrachtnemer dient zijn inschrijving in voor de betreffende minicompetitie. - In die inschrijving kan de Opdrachtnemer aangeven welke onderaannemers hij voor die specifieke opdracht wil inzetten. - De Opdrachtnemer blijft volledig verantwoordelijk voor de uitvoering en voor het voldoen aan alle eisen uit de Raamovereenkomst en de betreffende uitvraag. - Indien voor de uitvoering aanvullende eisen gelden (bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid of vertrouwelijkheid), moeten de betrokken onderaannemers hieraan voldoen voordat zij kunnen worden ingezet.
97	Abd – Scope	Aanbestedingsdocument	2.1.1 Scope	14		Uit de beschrijving van de scope blijkt dat er een clustering van diverse soorten opdrachten in de markt wordt gezet, niet alleen een clustering van gelijksoortige opdrachten maar ook van ongelijksoortige opdrachten. Het betreft namelijk niet alleen 'standaard' werk aan maatwerkapplicaties, maar ook consultancywerk. Opdrachtnemers moeten dus niet alleen IT dienstverlener zijn (ontwikkelen, beheren, service integratie enz) maar ook een consultancybureau zijn om opdrachten van strategische/ operationeel/ tactische aard te kunnen uitvoeren. Pag. 23 (4e alinea) van de Gids Proportionaliteit (https://www.pianoo.nl/sites/default/files/media/documents/2021-10/gids_proportionaliteit_3e_herziening-januari2022.pdf) geeft aan: 'Uitgangspunt van de wet is dat geclusterde opdrachten in beginsel in percelen verdeeld moeten worden'. Onze vragen: a. De RVICTO-aanbestedingen betreffen op basis van bovenstaande informatie een geclusterde opdracht. Had de aanbesteding in percelen moeten worden verdeeld, en op die wijze in de markt moeten worden gezet? b. Hoe wordt het recht op eerlijke toegang tot deze aanbestedingsprocedure gewaarborgd voor marktpartijen uit Caribisch Nederland, daarbij mede gelet op het feit dat partijen die deelnemen aan een combinatie hoofdelijk aansprakelijk zijn voor alle uit de opdrachten voortvloeiende schulden, ongeacht door welke partij deze schulden zijn veroorzaakt?	In paragraaf 2.2.1 van het Aanbestedingsdocument is de onderhavige scope en omvang gemotiveerd en is ook antwoord op deze vraag. Omdat de vraag geen duiding geeft wat de gegeven motivering naar het inzicht van vragensteller mankeert, resteert enkel opnieuw de verwijzing naar deze teksten.
98	Abd – Scope	Aanbestedingsdocument	2.1.1 Scope	14		Hier staat bij punt 3 vermeld: 'Bij 'maatwerk' is kennis over de klantcontext en -vraag benodigd: zonder deze kennis kan het resultaat niet passend zijn voor deze Deelnemer.' Betekent dit dat de opdrachtnemer domeinkennis moet hebben, en, voor Caribisch Nederland, van de specifieke context daar?	De Aanbestedende dienst verduidelijkt dat de passage in §2.1.1 punt 3 niet betekent dat Opdrachtnemers vooraf specifieke domeinkennis moeten hebben, noch dat zij vooraf kennis moeten hebben van de context van Caribisch Nederland. De bepaling duidt erop dat voor het leveren van maatwerk tijdens de uitvoering kennis van de klantcontext en -vraag nodig is, en dat deze kennis door de Opdrachtnemer kan worden opgebouwd binnen de opdracht. Opdrachtnemers kunnen hiervoor gebruikmaken van eigen personeel, onderaannemers of samenwerkingsverbanden. De passage vormt geen aanvullende geschiktheidseisen en beperkt de toegang tot de aanbesteding niet.
99	Abd – Scope	Aanbestedingsdocument	2.1.1 Scope	14		Hier staat vermeld: 'Indien de inzet van ICT/IV-professionals ten minste 60% van de geraamde opdrachtwaarde vertegenwoordigt, en de samenvoeging met het resterende gedeelte noodzakelijk is voor het leveren van de gevraagde prestatie, wordt de opdracht aangemerkt als een geïntegreerde oplossing of dienst die binnen de reikwijdte van deze Raamovereenkomst valt.' Moeten we hieruit begrijpen dat de resterende 40% kan bestaan uit de licenties voor standaardsoftware die geleverd wordt door de Opdrachtnemer?	De Aanbestedende dienst verduidelijkt dat de 60%-regel ziet op de verhouding binnen een concrete opdracht (Nadere Overeenkomst). Een opdracht valt binnen de reikwijdte van deze Raamovereenkomst wanneer ten minste 60% van de geraamde opdrachtwaarde bestaat uit resultaatgerichte ICT/IV-dienstverlening. De resterende opdrachtwaarde van maximaal 40% kan bestaan uit aanvullende onderdelen die functioneel noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de betreffende opdracht. Licenties voor standaardsoftware kunnen onderdeel zijn van deze aanvullende componenten, maar uitsluitend wanneer zij noodzakelijk zijn voor het leveren van de gevraagde prestatie. De exacte samenstelling wordt per Aanvraag gespecificeerd. Zoals toegelicht, borgt de 60%-regel dat geïntegreerde oplossingen kunnen worden aangeboden binnen de scope van de Raamovereenkomst, onder de voorwaarde dat een samenvoeging met aanvullende/resterende componenten (zoals licenties voor standaard software) noodzakelijk zijn voor het leveren van de gevraagde prestatie, deze aanvullende componenten uitsluitend worden ingezet wanneer deze functioneel noodzakelijk zijn en qua omvang ondergeschikt zijn aan de geïntegreerde oplossing of dienst die binnen de reikwijdte van deze Raamovereenkomst valt.
100	Abd – Scope	Aanbestedingsdocument	2.1.1 Scope	14	1	In par. 2.1 staat onder Type 1 opdrachten: vooraf gedefinieerd resultaat: "Het proces zelf ligt echter altijd vast en is (...)". Inschrijver vraagt zich af of dit niet alleen van toepassing is bij Agile georganiseerde opdrachten (Type 2 opdrachten: Agile georganiseerd)? Hier staat namelijk ook dat het proces vast ligt.	De Aanbestedende dienst verduidelijkt dat de passage "het proces zelf ligt echter altijd vast" bij Type 1-opdrachten ziet op het feit dat deze opdrachten worden uitgevoerd volgens een vooraf gedefinieerde aanpak, planning en resultaatbeschrijving. Dit is kenmerkend voor resultaatgerichte opdrachten waarbij het eindresultaat (in termen van de te leveren scope) vooraf vaststaat. Bij Type 2-opdrachten (Agile georganiseerd) ligt het proces eveneens vast, maar in de zin dat wordt gewerkt volgens een vastgesteld Agile-raamwerk (zoals Scrum of SAFe). Het betreft dus twee verschillende vormen van "vastliggen van het proces": - bij Type 1 betreft het een klassiek, vooraf gestructureerd proces, - bij Type 2 betreft het een Agile-proceskader.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
101	Abd – Scope	Aanbestedingsdocument	2.1.1 Scope	14	2	<p>In paragraaf 2.1.1 (Scope) wordt gesteld dat iedere opdracht binnen de Raamovereenkomst een resultaatsverplichting betreft, waarbij de Opdrachtnemer verantwoordelijk is voor het opleveren van een bepaald resultaat of het "in stand houden van een proces dat leidt tot resultaten". Inschrijver onderschrijft het uitgangspunt van resultaatgerichte opdrachten. Tegelijkertijd constateren wij dat de huidige formulering ruimte laat voor interpretatie door de zinsnede "(...)of het conform bepaalde verplichtingen in stand houden van een bepaald proces (...)". In de praktijk kan een dergelijke invulling feitelijk kenmerken hebben van capaciteitsinhuur, hetgeen niet past bij het uitgangspunt van resultaatverplichte ICT-opdrachten zoals in deze aanbesteding wordt beoogd. Deze formulering biedt tevens ruimte voor deelname van partijen die primair optreden als bemiddelaar of broker.</p> <p>Inschrijver verzoekt de Aanbestedende dienst daarom te verduidelijken:</p> <p>1) Wat in deze context precies wordt verstaan onder het "in stand houden van een proces".</p> <p>2) Op welke wijze bij dergelijke opdrachten wordt geborgd dat sprake blijft van een daadwerkelijke resultaatsverplichting en niet van feitelijke inzet van individuele professionals of teams onder aansturing van de Deelnemer.</p> <p>3) Of de Aanbestedende dienst kan bevestigen dat ook bij opdrachten waarbij een proces centraal staat, de Opdrachtnemer integraal verantwoordelijk blijft voor het realiseren van concrete resultaten en niet uitsluitend voor het leveren van capaciteit of het faciliteren van een proces.</p> <p>Indien de bedoeling is dat opdrachten binnen deze Raamovereenkomst uitsluitend resultaatgericht worden uitgevoerd, verzoekt Inschrijver de Aanbestedende dienst dit explicieter in de scope op te nemen, zodat hierover voor alle marktpartijen een gelijk en duidelijk kader bestaat.</p>	<p>De Aanbestedende dienst verduidelijkt dat met het "in stand houden van een proces" wordt bedoeld dat de Opdrachtnemer verantwoordelijk is voor het organiseren, uitvoeren en bewaken van een gestructureerd werkproces dat leidt tot concrete resultaten. Dit betreft bijvoorbeeld het borgen van een ontwikkel- of beheerproces, het uitvoeren van een release-cyclus of het leveren van een continu verbeterproces. Het gaat nadrukkelijk niet om het enkel leveren van individuele capaciteit.</p> <p>De resultaatsverplichting blijft ook bij dergelijke opdrachten volledig van toepassing. De Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het functioneren van het proces én voor de resultaten die uit dat proces voortkomen, conform de overeengekomen doelstellingen, kwaliteitscriteria en prestatie-indicatoren. De aansturing van het proces ligt bij de Opdrachtnemer; de Deelnemer stuurt niet op individuele professionals.</p> <p>De Aanbestedende dienst bevestigt dat opdrachten binnen deze Raamovereenkomst uitsluitend resultaatgericht worden uitgevoerd. Het leveren van louter capaciteit of het uitsluitend faciliteren van een proces zonder resultaatverantwoordelijkheid, valt niet binnen de scope van deze aanbesteding.</p>
102	Abd – Scope	Aanbestedingsdocument	2.1.1 Scope	14	4	<p>In paragraaf 2.1.1 (Scope) wordt aangegeven dat een opdracht binnen de Raamovereenkomst als geïntegreerde oplossing of dienst kan worden aangemerkt indien de inzet van ICT/IV-professionals ten minste 60% van de geraamde opdrachtwaarde vertegenwoordigt. Het resterende gedeelte (tot 40%) kan bestaan uit aanvullende onderdelen zoals softwarecomponenten, hardwarevoorzieningen en infrastructuurdiensten.</p> <p>Inschrijver merkt op dat een aandeel van maximaal 40% voor dergelijke componenten relatief omvangrijk is. Hierdoor kan een grote variatie ontstaan in het type opdrachten dat onder deze Raamovereenkomst wordt geplaatst, waardoor de aard van opdrachten kan verschuiven van resultaatgerichte ICT/IV-diensten naar opdrachten met een substantieel product- of leveringskarakter.</p> <p>Inschrijver vraagt zich af of een dergelijk ruime bandbreedte past bij het beoogde karakter van deze Raamovereenkomst, die primair lijkt te zijn gericht op resultaatverplichte maatwerk ICT/IV-diensten.</p> <p>Is de Aanbestedende dienst bereid om het maximale aandeel voor dergelijke aanvullende componenten te beperken tot 20% van de geraamde opdrachtwaarde, zodat duidelijker wordt geborgd dat het zwaartepunt van opdrachten ligt bij de uitvoering van resultaatgerichte ICT/IV-diensten?</p>	<p>De 60%-regel is bedoeld om te borgen dat opdrachten binnen deze raamovereenkomst primair bestaan uit resultaatgerichte ICT/IV-diensten. Het resterende deel van maximaal 40% betreft aanvullende componenten die functioneel noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de betreffende opdracht, zoals softwarecomponenten, hardwarevoorzieningen of infrastructuurdiensten. Deze componenten vormen geen zelfstandig product- of leveringskarakter, maar ondersteunen de ICT/IV-dienstverlening. De samenvoeging dient noodzakelijk te zijn voor het leveren van de gevraagde prestatie, deze aanvullende componenten mogen uitsluitend worden ingezet wanneer deze functioneel noodzakelijk zijn en dienen qua omvang ondergeschikt zijn (max. 40%) aan de geïntegreerde oplossing of dienst die binnen de reikwijdte van deze Raamovereenkomst valt.</p> <p>De aanbestedende dienst acht de gehanteerde bandbreedte proportioneel en passend bij het beoogde karakter van de raamovereenkomst. De 40%-ruimte is geen doel op zich en wordt uitsluitend toegepast wanneer dit noodzakelijk is voor de integrale levering van de gevraagde prestatie. De aanbestedende dienst is daarom niet voornemens het maximale aandeel van aanvullende componenten te verlagen naar 20%.</p>
103	Abd – Scope	Aanbestedingsdocument	2.1.1 Scope	14		<p>Onder 2.1.1 scope staat: "Indien de inzet van ICT/IV-professionals ten minste 60% van de geraamde opdrachtwaarde vertegenwoordigt, (...). De huidige formulering lijkt te duiden op inzet van capaciteit, terwijl de scope van deze aanbesteding is gericht op resultaatverplichte IV-opdrachten. Kunt u toelichten hoe deze eis dient te worden geïnterpreteerd binnen de context van resultaatverplichte opdrachten?"</p>	<p>De Aanbestedende dienst verduidelijkt dat de 60%-norm niet ziet op het inhuren van capaciteit, maar op het zwaartepunt van de resultaatverplichte opdracht ligt. De norm geeft aan dat het grootste deel van de opdrachtwaarde moet bestaan uit ICT/IV-dienstverlening die door de Opdrachtnemer wordt uitgevoerd in het kader van een contractuele resultaatsverplichting.</p> <p>De inzet van ICT/IV-professionals betreft daarmee werkzaamheden die onderdeel zijn van het overeengekomen resultaat of van het proces dat tot dat resultaat leidt. Het gaat nadrukkelijk niet om het leveren van individuele capaciteit onder aansturing van de Deelnemer. De Opdrachtnemer blijft integraal verantwoordelijk voor planning, kwaliteit, risico's en het behalen van het resultaat.</p> <p>Zoals toegelicht borgt de 60%-regel dat opdrachten resultaatgericht blijven en dat aanvullende componenten uitsluitend worden ingezet wanneer deze</p>
104	Abd – Scope	Aanbestedingsdocument	2.1.1 Scope	14		<p>Onder punt 3 Maatwerk staat "kennis over de klantcontext". Hoe gaat de Deelnemer/OG ervoor zorgen dat elke potentiële aanbieder beschikt over 'kennis van de klantcontext' i.v.m. eerlijk speelveld?</p>	<p>De Aanbestedende dienst verduidelijkt dat met "kennis over de klantcontext" wordt bedoeld dat de Opdrachtnemer tijdens de uitvoering van een opdracht voldoende inzicht moet verkrijgen in de specifieke situatie, processen en behoeften van de betreffende Deelnemer.</p> <p>De benodigde contextkennis wordt door de Opdrachtnemer opgebouwd binnen de opdracht, onder meer via intake-sessies, documentatie, overlegmomenten en andere vormen van informatievoorziening die voor alle Opdrachtnemers op gelijke wijze beschikbaar zijn. Hiermee wordt een eerlijk speelveld geborgd.</p>
105	Abd – Scope	Aanbestedingsdocument	2.1.1 Scope	14	3	<p>Onder punt 2 wordt gesteld dat resultaatgebied 4.1 Informatiebeveiliging buiten de scope valt van de opdrachten binnen de Raamovereenkomst. In Bijlage 7 Antwoordformulier Prijs worden echter wel maximum tarieven gevraagd voor dit resultaatgebied 4.1 (regel 50-53). Kunt u toelichten hoe zich dit tot elkaar verhoudt?</p>	<p>De Aanbestedende dienst verduidelijkt dat resultaatgebied 4.1 Informatiebeveiliging als zelfstandig resultaatgebied buiten de scope van deze Raamovereenkomst valt. Dit betekent dat opdrachten die primair zien op de inzet binnen de KwIV-profielen 4.1.1 Security Management, 4.1.2 Informatierisicomanagement en 4.1.3 Cybersecurity Management, niet via deze Raamovereenkomst worden afgenomen.</p> <p>In Bijlage 7 Antwoordformulier Prijs en in de behoefteprofielen kunnen wel security-gerelateerde werkzaamheden voorkomen. Deze werkzaamheden zijn ondersteunend van aard en maken integraal onderdeel uit van andere resultaatgebieden, zoals architectuur (1.1), ontwikkelen (2.1), onderhoud en beheer (3.1), support en service delivery (3.2 en 3.3), informatieanalyse (4.3) of project- en programmamanagement (5.1). In die context kunnen beveiligingsaspecten (bijvoorbeeld het toepassen van security-richtlijnen, het borgen van beveiligingsmaatregelen of het meenemen van security-eisen in ontwerp en beheer) onderdeel zijn van de opdracht, zonder dat sprake is van een zelfstandig informatiebeveiligingsresultaatgebied.</p> <p>De in Bijlage 7 opgenomen tarieven voor resultaatgebied 4.1 zijn bedoeld om, waar nodig, security-expertise ondersteunend aan andere resultaatgebieden te kunnen inzetten. Zij veranderen niets aan het feit dat resultaatgebied 4.1 als zelfstandig resultaatgebied buiten de scope van deze Raamovereenkomst valt.</p>
106	Abd – Scope	Aanbestedingsdocument	2.1.1 Scope	15	3	<p>Hier staat vermeld: 'Opdrachtnemers moeten alle gebruikte technologieën kunnen ondersteunen, hetzij door inzet van eigen Personeel, hetzij door gebruik te maken van gespecialiseerde onderaannemers.' Wordt bedoeld alle gebruikte technologieën die onder RVICTO vallen en kunnen we hier een volledige lijst van ontvangen? Of wordt bedoeld de opdrachten waarvoor opdrachtnemer wil inschrijven?</p>	<p>De Aanbestedende dienst verduidelijkt dat met "alle gebruikte technologieën" wordt bedoeld: de technologieën die in het kader van een specifieke opdracht (Nadere overeenkomst) worden ingezet of benodigd zijn. Het betreft dus niet een volledige, vooraf vaststaande lijst van alle technologieën binnen RVICTO als geheel.</p> <p>Opdrachtnemers hoeven niet alle binnen RVICTO gebruikte technologieën te ondersteunen. Zij moeten in staat zijn om de technologieën te ondersteunen die relevant zijn voor de opdrachten waarvoor zij inschrijven, hetzij met eigen personeel, hetzij via gespecialiseerde onderaannemers. De concrete</p>
107	Abd – Scope	Aanbestedingsdocument	2.1.1 Scope	15	2	<p>Staat u ervoor openen om (een deel van) de Nadere Opdrachten vanuit een nearshore- en/of offshorelocatie te laten uitvoeren? Zo ja, welke richtlijnen worden hierbij gehanteerd?</p>	<p>De Aanbestedende dienst bevestigt dat werkzaamheden op afstand kunnen worden uitgevoerd, voor zover dit past binnen de aard van de opdracht en de eisen van de betreffende Deelnemer. Nearshore-uitvoering binnen de Europese Economische Ruimte (EER) is toegestaan, aangezien deze onder Europese jurisdictie valt en daarmee voldoet aan de eisen uit het Programma van Eisen, waaronder de bepalingen ten aanzien van datalocatie, beveiliging en compliance.</p> <p>Uitvoering vanuit locaties buiten de EER (offshore) is conform eis A.7 niet toegestaan wanneer daarbij gegevens worden verwerkt of diensten worden geleverd die niet onder Europese of Nederlandse jurisdictie vallen en Deelnemer voor overdracht van te verwerken gegevens buiten dit jurisdictiegebied geen schriftelijke toestemming heeft verleend. Deelnemers kunnen per Aanvraag aanvullende locatie- of jurisdictie-eisen stellen, waaronder verplichte uitvoering binnen Nederland, toepassing Nederlandse jurisdictie of verplichte fysieke aanwezigheid van teamleden.</p>
108	Abd – Scope	Aanbestedingsdocument	2.1.1 Scope	15		<p>Resultaatgebied 4.1 uit het kwaliteitsraamwerk is uitgesloten. Echter, in de diverse behoefte profielen wordt direct / indirect verwezen naar security gerelateerde activiteiten. In welke profielen van Bijlage 7 komen deze werkzaamheden terug?</p>	<p>Zie het antwoord op vraag 105.</p>
109	Abd – Scope	Aanbestedingsdocument	2.1.1 Scope	Aanbestedingsdocument Paragraaf 2.1.1 (Scope) & PvE Paragraaf AO.1 t/m AO.3 (Agile/SAFE)		<p>Kan de Aanbestedende dienst verduidelijken hoe de strikte resultaatsverplichting (en het risico op wanprestatie) juridisch wordt toegepast bij Agile opdrachten? Kunt u bevestigen dat bij Agile opdrachten het succesvol en conform de 'Definition of Done' opleveren van de geprioriteerde User Stories per iteratie (sprint) geldt als het voldoen aan de resultaatsverplichting, onafhankelijk van wijzigingen in het initiële einddoel?</p>	<p>De Aanbestedende dienst verwijst naar het antwoord op vraag 15, waarin is toegelicht dat de in §2.1 genoemde resultaatverplichting een informatief karakter heeft en dat het niet behalen van het resultaat niet automatisch tot wanprestatie leidt; toerekenbaarheid blijft bepalend. Dit geldt onverkort voor Agile-opdrachten binnen de scope van §2.1.1 en het PvE (AO.1 t/m AO.3).</p> <p>Bij het overeenkomen van een resultaatverplichting moet uiteraard duidelijk zijn onder welke voorwaarden/criteria het resultaat voldoet en geaccepteerd zal worden. De eisen AO.x in het PvE gaan over eisen aan Agile-opdrachten. Zie o.a. de eisen AO.17 t/m AO.23. Hierin wordt o.a. aangegeven dat afspraken over acceptatie van geleverde prestatie(s) per Nadere overeenkomst worden vastgelegd. Ook is aangegeven dat er onderscheid kan worden gemaakt tussen generieke acceptatiecriteria, die in de Definition of Done staan, en specifieke acceptatiecriteria, die per item kunnen verschillen. Ook kunnen op het niveau van een Nadere overeenkomst tussen partijen dienstenniveaus worden overeengekomen, gekoppeld aan opdrachtspecifieke Prestatie Indicatoren (PI's). In een Agile-opdracht kunnen op deze niveaus afspraken over de te leveren prestatie(s) worden vastgelegd. Met een Agile-opdracht is er in principe flexibiliteit in de op te leveren scope van de opdracht, maar zullen er wel resultaatverplichtingen overeengekomen moeten worden op andere stuurvariabelen.</p>
110	Abd – Scope	Aanbestedingsdocument	2.1.1 Scope			<p>Zijn er binnen de huidige mantel lopende projecten die overgenomen dienen te worden? Indien ja, kunt u aangeven in welk domein deze projecten lopen?</p>	<p>Op dit moment is geen overzicht beschikbaar van lopende nadere opdrachten die beoogd zijn te worden overgenomen in de opvolgende raamovereenkomst. Indien een Deelnemer een lopend project wenst voort te zetten binnen deze Raamovereenkomst, wordt dit als nieuwe Aanvraag uitgezet.</p>
111	Abd – Technische bekwaamheid	Aanbestedingsdocument	§4.3.2 Technische bekwaamheid	p.36	Kerncompetentie 1, eis 1: "vergelijkbare projectverantwoordelijkheid [...] als de verantwoordelijkheid die hij onder deze Raamovereenkomst"	<p>Wordt fixed-price projectverantwoordelijkheid bij een EU-instelling ook geaccepteerd als "vergelijkbare projectverantwoordelijkheid", of uitsluitend resultaatverplichting naar Nederlands recht?</p>	<p>Ja, fixed-price projectverantwoordelijkheid bij een EU-instelling kan worden aangemerkt als "vergelijkbare projectverantwoordelijkheid". De eis ziet op de aard en omvang van de verantwoordelijkheid binnen de opdracht, niet op het rechtsstelsel waaronder de overeenkomst is uitgevoerd. Voorwaarde is dat de referentie aantoont dat de Opdrachtnemer onder vergelijkbare omstandigheden een resultaatverplichte ICT-/IV-opdracht heeft uitgevoerd met een mate van projectverantwoordelijkheid die gelijkwaardig is aan de verantwoordelijkheid onder deze Raamovereenkomst.</p>

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
112	Abd – Technische bekwaamheid	Aanbestedingsdocument	§4.3.2 Technische bekwaamheid	p.36-37	Kerncompetentie 1, eis 1: "vergelijkbare projectverantwoordelijkheid"	Mag een referentieopdracht uitgevoerd bij een EU-instelling (niet-Nederlandse overheid) worden opgevoerd voor de kerncompetenties? Of wordt "vergelijkbare projectverantwoordelijkheid" eng geïnterpreteerd als: Nederlandse rijksoverheidscontext?	Ja, een referentieopdracht uitgevoerd bij een EU-instelling kan worden opgevoerd voor de kerncompetenties. De eis "vergelijkbare projectverantwoordelijkheid" ziet op de aard en omvang van de verantwoordelijkheid binnen de opdracht, niet op het type organisatie of het feit dat deze binnen de Nederlandse rijksoverheid moet vallen. Voorwaarde is dat de referentie aantoont dat de Inschrijver onder vergelijkbare omstandigheden een resultaatverplichte ICT-/IV-opdracht heeft uitgevoerd met een mate van projectverantwoordelijkheid die gelijkwaardig is aan wat in deze aanbesteding
113	Abd – Technische bekwaamheid	Aanbestedingsdocument	4.3.2 Technische bekwaamheid	36		Kan een leverancier desgewenst meerdere referenties aanleveren die elk afzonderlijk al 1 kerncompetentie afdekken?	Voor de beoordeling geldt dat elke kerncompetentie volledig moet worden aangetoond met één afzonderlijke referentie. Het is niet toegestaan om één kerncompetentie te onderbouwen met meerdere referenties gezamenlijk. Het staat inschrijvers wel vrij om één referentieopdracht te gebruiken om meerdere kerncompetenties aan te tonen, mits die referentie aan alle daarvoor gestelde eisen voldoet.
114	Abd – Technische bekwaamheid	Aanbestedingsdocument	4.3.2 Technische bekwaamheid	36	2	Beschouwd de aanbestedende dienst, bijvoorbeeld, een front-end engineer en een back-end engineer die gebruik maken van dezelfde programmeertaal in kerncompetentie 1 niet als verschillende disciplines? Kunt u uw antwoord toelichten?	Ja. Een front-end engineer en een back-end engineer worden in het kader van kerncompetentie 1 als verschillende disciplines beschouwd, ook wanneer zij gebruikmaken van dezelfde programmeertaal. Het onderscheid wordt bepaald door de rol, verantwoordelijkheid en aard van het werk binnen het multidisciplinaire team, niet door de gebruikte technologie of taal.
115	Abd – Technische bekwaamheid	Aanbestedingsdocument	4.3.2 Technische bekwaamheid	36	2	Kerncompetentie 1, eis 1. Inschrijver heeft in de afgelopen jaren als onderaannemer bij één van de grotere Deelnemers van voorliggende aanbesteding volledig zelfstandig multidisciplinaire ICT-teams ingezet en daarbij de projectverantwoordelijkheid geheel zelfstandig gedragen. De hoofdaannemer had alleen een administratieve rol en was niet bij de uitvoering betrokken. Wij schrijven nu als hoofdaannemer in op de voorliggende aanbesteding. Wilt u bevestigen dat wij deze opdracht als referentie kunnen aandragen en daarbij voldoen aan 'een vergelijkbare projectverantwoordelijkheid' als de verantwoordelijkheid die wij onder de nieuwe raamovereenkomst gaan dragen?	Ja, dat is toegestaan. Wanneer de inschrijver als onderaannemer volledig zelfstandig het multidisciplinaire ICT-team heeft samengesteld en ingezet, en daarbij de projectverantwoordelijkheid feitelijk heeft gedragen, kan deze opdracht worden gebruikt als referentie voor kerncompetentie 1. Voorwaarde is dat de referentie voldoet aan alle eisen uit § 4.3.2, waaronder het aantonen van een vergelijkbare projectverantwoordelijkheid als onder de nieuwe raamovereenkomst. Daarnaast geldt dat bij het gebruik van een referentie als onderaannemer zowel de opdrachtgever als de hoofdaannemer als referent moeten kunnen bevestigen dat de inschrijver daadwerkelijk deze verantwoordelijkheid heeft gedragen.
116	Abd – Tijdsplan	Aanbestedingsdocument	1.3 Tijdsplan	11		De publicatie van NVI-2 is conform planning op 12 juni 2026. Dat is binnen de wettelijke termijn, maar is desondanks dicht op de inschrijvingsdatum 24 juni. Essentiële informatie uit NVI-2 komt daarmee laat beschikbaar met weinig tijd om deze te verwerken en daarna de beantwoording af te ronden en door de interne autorisatieprocessen te laten lopen. Kan Opdrachtgever de NVI-2 publicatie met 1 week vervroegen of de indieningsdatum 1 week naar achter verschuiven?	De Aanbestedende dienst kan de planning niet aanpassen. De publicatie van NVI-2 op 12 juni 2026 valt binnen de wettelijke termijnen en binnen het zorgvuldig opgestelde aanbestedingstijdsplan. Het vervroegen van NVI-2 of het uitstellen van de inschrijvingsdatum zou leiden tot verschuivingen in de interne besluitvorming, beoordeling en gunning, en is daarom niet wenselijk. De huidige planning biedt voldoende tijd voor inschrijvers om de informatie uit NVI-2 te verwerken en hun inschrijving tijdig en volledig in te dienen.
117	Abd – Veld/bank constructie	Aanbestedingsdocument	§2.3.3 Toelichting veld/bank constructie	p.24-25	De positie van Opdrachtnemers kan gedurende de looptijd wijzigen op basis van prestaties en de in het PvE beschreven sturingsmechanismen.	Hoe frequent vinden rotatiemomenten tussen veld en bank plaats? Is degradatie van veld naar bank direct bij eerste onderprestatie, of pas na een herstelplantraject conform Bijlage 13.2?	Rouleren is geregeld in sturingsmechanisme 2 van het prestatiemanagement, rouleren staat uitgewerkt in de eisen K.16 tot en met K.37. Er zijn 3 momenten waarop bepaald wordt of en welke Opdrachtnemers rouleren van het MDA-veld naar de MDA-bank, zie hiervoor eis K.16. Indien u een score op KPI-1 behaalt die onder de normwaarde is dan geldt dat Opdrachtnemer een herstelplan conform bijlage 13.2 moet indienen bij de Opdrachtgever, zie hiervoor eis K.14. Het is vervolgens mogelijk dat Opdrachtnemer op basis van de te lage normscore op KPI-1 (de eerste onderprestatie) rouleert van het veld naar de bank. Zie hiervoor eis K.22 en verder. Het herstelplan dat deze Opdrachtnemer moet opstellen zal na een roulatie van het veld naar de bank zijn uitwerking vinden in de bank-situatie.
118	Abd – Veld/bank constructie	Aanbestedingsdocument	2.3.3 Toelichting veld/bank constructie (informatief)	24		Hoe wordt voorkomen dat opdrachtnemers op de MDA-bank structureel geen opdrachten ontvangen en daardoor onvoldoende prestaties kunnen opbouwen voor terugkeer naar het veld?	De Aanbestedende dienst onderkent dat Opdrachtnemers op de MDA-bank minder kansen op opdrachten hebben dan opdrachtnemers in het MDA-veld. De veld/bank-constructie is echter bewust zo ingericht dat opdrachtnemers op MDA-bank in beginsel pas voor Aanvragen in aanmerking komen wanneer opdrachtnemers in het MDA-veld de betreffende opdracht niet kunnen uitvoeren. Hierdoor kan het voorkomen dat opdrachtnemers op de MDA-bank gedurende een langere periode geen opdrachten met een waarde boven 50.000 excl. btw ontvangen. Voor Aanvragen/opdrachten met een waarde op of onder 50.000 excl. btw geldt dat deze volgens een toerbeurtprincipe verdeeld zullen worden, waarin zowel opdrachtnemers MDA-veld als MDA-bank zijn opgenomen. Het toerbeurtprincipe vervangt de randomizer, zoals genoemd in eis AP.1. Zie hiervoor het antwoord op vraag 228. Dit vormt echter geen belemmering voor terugkeer naar het MDA-veld. Terugkeer vindt namelijk niet uitsluitend plaats op basis van prestaties die op de MDA-bank worden opgebouwd. Conform de in Hoofdstuk 7 van het Programma van Eisen beschreven prestatiebesturing wordt een opdrachtnemer alleen naar de MDA-bank verplaatst wanneer deze in het MDA-veld onvoldoende presteert. Een opdrachtnemer op de MDA-bank kan pas terugkeren naar het MDA-veld wanneer daar een plek vrijkomt door uitval of onvoldoende prestaties van een opdrachtnemer in het MDA-veld, na een van de jkmomenten zoals genoemd in eis K.16. In dat geval wordt, op basis van de prestatiebesturing, bepaald welke opdrachtnemer van de MDA-bank volledig instroomt in het MDA-veld (zie eisen K.32 t/m K.37). Het opbouwen van nieuwe prestaties op de MDA-bank is hiervoor niet vereist (zonder onderscheidende prestaties zal door loting bepaald worden wie rouleert). Door goede prestaties kan een opdrachtnemer op MDA-bank wel zijn kans op roulatie naar MDA-veld vergroten.
119	Abd – Vorm & inhoud inschrijving	Aanbestedingsdocument	7.3.15 Vorm en inhoud van de Inschrijving	59		Alinea 7.3.15.3: Kunt u, gezien de omvang van de vraagstelling en de complexiteit en de diversiteit van het onderwerp, het maximum aantal pagina's voor Kwaliteitswens 1 verhogen van 6 naar 8?	De Aanbestedende dienst heeft beoordeeld dat de gevraagde uitwerking van de kwaliteitswensen proportioneel kan worden geleverd binnen de in paragraaf 7.3.15.3 opgenomen maximale paginalimieten. De kwaliteitswensen zijn bewust zo geformuleerd dat een compacte beantwoording mogelijk is: generieke onderdelen kunnen centraal worden beschreven, verwijzingen naar eerder toegelichte elementen zijn toegestaan en de nadruk ligt op kernpunten en toetsbare informatie. Op basis hiervan acht de Aanbestedende dienst het haalbaar om een volledige en onderscheidende beantwoording binnen de gestelde limieten te realiseren. De paginalimieten worden daarom niet verruimd.
120	Beoordelingskader	Aanbestedingsdocument	5.4.1 Beoordeling van wensen ten aanzien van de kwaliteit	50		Kan u meer specifiek duiden op welke manier de doelstelling van een kwaliteitswens wordt bereikt? Welke voorwaarden dienen hier voldaan te zijn? Het huidige beoordelingskader waartegen de kwaliteitswens wordt getoetst is weinigzeggend. Graag meer duiding over wat voor u uitstekend, goed, voldoende, matig en slecht wil inhouden.	De beoordelingscommissie beoordeelt de beantwoording van de kwaliteitswensen conform paragraaf 5.4.1 van het Aanbestedingsdocument. Dit betekent dat per kwaliteitswens wordt gekeken in welke mate de inschrijver invulling geeft aan de doelstelling van die specifieke wens. De doelstelling en inhoud van de kwaliteitswens bepalen welke elementen relevant zijn voor de beoordeling. Het Aanbestedingsdocument bevat geen nadere scorematrix of verdere uitwerking van deze kwalificaties; de beoordeling vindt plaats op basis van professionele weging door de beoordelingscommissie binnen het vastgestelde beoordelingskader.
121	Beoordelingskader	Aanbestedingsdocument	5.4.1 Beoordeling van wensen ten aanzien van de kwaliteit	50	4	Kunt u nav het beoordelingskader zoals gegeven in §5.4.1 de kwaliteitsklassificatie verduidelijken / SMART maken en duiden welke objectieve criteria gebruikt worden om inhoud te geven aan de begrippen 'uitstekend', 'goed', 'voldoende', 'matig' en 'slecht'?	De kwalificaties Uitstekend, Goed, Voldoende, Matig en Slecht worden toegepast binnen het beoordelingskader zoals beschreven in paragraaf 5.4.1 van het Aanbestedingsdocument. De beoordeling vindt plaats op basis van de mate waarin de inschrijver met de uitwerking van de beantwoording de doelstelling van de betreffende kwaliteitswens realiseert.
122	Beoordelingskader	Aanbestedingsdocument		50	2	Paragraaf 5.4.1 tabel "Beoordelingskader": Wordt er discreet gescoord, dat wil zeggen, 0, 25, 50, 75 of 100 procent? Of wordt er continu gescoord 0-100% in stappen van bijvoorbeeld 1 procent?	De beoordeling van de wensen in paragraaf 5.4.1 vindt plaats op basis van een discrete vijfpuntschaal. Zie ook de tabel in paragraaf 5.1: 0, 25, 50, 75 of 100%.
123	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wens 1	42	2	[5.2 Wens 1 Achtergrond D] Valt het werken binnen Opgavegedreven Werken (OGW) binnen de kaders van een teamoverstijgende werkmethode zoals genoemd in wens 1 achtergrond D?	Kwaliteitswens 1 achtergrond D verwijst naar situaties waarin de Opdrachtnemer moet kunnen functioneren binnen een werkmethode die meerdere teams, disciplines of organisatorische onderdelen raakt. Opgavegedreven Werken (OGW) kan, afhankelijk van hoe een Deelnemer dit toepast, een dergelijke teamoverstijgende werkwijze zijn. De Aanbestedende dienst schrijft geen specifieke methode voor en geeft geen voorkeur aan. Het is aan de Inschrijver om te beschrijven hoe hij effectief kan opereren binnen uiteenlopende teamoverstijgende werkmethoden die bij Deelnemers kunnen voorkomen, waaronder OGW, indien dit relevant is in een specifieke context. Hiermee blijft ruimte voor eigen invulling en onderscheidend vermogen.
124	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wens 1	42	2	[5.2 Wens 1 Achtergrond D] Valt het werken binnen waardenstromen binnen de kaders van een teamoverstijgende werkmethode zoals genoemd in wens 1 achtergrond D?	Zie het antwoord op vraag 123 (dubbele vraag).
125	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wens 1	43	9	[5.2 Wens 1, subvraag 2 "(...) eigenaarschap (...)] Wat wordt er bedoeld met eigenaarschap in deze context?	In de context van Wens 1, subvraag 2, ziet het begrip eigenaarschap op het professioneel invullen van de verantwoordelijkheid die hoort bij de uitvoering van de opdracht binnen de afgesproken kaders. Het betreft het tonen van betrokkenheid bij het realiseren van het overeengekomen resultaat, passend binnen de rol van de Opdrachtnemer. De aanbestedende dienst schrijft niet voor op welke wijze een Inschrijver dit eigenaarschap vormgeeft. De concrete invulling hiervan is aan de Inschrijver en maakt onderdeel uit van het onderscheidend vermogen van inschrijver ten opzichte van de andere inschrijvers.
126	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wens 1	44	3	[5.2, Wens 1, subvraag 4, onderdeel C]. Wij gaan ervan uit dat u met 'deelnemer' onze opdrachtgever bedoelt waar wij de gevraagde praktijkcase hebben gerealiseerd?	In de context van wens 1, subvraag 4, onderdeel C, wordt met "Deelnemer" de organisatie bedoeld waarvoor de praktijkcase is uitgevoerd. Dit betreft dus de opdrachtgever in de door de Inschrijver beschreven praktijkcase. Voor de beoordeling binnen de RVICTO MDA-raamovereenkomst geldt dat de praktijkcase relevant moet zijn voor het type opdrachten dat binnen dit raamwerk kan voorkomen. De Aanbestedende dienst schrijft echter niet voor welke specifieke organisaties of contexten Inschrijvers moeten kiezen. De selectie en onderbouwing van een passende praktijkcase is aan de Inschrijver en maakt onderdeel uit van het onderscheidend vermogen van de
127	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	42		Kunt u toelichten in hoeverre en op welke wijze de door inschrijver beschreven bijdrage moet worden onderbouwd met aantoonbare bewijslast, en hoe dit wordt meegewogen in de beoordeling?	De aanbestedingsdocumenten bevatten bij Kwaliteitswens 1 geen instructie over het aanleveren van specifieke bewijslast of voorbeelden. De Inschrijver beschrijft de gevraagde bijdrage op basis van eigen keuzes en onderbouwing binnen de context van de Raamovereenkomst. Indien nadere toelichting of bewijs nodig is, kan dit in de verificatiefase worden opgevraagd. Dit geldt voor alle onderdelen van de inschrijving. De beoordeling vindt uitsluitend plaats op basis van de ingediende inschrijving. De bijdrage wordt beoordeeld op de mate waarin de beantwoording aansluit op de vraagstelling en de beoordelingscriteria zoals opgenomen in paragraaf 5.4.1 van het Aanbestedingsdocument. Inschrijvingen worden beoordeeld op hun eigen merites en niet onderling vergeleken.
128	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	42		Punt C wat ziet Aanbestedende dienst als vooruitstrevende ontwikkelmethoden en -praktijken?	Onder vooruitstrevende ontwikkelmethoden en -praktijken bedoelt Aanbestedende dienst een methode/praktijk die erop gericht is om nog snellere oplevering, betere kwaliteit en/of stakeholderstevredenheid te realiseren dan gebruikelijk is, zonder nadelige impact op de andere stuurvariabelen en de prijs. De aanbestedende dienst geeft hiermee geen inhoudelijke richting en doet geen uitspraken over specifieke technieken, werkwijzen of frameworks. Inschrijvingen worden niet onderling vergeleken, maar beoordeeld op hun eigen merites.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
129	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	42		Kunt u verduidelijken of de onder punt D genoemde ICT-professionals integraal onderdeel vormen van de Agile teams die door opdrachtnemer worden geleverd, of betreft dit separate inzet? Als dit separate inzet betreft door wie worden deze professionals dan geleverd? (Opdrachtgever, een derde partij, inhuur, etc)?	Punt D van de achtergrond bij kwaliteitswens 1 ziet toe op teamoverstijgende samenwerking. Dit betreft zowel samenwerking tussen Agile teams als samenwerking met personen die niet in die Agile teams zijn ingebed, waaronder toeleveranciers zoals bedoeld in eis AO.24, stakeholders en andere betrokkenen buiten de teams. De NOK richt zich op de inzet van Agile teams, maar deze teams functioneren in een bredere omgeving met afhankelijkheden die buiten de teams kunnen liggen. Met de verwijzing naar ICT-professionals in bullet D wordt geduid op deze bredere groep van betrokkenen die een rol spelen in teamoverstijgende samenwerking.
130	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	42		Kwaliteitswens 1 - onderdeel Vraagstelling, eerste alinea: U vraagt om een inzet van een Agile team. Bij een Agile team is het gebruikelijk dat Deelnemer een Product Owner levert die bepaalt welke functionaliteit een team in een sprint gaat opleveren en daarmee ook de functionaliteit van het eindresultaat. Kunt u aangeven voor welke onderdelen van het resultaat ons Agile team verantwoordelijk is en welke verantwoordelijkheid bij Deelnemer ligt, zodat we hier het antwoord op kunnen richten?	De verantwoordelijkheidsverdeling is opgenomen in het Programma van Eisen, met name in de eisen AO.7 tot en met AO.11 en AO.18 tot en met AO.20. Samengevat geldt het volgende. De Product Owner wordt geleverd door of namens Deelnemer en is verantwoordelijk voor het vertegenwoordigen van de behoeften van stakeholders, het prioriteren van de backlog, het vaststellen van acceptatiecriteria en het accepteren van opgeleverde resultaten. Het agile team en de Scrum Master worden in beginsel door Opdrachtnemer geleverd. Het ontwikkelteam van Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de realisatie van de gevraagde functionaliteit, het voldoen aan de Definition of Done en de overeengekomen kwaliteitsnormen, evenals voor de technische kwaliteit en kennisborging. Eventuele nadere invulling van deze verantwoordelijkheden wordt per Nadere overeenkomst in de Aanvraag gespecificeerd. Inschrijvers worden verzocht hun aanpak binnen deze kaders toe te lichten.
131	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	42		Kwaliteitswens 1 - onderdeel Vraagstelling, vraag 1: Opdrachtnemers leveren gedurende de looptijd van de Overeenkomst kwalitatief hoogstaande agile teams die in staat zijn om de pieken in de vraag op de korte- en lange termijn op te vangen. Bedoelt u met Overeenkomst de ROK of een bepaalde NOK?	Met "Overeenkomst" wordt de Raamovereenkomst bedoeld. De verplichting om gedurende de looptijd kwalitatief hoogstaande agile teams te leveren en pieken in de vraag op te vangen, geldt op het niveau van de Raamovereenkomst. De concrete invulling van de inzet en omvang van teams wordt per Nadere overeenkomst gespecificeerd in de betreffende Aanvraag.
132	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	42		Kwaliteitswens 1 - Doelstelling 1: Kunt u uw definitie van waarde geven?	In Agile-ontwikkeling wordt waarde vaak gebruikt om de positieve impact van een (deel)product of functionaliteit op eindgebruikers of andere belanghebbenden te duiden, zoals toegevoegde waarde of baten. De invulling hiervan kan opdracht-specifiek, situatieafhankelijk, subjectief en tijdsafhankelijk zijn. Inschrijvers kunnen dit begrip daarom zelf invullen en toelichten hoe zij binnen de context van de Raamovereenkomst waarde realiseren en aantonen.
133	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	42		Kwaliteitswens 1- Doelstelling 2: Wat bedoelt u met aanpassingen aan gewijzigde prioriteiten en kunt u hier voorbeelden van geven? Het maakt hierbij veel uit of het gaat om aanpassingen en prioriteiten vanuit het rijk of dat het om aanpassingen gaat van de applicatie waar het team aan werkt en alles er tussenin.	Hiermee wordt een wijziging van prioriteiten bedoeld waarmee Agile teams moeten omgaan, meestal leidend tot het aanpassen van de volgorde van werkzaamheden in de productbacklog om ervoor te zorgen dat het team altijd de meest waardevolle taken uitvoert op basis van de nieuwste inzichten, feedback en veranderende omstandigheden.
134	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	42		Kwaliteitswens 1 - Doelstelling 3: Heeft deze doelstelling betrekking op één team of van meerdere te leveren teams?	Kwaliteitswens 1 bevat één doelstelling met drie kerndoelen. De kerndoelen hebben betrekking op de teams die gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst kunnen worden ingezet. Inschrijvers worden verzocht hun aanpak generiek toe te lichten, zodat deze toepasbaar is op alle teams die in het kader van de Raamovereenkomst kunnen worden geleverd.
135	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	42		Kwaliteitswens 1, Vraagstelling, vraag 2, eerste zin: Kunt u aangeven wat u bedoelt met feitelijk opleveren en de relatie hiervan verduidelijken met 'inclusief capaciteit...eigenaarschap'?	Met "feitelijk opleveren" wordt bedoeld op het opleveren van werkende en geaccepteerde (deel)prestaties conform de Definition of Done en de acceptatiecriteria zoals beschreven in het Programma van Eisen. De verwijzing naar "inclusief capaciteit... eigenaarschap" ziet op de verantwoordelijkheid van de Opdrachtnemer om de benodigde capaciteit, kennis, continuïteit en eigenaarschap te organiseren om dit opleveren mogelijk te maken. Inschrijvers worden verzocht toe te lichten hoe zij hierin hun aanpak invulling aan geven.
136	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	42		Kwaliteitswens 1, vraag 1: Het is voor ons onduidelijk hoe we in de gestelde vraag de relatie moeten zien tussen welke bijdrage onze teams en bijbehorende ICT-Professionals leveren en hun relevante vaardigheden en ervaring. Klopt onze aanname dat we de vraag in 2 delen moeten zien? Namelijk deel 1 welke bijdrage we gaan leveren en deel 2 welke relevante vaardigheden en ervaring het team moet hebben? Zo nee, kunt u toelichten wat u met vraag 1 bedoelt?	De vraag bestaat uit twee onderdelen die in samenhang moeten worden beantwoord. Enerzijds wordt gevraagd welke bijdrage het team en de ICT-professionals leveren; anderzijds welke relevante vaardigheden en ervaring hiervoor nodig zijn. Deze elementen dienen gezamenlijk te worden beschreven, omdat de vaardigheden en ervaring de bijdrage van het team ondersteunen.
137	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	42		Hoe verhoudt het begrip "resultaatverplichting" binnen kwaliteitswens 1 zich tot de inzet van agile teams, waarbij prioriteiten en scope gedurende de uitvoering kunnen wijzigen?	De resultaatverplichting voor agile teams kan betrekking hebben op verschillende stuurvariabelen en metrieken, niet alleen op de op te leveren scope maar ook op proces en input. Hierdoor ontstaat flexibiliteit in scope en prioriteiten tijdens de uitvoering. Zie ook de uitleg in het Aanbestedingsdocument, het DPE aan de MRB 5.2.33. Algemene de basis voor de Agile filosofie (zie Agile Manifesto).
138	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	42		Wat wordt binnen kwaliteitswens 1 precies verstaan onder "voorspelbare waardeoplevering" en op welke wijze wordt dit objectief beoordeeld in de inschrijving?	Met "voorspelbare waardeoplevering" wordt bedoeld op het herhaald en aantoonbaar opleveren van werkende en geaccepteerde (deel)prestaties volgens vooraf afgesproken kwaliteitscriteria. De beoordeling is via de beantwoording van de vier vragen, waarin de bijdrage aan de doelstellingen expliciet zal zijn benoemd.
139	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	42		Welke mate van concreetheid wordt verwacht bij het beschrijven van CI/CD, testautomatisering en IaC binnen kwaliteitswens 1 om de maximale score te kunnen behalen?	Het Aanbestedingsdocument geeft een specifieke norm voor de mate van concreetheid bij het beschrijven van CI/CD, testautomatisering en IaC binnen kwaliteitswens 1. De wijze waarop inschrijvers dit toelichten behoort tot hun professionele expertise. De beoordeling vindt plaats op basis van de beoordelingsmethodiek in paragraaf 5.4.1.
140	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	42		In hoeverre wordt verwacht dat inschrijvers teamoverstijgende methodieken (zoals SAFe of LeSS) expliciet toepassen, en op welke wijze wordt een eigen of alternatieve invulling hiervan als gelijkwaardig beoordeeld?	Het Aanbestedingsdocument schrijft geen specifieke teamoverstijgende methodiek (zoals SAFe of LeSS) voor. Inschrijvers kunnen hun eigen of alternatieve werkwijze beschrijven. Het is aan inschrijvers om zelf te onderbouwen hoe hun gekozen aanpak bijdraagt aan de beantwoording van de vraag. De beoordeling vindt plaats op basis van de beoordelingsmethodiek in paragraaf 5.4.1. Er wordt vooraf geen gelijkwaardigheid van specifieke methodieken vastgesteld.
141	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	42		U geeft aan: "Bij de uitwerking van deze kwaliteitswens dient de inschrijver rekening te houden met de van toepassing zijnde eisen zoals opgenomen in het Programma van Eisen". Kunt u wat specifiekere aangeven met welke eisen wij in de uitwerking rekening dienen te houden?	Het Aanbestedingsdocument specificeert binnen Kwaliteitswens 1 niet welke afzonderlijke eisen uit het Programma van Eisen in de uitwerking moeten worden betrokken. De verwijzing betekent dat inschrijvers rekening moeten houden met alle van toepassing zijnde eisen uit het Programma van Eisen (Bijlage 3).
142	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	43		U stelt: "Voor de vragen 3 en 4 beschrijft u één of twee door u uitgevoerde representatieve praktijkcases, met daarin de door u behaalde resultaten.". Bedoelt opdrachtgever hiermee dat er maximaal één praktijkcase voor vraag 3 en één voor vraag 4 gebruikt mag worden? Of mogen er maximaal twee praktijkvoorbeelden per vraag worden gebruikt?	Voor de beantwoording van vragen 3 en 4 mogen in totaal één of twee representatieve praktijkcases worden gebruikt. Dit betreft dus maximaal twee praktijkcases gezamenlijk, niet per vraag afzonderlijk.
143	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	43		Kunt u verduidelijken of met "gedurende de gehele looptijd van de raamovereenkomst" wordt bedoeld op de looptijd van de Nadere Overeenkomst (NOK)?	De formulering "gedurende de gehele looptijd van de raamovereenkomst" ziet op de looptijd van de Raamovereenkomst zelf. Hiermee wordt niet bedoeld op de looptijd van een Nadere overeenkomst (NOK). De borging van continuïteit, waaronder het structureel vastleggen van kennis, ontwerpkeuzes en technische inzichten, dient gedurende de periode waarin de Raamovereenkomst van kracht is, te worden geborgd. Dit stelt Deelnemers in staat om gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst Aanvragen uit te zetten en lopende NOK's effectief te laten ondersteunen. De looptijd van een NOK wordt per Aanvraag vastgesteld en kan afwijken van de looptijd van de Raamovereenkomst.
144	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	43		Kwaliteitswens 1 - Vraag 3 en 4: Klopt onze aanname dat het ontwikkelen van een dataplatform onder software-ontwikkeling valt?	Ja. Het ontwikkelen van een dataplatform valt binnen deze aanbesteding onder software-ontwikkeling. De eisen voor iteratieve Agile-opdrachten, zoals beschreven in het Programma van Eisen, zijn van toepassing op de ontwikkeling van een dataplatform.
145	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	43		Kwaliteitswens 1, vraag 4c: Hier wordt gesproken over Deelnemer. We moeten hier echter een praktijkcasus beschrijven. Klopt onze aanname dat in plaats van 'Deelnemer' 'Opdrachtgever' moet worden gelezen? Zo nee, kunt u toelichten hoe we deze vraag moeten lezen?	Zie het antwoord op vraag 126.
146	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	43		Kwaliteitswens 1, Noot 2-2: Bedoelt u met 'principes' de principes van de genoemde methodes? Zo nee, kunt u toelichten wat u met 'principes' bedoelt?	Met "principes" worden de principes bedoeld van de methode(n) die de Inschrijver zelf hanteert. De Aanbestedende dienst verwijst hiermee niet naar specifieke methodes, maar naar de onderliggende uitgangspunten van de door de Inschrijver gebruikte werkwijze.
147	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	43		Kwaliteitswens 1, vraag 2a: Kunt u voorbeelden geven van wat er wordt bedoeld met 'hebben gerealiseerd door te werken binnen agile raamwerken'? Dit is een breed begrip en we zouden graag duidelijk willen hebben wat hiermee wordt bedoeld.	Met "hebben gerealiseerd door te werken binnen agile raamwerken" wordt bedoeld dat de Inschrijver concrete resultaten beschrijft die zijn behaald in opdrachten die volgens een agile werkwijze zijn uitgevoerd. Het gaat om aantoonbare resultaten die voortkomen uit het werken binnen een agile raamwerk, niet om bijvoorbeeld alle kerndoelen of een archiveren.
148	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	43		Kwaliteitswens 1, vraag 2b: Er wordt in deze vraag verwezen naar de onder a. beschreven werkwijze. In onderdeel a. wordt echter geen werkwijze beschreven. Kunt u aangeven of u hiermee de agile raamwerken bedoelt of de werkwijze die in het eerste deel van vraag 2 moet worden beschreven of iets anders? Als u iets anders bedoelt, kunt u dit toelichten?	Met "de onder a. beschreven werkwijze" wordt bedoeld op de werkwijze die de Inschrijver in vraag 2a moet beschrijven. Dit betreft de door de Inschrijver gehanteerde agile-werkwijze. De verwijzing ziet dus niet op een andere of elders beschreven methode.
149	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	43	3	In de Vraagstelling van kwaliteitswens 1 staat dat we onze 'aanpak en werkwijze' moeten beschrijven. Kunt u toelichten wat in uw visie een 'aanpak' is en wat een 'werkwijze' is, zodat wij het onderscheid tussen deze 2 goed interpreteren?	Het Aanbestedingsdocument maakt geen inhoudelijk onderscheid tussen de termen 'aanpak' en 'werkwijze'. Beide begrippen worden gebruikt om aan te geven dat Inschrijvers bij de beantwoording van vraag 1 en 2 hun methode van werken volledig en onderbouwd moeten toelichten. Het onderscheid tussen de termen is voor de beoordeling niet relevant.
150	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	44		In de omschrijving van wens 2 is in noot 3-2 opgenomen dat in de verificatiefase om bewijs kan worden gevraagd van aangedragen voorbeelden en opgevoerde ervaring. Voor wens 1 wordt eveneens gevraagd om het beschrijven van één of twee representatieve praktijkcases met behaalde resultaten, echter zonder dat daarbij expliciet wordt benoemd dat verificatie kan plaatsvinden. Kunt u bevestigen of ook voor wens 1 geldt dat in de verificatiefase om bewijs kan worden gevraagd van de aangedragen praktijkcases en resultaten? Wij achten dit van belang om de toetsbaarheid van de ingediende praktijkcases te waarborgen en een objectieve en gelijkwaardige beoordeling van de inschrijvingen te bevorderen. Indien dit het geval is, verzoeken wij u dit expliciet op te nemen in de uitvraag.	Ja, ook voor kwaliteitswens 1 kan in de verificatiefase om bewijs worden gevraagd van aangedragen praktijkcases en resultaten. De verificatiefase is een generiek onderdeel van de aanbestedingsprocedure en kan worden toegepast op alle ingediende informatie, ongeacht of dit expliciet per wens is benoemd. Het expliciet opnemen van deze mogelijkheid bij kwaliteitswens 2 betekent niet dat deze beperkt is tot die wens. De Aanbestedende dienst bevestigt dat verificatie ook voor kwaliteitswens 1 kan plaatsvinden. De uitvraag wordt hiervoor niet aangepast.
151	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	42-43		Kwaliteitswens 1, Vraagstelling, tweede alinea en vraag 1 en Noot 2-2: In de tweede alinea staat dat de vier vragen samen de drie doelstellingen terug moeten komen, maar in vraag en Noot 2-2 die betrekking heeft op vraag 4 staat dat alle doelstellingen terug moeten komen in de beantwoording van de deze 2 vragen. Dit is tegenstrijdig met alinea 2. Kunt u hier duidelijkheid over geven, zodat Inschrijver weet of alle doelstellingen in vragen 1 en 4 moeten terugkomen, of dat het voldoende is als alle doelstellingen in de volledige beantwoording terugkomen?	Kwaliteitswens 1 bevat één doelstelling met drie kerndoelen (i, ii en iii). De vier vragen van Kwaliteitswens 1 dienen gezamenlijk alle drie de kerndoelen af te dekken. Noot 2-2 verduidelijkt dat de beoordeling van de beantwoording plaatsvindt op basis van de mate waarin de totale uitwerking – als samenhangend geheel – bijdraagt aan de drie kerndoelen. Dit betekent niet dat elke afzonderlijke vraag, of specifiek vraag 1 of vraag 4, alle drie de kerndoelen volledig moet behandelen. Inschrijvers hebben de ruimte om de kerndoelen logisch en consistent over de vier vragen te verdelen. Per vraag wordt ingegaan op de kerndoelen die binnen de context van die vraag relevant zijn. Het is voldoende dat in de totale beantwoording van de vier vragen alle drie de kerndoelen herkenbaar, onderbouwd en afdoende uitgewerkt zijn.
152	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit			Hoe wordt bij kwaliteitswens 1 het onderscheid beoordeeld tussen de generieke aanpak en werkwijze (vraag 1) enerzijds en de beschrijving van structurele levering, effectiviteit en borging (vraag 2) anderzijds, zodat voor inschrijvers duidelijk is welke informatie op welke plaats wordt verwacht en overlap zonder puntenverlies kan worden voorkomen?	Het Aanbestedingsdocument maakt binnen Kwaliteitswens 1 geen formeel onderscheid in beoordelingsmethodiek tussen de beantwoording van vraag 1 (generieke aanpak en werkwijze) en vraag 2 (structurele levering, effectiviteit en borging). Beide onderdelen worden integraal beoordeeld op basis van de beoordelingscriteria die direct onder Kwaliteitswens 1 in paragraaf 5.2 zijn opgenomen. De instructies bij de vraagstelling geven aan dat inschrijvers hun beantwoording logisch, eenduidig en consistent moeten structureren. Overlap tussen de beantwoording van vraag 1 en vraag 2 leidt niet tot puntenverlies, zolang de gevraagde informatie wordt beschreven. Overlap kan hoogstens invloed hebben op de beschikbare ruimte binnen het maximaal aantal pagina's. Het is aan inschrijvers om zelf te bepalen hoe zij hun antwoorden zodanig structureren dat beide vragen duidelijk van elkaar te onderscheiden zijn, terwijl de samenhang tussen generieke werkwijze en structurele borging inzichtelijk blijft.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
153	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit			Welke onderliggende principes en beoordelingsaspecten zijn bij kwaliteitswens 1 doorslaggevend wanneer een inschrijver kiest voor een "gelijkwaardige" werkwijze in plaats van expliciet SAFE, LeSS, DDD, BDD en/of TDD, zodat helder is waarop deze gelijkwaardigheid concreet wordt getoetst?	<p>Het Aanbestedingsdocument geeft binnen kwaliteitswens 1 geen nadere uitwerking van de onderliggende principes of beoordelingsaspecten die worden gehanteerd wanneer een inschrijver kiest voor een "gelijkwaardige" werkwijze in plaats van SAFE, LeSS, DDD, BDD en/of TDD. De kwaliteitswens benoemt deze methodieken als voorbeelden, maar specificeert niet welke elementen daarvan bepalend zijn voor de beoordeling van gelijkwaardigheid.</p> <p>De beoordeling vindt plaats op basis van de beoordelingscriteria die direct onder kwaliteitswens 1 in paragraaf 5.2 zijn opgenomen, waarbij een integrale beoordeling wordt toegepast. Het Aanbestedingsdocument geeft geen afzonderlijk toetsingskader voor gelijkwaardige werkwijzen.</p> <p>Het is aan inschrijvers om zelf te onderbouwen op welke wijze hun gekozen werkwijze gelijkwaardig is aan de genoemde methodieken, passend binnen de vraagstelling van kwaliteitswens 1.</p>
154	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2. Wensen ten aanzien van de kwaliteit - Achtergrond - A	42		Er wordt in kwaliteitswens 1 een aantal maal de term "High Performance Team" gebruikt. De term wordt verder niet toegelicht. Wat is de Definitie van High Performance Team? (Wanneer wordt een Agiletteam gekenmerkt als "High Performance"?)	<p>In punt A van de achtergrond bij kwaliteitswens 1 wordt aangegeven dat Deelnemers in het bijzonder waarde hechten aan het inzetten van bij iedere opdracht passende High Performance Teams, met aandacht voor soft skills, eigenaarschap en een goede balans tussen teamleden. Het Aanbestedingsdocument geeft echter geen definitie van de term "High Performance Team" en specificeert niet wanneer een Agile-team als zodanig wordt aangemerkt. Er is geen objectieve maatstaf bij de definitie van een High Performance Team, maar als richtinggevende uitleg geldt deze:</p> <p>Zie het antwoord op vraag 154.</p> <p>In kwaliteitswens 1 worden zowel de termen 'High Performance Teams' als 'Inzet van hoogwaardig agile Teams' gebruikt. Het Aanbestedingsdocument geeft hiervoor geen definities en maakt geen onderscheid tussen deze begrippen.</p> <p>Omdat de tekst geen inhoudelijke differentiatie biedt, kunnen beide termen in dezelfde betekenis worden gebruikt.</p> <p>Aanvullend: Inschrijver wordt daarom geacht de expert te zijn en kan zelf invulling geven aan deze begrippen, mits dit logisch, onderbouwd en consistent gebeurt binnen de context van punt A van de achtergrond bij kwaliteitswens 1.</p>
155	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2. Wensen ten aanzien van de kwaliteit - Achtergrond - A	42		Er wordt in kwaliteitswens 1 een aantal maal de term "High Performance Team" en de term "Hoogwaardige Agile Team" gebruikt. Uit de tekst is ons niet duidelijk of dit twee verschillende kwalificaties zijn of dat deze kwalificaties als synoniem van elkaar gebruikt worden. Wij verzoeken dat de deelnemers duidelijk aangeven of deze twee termen voor hen precies het zelfde betekenen en als dat niet zo is, wat dan het onderscheid is tussen beiden.	<p>In punt A van de achtergrond bij kwaliteitswens 1 wordt aangegeven dat Deelnemers waarde hechten aan teams met "de juiste soft skills". Het Aanbestedingsdocument specificeert echter niet welke soft skills hieronder worden verstaan. Zie ook het antwoord op vraag 128.</p> <p>Het betreft een toelichting op de achtergrond en de verwachtingen van Deelnemers. Het is aan de Inschrijver, als expert, om hier binnen de doel- en vraagstelling van de kwaliteitswens een passende en onderbouwde invulling aan te geven.</p>
156	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2. Wensen ten aanzien van de kwaliteit - Achtergrond - A	42		Er wordt aangegeven "de juiste soft skills". De term "juist" vinden wij arbitrair. Wij verzoeken de deelnemers daarom concreet aan te geven wat zij als "juiste" soft skills zien binnen de scope van deze uitvraag.	<p>Zie het antwoord op vraag 128.</p>
157	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2. Wensen ten aanzien van de kwaliteit - Achtergrond - C	42		Er wordt gevraagd om "voorstrevende ontwikkelmethoden en -praktijken". De term "voorstrevend" is afhankelijk van context. Wij verzoeken dat de deelnemers concreet aangeven welke ontwikkelmethoden en -praktijken zij als "voorstrevend" zien binnen de context van deze uitvraag.	<p>NPR 5333 wordt binnen deze aanbesteding niet als verplicht kader of beoordelingsgrondslag toegepast. Inschrijvers zijn vrij om NPR 5333 te gebruiken als inspiratiebron bij het beschrijven van hun aanpak, maar de Aanbestedende dienst vraagt niet om het meten van de drie kerndoelen volgens NPR 5333. De kwaliteitswens wordt beoordeeld op basis van de doelstelling van kwaliteitswens 1 en de beoordelingscriteria uit paragraaf 5.4.1.</p>
158	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2. Wensen ten aanzien van de kwaliteit - Doelstelling - (i)	43		In het Programma van Eisen (bijlag 3) wordt NPR 5333 als aanvullend geldende bron aangegeven.. Deze praktijkrichtlijn geeft een duidelijke basis voor het maken van afspraken over de genoemde drie kerndoelen. Wij verzoeken de deelnemers om in de kwaliteitswens voor inzet van hoogwaardige agile teams vanuit NPR 5333 aan te geven hoe zij willen dat de drie kerndoelen worden waargemaakt.	<p>Zie het antwoord op vraag 132.</p>
159	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2. Wensen ten aanzien van de kwaliteit - Doelstelling - (ii)	43		Het eerste doel is iteratieve en voorspelbare oplevering van waarde. Voor het bepalen van de waarde die opgeleverd wordt zijn verschillende praktijken. Kunt u toelichten op welke wijze u de door teams opgeleverde "waarde" definieert, bepaalt en meet?	<p>In doelstelling (iii) wordt gesproken over de continue verbetering van samenwerking en productkwaliteit. Het Aanbestedingsdocument specificeert hiervoor geen meetmethoden of indicatoren.</p> <p>De wijze waarop prestaties, kwaliteit en samenwerking kunnen worden gemeten, is uitgewerkt in het Programma van Eisen, waarin diverse dienstenniveaus, prestatie-indicatoren en rapportage-afspraken zijn opgenomen.</p> <p>Het is aan de Inschrijver, als expert, om binnen de doelstelling en vraagstelling van de kwaliteitswens te onderbouwen hoe samenwerking en productkwaliteit aantoonbaar worden verbeterd, en hoe dit aansluit op de relevante bepalingen uit het Programma van Eisen.</p>
160	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2. Wensen ten aanzien van de kwaliteit - Doelstelling - (iii)	43		Het derde kerndoel is continue verbetering van samenwerking en productkwaliteit. Kunt u aangeven hoe de deelnemers de verbetering van samenwerking en de verbetering van productkwaliteit gaan meten?	<p>In doelstelling (iii) van kwaliteitswens 1 wordt gesproken over het continu verbeteren van de productkwaliteit. Het Aanbestedingsdocument specificeert hierbij niet afzonderlijk of "product" verwijst naar de output (zoals software, functionaliteit of op te leveren resultaten) of naar de inzet en werkwijze van het team.</p> <p>Binnen de context van resultaatverplichte ICT-opdrachten en de Agile-aanpak zoals beschreven in het document, ziet "productkwaliteit" primair op de kwaliteit van de op te leveren resultaten die waarde leveren voor de Deelnemer.</p> <p>De toelichting maakt daarnaast duidelijk dat Deelnemers waarde hechten aan professionele teams en werkwijzen. Het is daarom aan de Inschrijver, als expert, om binnen de doelstelling en vraagstelling te onderbouwen hoe zowel de kwaliteit van de opgeleverde producten, als de kwaliteit van de werkwijze en teaminzet aantoonbaar en continu worden verbeterd.</p>
161	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2. Wensen ten aanzien van de kwaliteit - Doelstelling - (iii)	43		Het derde kerndoel streeft naar verbetering van productkwaliteit. Onder de term "Product" kunnen verschillende dingen worden verstaan, gaat het hier bijv. om de "output" (software cq functionaliteit dat het team oplevert), of gaat het om de "team inzet" (de dingen die het team doet) als product dat geleverd wordt door de deelnemer? Kunt u duidelijkheid geven over het gewenste product waarvan de kwaliteit continue dient te verbeteren?	<p>In de vraagstelling bij kwaliteitswens 1 wordt expliciet aangegeven dat vragen 1 en 2 betrekking hebben op de beschrijving van aanpak en werkwijze, en dat vragen 3 en 4 moeten worden beantwoord aan de hand van praktijkcases.</p> <p>Vraag 2 valt daarmee niet onder de praktijkcases. Het verzoek om behaalde resultaten verandert deze indeling niet. Vraag 2 hoeft dus niet vanuit een praktijkcase te worden beantwoord; beantwoording vanuit een praktijkcase is wel toegestaan maar optioneel.</p>
162	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2. Wensen ten aanzien van de kwaliteit - Vraagstelling - 2	43		In alinea 3 van de vraagstelling is aangegeven dat beantwoording van vraag 1 en 2 de aanpak en werkwijze van de deelnemer beschreven dient te worden, en bij beantwoording van vraag 3 en 4 er praktijkcases beschreven moeten worden. Maar in vraag 2 staat "Geef aan welke resultaten deze teams hebben behaald." Het is onduidelijk waarom dit wordt gevraagd aangezien de beantwoording van vraag 2 niet vanuit een case beschrijving behoefte plaats te vinden. Wij verzoeken de deelnemers om duidelijkheid te geven of vraag 2 wel of niet vanuit een praktijk case beantwoord dient te worden.	<p>Aanbestedende dienst verwijst hiervoor naar de tekstpassage bij vraag 2, boven vraag (2) a. Inschrijvers lichten zelf toe welke concrete resultaten hun teams hebben bereikt in een context waarin meerdere teams samenwerken binnen een gezamenlijk agile raamwerk. De beoordeling vindt plaats volgens paragraaf 5.4.1.</p>
163	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2. Wensen ten aanzien van de kwaliteit - Vraagstelling - 2 - a.	44		Er staat hier "Geef concreet aan wat uw high performance teams hebben gerealiseerd door te werken binnen teamoverstijgende agile raamwerken ...". Het is ons onduidelijk wat bedoeld wordt met "gerealiseerd" in combinatie met "door te werken binnen teamoverstijgende agile raamwerken". Wordt hiermee bedoeld dat deelnemer aangeeft op welke wijze ons team bijdraagt in een teamoverstijgende werkwijze? Wij verzoeken dat deelnemers duidelijker aangeven wat zij op dit gebied vragen van de in te zetten teams.	<p>De genoemde benaderingen zien inderdaad op verschillende aspecten. Met "gelijkwaardige" wordt bedoeld "by any other name, shape or form". Het noemen van namen of termen kan leiden tot onnodige beperking tot de letter van genoemde methoden en afbakening, terwijl het gaat om de intrinsieke kwaliteitswaarden waarop ze gericht zijn die de kwaliteit ook toetsbaar maken. Er zijn immers meerdere manieren om hetzelfde doel te bereiken. Zo is DDD een goed gestructureerd middel om te concretiseren wat het doel is van een oplossing en dat kan ook op andere wijze. BDD en TDD idem. De vraagstelling wil generiek blijven en open blijven staan voor de invulling die inschrijver succesvol acht. Ook als bijvoorbeeld vergroting van testdekking en vermindering van debugging op een variant of andere wijze wordt bereikt dan de route 'TDD'.</p>
164	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2. Wensen ten aanzien van de kwaliteit - Vraagstelling - 4	44		In vraag 4 worden methoden als DDD, BDD en TDD benoemd en daarna "of gelijkwaardige methoden". Wij zijn van mening dat deze drie "xDD" methoden van verschillende aard zijn: wijze van ontwerpen en wijze van (samen)werken. Wij verzoeken de deelnemers duidelijkheid te geven wat zij bedoelen met "gelijkwaardige methoden" en/of welke methoden zij als "gelijkwaardig" achten.	<p>De verwijzing naar infrastructuur-as-a-code in paragraaf 5.2 ziet op het toepassen van moderne DevOps-praktijken binnen Agile softwareontwikkelteams. De scope van de Raamovereenkomst omvat applicatiediensten en maatwerkapplicaties; infrastructuurdiensten en platformbeheer vallen onder paragraaf 2.1.2 buiten de scope. Inschrijvers kunnen in hun beantwoording toelichten hoe zij infrastructuur-as-a-code binnen deze context toepassen.</p>
165	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	42		Bij wensen ten aanzien van kwaliteit wordt infrastructuur-as-a-code vermeld. Gaat het hier om het gebruiken van infrastructuur-as-a-code of ook het bouwen van infrastructuur-as-a-code? Dit laatste wordt namelijk vaak door infrateams uitgevoerd, terwijl deze aanvraag zich richt op Agile softwareontwikkelteams.	<p>Met "opdracht" wordt bedoeld op de resultaatverplichte opdrachten die worden uitgevoerd binnen afzonderlijke Nadere overeenkomsten (NOK's). De Raamovereenkomst vormt het kader waarbinnen deze opdrachten worden uitgezet, maar bevat zelf geen resultaatverplichtingen. De gevraagde beschrijvingen van aanpak, teaminzet, resultaten en praktijkcases hebben daarom betrekking op de uitvoering van opdrachten binnen NOK's.</p>
166	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	42		Kwaliteitswens 1, Vraagstelling, vraag 2: Slaat "opdracht" op de Raamovereenkomst of op een NOK?	<p>De verwijzing naar "hardware" in de achtergrond van kwaliteitswens 2 ziet op situaties waarin hardware-componenten onderdeel zijn van de technische context waarin ICT/IV-diensten worden geleverd. Het gaat daarbij om hardware die functioneel samenhangt met de ICT-/IV-opdracht, bijvoorbeeld omdat deze een rol speelt in de werking, integratie of continuïteit van de maatwerkapplicatie of technische omgeving.</p> <p>De aanbesteding beoogt niet het structureel uitbesteden van zelfstandig hardwarebeheer of hardware-onderhoud. Dergelijke activiteiten vallen buiten de scope van deze Raamovereenkomst, zoals ook volgt uit paragraaf 2.1.2 (Buiten scope) waarin specifieke hardware- en infrastructuurcontracten worden genoemd.</p> <p>Wanneer hardware-aspecten relevant zijn voor het kunnen leveren van de ICT/IV-dienst binnen een resultaatverplichte opdracht, kan dit binnen de opdracht vallen voor zover dit ondersteunend en noodzakelijk is voor het resultaat. De wijze waarop een Inschrijver hiermee omgaat, maakt onderdeel uit van het onderscheidend vermogen van inschrijver en wordt niet door de Aanbestedende dienst voorgeschreven.</p>
167	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 wens 2	45	1	[5.2, Wens 2, 'Achtergrond', 1e alinea]. U noemt hier "zowel software als hardware". M.b.t. de hardware; bedoelt u hier beheer en onderhoud van software die met deze legacy hardware om kan gaan, of daadwerkelijk ook beheer en onderhoud van de hardware zelf?	<p>De beschikbaarheid van oorspronkelijke ontwikkelaars of beheerders kan per Aanvraag en per Deelnemer verschillen. De Aanbestedende dienst kan daarom geen generieke toezegging doen over de inzet of beschikbaarheid van specifieke personen of rollen.</p> <p>Binnen de RVICTO MDA-raamovereenkomst verstrekken Deelnemers de informatie die noodzakelijk is om de Opdracht uit te voeren. Hoe dit in de praktijk wordt ingericht, hangt af van de betreffende context, systemen en organisatorische situatie bij de Deelnemer. Opdrachtnemers kunnen dus niet uitgaan van structurele of gegarandeerde beschikbaarheid van oorspronkelijke ontwikkelaars of beheerders.</p> <p>Het is aan de Opdrachtnemer om in zijn inschrijving op een Aanvraag te beschrijven hoe hij zich een weg kan vormen in bestaande systemen en omgevingen, ongeacht de mate waarin specifieke personen beschikbaar zijn. Dit maakt onderdeel uit van het onderscheidend vermogen van inschrijver.</p>
168	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wens 2	46	2	[5.2, Wens 2, Vraagstelling]. Over subvraag 2 en 3: kunnen we bij de beantwoording ervan uitgaan dat de oorspronkelijke ontwikkelaars en/of beheerders beschikbaar zullen zijn om ons wegwijs te maken in het systeem en vragen te beantwoorden?	

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
169	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 wens 2	46	5	[5.2. Wens 2, Vraagstelling]. Het scenario dat hier beschreven wordt is niet helemaal consistent met de 3 vragen erboven die beantwoord moeten worden. Om het systeem "veilig, betrouwbaar, onderhoudbaar en compliant te houden" zal er in een bepaalde mate wat ontwikkeling plaats moeten vinden. Dit is bijvoorbeeld nodig om security updates door te voeren of security bevindingen op te lossen (veilig & compliant), om het systeem compatibel te houden met andere wijzigingen in de keten (betrouwbaar), en om test/build/deploy processen te automatiseren (betrouwbaar & onderhoudbaar). Gezien de looptijd van het scenario (5 jaar) zullen deze vormen van ontwikkeling hoogstwaarschijnlijk nodig, mogelijk en wenselijk zijn. Bent u het hiermee eens en zo ja, hoe moeten wij dan omgaan met het laatste bullet van het scenario?	Het scenario bij kwaliteitswens 2 is bedoeld als contextschets en vormt geen beperking op wat in een Aanvraag kan worden uitgevraagd. Deelnemers bepalen per Aanvraag welke werkzaamheden onderdeel zijn van de Opdracht. Dat kan, afhankelijk van de situatie, ook werkzaamheden omvatten die bijdragen aan het veilig, betrouwbaar, onderhoudbaar en compliant houden van een systeem. Opdrachtnemers kunnen er daarom niet van uitgaan dat er géén aanpassingen of wijzigingen nodig zijn, maar het scenario doet geen uitspraken over de aard of omvang daarvan. Bij de beantwoording van deze wens maakt de Opdrachtnemer eigen keuzes binnen de context van de Raamovereenkomst en onderbouwt hij zijn toegevoegde kennis en waarde. Inschrijvingen worden hierbij niet onderling vergeleken, maar beoordeeld op hun eigen merites.
170	Kwaliteitswens 1	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	41		Wat verstaat opdrachtgever als 'resultaatverplichting omschreven doel'? (Welke elementen bevat een 'als resultaatverplichting omschreven doel'? Om welke elementen gaat het?)	Met een "als resultaatverplichting omschreven doel" wordt bedoeld dat het te behalen resultaat vooraf duidelijk is vastgelegd en toetsbaar is. Het gaat om het doel dat in de Aanvraag wordt beschreven als het resultaat waarvoor de Opdrachtnemer contractueel verantwoordelijk is. Het document schrijft niet voor uit welke elementen zo'n doel precies moet bestaan; dit wordt per Aanvraag bepaald door de Deelnemer. De omschrijving van het resultaat vormt daarmee het kader waarbinnen de Opdrachtnemer verantwoordelijk is voor het realiseren van dat doel. De wijze waarop een Opdrachtnemer dit resultaat bereikt, is geen onderdeel van de resultaatverplichting. Inschrijvingen worden niet onderling vergeleken, maar beoordeeld op hun eigen merites.
171	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	42	8	Bij punt 2, staat: "inclusief capaciteit bij reguliere inzet en piekbelasting". Kunt u in het kader van deze resultaatgerichte ICT/IV aanbesteding verduidelijken wat hiermee wordt bedoeld?	Met "capaciteit bij reguliere inzet en piekbelasting" wordt bedoeld dat een Opdrachtnemer in staat moet zijn om binnen de context van de Raamovereenkomst zowel de normale hoeveelheid werk als tijdelijke verhogingen daarvan op te vangen. Het gaat hierbij uitsluitend om het beschrijven van de wijze waarop de Opdrachtnemer dit borgt binnen resultaatgerichte opdrachten. Het betreft geen voorschrift over omvang, inrichting of specifieke maatregelen. De invulling hiervan is aan de Opdrachtnemer. Inschrijvingen worden niet
172	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	44		Kwaliteitswens 2 - Vraagstelling, tweede zin: Kunt u toelichten wat u bedoelt met gericht verzoek? Is dat bijvoorbeeld de start van de minicompetitie of is het een opdracht die onderhands is gegund of iets anders?	In het Aanbestedingsdocument wordt de term "Aanvraag" gebruikt voor het uitzetten van een opdracht onder de Raamovereenkomst. Met "gericht verzoek" wordt bedoeld op een dergelijke Aanvraag. Het Aanbestedingsdocument beschrijft de procedure voor het uitzetten van opdrachten; er wordt geen onderscheid gemaakt tussen verschillende types uitvragen.
173	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	44		Kwaliteitswens 2, Vraagstelling, vraag 1: "Wat doet u structureel om legacy-systemen veilig, betrouwbaar, onderhoudbaar en compliant te houden tijdens de beheer- en onderhoudsfase, inclusief bij aanpassing, aanvulling of verandering van functionaliteit en technologie?". Onze vraag gaat over het laatste gedeelte "inclusief bij aanpassing, aanvulling of verandering van functionaliteit en technologie?". Dit lijkt te stroken met het door u beschreven scenario dat er in de opdracht geen sprake is van (door)ontwikkeling, herbouw of uitfasering. Vraag 1) Hoe dient Inschrijver hiermee om te gaan in de beantwoording? Graag uw toelichting. Vraag 2) Kunt u voorbeelden geven van een aanpassing, aanvulling of verandering van functionaliteit en technologie, zodat Inschrijver een beter beeld krijgt van hetgeen u bedoelt? Graag uw toelichting	Subvraag 1: De passage "inclusief bij aanpassing, aanvulling of verandering van functionaliteit en technologie" ziet op wijzigingen die binnen de beheer- en onderhoudsfase kunnen voorkomen. Dit betreft wijzigingen zoals beschreven in het Programma van Eisen onder de verschillende vormen van onderhoud (zoals correctief, preventief, perfectief, adaptief, additief en predictief onderhoud). Deze wijzigingen vallen binnen de scope van beheer en onderhoud en betreffen geen (door)ontwikkeling, herbouw of uitfasering. Inschrijvers wordt verzocht toe te lichten hoe zij binnen beheer en onderhoud borgen dat systemen veilig, betrouwbaar, onderhoudbaar en compliant blijven wanneer dergelijke wijzigingen zich voordoen. Subvraag 2: De genoemde passage verwijst naar wijzigingen die binnen beheer en onderhoud kunnen voorkomen, zoals bedoeld in de in het Programma van Eisen beschreven onderhoudsvormen. Deze onderhoudsvormen kunnen leiden tot noodzakelijke wijzigingen in functionaliteit of technologie binnen de beheer- en onderhoudsscope. Inschrijvers wordt verzocht te beschrijven hoe zij dergelijke wijzigingen binnen beheer en onderhoud uitvoeren en borgen. Er worden bewust geen specifieke technische voorbeelden gegeven, om sturing te voorkomen.
174	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	44		Kwaliteitswens 2 adresseert het beheer en onderhoud Legacy-systemen. Kwaliteitswens 3 betreft PQC. Wordt verwacht dat bij het beheer en onderhoud van legacy systemen ook volledig wordt voldaan aan PQC?	Het Aanbestedingsdocument geeft geen aanwijzing dat bij het beheer en onderhoud van legacy-systemen binnen kwaliteitswens 2 volledig moet worden voldaan aan de eisen uit kwaliteitswens 3 over PQC. Beide kwaliteitswensen staan inhoudelijk los van elkaar en hebben een eigen vraagstelling en beoordelingskader. Alleen wanneer een specifieke opdracht of context binnen kwaliteitswens 2 raakt aan PQC-relevante onderdelen, kan dit voor die opdracht van toepassing zijn. Dit volgt echter niet uit de tekst van de kwaliteitswens zelf.
175	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	45	7	In Wens 2 staat onder vraagstelling punt 1 "Wat doet u structureel om legacy-systemen veilig, betrouwbaar, onderhoudbaar en compliant te houden tijdens de beheer- en(...)". Wat bedoelt Aanbestedende dienst hier met 'compliant'?	In de context van kwaliteitswens 2 verwijst compliant naar het voldoen aan de relevante wet- en regelgeving, normen, richtlijnen en interne kaders die van toepassing zijn op de ICT-/IV-omgeving van de Deelnemer. De Aanbestedende dienst schrijft niet voor hoe Opdrachtnemers dit moeten borgen; de wijze waarop een Opdrachtnemer dit structureel organiseert binnen de context van de Raamovereenkomst, maakt onderdeel uit van de eigen onderbouwing.
176	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	45		Kunt u toelichten hoe het in wens 2 geschetste scenario (waarin doorontwikkeling geen onderdeel mag zijn), zich verhoudt tot de noodzaak van doorontwikkeling in het licht van eisen ten aanzien van veiligheid, betrouwbaarheid, onderhoudbaarheid, veranderende omgevingen, security en wet- en regelgeving?	Het in kwaliteitswens 2 geschetste scenario, waarin "geen sprake is van doorontwikkeling", is bedoeld als een contextschets. Het geeft aan dat het scenario uitgaat van een systeem dat functioneel niet verder wordt uitgebreid of vernieuwd. Dit sluit niet uit dat binnen beheer en onderhoud werkzaamheden nodig kunnen zijn om een systeem veilig, betrouwbaar, onderhoudbaar en compliant te houden. Dergelijke werkzaamheden worden binnen dit scenario niet als doorontwikkeling beschouwd. Het scenario legt geen beperkingen op aan wat in een Aanvraag kan worden uitgevraagd. Deelnemers bepalen per Aanvraag welke werkzaamheden onderdeel zijn van de Opdracht. Opdrachtnemers maken bij de beantwoording van deze wens eigen keuzes binnen de context van de raamovereenkomst en onderbouwen hun toegevoegde kennis en waarde. Inschrijvingen worden niet onderling vergeleken, maar beoordeeld op hun eigen merites.
177	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	45		Kwaliteitswens 2, vraag 3: Dienen de activiteiten en verantwoordelijkheden aan de belangrijkste twee risico's te worden gekoppeld of moeten de activiteiten en verantwoordelijkheden apart van de risico's worden meegenomen in het antwoord? Als dat laatste het geval is, kunt u bevestigen dat het om activiteiten en verantwoordelijkheden buiten de invloedssfeer van Inschrijver vallen?	De activiteiten en verantwoordelijkheden dienen te worden gekoppeld aan de twee belangrijkste risico's die volgens de vraagstelling buiten de invloedssfeer van de Inschrijver vallen. Ze worden dus niet los van de risico's beschreven. De vraag ziet op risico's die voorwaardelijk zijn voor het succesvol uitvoeren van beheer en onderhoud, maar waarop de Inschrijver zelf geen directe invloed kan uitoefenen. Inschrijvers wordt gevraagd deze risico's te benoemen, de bijbehorende activiteiten en verantwoordelijkheden te beschrijven en aan te geven welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn en wie deze zou moeten uitvoeren.
178	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	45		Wat wordt binnen kwaliteitswens 2 verstaan onder "legacy-systemen", en betreft dit uitsluitend oudere technologie of ook moderne systemen met technische schuld?	Zie het antwoord op vraag 191.
179	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	45		Kunt u aangeven hoe uitgebreid het intakeproduct binnen kwaliteitswens 2 moet zijn voordat een transitie kan starten, en welke minimale onderdelen hierin verwacht worden?	Het Aanbestedingsdocument specificeert niet hoe uitgebreid het intakeproduct binnen kwaliteitswens 2 moet zijn, noch welke minimale onderdelen hierin verplicht zijn opgenomen voordat een transitie kan starten. De omvang en inhoud van het intakeproduct worden per opdracht bepaald en zijn afhankelijk van de specifieke context, scope en behoefte van de betreffende Deelnemer. Inschrijvers beschrijven binnen hun beantwoording hoe zij het intakeproduct vormgeven en borgen dat dit voldoende is om een transitie verantwoord te kunnen starten. De beoordeling richt zich op de kwaliteit en overtuigingskracht van deze beschrijving, conform paragraaf 5.4.1 van het Aanbestedingsdocument.
180	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	45		Kunt u toelichten op welke wijze de effectiviteit van voorgestelde KPI's en metriekensets binnen kwaliteitswens 2 wordt beoordeeld?	Het is met de vraag onder 2 aan de inschrijver om de door hem voorgestelde KPI's en metriekensets voor de specifieke legacy-systemen zodanig te omschrijven en te onderbouwen dat zij overtuigen in termen van de door de inschrijver beoogde waarde, waaronder de effectiviteit.
181	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	45		Kunt u verduidelijken hoe het onderscheid wordt gemaakt tussen beheer, onderhoud en modernisering binnen kwaliteitswens 2, en of moderniseringsactiviteiten onderdeel mogen zijn van de voorgestelde aanpak?	Binnen kwaliteitswens 2 wordt geen onderscheid gemaakt tussen beheer, onderhoud en modernisering. Deze begrippen maken geen onderdeel uit van de vraagstelling, die uitsluitend betrekking heeft op de kwaliteit en inhoud van het intakeproduct en de wijze waarop de intake wordt uitgevoerd. Het staat inschrijvers vrij om moderniseringsaspecten te benoemen voor zover deze relevant zijn voor de uitvoering van de intake. Moderniseringsactiviteiten worden echter niet als afzonderlijk element beoordeeld binnen kwaliteitswens 2; de waardering richt zich op de kwaliteit en overtuigingskracht van de beschreven intake-aanpak, conform paragraaf 5.4.1 van het Aanbestedingsdocument.
182	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	45		Voor kwaliteitswens 2 schetst u een beantwoordingsscenario waarbij er géén sprake is van (door)ontwikkeling, herbouw of uitfasering. Bij de doelstelling voor deze wens beschrijft u dat het doel is dat het huidige gebruik van deze systemen stabiel blijft en daarmee bedrijfsprocessen van Deelnemers ongestoord kunnen doorgaan conform de geldende wet- en regelgeving en beleidskaders. Vervolgens vraagt u bij punt 1 wat Opdrachtnemer structureel doet, inclusief aanpassing, aanvulling of verandering van functionaliteit en technologie. In onze ogen is dat hetzelfde als (door)ontwikkeling van een systeem. Het lijkt er dus op dat u een andere definitie van '(door)ontwikkeling' hanteert. Kunt u daarom een duidelijke definitie geven van wat u in het kader van deze wensvraag verstaat onder '(door)ontwikkeling' en toelichten waarom u dit buiten scope plaatst?	Zie het antwoord op vraag 176 (en ter ondersteuning vraag 169).
183	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	45	5	In de Vraagstelling van kwaliteitswens 2 geeft u eerst aan dat we het intakeproces voor de overname van een legacy-systeem moeten beschrijven. Daarna schrijft u: "Uw beschrijving bevat ook de uitwerking van de volgende drie onderdelen (...)". Het lijkt er dan op dat de 3 subvragen te maken hebben met het intakeproces. Maar uit de toelichting bij die 3 subvragen menen we te kunnen afleiden dat we deze onderdelen niet moeten beschrijven vanuit het intake-/transitieproces, maar vanuit de situatie dat wij al het beheer van het legacy-systeem hebben overgenomen. Wij concluderen hieruit dat het de bedoeling is dat wij 4 subvragen beantwoorden: 1. Beschrijving intakeproces 2. Veilig, betrouwbaar, onderhoudbaar en compliant te houden tijdens de beheer- en onderhoudsfase van legacy-systemen 3. Voorstel KPI's/metrieken 4. Activiteiten, verantwoordelijkheden en risico's buiten onze invloedssfeer En dat de eerste subvraag moet worden beantwoord voor de situatie dat wij het beheer van een legacy-systeem gaan overnemen van een andere partij, terwijl de laatste 3 subvragen moeten worden beschreven vanuit de situatie dat wij al de beheerpartij zijn van het legacy-systeem. Kunt u dit bevestigen? Indien nee, kunt u dan nauwkeurig toelichten hoe wij dit wel moeten interpreteren?	Klopt. Zie het antwoord op vraag 176 voor de uitleg van het scenario. De kwaliteitswens gaat over zowel intakeproces als beheerproces. De vraagstelling van kwaliteitswens 2 bestaat uit vier onderdelen. De eerste subvraag betreft de beschrijving van het intakeproces bij de overname van een legacy-systeem. De drie daaropvolgende onderdelen (veilig, betrouwbaar, onderhoudbaar en compliant houden; voorstel KPI's/metrieken; activiteiten, verantwoordelijkheden en risico's buiten invloedssfeer) dienen te worden beschreven vanuit de situatie waarin de Opdrachtnemer het beheer van het legacy-systeem reeds heeft overgenomen. Deze opbouw is bewust gekozen. Kwaliteitswens 2 beoordeelt zowel de kwaliteit van het intakeproces en het op te leveren intakeproduct als de wijze waarop de Opdrachtnemer binnen het geschetste scenario invulling geeft aan beheer en onderhoud. Het scenario "geen doorontwikkeling" is bedoeld als contextschets en sluit noodzakelijke wijzigingen binnen beheer en onderhoud niet uit. Inschrijvers maken eigen keuzes in de wijze waarop zij deze onderdelen onderbouwen binnen de context van de Raamovereenkomst.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
184	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	46	1	In Wens 2 staat onder vraagstelling punt 1 staat: "(...) te houden tijdens de beheer- en onderhoudsfase, inclusief bij aanpassing, aanvulling of verandering van functionaliteit en technologie?". Hoe verhoudt zich dit (aanpassing, aanvulling of verandering van functionaliteit) tot de 4e bullet onder het scenario waar staat "geen sprake van doorontwikkeling". Hoe kan beheer plaatsvinden zonder doorontwikkeling, herbouw of uitfasering gezien de eisen aan veranderende wet- en regelgeving en security?	Zie het antwoord op vraag 176. Het scenario-bullet "geen sprake van doorontwikkeling" is bedoeld als contextschets en vormt geen beperking op wat in een Aanvraag kan worden uitgevraagd. Binnen beheer en onderhoud kunnen werkzaamheden nodig zijn om een systeem veilig, betrouwbaar, onderhoudbaar en compliant te houden. Deze werkzaamheden worden niet beschouwd als doorontwikkeling in de zin van het scenario. Het scenario doet geen uitspraken over de aard of omvang van dergelijke werkzaamheden. Inschrijvers maken bij de beantwoording van deze wens eigen keuzes binnen de context van de Raamovereenkomst en onderbouwen hun toegevoegde kennis en waarde. Inschrijvingen worden niet onderling vergeleken, maar beoordeeld op hun eigen merites.
185	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	46		Pagina 46: Is het toegestaan dat activiteiten, waar geen directe communicatie met de aanbesteder nodig is, op een Nearshore locatie (binnen de EU) plaatsvinden?	Zie het antwoord vraag 107.
186	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	46		Kan Aanbestedende Dienst bevestigen dat werkzaamheden waarvoor geen directe afstemming met de aanbestedende partij nodig is, mogen worden uitgevoerd vanuit een nearshore-locatie binnen de EER?	De Aanbestedende dienst bevestigt dat werkzaamheden op afstand kunnen worden uitgevoerd, voor zover dit past binnen de aard van de opdracht en de eisen van de betreffende Deelnemer. Nearshore-uitvoering binnen de Europese Economische Ruimte (EER) is toegestaan, omdat deze onder Europese jurisdictie valt en daarmee voldoet aan de eisen uit het Programma van Eisen, waaronder de bepalingen ten aanzien van datalocatie, beveiliging en compliance. Dit sluit aan bij het antwoord op vraag 107. De concrete locatie-eisen worden per Aanvraag vastgesteld door de Deelnemer.
187	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	46		Kan Aanbestedende Dienst bevestigen dat werkzaamheden waarvoor geen directe afstemming met de aanbestedende partij nodig is, mogen worden uitgevoerd vanuit een offshore-locatie buiten de EER?	Uitvoering vanuit locaties buiten de EER (offshore) is niet toegestaan wanneer daarbij gegevens worden verwerkt of diensten worden geleverd die onder de jurisdictie-eisen van het Programma van Eisen vallen. Deelnemers kunnen per Aanvraag aanvullende locatie-eisen stellen, waaronder verplichte uitvoering binnen Nederland of verplichte fysieke aanwezigheid van teamleden. Dit antwoord sluit aan bij de uitgangspunten zoals toegelicht in het antwoord op vraag 107. Binnen de Inschrijving en beoordeling wordt de mogelijkheid van nearshore-uitvoering niet negatief beoordeeld, voor zover deze binnen de kaders van het Programma van Eisen blijft.
188	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	44-45		Kwaliteitswens 2, Vraagstelling: In het scenario staat dat Deelnemer niet langer in staat is de applicatie te beheren en onderhouden. Dit impliceert dat Deelnemer de huidige beheerpartij is. In de eerste alinea van de Vraagstelling staat 'de activiteiten die nodig zijn om de applicatie verantwoord over te nemen van de zittende leverancier of de interne beheerorganisatie van een Deelnemer'. Mogen wij aannemen dat dit een omissie is en dat we hier alleen rekening hoeven te houden met overname van de interne beheerorganisatie van een Deelnemer?	Nee, dit is geen omissie. Het scenario in de vraagstelling is bedoeld als illustratie en sluit niet uit dat de applicatie op het moment van overname wordt beheerd door een externe leverancier. De kwaliteitswens ziet op het verantwoord kunnen overnemen van beheer en onderhoud, ongeacht of de zittende beheerpartij een externe leverancier of de interne beheerorganisatie van een Deelnemer is.
189	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit			Welk detailniveau verwacht u bij kwaliteitswens 2 van het door opdrachtnemer op te stellen en door deelnemer goed te keuren document dat het startsein vormt voor de transitie, en welke minimale onderdelen moeten daarin zijn opgenomen naast de identificatie en beoordeling van risico's?	Het Aanbestedingsdocument geeft binnen kwaliteitswens 2 geen nadere specificatie van het detailniveau van het document dat door Opdrachtnemer moet worden opgesteld en door Deelnemer moet worden goedgekeurd voordat de transitie start. Ook worden geen minimale verplichte onderdelen genoemd naast de identificatie en beoordeling van risico's. De kwaliteitswens beschrijft uitsluitend dat een dergelijk document moet worden opgesteld en goedgekeurd, zonder inhoudelijke richtlijnen voor structuur, omvang of detailniveau. Het is aan inschrijvers om zelf te bepalen welke onderdelen zij noodzakelijk achten binnen de context van hun voorgestelde aanpak. Inschrijver wordt geacht de expert te zijn en zal in de beantwoording gevolgd worden, mits deze logisch, onderbouwd en consistent is binnen de context van de kwaliteitswens. De beoordeling vindt plaats op basis van de beoordelingscriteria die direct onder kwaliteitswens 2 in paragraaf 5.2 zijn opgenomen.
190	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit			Hoe verhoudt zich binnen kwaliteitswens 2 het uitgangspunt dat geen sprake is van doorontwikkeling, herbouw of uitfasering tot de gevraagde beschrijving van beheer en onderhoud "inclusief bij aanpassing, aanvulling of verandering van functionaliteit en technologie", en welke typen wijzigingen vallen volgens u nog binnen de scope van deze wens?	Zie het antwoord op vraag 176. De in de vraag genoemde wijzigingen ('aanpassing, aanvulling of verandering van functionaliteit en technologie') vallen binnen beheer en onderhoud voor zover deze noodzakelijk zijn om het systeem veilig, betrouwbaar, onderhoudbaar en compliant te houden. Deze werkzaamheden worden binnen het scenario van wens 2 niet beschouwd als doorontwikkeling. Het scenario doet geen uitspraken over de aard of omvang van dergelijke wijzigingen. Deelnemers bepalen per Aanvraag welke werkzaamheden onderdeel zijn van de Opdracht. Inschrijvers onderbouwen binnen kwaliteitswens 2 hun aanpak en toegevoegde waarde binnen de context van de Raamovereenkomst.
191	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	5.4.1 Beoordeling van wensen ten aanzien van de kwaliteit	44		U omschrijft legacy-systemen als: "verouderde, maar nog steeds cruciale ICT-systemen, zowel software als hardware, die vaak draaien op technieken of computertalen die niet meer regulier worden ondersteund (End of Support) of waarvoor de leverancier 'End of Life' heeft bepaald (zie o.a. de handreiking van het adviescollege ICT (www.adviescollegeicttoetsing.nl)).". Wij kennen voorbeelden van technologie die wordt beschouwd als Legacy, maar die niet End of Support of End of Life is, zoals bv Cobol. Wordt dergelijke technologie ook als Legacy beschouwd? Zo ja, wilt u dan de definitie aanpassen?	De in het Aanbestedingsdocument opgenomen omschrijving van legacy-systemen is bedoeld als richtinggevend kader. Technologie die verouderd is of gebaseerd is op oudere programmeertalen of platformen, maar nog niet End of Support of End of Life is, kan eveneens als legacy worden beschouwd indien deze kenmerken vertoont van beperkte ondersteuning, beperkte ontwikkelcapaciteit of verhoogde beheersrisico's. De definitie wordt niet aangepast. De omschrijving biedt voldoende ruimte om dergelijke technologie binnen de context van de Raamovereenkomst als legacy te beschouwen.
192	Kwaliteitswens 2	Aanbestedingsdocument	Hoofdstuk 6 Beoordeling Inschrijving	46		Ten aanzien van wens 2 en 3; Kunt u de verificatiefase nader concretiseren, inclusief de te doorlopen stappen, beoordelingscriteria en wijze van toetsing, zodat voor inschrijvers vooraf duidelijk is op welke wijze verificatie plaatsvindt?	De verificatiefase is een feitelijke controle op de juistheid van de ingediende antwoorden op kwaliteitswens 2 en 3. Er worden geen nieuwe criteria toegepast; de fase dient uitsluitend om te bevestigen dat de Inschrijving overeenkomt met de werkelijkheid. De Aanbestedende dienst kan Inschrijver in dit kader schriftelijk verzoeken om aanvullende informatie of verduidelijking. Indien nodig, kan daarnaast, in overleg, een mondelinge toelichting worden gevraagd, hetzij op locatie, hetzij digitaal (bijvoorbeeld via Microsoft Teams). Deze toelichting blijft beperkt tot het verifiëren van feitelijke juistheid en leidt niet tot een herbeoordeling van de kwaliteit van het antwoord.
193	Kwaliteitswens 3	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	46		Post Quantum Encryptie: kunt u aangeven hoe u de status van een opdrachtnemer gaat toetsen, zowel in de verificatiefase als gedurende de contractperiode?	Opdrachtgever maakt gebruik van de toelichting van de Inschrijver op kwaliteitswens 3. Inschrijver dient met betrekking tot kwaliteitswens 3 in het invulformulier een toelichting op te geven van zijn keuze op hoofdlijnen. Daarbij dient Inschrijver aan te geven hoe dit in de verificatiefase door hem kan worden aangetoond en door Aanbestedende dienst kan worden getoetst zowel in de verificatiefase als gedurende de contractperiode in uw halfjaarlijkse rapportage (zie PvE).
194	Kwaliteitswens 3	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	47		Kunt u toelichten wat u concreet verstaat onder "structureel geborgd en in toetsbare uitvoering" binnen kwaliteitswens 3 (Post Quantum Cryptografie)?	Met 'structureel geborgd en in toetsbare uitvoering' wordt bedoeld dat de betreffende PQC-activiteiten niet incidenteel zijn, maar onderdeel uitmaken van de reguliere bedrijfsvoering en aantoonbaar worden uitgevoerd. Dit houdt in dat zowel de organisatorische inbedding als de feitelijke uitvoering met bewijs kan worden onderbouwd. Voorbeelden van toetsbaar bewijs (niet limitatief): - beleidsdocumenten of roadmaps - procesbeschrijvingen - projectplannen en voortgangsrapportages - opleidingsprogramma's of certificaten - resultaten van crypto-inventarisaties - documentatie van pilots of implementaties - governance-verslagen of besluitvorming
195	Kwaliteitswens 3	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	47		Welke vormen van bewijsvoering worden verwacht bij de keuzes binnen kwaliteitswens 3 om aan te tonen dat activiteiten daadwerkelijk in uitvoering zijn en niet uitsluitend planmatig van aard?	De bewijsvoering is vormvrij. De gekozen optie moet worden onderbouwd in de toelichting, en de daarin genoemde elementen moeten in de verificatiefase met nadere informatie kunnen worden gestaafd. Verwijst de toelichting bijvoorbeeld naar een kwaliteitssysteem, dan is het betreffende (deel van het) kwaliteitssysteem het bewijs; verwijst zij naar een bestuursbesluit, dan is dat besluit het bewijs; verwijst zij naar een afdeling die al jaren actief is op dit onderwerp, dan ligt het bewijs in het objectief vast te stellen, het bestaan en de activiteiten en resultaten van die afdeling.
196	Kwaliteitswens 3	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	47		Wat wordt binnen kwaliteitswens 3 verstaan onder "specifiek gericht op ondersteuning van de overheid" en op welke wijze wordt dit onderscheiden van generieke oplossingen?	Er zijn PQC-aspecten die generiek zijn, ook binnen een overheidscontext. Daarnaast zijn er PQC-aspecten die voor de overheid een specifieke uitwerking of afweging vergen, zoals de toepassing van de Roadmap EC en het gebruik van overheidsvoorzieningen als DigiD, basisregistraties, financiële systemen en PKI-structuren. Een quantumveilige implementatie voor identificatie is bijvoorbeeld iets anders dan quantumveiligheid in een stelsel als eHerkenning, en het quantumveilig beschermen van basisregistraties verschilt van het beschermen van een reguliere dataset.
197	Kwaliteitswens 3	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	47		Wens 3: Welke concrete "meetbare mijlpalen, vorderingen in skills, ontwikkeling en toepassing" (optie D) moeten wij aantonen? Zijn certificeringen (bijv. NIST-PQC) of leveringsrapporten hiervoor voldoende?	De onderbouwing van optie D volgt uit de door u gekozen optie A, B of C en de meetbare mijlpalen, vorderingen in skills, ontwikkeling en toepassing die u in die periode kunt aantonen. Dit is vormvrij. Er worden geen certificaten vereist. Certificaten of onafhankelijke beoordelingen ter zake, kunnen uw onderbouwing wel versterken. Het onderscheid tussen D en E betreft het verschil tussen "we doen het al en dat kunnen we aantonen" en "we doen het nog niet maar we hebben concrete plannen om het te gaan doen".
198	Kwaliteitswens 3	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit	47		In het aanbestedingsdocument (pagina 20) wordt van Opdrachtnemers verlangd dat zij zich verdiepen en blijvend verdiepen in initiatieven, kaders, wet- en regelgeving en best practices met betrekking tot quantumtechnologische risico's (QT-risico's), in het bijzonder voor zover relevant voor de Deelnemers. Bij Kwaliteitswens 3: Post-Quantum Cryptografie wordt daarnaast gevraagd naar zowel de huidige stand van zaken als de verwachte ontwikkeling van de activiteiten van Opdrachtnemer op het gebied van quantumveilige cryptografie. Wij merken op dat de QT-risico's en prioriteiten van Opdrachtnemers wezenlijk kunnen verschillen van die van Deelnemers. Effectieve ondersteuning van Deelnemers vereist daarom dat Opdrachtnemer kan aantonen te beschikken over brede, generieke kennis van PQC, die verder gaat dan uitsluitend de maatregelen die Opdrachtnemer voor de eigen organisatie treft. Kan Opdrachtgever toelichten op welke wijze Opdrachtnemers binnen de beantwoording van Kwaliteitswens 3 de ruimte krijgen om deze bredere PQC-kennis en expertise inzichtelijk te maken, aanvullend op de onderbouwing van de eigen QT-risico's en mitigerende maatregelen?	Kwaliteitswens 3 maakt geen onderscheid in wiens QT-risico's worden bedoeld, maar onderscheidt wél tussen generieke PQC-deskundigheid en specifiek op de overheid gerichte activiteiten. Deelnemers verwachten dat Opdrachtnemers de materie beheersen en hen kunnen ondersteunen. Hoe een Opdrachtnemer zijn eigen QT-risico's adresseert kan daarbij relevant zijn, voor zover dit leidt tot aantoonbare kennis en expertise die in de dienstverlening aan Deelnemers wordt ingebracht.
199	Kwaliteitswens 3	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit			Welke concrete criteria hanteert u bij kwaliteitswens 3 voor de kwalificatie "structureel geborgd én in toetsbare uitvoering", zodat voor inschrijvers duidelijk is wanneer activiteiten vallen onder keuze A respectievelijk B of C en onder F respectievelijk G of H?	Zie het antwoord op vraag 194.
200	Kwaliteitswens 3	Aanbestedingsdocument	5.2 Wensen ten aanzien van de kwaliteit			Wat verstaat u binnen kwaliteitswens 3 precies onder "ter zake activiteit specifiek gericht op ondersteuning van de overheid", en op basis van welke kenmerken wordt beoordeeld of activiteiten voldoende overheidsspecifiek zijn om onder de keuzes F tot en met J te vallen?	Zie het antwoord op vraag 196.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
201	Kwaliteitswens omvang	Aanbestedingsdocument	7.3.15.3 Beantwoording kwaliteitswensen	60		Om een concreet en kwalitatief onderbouwd antwoord te kunnen geven op de gestelde vragen, verzoeken wij de aanbestedende dienst vriendelijk om het maximaal toegestane aantal pagina's met twee pagina's per criterium te verruimen. Dit zou neerkomen op maximaal 8 pagina's voor KW1 en maximaal 6 pagina's voor KW2 en KW3. Gezien het aantal en de diepgang van de subvragen achten wij de huidige paginalimiet eerder beperkt om alle aspecten voldoende gericht en inhoudelijk sterk te beantwoorden. Een lichte uitbreiding van het aantal pagina's stelt ons in staat om vollediger en kwalitatiever in te gaan op uw vragen, wat uiteindelijk ook de vergelijkbaarheid en beoordeling van de inschrijvingen ten goede komt.	Zie het antwoord op vraag 119.
202	Prijs	Aanbestedingsdocument	§5.3 Wensen ten aanzien van prijzen/tarieven	p.48-49	De uren tarieven zullen gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst niet geïndexeerd worden, met uitzondering van het bepaalde in eis T.6.	Onder welke voorwaarden voorziet eis T.6 (Bijlage 3 Programma van Eisen) in een uitzondering op het indexatieverbod? Wordt hier bedoeld op cao-loonsverhogingen, inflatie, of een ander mechanisme?	Eis T.6 ziet op een indexeringsmogelijkheid voor Nadere overeenkomst met een looptijd langer dan 2 jaar. Hier wordt niet bedoeld op CAO-loonsverhogingen, inflatie of een ander mechanisme.
203	Prijs	Aanbestedingsdocument	§5.3 Wensen ten aanzien van prijzen/tarieven	48		Kunt u aangeven wat het maximaal aantal facturable uren op jaarbasis is voor 1 FTE ?	Deze Raamovereenkomst is bedoeld voor Opdrachten op basis van een resultaatsverplichting waarbij er ook op nacalculatiebasis gefactureerd kan worden. Er is dan ook geen sprake van FTE's die worden ingezet.
204	Prijs	Aanbestedingsdocument	5.3 Wensen ten aanzien van prijzen/tarieven, excl. Btw.	48		Kunt u aangeven welk % van de uiteindelijke vragen op basis van nacalculatie of vaste prijs zullen worden uitgevraagd?	De Aanbestedende dienst stelt geen vooraf bepaald percentage vast voor opdrachten op basis van vaste prijs of nacalculatie. De verhouding wordt bepaald door de aard van de Aanvragen die Deelnemers gedurende de looptijd van de raamovereenkomst uitzetten.
205	Prijs	Aanbestedingsdocument	5.3 Wensen ten aanzien van prijzen/tarieven, excl. Btw.	48		Hoe verhoudt zich het resultaatplichtige karakter zich tot vergoeding op nacalculatie (time & material)? Onze aanname is dat de prestatie niet 'at all cost' geleverd mag worden.	Een resultaatverplichting betekent dat de opdrachtnemer verantwoordelijk is voor het behalen van het afgesproken resultaat, binnen de overeengekomen scope en voorwaarden. Een vergoeding op basis van nacalculatie ziet uitsluitend op de wijze van bekostiging en betekent niet dat de prestatie "at all cost" moet worden geleverd. De resultaatsverplichting blijft leidend.
206	Prijs	Aanbestedingsdocument	5.3 Wensen ten aanzien van prijzen/tarieven, excl. Btw.	49		Om de kwaliteit van de dienstverlening gedurende de looptijd van de opdracht te waarborgen verzoekt Inschrijver indexatie vanaf 1 januari 2028, en daarna jaarlijks, toe te passen. Kan Opdrachtgever hiermee accoord gaan?	De Aanbestedende dienst begrijpt de aandacht voor kostenontwikkelingen. In paragraaf 5.3 is bepaald dat maximumtarieven niet worden geïndexeerd, met uitzondering van PvE-eis T.6. T.6 staat indexering alleen toe bij Nadere Overeenkomsten met een looptijd langer dan twee jaar, en dan pas vanaf het derde jaar van die specifieke Nadere Overeenkomst. Het verzoek wordt daarom niet gehonoreerd.
207	Prijs	Aanbestedingsdocument	5.3 Wensen ten aanzien van prijzen/tarieven, excl. Btw.	49		Erkent de Aanbestedende dienst dat het langdurig vastzetten van all-in maximumtarieven wringt met de onvoorziene, wettelijk afgedwongen loonstijgingen die voortvloeien uit de nieuwe wetgeving inzake gelijke waardering? Is de Aanbestedende dienst bereid om de voorwaarden rondom prijsindexering (PvE T.6) aan te passen, zodat een jaarlijkse indexering (conform de CBS DPI-index) standaard is toegestaan vanaf het tweede (2e) kalenderjaar na gunning, of om op z'n minst een hardheidsclausule op te nemen waarmee tarieven tussentijds kunnen worden herzien als gevolg van deze specifieke nieuwe wetgeving?	De Aanbestedende dienst begrijpt de aandacht voor kostenontwikkelingen. In paragraaf 5.3 is echter bepaald dat maximumtarieven gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst niet worden geïndexeerd. Aanbestedende dienst vindt dat voor maximumtarieven niet nodig, gezien het feit dat bij opdrachten veelal wordt gewerkt met prijzen die bepaald worden door een combinatie/product van daadwerkelijke tarieven (P) en de hoeveel inzet (Q). De in een Nadere overeenkomst toegepaste tarieven, eenheidsprijzen of vaste totaalprijzen kunnen worden geïndexeerd als het een Nadere overeenkomst betreft die langer dan 2 jaren lopend is en waarvan in de Nadere overeenkomst is opgenomen dat indexering toegestaan is. Zie hiervoor verder eis T.6 in het PvE. Hiermee kan voor meerjarige opdrachten een vorm van compensatie voor o.a. inflatie worden geboden. Uw verzoek wordt niet gehonoreerd.
208	Prijs	Aanbestedingsdocument	5.3 Wensen ten aanzien van prijzen/tarieven, excl. Btw.	49		In §5.3 van het aanbestedingsdocument wordt verwezen naar opdrachten op basis van nacalculatie. Gezien de aanzienlijke ranges van het gevraagde ervaringsniveau, kunt u aangeven hoe de kwaliteitsbeoordeling plaats vindt van de gevraagde profielen?	De kwaliteitsbeoordeling van profielen vindt plaats per Nadere Overeenkomst, op basis van de eisen die in de betreffende Aanvraag worden gesteld. De tarievenkaart bepaalt uitsluitend de maximale uren tarieven en speelt geen rol in de kwaliteitsbeoordeling.
209	Prijs	Aanbestedingsdocument	5.3 Wensen ten aanzien van prijzen/tarieven, excl. Btw.	49		Kunt u de strekking van meerwerk zoals bedoeld in §5.3 nader toelichten? Klopt de lezing dat meerwerk te allen tijde tegen de tarievenkaart moet worden afgerekend; ook als het een vaste prijs opdracht betreft?	Meerwerk betreft werkzaamheden die buiten de overeengekomen scope van een vaste prijs opdracht vallen. Meerwerk wordt afgerekend tegen de overeengekomen (uur)tarieven, ook wanneer de oorspronkelijke opdracht op basis van een vaste prijs is gegund.
210	Prijs	Aanbestedingsdocument	5.3 Wensen ten aanzien van prijzen/tarieven, excl. Btw.	49		Kunt u aangeven wat (globaal) de verwachte verhouding is tussen opdrachten op basis van een vaste prijs en opdrachten op basis van nacalculatie?	Zie het antwoord op vraag 204.
211	Prijs	Aanbestedingsdocument	5.3 Wensen ten aanzien van prijzen/tarieven, excl. Btw.	49		U vraagt om maximumtarieven op te geven voor opdrachten op basis van nacalculatie. Aangezien Nadere overeenkomsten via minicompetities worden gegund, waarbij sprake is van meer dan voldoende marktwerking, het uitvragen van vaste maximumtarieven strategisch en convergerend inschrijven in de hand werkt en de aard en het belang van de resultaatverplichte ICT/IV-dienstverlening vragen om maximale kwaliteitsdifferentiatie en realistische prijsstelling, stellen wij voor om in plaats van het uitvragen van maximumtarieven te werken met vaste bandbreedtes per profiel. Gaat u hiermee akkoord?	Deelnemers vragen in paragraaf 5.3 om het opgeven van maximumtarieven voor opdrachten op basis van nacalculatie. De keuze voor maximumtarieven is een bewuste systematiek binnen deze aanbesteding en maakt onderdeel uit van de beoordelings- en gunningsmethodiek. Het voorstel om te werken met vaste bandbreedtes wordt daarom niet overgenomen.
212	Prijs	Aanbestedingsdocument	5.3 Wensen ten aanzien van prijzen/tarieven, excl. Btw.	49	4	"De uren tarieven zullen gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst niet geïndexeerd worden". De looptijd van de Raamovereenkomst is 4 jaar. Het lijkt ons niet juist dat er in die periode geen enkele indexering van de maximale tarieven zou kunnen plaatsvinden. Dit is ook niet in het belang van Deelnemers, want dit leidt ertoe dat Opdrachtnemers 'gedwongen' worden om in hun max. tarieven nu al rekening te houden met de toekomstige inflatie, waardoor Deelnemers in de eerste paar jaar te veel betalen. Kunt u toelichten waarom indexering gedurende deze 4 jaar niet is toegestaan, terwijl uw Opdrachtnemers wel te maken hebben met inflatie en stijgende loonkosten?	De maximumtarieven van de Raamovereenkomst worden gedurende de looptijd niet geïndexeerd. Conform PvE Eis T.6 geldt dat de in een Nadere overeenkomst toegepaste tarieven, eenheidsprijzen of vaste totaalprijzen kunnen worden geïndexeerd als het een Nadere overeenkomst betreft die langer dan 2 jaren lopend is en waarvan in de Nadere overeenkomst is opgenomen dat indexering toegestaan is. Hiermee kan voor meerjarige opdrachten een vorm van compensatie voor o.a. inflatie worden geboden.
213	Prijs	Aanbestedingsdocument	5.3 Wensen ten aanzien van prijzen/tarieven, excl. Btw.	§		In PvE T.6 is bepaald dat indexering uitsluitend van toepassing is indien dit expliciet in de Nadere overeenkomst wordt opgenomen en alleen bij overeenkomsten met een looptijd langer dan 2 jaar. Wij constateren dat deze systematiek ertoe leidt dat de toepassing van indexering afhankelijk is van keuzes per individuele Nadere overeenkomst. Hierdoor kan verschil ontstaan in de wijze waarop indexering wordt toegepast tussen opdrachten, terwijl kostenontwikkelingen (zoals loon- en prijsstijgingen) generiek van aard zijn en alle Opdrachtnemers in gelijke mate raken. Gelet op het belang van een eenduidige, transparante en marktconforme toepassing van indexering verzoeken wij u om de in T.6 beschreven indexeringsmethodiek (DPI-index) op te nemen op Raamovereenkomstniveau, zodat deze uniform van toepassing is op Nadere overeenkomsten met een looptijd langer dan 2 jaar.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Op het niveau van de Opdracht/Deelnemer moet worden besloten of indexering bij opdrachten die langer dan 2 jaar lopen vanuit Deelnemer wenselijk en toegestaan is. Tussentijdse aanpassing van budgetten voor opdrachten/projecten (a.g.v. indexering) is niet voor alle Deelnemers een wenselijk alternatief.
214	Abd – Beschrijving & doel	Aanbestedingsdocument	- 2.1 Beschrijving en doel van de opdracht. P13, alinea 2			In de tekst en in het bijschrift van figuur 1 wordt gerefereerd aan kwaliteit/klanttevredenheid als "centrale toetssteen voor succes". In de figuur zelf komt kwaliteit wel voor, maar klanttevredenheid niet. In plaats daarvan staat "inspanning (inzet personeel)", terwijl dat aspect niet terugkomt in de tekst. Kunt u dit verklaren?	Vraag is dubbel. Zie voor het antwoord vraag 34.
215	PvE – Algemeen	Bijlage 3 PvE Algemeen	A.11			Kunt u instemmen A.11 aan te vullen met de volgende tekst: "...indien en voor zover die redelijkerwijs en direct van toepassing zijn op Opdrachtnemer in zijn hoedanigheid als leverancier van de prestaties op grond van de Raamovereenkomst en Nadere Overeenkomst(en)." Kunt u aangeven of u hiermee kunt instemmen? Zo niet, kunt u dan uw overwegingen toelichten?	Nee de Aanbestedende dienst gaat hiermee niet akkoord. De eis is bewust breed geformuleerd.
216	PvE – Algemeen	Bijlage 3 PvE Algemeen	A.14	5		In het PvE wordt uitgebreide logging en ketencontrole voorgeschreven (A.12/A.14). Kan worden verduidelijkt hoe ver de auditbevoegdheid reikt richting sub-subcontractanten?	De auditbevoegdheid strekt zich inhoudelijk uit tot de volledige toeleveringsketen, inclusief sub- en sub-subcontractanten, omdat Opdrachtnemer op grond van A.12 moet borgen dat alle ketenpartijen voldoen aan de beveiligings- en dit aantoonbaar moet maken. Deelnemer kan echter alleen via Opdrachtnemer auditinformatie verkrijgen; Deelnemer heeft geen directe auditbevoegdheid richting sub-subcontractanten. Opdrachtnemer moet contractueel regelen dat sub-subcontractanten meewerken aan audits die nodig zijn om naleving van A.12 en A.14 aan te tonen.
217	PvE – Algemeen	Bijlage 3 PvE Algemeen	A.14	5		Kunt u bevestigen dat de verplichting tot persoonsniveau-logging (A.14 PvE) uitsluitend geldt voor verwerkingen in het kader van de opdracht en niet voor interne systemen van Opdrachtnemer?	Ja, de verplichting tot persoonsniveau-logging in A.14 geldt uitsluitend voor verwerkingen die plaatsvinden in het kader van de Opdracht en betrekking hebben op persoonsgegevens van Deelnemer. Interne systemen van Opdrachtnemer die geen persoonsgegevens van Deelnemer verwerken vallen niet onder deze verplichting.
218	PvE – Algemeen	Bijlage 3 PvE Algemeen	A.11			Welke specifieke categorieën van eisen worden binnen eis A.11 bedoeld met "alle relevante wettelijke, statutaire, regelgevende en contractuele eisen", en welk detailniveau wordt verwacht bij het expliciet vastleggen, documenteren en actueel houden hiervan per opdracht?	Het betreft eisen uit toepasselijke wet- en regelgeving, rijkskaders en normen, en contractdocumenten (Raamovereenkomst, Nadere overeenkomst, Aanvraag). Opdrachtnemer legt per Opdracht aantoonbaar vast welke eisen relevant zijn en houdt deze actueel. Het PvE schrijft geen specifieke vorm of detailniveau voor.
219	PvE – Algemeen	Bijlage 3 PvE Algemeen	A.3	3		Kunt u aangeven op welk niveau in te zetten personeel de Nederlandse taal moet beheersen?	Een specifiek taalniveau wordt niet voorgeschreven. Uit eis A.2 en A.3 volgt voor Personeel van Inschrijver dat zij: * Effectief kunnen communiceren met ambtenaren * Professionele documenten in correct Nederlands kunnen opstellen * Instructies en documentatie kunnen begrijpen en toepassen * Kunnen deelnemen aan overleg en presentaties Dit komt in de praktijk overeen met minimaal niveau B2 tot en met C1 van het Europees Referentiekader, waarbij: B2: Zelfstandig taalgebruik op professioneel niveau C1: Gevorderd niveau voor complexere professionele communicatie
220	PvE – Algemeen	Bijlage 3 PvE Algemeen	A.3	3	1	Opdrachten binnen de raamovereenkomst kunnen op basis van een vaste inschrijfprijs of fixed price worden uitgevraagd. Potentieel dienen er binnen dergelijke opdrachten werkzaamheden uitgevoerd te worden die geen directe communicatie met de Opdrachtgever of de Deelnemer(s) vereisen. Is het Inschrijver toegestaan voor deze (backend) werkzaamheden niet-Nederlandstalige medewerkers te gebruiken uit andere landen binnen de EER?	Deelnemer kan per Aanvraag afwijken van de eisen A.2 en A.3. Dit staat dan in de Aanvraag vermeld. Indien de Aanvraag niks zegt over A.2 en A.3, dan kan Opdrachtnemer bij de Nota van Inlichtingenronde een vraag stellen over het toestaan van niet-Nederlandstalige medewerkers.
221	PvE – Algemeen	Bijlage 3 PvE Algemeen	A.4.2	4		A.4.2. Wat wordt verwacht t.a.v. NPR: gaan deelnemers dit gebruiken in hun teams-uitvragen?	Aanbestedende dienst verwacht dat Deelnemers steeds vaker de NPR zullen toepassen op Aanvragen waarbij teams worden ingezet. Daarnaast kan Opdrachtnemer altijd de Nota van Inlichtingenronde gebruiken om hierover vragen te stellen.
222	PvE – Algemeen	Bijlage 3 PvE Algemeen	A.5	4		Hoe wordt beoordeeld wanneer een incident 'beschikbaarheid, integriteit of vertrouwelijkheid' raakt en binnen 24 uur moet worden gemeld (A.5 PvE)?	De beoordeling volgt de BIO-definities: verstoring van toegang (beschikbaarheid), ongeautoriseerde of foutieve wijziging (integriteit) of ongeautoriseerde toegang of lekken van gegevens (vertrouwelijkheid). Een volledig onderzoek is niet vereist; een vermoeden is voldoende om de meldplicht te activeren.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
223	PvE – Algemeen	Bijlage 3 PvE Algemeen	A.7	4		In het PvE wordt voorgescreven dat alle data binnen de EER moet worden verwerkt (A.7). Kunt u verduidelijken of tijdelijke transitroutes buiten de EER (bijv. CDN's) onder deze verplichting vallen?	A.7 vereist dat alle dataverwerkingen buiten de omgevingen van Deelnemer(s) volledig binnen de EER plaatsvinden. Dit omvat ook tijdelijke transitroutes, zoals CDN-routing, caching of netwerktransit. Indien een CDN of andere dienst data (tijdelijk) buiten de EER verwerkt of transporteert, is dit alleen toegestaan met voorafgaande schriftelijke toestemming van de Deelnemer.
224	PvE – Algemeen	Bijlage 3 PvE Algemeen	A.7			Kan de Aanbestedende dienst bevestigen dat alle gegevensverwerking, ontwikkelactiviteiten, testactiviteiten, logging, tooling en overige werkzaamheden volledig binnen de rechtsmacht van de Europese Unie dienen plaats te vinden, en dat inzet van personeel of faciliteiten buiten de EU uitsluitend mogelijk is indien hiervoor schriftelijke toestemming conform A.7 is verkregen?	Dat is correct, alhoewel de eis A7 de toestemming door Deelnemers koppelt aan gegevensverwerking buiten de omgeving van Deelnemer en buiten de door Deelnemer vereiste jurisdictie (EU of Nederlands).
225	PvE – Algemeen	Bijlage 3 PvE Algemeen	A.8	4		Gezien de mogelijke impact en variabiliteit van de gevraagde werkzaamheden, verzoeken wij te bevestigen dat invulling hiervan in overleg met opdrachtgever plaatsvindt en dat aanvullende werkzaamheden, indien van toepassing, separaat worden gecontracteerd en niet standaard binnen de aanneemsom vallen.	De Aanbestedende dienst kan dit niet bevestigen. Per Nadere overeenkomst maakt Opdrachtnemer afspraken met Deelnemer, zodat beiden hetzelfde beeld hebben over de scope van de Opdracht, e.e.a. op basis van eis A.8. Tevens stelt Opdrachtnemer met Deelnemer vast wanneer er sprake kan zijn van meerwerk, hoe dat inzichtelijk wordt gemaakt en besproken wordt met Deelnemer.
226	PvE – Algemeen	Bijlage 3 PvE Algemeen	A.8	4		In eis A.8 wordt gesteld dat ook activiteiten en voorzieningen die niet expliciet zijn beschreven, maar noodzakelijk worden geacht, onderdeel uitmaken van de prestatie. Kunt u toelichten hoe wordt voorkomen dat dit leidt tot ongecontroleerde scope-uitbreiding binnen een Nadere overeenkomst, met name bij vaststelling of resultaatafspraken?	Zie het antwoord op vraag 225.
227	PvE – Algemeen	Bijlage 3 PvE Algemeen	A.9	4-5		In eis A.9 wordt voorgescreven dat bij beëindiging van een Nadere overeenkomst alle relevante informatie wordt overgedragen aan de Deelnemer. Wij stellen voor dat deze verplichting uitsluitend ziet op klantspecifieke informatie, documentatie en resultaten die noodzakelijk zijn voor continuïteit van de dienstverlening bij de Deelnemer, en uitdrukkelijk niet ziet op generieke kennis, methodieken, standaarden, tooling, templates en niet-klantspecifieke werkwijzen van Opdrachtnemer. Kan Opdrachtgever bevestigen dat dit onderscheid wordt gehanteerd en hiermee instemmen?	Eis A.9 ziet toe op het overdragen van relevante info en stelt Opdrachtnemer in de gelegenheid om direct na de start van een Opdracht af te stemmen met Deelnemer over kennisoverdracht en borging van de continuïteit van de dienstverlening na beëindiging van de Opdracht. Op basis van dit artikel heeft Opdrachtnemer voldoende ruimte om met Deelnemer te bepalen wat relevant is voor de betreffende Opdracht.
228	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.1	23		Er kunnen opdrachten uitgevraagd worden, die zeer specialistische kennis vereisen, die opdrachtnemer niet heeft. Hoe werkt dat als opdrachtnemer door de randomizer wordt gekozen voor dienstverlening die opdrachtnemer niet kan leveren?	Op basis van de gestelde vragen heeft Opdrachtgever besloten de randomizer te vervangen door een toerbeurtschema, zie hier toe gewijzigde Bijlage 3 PvE eis AP.1 De werkwijze staat toegelicht. Als een Opdrachtnemer aan de beurt is en deze kan of wil de Opdracht niet uitvoeren kan Opdrachtnemer bij de Deelnemer, met opgaaf van redenen, aangeven dat geen Offerte wordt uitgebracht (no-bid). Deelnemer nodigt dan de opvolgende Opdrachtnemer uit op basis van het toerbeurtschema. Dit is aangepast in eis AP1.1 en AP1.2
229	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.1	23		Hoe werkt de randomizer precies? Wordt de aanvraag altijd gegund aan de geselecteerde partij en hoeven de andere partijen dan geen offerte uit te brengen?	Zie het antwoord op vraag 228. De Aanvraag wordt alleen aan de Opdrachtnemer gestuurd die aan de de beurt is volgens het toerbeurtschema.
230	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.1	23		Kan de opdrachtnemer een toegewezen randomizer uitvraag teruggeven, indien deze niet binnen de financiële bandbreedte of scope van de dienstverlening past?	Ja, er zijn geen consequenties, Opdrachtnemer ziet dan af van zijn beurt en wordt de opvolgende Opdrachtnemer benaderd. Zie ook het antwoord op vraag 228 en 229.
231	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.1	23		Wat verstaat opdrachtgever onder "Randomizer voor Opdrachten"? Hoe werkt dit in de praktijk?	Zie het antwoord op vraag 228.
232	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.1	23	1	Context: Opdrachtgever stelt voor Opdrachten - kleiner of gelijk aan 50.000 euro - het Randomizer mechanisme te gaan gebruiken. Opdrachtnemer kan zich voorstellen dat het bij een dergelijke Opdracht mogelijk om specifieke expertise gaat. Expertise die mogelijk buiten het kennisgebied valt van Opdrachtnemer en waarbij door de omvang van de Opdracht onderaanneming bedrijfseconomisch niet mogelijk is. Vraag: Maakt een interessepeiling onderdeel uit van de Randomizer procedure, teneinde alleen die Opdrachtnemers te betrekken in de Randomizer die daadwerkelijk de Opdracht kunnen uitvoeren?	Zie het antwoord op vraag 228. Deelnemer kan ervoor kiezen om meerdere opvolgende Opdrachtnemers gelijktijdig te informeren over een Aanvraag, zie hiervoor eis AP.4.2. Alleen de Opdrachtnemer die volgens het toerbeurtschema aan de beurt is, is gehouden om te besluiten of hij een Offerte indient. De overige gelijktijdig geïnformeerde Opdrachtnemers brengen geen Offerte uit. Zij kunnen desgewenst aangeven dat zij hun beurt overslaan voor het geval de Opdrachtnemer die aan de beurt is afziet van het indienen van een Offerte. Deze werkwijze geldt als een praktische invulling van een interessepeiling en laat de volgorde van het toerbeurtschema onverlet.
233	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.1	23		Hoe wordt geborgd dat toepassing van de randomizer geen disproportionele invloed heeft op het behalen van PI-1 en daarmee op de positie in veld en bank?	Aanvragen ≤ € 50.000,00 hebben geen invloed PI-1 en daarmee op de positie in het MDA-veld. Uitsluitend aanvragen via minicompentie zijn van invloed op PI-1.
234	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.1	23		Op welke wijze wordt geborgd dat de toepassing van de randomizer over de looptijd van de Raamovereenkomst leidt tot een evenwichtige verdeling van opdrachten tussen Opdrachtnemers, en hoe wordt hierover transparantie geboden?	Randomizer is vervallen en wordt vervangen door een toerbeurtschema, zie het antwoord op vraag 228.
235	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	10. Overige bepalingen	Artikel 10.4 op blz 4		De garantie dat de ontwikkelde software onder andere "voldoet aan de op Opdrachtgever rustende zorg voor (informatie-)beveiliging en privacy" is zeer ruim en weinig concreet. Het is aan Opdrachtgever om te specificeren aan welke eisen van informatiebeveiliging en privacy de software moet voldoen, bijvoorbeeld BIO of nog nadere eisen. Inschrijver stelt daarom voor "de op Opdrachtgever rustende zorg voor (informatie-)beveiliging en privacy" te vervangen door "de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO2) alsmede overige door Opdrachtgever gestelde eisen ten aanzien van	Artikel 10.4 maakt onderdeel uit van het model en wordt niet aangepast. De toepasselijke eisen ten aanzien van informatiebeveiliging en privacy volgen uit de geldende kaders zoals opgenomen in het Programma van Eisen, waaronder BIO2, VIR/VIRBI, ISO/IEC 27001 en overige relevante richtlijnen. Opdrachtgever specificeert per Aanvraag eventuele aanvullende eisen. Opdrachtnemer is vervolgens verantwoordelijk voor het expliciet vaststellen, documenteren, controleren en naleven van deze eisen binnen de overeengekomen scope.
236	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.1	23	1	Kunt u een inschatting geven (op basis van historische informatie) hoeveel oproepen tot het uitbrengen van een Offerte er jaarlijks gedaan zullen worden?	Nee de Aanbestedende dienst kan daar geen inschatting geven.
237	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.1	23		Indien opdrachten worden toegekend op basis van de 'randomizer'; wat zijn dan de mogelijkheden om geen offerte uit te brengen? Kunt u aangeven wat het verwachte % in volume is dat volgens de 'randomizer' wordt uitgevraagd?	Volume uitvraag is niet bekend, voor het overige zie het antwoord op vraag 228 en 232.
238	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.1	23		In het PvE onder AP.1 wordt aangegeven of een uitvraag een mini-competitie volgt, danwel de randomizer. Hierbij wordt een volume criterium gebruikt (EUR 50.000). Op basis van welke criteria wordt deze EUR 50.000 bepaald? Kunt u ook aangeven hoe verlengingen hierbij betrokken worden?	Voor het bepalen van de waarde van 50.000 euro is aansluiting gezocht bij de Gids Proportionaliteit. Iedere Deelnemer dient, conform de inkoopbeleidsregels, de waarde van een Opdracht te berekenen inclusief eventuele opties en verlengingen
239	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.1	23	1	Bij Opdrachten met een waarde van ≤ 50.000 euro, gaat Deelnemer via de 'randomizer' willekeurig 1 Opdrachtnemer selecteren voor het ontvangen van de Aanvraag. Dit lijkt ons niet het meest ideale mechanisme, aangezien er een goede kans is dat de Opdracht dan terecht komt bij een Opdrachtnemer die niet (goed) in staat is om die Opdracht uit te voeren. Alternatief voorstel: Deelnemer vraagt eerst aan alle Opdrachtnemers wie er geïnteresseerd is in die Opdracht, Opdrachtnemers moeten binnen bijv. 2 werkdagen reageren. Vervolgens wordt het 'randomizer'-proces gevolgd, waarbij alleen de geïnteresseerde Opdrachtnemers worden meegenomen. Hierdoor is de kans veel groter dat Deelnemer een goede aanbieding krijgt van een partij die daadwerkelijk in staat is om de Opdracht uit te voeren. Bent u bereid om deze aanpassing door te voeren?	Zie overige vragen met antwoorden omtrent de randomizer, deze is vervallen en vervangen door een toerbeurtschema. Er wordt geen interessepeiling geïntroduceerd zoals voorgesteld in deze vraag, zie hiertoe ook het antwoord op vraag 232.
240	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.1	23	1	Gaan uitvragen van ≤ 50.000 euro iedere keer volledig willekeurig in de 'randomizer'? Is het dus mogelijk dat 1 Opdrachtnemer toevallig in een jaar 10 kleine Opdrachtaanvragen van 45K ontvangt, terwijl een andere Opdrachtnemer in datzelfde jaar geen enkele kleine Opdrachtaanvraag ontvangt? Indien ja, dan stellen wij voor dat er een mechanisme in de 'randomizer' wordt ingebouwd dat ervoor zorgt dat de opdrachten enigszins gelijk over de Opdrachtnemers worden verdeeld. Bent u bereid om dit te doen?	Gelet op de vragen en antwoorden omtrent de randomizer en op basis van voortschrijdend inzicht is besloten de randomizer te vervangen door een toerbeurtschema, zie het antwoord op vraag 228.
241	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.12.1	26	1	Context: In te zetten onderaannemers. Vraag: Dient Opdrachtnemer voor de inzet van een nieuwe onderaannemer (niet genoemd in de UEA) in de NvI van een NOK toestemming te vragen of volgt deze toestemming automatisch bij gunning van de Opdracht door Deelnemer?	Toestemming volgt niet automatisch bij gunning van de Opdracht door Deelnemer op basis van een vraag in de Nota van Inlichtingenronde, zie hiervoor de ARBIT-2022 artikel 23. In uw Offerte zult u moeten aangeven dat u een deel van de Opdracht in onderaanneming wilt geven bij partij x die niet op de UEA staat. Indien de Opdracht gegund wordt, mag Opdrachtnemer er vanuit gaan dat de voorgestelde onderaannemer akkoord bevonden is.
242	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.18	27	4	In AP.18 staat dat een Aanvraag wordt uitgezet in de MDA-bank als geen van de door Deelnemer tot mededinging oproepen Opdrachtnemers een geldige offerte heeft uitgebracht. Hoe werkt dat bij kleine opdrachten (< 50K), waarvoor via de 'randomizer' 1 Opdrachtnemer is aangewezen om aan aanbidding te doen? Wij nemen aan dat als die Opdrachtnemer geen (geldige) offerte uitbrengt, dat de Aanvraag dan via de 'randomizer' wordt toegewezen aan een andere partij uit het MDA-veld en dus niet (cf AP.18) terecht komt bij een partij op de MDA-bank. Kunt u dat bevestigen?	Zie het antwoord op vraag 228 en 240, besloten is het toerbeurtschema te introduceren en hier nemen MDA-veld en MDA-bank gezamenlijk aan deel.
243	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.19	27	1	Context: In het geval geen van de Opdrachtgevers - MDA-veld én MDA-bank - kan de Aanvraag beantwoorden met een offerte. Vraag: Wordt in dat geval de Aanvraag binnen het kader van RVICTO-MDA 2026 als "Gecancelld OG" beschouwd, en daarmee niet meegenomen in de KPI's? Zo ja, op welke wijze krijgt Opdrachtnemer dan het bericht dat geen van de Opdrachtnemers in staat is geweest de Aanvraag te beantwoorden.	Nee de Aanvraag is of wordt dan niet "Gecancelld-OG", maar de Aanvraag wordt aan geen van de Opdrachtnemers gegund. Indien Opdrachtnemer een Offerte uitbrengt voor een Aanvraag via minicompentie, ongeacht of dat MDA-veld of MDA-bank is, krijgt Opdrachtnemer binnen de minicompentie bericht of de te vergeven Opdracht wel of niet aan Opdrachtnemer wordt gegund. Een Aanvraag is "Gecancelld-OG" indien de Deelnemer deze gedurende de minicompentie terugtrekt.
244	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.3	23		In deze bepaling ontbreekt het onderscheid in opdrachtvorm zoals beschreven op pagina 13 van de Leidraad, waarin opdrachten worden uitgevoerd op basis van een vooraf gedefinieerd resultaat dan wel volgens een Agile aanpak. Wij verzoeken dit onderscheid expliciet toe te voegen aan de opsomming (1-13), zodat per Aanvraag (minicompentie) duidelijk wordt vastgesteld welke	Dit zal worden toegevoegd in AP.3
245	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.3	23		AP.3. komt hier punt 1. overeen met de in Bijlage 12.1 genoemde header: "Aanvraag kenmerk"?	Punt 1 uit AP.3 komt overeen met bijlage 12.1 kolom E "Referentienummer Aanvraag van deelnemer" ,
246	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.3	23		Ten behoeve van het kunnen opstellen van een volledige en correcte rapportage in het kader van KPI-2 constateren wij dat de rapportagetab "Aanvragen minicompentie" (Bijlage 12) gegevens vereist die niet expliciet zijn opgenomen in de minimale vereisten voor een Aanvraag zoals beschreven in PvE AP.3. Wij verzoeken u om AP.3 aan te vullen met de volgende gegevens, zodat de benodigde informatie eenduidig en consistent beschikbaar is voor rapportagedoeleinden: - Datum aanvraag - Productcategorie - Werkwijze - Dominante techniek	Datum aanvraag wordt toegevoegd in AP.3 Type aanvraag wordt toegevoegd in AP.3 Productcategorie, werkwijze en dominante techniek zijn rapportagevelden voor de Opdrachtnemer om in te vullen, eerst op basis van de gegevens uit de Aanvraag, en, indien de Opdracht aan Opdrachtnemer gegund wordt, op basis van de gegevens in de NOK.
247	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.3	23	3	In dit artikel is aangegeven dat in een aanvraag optioneel gewenste inzet m.b.t social return kan worden opgenomen. Dit kan leiden tot een zwerving van de Social Return verplichting gezien M.1. Wij gaan er daarom vanuit dat de omzetwaarde voor een dergelijke NOK niet meetelt voor M.1. Kunt u dat bevestigen en als dat niet het geval is dat toelichten?	De eisen in hoofdstuk 8 van het PvE, waaronder op het gebied van social return, gelden onverkort. Met de optionele informatie in de Aanvraag over duurzaamheidsaspecten wordt Deelnemers de mogelijkheid geboden om hier extra informatie over mee te geven, zonder dat hierbij sprake hoeft te zijn van een extra verplichting voor Opdrachtnemer. Een Deelnemer kan bijvoorbeeld de mogelijkheden benoemen (of risico's) voor inzet van social return doelgroepen op deze opdracht. Of bijvoorbeeld aandacht vragen voor de impact op CO2-emissies. Indien u de Opdracht gegund krijgt, telt de omzetwaarde mee voor de social return verplichting zoals bedoeld in eis M.1. Dat geldt ook als de Deelnemer zou hebben aangegeven dat hij voor deze Opdracht zelf geen ruimte zou zien voor inzet van een social return kandidaat. De bouwblokmethodologie zoals genoemd in eis M.1 geeft ruimte voor diverse manieren om te voldoen aan de social return verplichting.
248	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.6.2	25	1	Context: Na de uitvoeringstoets vindt de definitieve gunning plaats. De uitvoeringstoets kost aanzienlijk tijd en dus geld. Bij gunning is de uitvoeringstoets in wezen de voorbereidingsfase van de Opdracht. Vraag: Hoe worden de kosten van de uitvoeringstoets verrekend?	De kosten van een uitvoeringstoets worden zowel aan kant van Deelnemer als Opdrachtnemer gemaakt en deze worden niet verrekend. Deze toets is proportioneel en erop gericht om risico's en daarmee gepaard gaande vervelende financiële verrassingen aan beide zijden tijdens de uitvoeringsfase te voorkomen.
249	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.8	25	1	Kunt u een inschatting geven van de jaarlijkse aantallen opdrachten met een: - waarde kleiner dan € 50.000 - een waarde vanaf € 50.001 tot en met € 200.000 - een waarde hoger dan € 200.000	Nee daar kan de Aanbestedende dienst geen inschatting van geven.
250	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Aanvraagproces	AP.9	26		Hier staat vermeld: "...door een mededeling dat Opdrachtnemer geen Offerte uitbrengt voorzien van een deugdelijke motivering". Wat wordt gezien als deugdelijke motivering in dit verband?	De term "deugdelijke motivering" in AP.9 is bedoeld om toe te lichten bij het niet uitbrengen van een Offerte, wat daar de reden van is. De motivering is uitsluitend ter informatie voor de Deelnemer.
251	PvE – Aanvraagproces	Bijlage 3 PvE Algemeen	A.10	5	1	Eis A.10. U noemt hier certificeringen. Kunt u op voorhand aangeven welke certificeringen dit zijn?	Nee dat kan de Aanbestedende dienst op voorhand niet aangeven en zal per Opdracht bekeken moeten worden.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
252	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.1	33–38		Kunt u toelichten in hoeverre KPI- en PI-scores op raamovereenkomstniveau worden gecorrigeerd voor externe factoren die buiten de beïnvloedsfeer van Opdrachtnemer liggen, zoals beperkte instroom van Aanvragen, specifieke kenmerken van individuele Deelnemers of een ongelijke verdeling van Aanvragen over Opdrachtnemers? Meer specifiek: hoe wordt geborgd dat het MDA-vel/MDA-bank-roulatiemechanisme in dergelijke situaties niet leidt tot structurele benadeling van Opdrachtnemers die aantoonbaar bereid en in staat zijn om opdrachten uit te voeren, maar daartoe onvoldoende gelegenheid krijgen?	Iedere Opdrachtnemer in MDA-bank ontvangt evenveel Aanvragen die op basis van minicompetitie worden uitgezet. Op dit punt is er geen ongelijkheid en werkt het roulatiesysteem voor alle Opdrachtnemers op gelijke wijze. Het roulatiesysteem werkt op jaarbasis, zie hiervoor eis K.16. Er wordt geen minimaal aantal Aanvragen per jaar aan verbonden, ook wordt er geen onderscheid tussen Deelnemers gemaakt om tot een geldige meting te komen.
253	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.10	35		Hoe wordt omgegaan met situaties waarin een opdrachtnemer een beperkt aantal aanvragen ontvangt, waardoor het behalen van de PI-1 norm (≥10%) statistisch moeilijk of niet haalbaar is?	Zie het antwoord op vraag 252.
254	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.10	35	1	U verwijst in dit artikel naar bijlage 13.1. Wij gaan er vanuit dat u 12.1 bedoelt. Kunt u dat bevestigen?	Dat moet inderdaad bijlage 12.1 zijn en wordt aangepast in de tekst.
255	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.10			Welke maatregelen voorkomen dat de systematiek van PI-1 (gunningspercentage) een zelfversterkend effect creëert, waarbij leveranciers met een vroege voorsprong in volume structureel meer opdrachten blijven winnen dan andere leveranciers?	Aanbestedende dienst ziet niet welk zelfversterkend effect zou kunnen optreden als gevolg van een vroege voorsprong. Bij iedere minicompetitie hebben Opdrachtnemers evenveel kans op gunning van die Opdracht. Daarnaast wordt de score op PI-1 per jaar bepaald. De gevende Opdrachten uit jaar 1 tellen niet meer voor het berekenen van de score in jaar 2. Zie hiervoor ook eis K.16.
256	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.11	35	8	In de definitie van M-1 wordt gesproken over het aantal uitgebrachte geldige offertes. Wat is de definitie van een 'geldige offerte'?	Een Offerte is geldig indien deze op tijd is ingediend, voldoet aan eis AP.12.2 en voldoet aan de eisen (inclusief procedurele voorwaarden) zoals de Deelnemer die gesteld heeft in de Aanvraag (zie ook eis AP.13 en AP.14).
257	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.12	35	9	In eisen K.12 tm K.14 wordt gesproken over sancties van gele en rode kaarten als Opdrachtnemer niet voldoet aan de normwaarde voor KPI-1. Echter, als dat het geval is wordt Opdrachtnemer ook al 'gestraft' door te worden gerouleerd van het MDA-vel naar de MDA-bank. Hierdoor wordt Opdrachtnemer dubbel gestraft. Dat lijkt ons niet redelijk. Daarbij heeft het geven van met name een rode kaart zeer zwaarwegende gevolgen voor Opdrachtnemer. Wij stellen voor om het systeem met de gele en rode kaarten uit het Programma van Eisen te halen, en slechte scores op KPI-1 enkel te 'bestrafen' met roulering naar de MDA-bank? Bent u daarmee akkoord?	Nee gaat de Aanbestedende dienst niet mee akkoord. Het uitgangspunt is dat Opdrachtnemer kwaliteit levert op de Opdrachten van de Deelnemers en heeft om die reden bewust voor 2 sturingsmechanismen gekozen waarin KPI-1 een centrale rol speelt.
258	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.14	35	2	Context: Sturingsmechanisme KPI-1 kent 2 beoordelaars. De term beoordelaars is niet gedefinieerd. Vraag: Wat verstaat Opdrachtgever onder de term beoordelaar?	De beoordelaar is degene bij de Deelnemer die een oordeel geeft over de Opdracht die Opdrachtnemer heeft uitgevoerd en bijlage 13.1 invult en ondertekent.
259	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.15	§K.15		Kan Aanbestedende Dienst verduidelijken of uitsluiting van minicompetities wegens KPI-2 altijd wordt voorafgegaan door een waarschuwing/herstelperiode, en of er een gestandaardiseerde escalatieprocedure (bijv. één formele waarschuwing vóór uitsluiting) geldt?	Opdrachtgever meldt alle Opdrachtnemers per kwartaal dat er een rapportage verwacht wordt en per welke datum, dus voor de tijdigheid van de rapportage wordt in die zin standaard een waarschuwing verstuurd. Opdrachtgever controleert de juistheid en volledigheid en treedt in contact met Opdrachtnemer indien de rapportage onjuist is of gebreken heeft (zie eis K.8). U heeft 7 Werkdagen herstellijd of 168 uur. Deze maatregelen ziet Opdrachtgever als de gestandaardiseerde escalatieprocedure.
260	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.16	36		K.16 stelt dat er 3 ijkmomenten zijn waarop roulatie tussen MDA-vel en MDA-bank kan plaatsvinden. 1) de genoemde 3 ijkmomenten zijn over de volledige contractperiode van 4 jaar? 2) is onze aanname correct dat één meetperiode 1 jaar betreft?	1) na jaar 1, na jaar 2 en na jaar 3 is er een ijkmoment. Het ijkmoment na jaar 4 valt tegelijkertijd met de einddatum van de Raamovereenkomst. 2) de meetperiode betreft een jaar
261	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.2	33	1	Context: Meetperiode (MP) vs. KPI-1 meting. Indien in een MP geen project wordt afgerond, wordt er ook geen KPI-1-meting uitgevoerd. Dit kan ontstaan wanneer er één of meerdere langdurige projecten lopen die pas in een opvolgende MP worden afgerond. De KPI-1-meting over de betreffende MP blijft dan leeg, er is geen KPI-1-score. Vraag: Valt KPI-1-score in de betreffende MP dan buiten het sturingsmechanisme-1 en sturingsmechanisme-2?	Indien er geen afgeronde Opdracht is in de meetperiode, kan er geen sanctie worden gegeven in de vorm van een gele kaart (sturingsmechanisme 1) en kan Opdrachtnemer niet rouleren op basis van de score op KPI-1, omdat Opdrachtnemer geen afgeronde Opdrachten heeft (sturingsmechanisme 2).
262	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.27	37		Hier staat vermeld: 'Opdrachtnemers met een PI-1 score onder de norm komen in aanmerking voor rouleren van MDA-vel naar MDA-bank.' Hoe verhoudt zich dit tot het niet hoeven aanbieden? De PI-1 score heeft betrekking op het % gevende opdrachten.	De Aanbestedende dienst gaat er vanuit dat u Opdrachtnemer bent in een Raamovereenkomst, omdat u Opdrachten wilt uitvoeren en dus Offertes uitbrengt op Aanvragen.
263	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.3	33	1	Context: Opdrachtgever onderkent twee sturingsmechanismen. In beide sturingsmechanismen is KPI-1 als factor opgenomen. Het is Opdrachtnemer niet duidelijk wanneer - bij het niet voldoen aan de norm voor KPI-1 - het sturingsmechanisme-1 en/of het sturingsmechanisme-2 wordt ingeroepen. Vraag: Wat is de redenering bij de prioriteitsstelling en/of volgorde van de 2 stuurmechanismen bij het niet voldoen aan de norm voor KPI-1?	Sturingsmechanisme 1 staat los van sturingsmechanisme 2. Indien Opdrachtnemer in een meetperiode voor KPI-1 onder de norm scoort: 1 - volgt op basis van sturingsmechanisme 1 een gele kaart. Zie eis K.12 tot en met K.14. 2 - indien Opdrachtnemer in MDA-vel is, komt Opdrachtnemer in aanmerking voor rouleren van MDA-vel naar MDA-bank. Zie eis K.22 tot en met K.25
264	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.3	33	1	Context: Conformeren aan sturingsmechanismen. Vraag: Geldt eis K3 - inclusief rapportageplicht - voor álle Opdrachtnemers, dus zowel de Opdrachtnemers MDA-vel als ook voor de Opdrachtnemers MDA-bank?	Deze eis geldt voor alle Opdrachtnemers, dus zowel MDA-vel als MDA-bank.
265	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.32	38	1	Dit artikel verwijst naar zichzelf. Kunt u dit aanpassen?	Verwijzing moet zijn K.31, is aangepast.
266	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.34	39		Hoe kun je van de MDA-bank af komen als je een keer laag gescoord hebt op zowel KPI-1 als PI-1?	Uitsluitend indien één Opdrachtnemer of twee Opdrachtnemers in MDA-vel rouleren naar MDA-bank op basis van de eisen K.22 tot en met K.31, rouleren evenveel Opdrachtnemers van MDA-bank naar MDA-vel. De eisen K.32 tot en met K.37 bepalen welke Opdrachtnemer(s) hiervoor in aanmerking komen.
267	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.34	39	2	In eis K.34 staat: "De Opdrachtnemer die de hoogste score op KPI-1 boven de norm heeft behaald én waarbij de score wel voldoet aan de voorwaarden uit K.16, rouleert van MDA-bank naar MDA-vel." En als dat niet kan worden vastgesteld, wordt gekeken naar de scores op PI-1. Hoe kan een Opdrachtnemer die op de bank zit scores halen op KPI-1 of PI-1? Dat is alleen mogelijk als op een bepaalde Aanvraag geen van de (7) Opdrachtnemers in het MDA-vel een aanbieding heeft gedaan. Dat zal niet vaak voorkomen. Als de Opdrachtnemers op de MDA-bank nog geen scores hebben behaald op KPI-1 en/of PI-1, hoe gaat u dan vaststellen welke partij(en) van de MDA-bank gaat rouleren naar het MDA-vel?	Aanbestedende dienst gaat er vanuit dat niet alle Aanvragen die Deelnemer uitzet in MDA-vel ook gegund worden. De introductie van MDA-bank acht de Aanbestedende dienst nodig om te kunnen omgaan met de onzekerheid over een (mogelijk forse) stijging van het aantal Aanvragen en/of tijdelijke pieken hierbij. In deze constructie worden de win- en terugverdienskansen van Opdrachtnemer in MDA-vel niet verlaagd. De beschikbaarheid van extra Opdrachtnemers in MDA-bank leidt tot een verhoogde flexibiliteit en verhoging van zekerheid dat zoveel mogelijk Aanvragen binnen de Raamovereenkomst vervuld kunnen worden.
268	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.4	33		Hier staat vermeld: 'KPI-1 wordt per meetperiode door Opdrachtgever vastgesteld door het rekenkundig gemiddelde te bepalen van de beoordeling door Deelnemer ...'. Wat is de score als een participant in een kwartaal geen opdracht binnen RVICTO heeft? In hoeverre beïnvloedt dit andere scores?	De meetperiode voor KPI-1 is een jaar, zie hiervoor eis K.2. Indien een Opdrachtnemer in een jaar geen afgeronde Opdracht heeft, dan is de score 0 voor KPI-1. Daarmee is de score onder de norm maar is er geen sanctie van toepassing. Zie hiervoor de eisen K.12 tot en met K.14 (sturingsmechanisme 1). Opdrachtnemer kan ook niet rouleren van MDA-vel naar MDA-bank op basis van KPI-1 (sturingsmechanisme 2).
269	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.4	33		Op welke wijze wordt uniformiteit geborgd in de beoordeling door deelnemers, zodat KPI-1 scores objectief en onderling vergelijkbaar zijn?	Opdrachtgever heeft het formulier dat Opdrachtnemer dient te hanteren om de kwaliteit van de afgeronde Opdracht te laten beoordelen inhoudelijk aangepast zodat er meer uniformiteit is. Zie bijlage 13.1
270	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.4	33		Hoe wordt omgegaan met het feit dat KPI-1 uitsluitend wordt gebaseerd op afgeronde Nadere overeenkomsten, met name bij langlopende opdrachten, en hoe wordt geborgd dat dit een actueel en representatief beeld geeft van de prestaties van Opdrachtnemers?	KPI-1 wordt in de huidige Raamovereenkomst ook alleen berekend over de afgeronde Nadere overeenkomsten. Op dit punt is er geen wijziging doorgevoerd. De keuze is gemaakt om Deelnemer een totaaloordeel te laten geven over de Opdracht die Opdrachtnemer heeft uitgevoerd. Tussentijds beoordelen leidt in de huidige Raamovereenkomsten veelvuldig tot het ontbreken van scores. Een van de belangrijkste redenen is dat het moment niet juist is om een beoordeling te vragen. Opdrachtgever acht het dan ook niet logisch om lopende Opdrachten mee te nemen in het vaststellen van de score op KPI-1.
271	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.4	33		In het PvE vanaf K.4 wordt verwezen naar "Bijlage 14.1 Model kwaliteit dienstverlening NOK". Kunt u bevestigen dat het hier om "Bijlage 13.1 Model kwaliteit dienstverlening NOK" gaat?	Ja dat kan Aanbestedende dienst bevestigen, dit wordt aangepast.
272	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.4	33	1	U verwijst in dit artikel naar bijlage 14.1 (net als in artikelen K.5 en K.6). Wij gaan er vanuit dat u 13.1 bedoelt. Kunt u dat bevestigen?	Ja dat kan Aanbestedende dienst bevestigen, dit wordt aangepast.
273	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.4	33	4	In K.4 geeft u aan dat er een beoordeling wordt gegeven door Deelnemer 'en eventueel de beoordeling door Opdrachtgever'. Het lijkt ons dat Opdrachtgever geen beoordeling kan geven van een uitgevoerde NOK, dat alleen Deelnemer dat kan. Is onze aanname correct dat het alleen gaat om een beoordeling door Deelnemer?	Nee deze aanname is onjuist. Met een eventuele beoordeling door Opdrachtgever wordt bedoeld dat de Opdrachtgever het cijfer 5,0 toekent indien de situatie in eis K.6 zich voordoet.
274	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.4	33	4	U beschrijft in K.4 dat alleen afgeronde NOK's worden beoordeeld. Waarom is dat? Vooral bij langlopende NOK's kan toch ook tussentijds (bijv. na ieder jaar) een tussenbeoordeling worden gegeven die meetelt voor KPI-1?	Zie het antwoord op vraag 270.
275	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.4	33	4	Zit er nog een weg in KPI-1? Of telt een NOK van 40K even zwaar mee als een NOK van 1 miljoen?	Er zit geen weg in KPI-1.
276	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.4	K.4 t/m K.6 & K.22 (Sturingsmechanisme 2)		Degradatie van het MDA-vel naar de MDA-bank gebeurt primair op basis van een onvoldoende score (<7,0) op KPI-1, welke wordt berekend op basis van de ingevulde evaluatie door de Deelnemer aan het eind van een Nadere Overeenkomst (Bijlage 13.1). Bij resultaatverplichte (Agile) opdrachten is het succes echter sterk afhankelijk van de actieve medewerking van de Deelnemer zelf (bijv. beschikbaarheid van de Product Owner, tijdigheid van de acceptatietesten). Hoe wordt bij de totstandkoming van het rapportcijfer voor KPI-1 objectief geborgd dat factoren en veranderingen die aantoonbaar buiten de invloedssfeer van de Opdrachtnemer liggen (maar aan de zijde van de Deelnemer), niet leiden tot een lagere beoordeling en een daaruit volgende degradatie naar de MDA-bank? Is er een escalatiemechanisme bij een verschil van inzicht?	Nee er is geen escalatiemechanisme. Opdrachtnemer heeft alle ruimte om in gesprek te gaan met de Deelnemer over de beoordeling en waarom het cijfer is toegekend.
277	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.4			Is overwogen om de norm voor KPI-1 (kwaliteit van dienstverlening) te verhogen, bijvoorbeeld van een gemiddelde score van 7,0 naar 8,0, om beter onderscheid te kunnen maken tussen leveranciers op kwaliteit en te voorkomen dat KPI-1 in de praktijk zelden een differentiërende factor is in de veld/bank-systematiek?	Nee Opdrachtgever heeft niet overwogen om de normscore voor KPI-1 te verhogen naar 8,0 en acht dit ook niet wenselijk. Een 7,0 geeft voldoende onderscheidend vermogen.
278	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.4			Bestaat de mogelijkheid om binnen de veld/bank-systematiek structureel zowel kwaliteits- als volumegerichte criteria toe te passen, bijvoorbeeld door één leverancier te laten afvallen op basis van KPI-1 (laagste kwaliteitsscore) en één op basis van PI-1 (laagste gunningspercentage), zodat kwaliteit en inzet evenwichtig worden meegewogen?	Roulatie vindt plaats op basis van de eisen K.22 tot en met K.25 en is gebaseerd op het uitgangspunt dat kwaliteit van de geleverde dienstverlening op de Opdrachten van de Deelnemer voorop staat.
279	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.4			Wordt het wenselijk geacht om binnen de huidige systematiek aanvullende waarborgen voor kwaliteit op te nemen, bijvoorbeeld door te bepalen dat leveranciers die op KPI-1 structureel tot de best presterende groep behoren (bijvoorbeeld top 3) niet op basis van PI-1 kunnen afvallen, om te voorkomen dat hoog scorende leveranciers op kwaliteit worden uitgesloten door een relatief lager volume aan opdrachten?	Nee dat acht de Opdrachtgever op dit moment niet wenselijk.
280	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.7	34		In het PvE KPI-2 wordt een norm gehanteerd van <7 dagen na eerste verzoek tot herstel. Vindt er ook een positieve waardering plaats op het moment dat KPI-2 in eerste aanzet juist en volledig is?	De centrale contractmanagers die namens Opdrachtgever de rapportagegegevens ontvangen en verwerken zullen hun waardering zeker laten blijken.
281	PvE – KPIs	Bijlage 3 PvE KPIs	K.9	35		Het PvE refereert aan een verwachting die deelnemers ten aanzien van opdrachtnemers hebben in termen van [...] die Opdrachtnemer als behoorlijk geïnformeerde en normaal oplettende Opdrachtnemer had moeten/kunnen constateren [...]. Kunt u 'behoorlijk geïnformeerd' en 'normaal oplettend' nader specificeren / toelichten, dan wel SMART maken?	Nee dit wordt niet verder gespecificeerd. Het rapportageformat is niet ingewikkeld en daarnaast zal de Opdrachtnemer een instructie ontvangen hoe de velden ingevuld moeten worden. Tevens wordt tijdens de implementatie van deze Raamovereenkomst een apart overleg met de Opdrachtnemers georganiseerd over het invullen van de rapportage.
282	PvE – MVO	Bijlage 3 PvE MVO	M.1	42		In de praktijk leert onze ervaring dat, vanwege het hooggeschoolde werk in een IT-bedrijf en de hiermee gepaard gaande specialistische kennis, het vaak niet mogelijk is om het gewenste niveau vanuit de SROI doelgroep in te zetten. Is opdrachtgever bereid om naast stagiaires op MBO-niveau ook stagiaires vanuit het HBO en universiteit onder SROI te laten vallen? Zo nee, kunt u toelichten waarom u dat niet toestaat?	HBO en universitaire studenten worden gezien als een groep met een goede uitgangspositie op de arbeidsmarkt. SROI is bedoeld om kwetsbare groepen aan werk te helpen, de gemiddelde HBO en universitaire student valt hier niet onder.
283	PvE – MVO	Bijlage 3 PvE MVO	M.1	43		Kunt u ermee akkoord gaan dat niet alleen een waarde wordt toegekend aan doelgroepkandidaten die als militair, burgerpersoneel of reservist bij Defensie starten, maar dat dit ook geldt voor eigen medewerkers van Inschrijver? Zo nee, kunt u toelichten waarom dit alleen voor deze specifieke groepen geldt?	Aanbestedende dienst gaat er vanuit dat u doelt op de bonuswaarden. Deze bonuswaarden zijn gekoppeld aan de SROI kandidaat die wordt ingezet bij Opdrachtnemer op basis van bouwblok 1. Dus uitsluitend indien Opdrachtnemer voor bouwblok 1 kiest kan een bonuswaarde van toepassing zijn op de betreffende SROI kandidaat.
284	PvE – MVO	Bijlage 3 PvE MVO	M.1	Biz 42	1	Context: Geen onderscheid in duur ww. Vraag: Wordt hiermee bedoeld dat iedereen die een ww uitkering ontvangt, ongeacht hoe lang al, als doelgroepen kandidaat wordt gezien?	Dat is correct.
285	PvE – MVO	Bijlage 3 PvE MVO	M.1	Biz 43	2	Context: Nav de opmerking over max 1 jaar na uitkering of indicatie als kandidaat opgevoerd mogen worden. Vraag: Betekent dit dat een statushouder die op moment X een NL paspoort heeft ontvangen tot 1 jaar na X nog als kandidaat opgevoerd mag worden?	Een statushouder is een voormalig asielzoeker die in Nederland een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd heeft gekregen. Zodra de tijdelijke verblijfsvergunning asiel is omgezet in een permanente verblijfsvergunning of wanneer de persoon de Nederlandse nationaliteit heeft verkregen, is deze persoon officieel geen statushouder meer. De SR-bonuswaarde voor een (ex-)statushouder mag nog gebruikt worden voor situaties waarbij de persoon tot maximaal 1 jaar ervoor nog als statushouder kon worden gezien en in die hoedanigheid ook behoorde tot een van de doelgroepen zoals vermeld in onderstaande bouwblokkentabel (PvE, eis M.1). Eenzelfde redenering gaat op voor de bonuswaarde voor een (ex-)gedetineerde.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
286	PvE – MVO	Bijlage 3 PvE MVO	M.1	PvE M.1 t/m M.7 (SROI) & Bijlage 12.2		De aanbesteding hanteert een stevige Social Return verplichting van in beginsel 2% van de opdrachtwaarde, in te vullen met doelgroepen zoals de Banenafpraak, Wajong of WW. De uitgevraagde profielen in de opdrachten (zoals hoogwaardige Agile ontwikkelaars, legacy-beheerders en PQC-specialisten) vergen echter een zeer hoog expertise- en ervaringsniveau. Binnen de SROI-doelgroepen is deze specifieke, zware IT-kennis nagenoeg niet beschikbaar: Voorziet het SROI-beleid in de contractuitvoering (M.1 t/m M.7) in een expliciete coulancregeling of ontheffing (zonder dat dit leidt tot de in M.6 genoemde boetes) indien de Opdrachtnemer na het leveren van een maximale, aantoonbare inspanning kan bewijzen dat er voor de hoog-specialistische ICT-functies geen geschikte SROI-kandidaten uit de verplichte doelgroepen (Bijlage 12.2) te vinden zijn?	Er is geen coulancregeling of ontheffing. De SROI waarde is 2% van de door Opdrachtnemer gerealiseerde omzet ex btw. De bouwblokkenmethode biedt de mogelijkheid om op uiteenlopende manieren invulling te geven aan de SROI-verplichting en uitdrukkelijk niet uitsluitend via directe arbeidsparticipatie. Met deze methode is er voldoende ruimte om aan te sluiten op activiteiten of beleid dat reeds in uw organisatie aanwezig is of om keuzes te ontwikkelen die passen bij uw organisatie. Indien een Opdrachtnemer kiest voor inzet op basis van bouwblok 1 dan is er geen verplichting om deze kandidaten in te zetten bij de Deelnemer. Indien deze keuze wel wordt gemaakt in overleg met de Deelnemer dan kan de inzet in aanmerking komen voor een bonuswaarde, indien deze inzet aan de voorwaarden voldoet.
287	PvE – MVO	Bijlage 3 PvE MVO	M.5	45		Op het moment dat wij kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt aanbieden op een opdracht en Opdrachtgever geeft aan deze kandidaat niet op de opdracht te willen hebben, dan vinden wij het niet wenselijk dat dit geen impact heeft op onze verplichting om SROI in te vullen. Bent u bereid om in deze gevallen ermee akkoord te gaan dat als Opdrachtgever de inzet van een sociaal return kandidaat weigert, Inschrijver zich voor die nadere overeenkomst zich niet hoeft te conformeren aan de social return norm? Zo nee, kunt u toelichten waarom u hiermee niet akkoord gaat?	Zie het antwoord op vraag 286 voor de uitleg hoe SROI van toepassing is op de Raamovereenkomst. De Aanbestedende dienst gaat dan ook niet akkoord met uw voorstel.
288	PvE – MVO	Bijlage 3 PvE MVO	M.8	46	1	In dit artikel is aangegeven dat een Opdrachtnemer bereid moet zijn op verzoek een voorstel in te dienen voor inrichting en uitvoering van een innovatie proeftuin. Deze formulering suggereert een verplichting. In het Aanbestedingsdocument in de paragraaf Innovatie proeftuinen op pagina 30 tweede alinea staat 'Opdrachtnemer is niet verplicht een voorstel in te dienen.'. Dit lijkt in tegenspraak met artikel M.8. Kunt u bevestigen dat het inderdaad van een voorstel niet verplicht is?	Er is geen verplichting om een voorstel in te dienen op een Aanvraag voor een innovatie proeftuin. Zie ook het antwoord op vraag 55.
289	PvE – MVO	Bijlage 3 PvE MVO	M.8	Blz 46		Context: In geval een proeftuin wordt gevraagd door een Deelnemer. Vraag: Kan deze proeftuin dan gefinancierd worden vanuit het SROI 'budget'?	In beginsel zijn SROI en de innovatieproeftuin twee aparte instrumenten in het kader van MVO. Als Opdrachtnemer een innovatie proeftuin voor een Deelnemer gaat uitvoeren, doet hij dat op basis van een Nadere overeenkomst innovatie proeftuin. De omzet van Opdrachtnemer gerelateerd aan deze Nadere overeenkomst telt mee voor de social return verplichting die de Opdrachtnemer heeft op basis van alle Nadere overeenkomsten die met hem gesloten zijn. Of en in hoeverre er binnen de innovatie proeftuin ruimte is voor inzet van social return doelgroepkandidaten, moet per geval bekeken worden. Opdrachtnemer kan zijn totale social return verplichting binnen de Raamovereenkomst op diverse wijzen invullen (zie eis M.1:
290	PvE – Organisatie & beheer	Bijlage 3 PvE Organisatie en beheer	O.3			In het PvE (Algemeen en Organisatie en beheer) wordt ingegaan op de inrichting van de uitvoering en de verantwoordelijkheid van de Opdrachtnemer. Kan opdrachtgever toelichten hoe de verhouding wordt gezien tussen de contractuele opdrachtnemer en eventuele uitvoerende entiteiten binnen een concernstructuur, en onder welke voorwaarden het is toegestaan dat werkzaamheden (deels) worden uitgevoerd door andere groepsmaatschappijen binnen dezelfde concernstructuur?	Andere entiteiten in de concernstructuur worden gezien als aparte rechtspersonen. Zij kunnen desgewenst zelfstandig inschrijven of in een samenwerkingsverband (combinatie) inschrijven, uiteraard mits de eerlijke mededinging voldoende geborgd blijft. De andere entiteiten in uw concern kunt u desgewenst ook benoemen als in te zetten onderaannemer(s) waarop u een beroep wilt doen of als derde(n). U kunt dit dan als zodanig specificeren in uw UEA bij uw inschrijving. Welke vorm u en deze entiteit(en) past, wenselijk of zelfs nodig is, is aan u. Inschrijver kan binnen de voorwaarden van het Aanbestedingsdocument (zie m.n. par. 7.3.17. Inschrijven in samenwerking met andere ondernemingen) en de Raamovereenkomst keuzes maken voor het inschrijven in samenwerking met andere ondernemingen. Het doet er hierbij niet toe of deze andere ondernemingen wel of geen onderdeel zijn van het concern waartoe uw onderneming behoort.
291	PvE – Organisatie & beheer	Bijlage 3 PvE Organisatie en beheer				In het PvE (Organisatie en beheer) wordt ingegaan op samenwerking en afstemming tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. In hoeverre stelt opdrachtgever eisen of verwachtingen ten aanzien van taalvaardigheid (bijvoorbeeld Nederlandstaligheid) van teams en betrokkenen, mede in relatie tot effectieve samenwerking, kennisoverdracht en aansluiting op de organisatie van opdrachtgever?	Zie het antwoord op vraag 219
292	PvE – Rapportage	Bijlage 3 PvE Rapportage	R.1	31		Context: verwijzingen naar bijlagen. In de eisen K10 en M6 wordt verwezen naar bijlagen 13.1 en 13.2. In K4 t/m K6 wordt verwezen naar bijlage 14.1 en in K14 naar bijlage 14.2. Wij nemen aan dat de verwijzingen naar 12.1 en 12.2 en respectievelijk 13.1 en 13.2 moeten zijn. Vraag: Is deze aanname juist en zo ja kunt u dat herstellen?	Dat is correct en wordt aangepast.
293	PvE – Rapportage	Bijlage 3 PvE Rapportage	R.3	31		Ten aanzien van PvE R.3 constateren wij dat Opdrachtnemers gezamenlijk verantwoordelijk worden gemaakt voor het opstellen, afstemmen en vaststellen van de aanvraagdata, waarbij per rapportageperiode één Opdrachtnemer als coördinerend Opdrachtnemer wordt aangewezen. Wij merken op dat deze werkwijze een vergaande coördinatieverplichting introduceert tussen meerdere Opdrachtnemers, terwijl deze partijen geen onderlinge contractuele relatie hebben en ieder een zelfstandig (en mogelijk concurrerend) belang vertegenwoordigen. Daarnaast leidt dit tot afhankelijkheden buiten de invloedssfeer van de individuele Opdrachtnemer en tot een aanzienlijke organisatorische en administratieve belasting. In de huidige vorm achten wij deze verplichting niet proportioneel in relatie tot de rol van Opdrachtnemer binnen de Raamovereenkomst. Vraag: 1) Kunt u toelichten waarom deze verantwoordelijkheid niet bij Opdrachtgever wordt belegd? 2) Wij verzoeken Aanbestedende dienst deze eis te laten vervallen zodat de verantwoordelijkheid voor het opstellen en vaststellen van de aanvraagdata bij Opdrachtgever ligt, en Opdrachtnemers uitsluitend verantwoordelijk zijn voor verificatie van hun eigen gegevens.	Rapporteren is een essentieel onderdeel van de dienstverlening die Opdrachtnemer levert aan de Opdrachtgever op basis van de Raamovereenkomst. Met het nieuw geïntroduceerde sturingsmechanisme (roulatie) is het van belang dat Opdrachtgever snel en correct de scores op KPI-1, KPI-2, PI-1 en M-1 kan vaststellen. De huidige praktijk wijst uit dat de aanvraagdata tussen Opdrachtnemers grote afwijkingen vertonen, waardoor Opdrachtgever geen totaalbeeld kan opmaken en dus geen scores kan berekenen. Indien iedere Opdrachtnemer het ontvangen en registreren van Aanvragen goed ingeregeld heeft, zou de coördinerende rol geen grote organisatorische en administratieve belasting moeten zijn. Tijdens de implementatie zullen Opdrachtgever en alle Opdrachtnemers gezamenlijk afspraken maken over het succesvol en met zo min mogelijk inspanning uitvoeren van dit proces. 1) Opdrachtgever zet geen Aanvragen uit en kan niet in de systemen van alle verschillende Deelnemers kijken. De Opdrachtnemer ontvangt alle Aanvragen. 2) Aanbestedende dienst acht deze eis proportioneel en past deze niet aan. De Opdrachtnemers ontvangen dezelfde Aanvragen en zouden daarom hetzelfde aantal Aanvragen moeten rapporteren met inhoudelijk gelijke informatie. De aanvraaginformatie bevat dan ook geen concurrentiegevoelige informatie, die staat in de aanbodinformatie.
294	PvE – Rapportage	Bijlage 3 PvE Rapportage	R.3	31		In het PvE is beschreven dat per rapportageperiode één Opdrachtnemer door Opdrachtgever wordt aangewezen als coördinerend Opdrachtnemer, met verantwoordelijkheden die onder meer zien op het verzamelen, controleren, vaststellen en distribueren van uniforme aanvraagdata voor alle Opdrachtnemers. Kan Opdrachtgever toelichten wat de overweging is om deze coördinerende en borgende werkzaamheden bij de markt te beleggen, in plaats van deze centraal door Opdrachtgever zelf te laten uitvoeren? Daarnaast vernemen wij graag hoe Opdrachtgever waarborgt dat deze rolverdeling zich houdt tot de verantwoordelijkheid van Opdrachtgever voor de	Zie het antwoord op vraag 293. De Opdrachtgever is afhankelijk van de data die door de Opdrachtnemer wordt aangeleverd en stelt op dit moment bij iedere meetperiode opnieuw vast dat de juistheid en uniformiteit van de aanvraagdata grote afwijkingen tussen Opdrachtnemers laat zien. Zodra Opdrachtnemer zijn rol sterker invult op tijdig, volledig en feitelijk rapporteren, dan kan Opdrachtgever haar rol en verantwoordelijkheid nemen om snel en correct de scores te berekenen op KPI-1, KPI-2, PI-1 en M-1.
295	PvE – Rapportage	Bijlage 3 PvE Rapportage	R.3	31		Worden de werkzaamheden van de coördinerend Opdrachtnemer beschouwd als onderdeel van de reguliere contractuele verplichtingen, en zo ja, hoe houdt dit zich tot de inzet, risico's en mogelijke aansprakelijkheid die deze rol met zich meebrengt?	Onderdeel van de dienstverlening die gecontracteerd wordt bij Opdrachtnemers, is het opleveren van rapportages en is daarmee een reguliere contractuele verplichting. Indien de coördinerend Opdrachtnemer zijn afspraken niet nakomt, wordt dit geëscaleerd bij de Opdrachtgever en wordt een oplossing gezocht.
296	PvE – Rapportage	Bijlage 3 PvE Rapportage	R.3	31	1	Eis R.3, punt 1. U geeft aan de coördinatie van het opstellen van aanvraagdata roulerend neer te willen leggen bij de opdrachtnemers. Waar moet die roulerend opdrachtnemer de aanvraagdata opvragen, bij alle opdrachtnemers of bij de Deelnemers?	Alle Opdrachtnemers hebben alle Aanvragen ontvangen en zouden deze gedurende de meetperiode moeten hebben geregistreerd. De Opdrachtnemer die de coördinerende rol heeft, stelt de aanvraagdata vast op basis van de eigen informatie. Ter verificatie zet de coördinerende Opdrachtnemer deze uit bij de andere Opdrachtnemers met wie de Raamovereenkomst is afgesloten, e.e.a. zoals beschreven in eis R.3. Waar nodig zult u een verduidelijkende vraag aan een Deelnemer moeten stellen.
297	PvE – Rapportage	Bijlage 3 PvE Rapportage	R.3	31	1	In eis R.3 vermeldt u kalenderdagen. We stellen voor om hiervan werkdagen te maken. Gaat u daarmee akkoord?	Nee dat is niet akkoord in verband met de snelheid waarmee de Opdrachtgever de scores op KPI-1, KPI-2, PI-1 en M-1 moet kunnen berekenen.
298	PvE – Rapportage	Bijlage 3 PvE Rapportage	R.3	31-32		Eis R.3: Opdrachtgever wijst per kwartaal een coördinerend Opdrachtnemer aan voor het opstellen van aanvraagdata op basis van door Deelnemers verstrekte Aanvragen. Alle Opdrachtnemers zijn verplicht dit tabblad binnen drie dagen te controleren. Kan de Aanbestedende dienst bevestigen dat alle Opdrachtnemers – inclusief partijen in de MDA-bank die zelf geen Aanvragen hebben ontvangen – toegang hebben tot de volledige aanvraagdata die door de coördinerende Opdrachtnemer worden verzameld, en dat deze informatie niet wordt beperkt tot de eigen opdrachten?	Er moeten twee coördinerend Opdrachtnemers komen, zoals bedoeld in eis R.3. (1) Een coördinerend Opdrachtnemer in het MDA-veld, die de aanvraagdata voor alle Aanvragen die zijn uitgezet in het MDA-veld registreert op basis van een minicompitie. (2) Een coördinerend Opdrachtnemer in de MDA-bank, die de aanvraagdata voor alle Aanvragen die zijn uitgezet in de MDA-bank registreert op basis van een minicompitie. Eis R.3 is aangevuld: De Opdrachtnemers in het MDA-veld ontvangen dezelfde Aanvragen, voor Opdrachten die via minicompitie in het MDA-veld worden verstrekt. Hetzelfde geldt voor de Opdrachtnemers in de MDA-bank. De Opdrachtnemers in de MDA-bank ontvangen minder Aanvragen dan de Opdrachtnemers in het MDA-veld, maar de Aanvragen die zij ontvangen zijn inhoudelijk gelijk.
299	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.5	8		Punt 7: Welke elementen uit High Performance Teams vindt opdrachtgever essentieel?	Zie vragen en antwoorden voor kwaliteitswens 1.
300	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AI.2	20	4	Deze bepaling lijkt de Opdrachtnemer te verplichten om de juridische kwalificatie en daaruit voortvloeiende verantwoordelijkheden van Deelnemer onder de AI-verordening te duiden. Dit gaat naar onze mening te ver, aangezien de Deelnemer zelf op grond van de AI Act een zelfstandige verantwoordelijkheid heeft om zijn rol en verplichtingen vast te stellen, en de Opdrachtnemer geen juridische kwalificatie- of interpretatieplicht heeft. Kan worden toegelicht of deze bepaling zo moet worden gelezen, of dat deze zou moeten worden aangepast in die zin dat de Opdrachtnemer uitsluitend ondersteunend en informatief handelt en de juridische verantwoordelijkheid expliciet bij Deelnemer blijft?	Deze bepaling legt geen verantwoordelijkheden bij de Opdrachtnemer die bij de Deelnemer horen. De Opdrachtnemer is wel degene die in haar aanbieding het beste kan aangeven welke AI-elementen relevant zijn voor de verantwoordelijkheden van de Deelnemer. De bepaling beoogt te voorkomen dat een Deelnemer gebruikmaakt van een product of dienst met impliciete AI-verantwoordelijkheden waarvan zij zich niet bewust is, omdat deze niet expliciet zijn benoemd.
301	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AI.4	20	6	Deze eis legt een zeer brede en onevenredige verantwoordelijkheid bij de Opdrachtnemer, terwijl de primaire verantwoordelijkheid voor naleving van wet- en regelgeving bij Deelnemer zelf ligt. Het gaat hier om een IT diensten overeenkomst, niet om een juridische diensten overeenkomst. Naar onze mening zou deze eis daarom moeten worden hergeformuleerd in die zin dat Opdrachtnemer uitsluitend inzicht verschaft in de technische werking en documentatie van de AI-functionaliteit, zodat Deelnemer zelf een analyse kan doen ten aanzien van de op haar toepasselijke wet- en regelgeving. Kunt u deze eis op genoemde wijze herformuleren?	De eis wordt niet opnieuw geformuleerd. De Opdrachtnemer weet het beste wat zij aanbiedt en aan wie. Voor Deelnemer (en de overheid in het algemeen) is het essentieel dat zij geen onbekende of onbewuste AI-risico's aangaat.
302	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AI.5	20	7	Opdrachtnemer kan altijd wijzen op bijzonderheden die zij kent, echter dit mag niet zo ver gaan dat zij hiervoor de verantwoordelijkheid draagt. Dit gaat om IT-diensten niet om juridische adviesdiensten. Wij stellen voor dat dit in dit artikel duidelijk en expliciet wordt gemaakt. Kunt u die aanpassing doorvoeren?	AI.5 verplicht de Opdrachtnemer tot het signaleren van bekende technische bijzonderheden en risico's. Dit strekt niet tot het overnemen van juridische aansprakelijkheid. De Opdrachtnemer mag technische bevindingen en mitigaties voorstellen; de juridische verantwoordelijkheid voor naleving van toepasselijke wetgeving blijft bij Deelnemer.
303	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.10	10		Kunt u toelichten hoe de verantwoordelijkheids- en beslissingsbevoegdheid is ingericht in situaties waarin Agile-teamrollen verdeeld zijn tussen Opdrachtnemer en Deelnemer, met name bij conflicterende prioriteiten of interpretaties van acceptatiecriteria?	AO.10 stelt enkel dat een verdeelde invulling van rollen mogelijk is. Hoe de concrete verdeling van rollen en verantwoordelijkheden eruitziet, is afhankelijk van het specifieke geval.
304	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.11	10		Wij constateren dat de nadruk in deze eis ligt op teamsamenstelling en het leveren van capaciteit, terwijl de verplichting tot het realiseren van het afgesproken resultaat niet expliciet is opgenomen. Kunt u hier de verplichting tot het afgesproken resultaat aan deze eis toevoegen?	Nee. AO.11 regelt de vereisten ten aanzien van teamsamenstelling en capaciteit. Dit laat de contractuele verplichting tot het realiseren van het afgesproken resultaat onverlet. De verplichting tot het leveren van het overeengekomen resultaat wordt elders in het contract en in de Nadere overeenkomst vastgelegd, en blijft onverkort van toepassing.
305	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.12	14		Gezien de dynamiek op de arbeidsmarkt en het belang van zowel medewerkerstevredenheid als continuïteit voor de opdrachtgever, achten wij deze eis niet in alle gevallen realistisch. Wij verzoeken de eis zodanig aan te passen dat wisselingen binnen het team zijn toegestaan, mits de overeengekomen prestaties zoals vastgelegd in de NOK onverminderd worden gerealiseerd.	AO.12 staat wisselingen binnen het team toe en voldoet daarmee al aan het gedane verzoek. De gevraagde inspanning staat daar niet aan in de weg, temeer omdat in de praktijk blijkt dat veel wisselingen binnen teams altijd impact hebben op proces en resultaat.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
306	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.12	10–11		U stelt dat maximaal 25% wisseling van teamposities per jaar als acceptabel wordt beschouwd. Hoe wordt deze norm toegepast bij gefaseerde opschaling en afbouw van Agile teams binnen één kalenderjaar?	De norm ziet op vervanging binnen een team en wordt per team toegepast, omdat zij betrekking heeft op de continuïteit van dat team. Op- en afschaling van teams zijn andere projectbeslissingen en vallen daarom niet onder deze norm.
307	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.12			Kan de Aanbestedende dienst bevestigen dat frequente personeelwisselingen binnen Agile teams in strijd zijn met de normstelling van maximaal 25% mutatie op jaarbasis en dat overschrijding van deze norm gevolgen kan hebben voor de beoordeling binnen minicompetities en voor de prestatiecontrole onder de Raamovereenkomst?	Dat kan niet worden bevestigd op basis van de aard en formulering van AO.12.
308	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.13	9		U noemt 'Aanpassingen zijn bij uitsluiting aan de betreffende Deelnemer.'. Hoe moeten inschrijvers deze zin interpreteren? Kunt u deze zin ook nader uitleggen?	AO.13 betreft de Way of Work van de Deelnemer. Het is aan de Deelnemer om te bepalen waar, hoe en in welke mate van die Way of Work wordt afgeweken. Het gaat om de beslissingsbevoegdheid. De Opdrachtnemer kan uiteraard voorstellen doen, maar de beslissing ligt bij de Deelnemer. De Opdrachtnemer kan aanpassingen dus niet als voorwaarde stellen.
309	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.14	13		In eis AO.14 wordt voorgeschreven dat in beginsel gebruik wordt gemaakt van door Deelnemer voorgeschreven tooling en omgevingen. Wij nemen aan dat eventuele beperkingen, tekortkomingen of niet-beschikbaarheid van door Deelnemer voorgeschreven tooling en omgevingen, die aantoonbaar invloed hebben op het behalen van het overeengekomen resultaat, niet volledig voor rekening en risico van Opdrachtnemer komen. Kan Opdrachtgever bevestigen dat in dergelijke situaties het effect hiervan wordt meegenomen bij de beoordeling van de resultaatverplichting, bijvoorbeeld via aanpassing van planning, scope of acceptatiecriteria?	Het is niet beoogd om de Opdrachtnemer verantwoordelijk te maken voor alle tooling-keuzes van de Deelnemer. De toerekenbaarheid hangt af van de omstandigheden van het geval, waaronder of de voorgeschreven tooling daadwerkelijk de oorzaak is van het probleem, of dat andere factoren een rol spelen (zoals onoordeelkundig gebruik of afhankelijkheden binnen de omgeving van de Opdrachtnemer). Ook kan meewegen in hoeverre de tooling een specifieke keuze van de Deelnemer betreft of algemeen gangbare tooling is.
310	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.16			Kan de Aanbestedende dienst bevestigen dat alle eisen uit A.12 en A.16 (waaronder ISO 27001, BIO2, ketenverantwoordelijkheid en BSPA verplichtingen) integraal en onverkort gelden voor alle betrokken onderaannemers en door Opdrachtnemer ingeschakelde partijen, en dat certificeringen van entiteiten buiten de EU rechtsmacht niet voldoen aan de gestelde eisen?	De eisen uit A.12, A.16 en AO.16 gelden ketenbreed voor alle door Opdrachtnemer ingeschakelde onderaannemers en derde partijen, voor zover relevant voor de Prestatie. Opdrachtnemer borgt naleving van deze beveiligingseisen. Certificeringen van entiteiten buiten de EU-rechtsmacht zijn niet per definitie uitgesloten, maar dienen aantoonbaar toepasbaar te zijn binnen de Nederlandse en Europese wettelijke kaders; certificering vormt daarbij geen garantie voor naleving.
311	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.17	12–13		In de Agile-eisen wordt gesteld dat acceptatiecriteria en Definition of Done gedurende de looptijd kunnen worden aangepast. Kunt u toelichten hoe wijzigingen in acceptatiecriteria of Definition of Done zich verhouden tot de overeengekomen resultaatverplichting per iteratie en of dergelijke wijzigingen kunnen leiden tot aanpassing van planning, scope en/of vergoeding?	De vraag verwijst naar AO.17 maar bedoelt kennelijk AO.18. De mogelijke gevolgen van dergelijke wijzigingen voor planning, scope of vergoeding worden in de Nadere overeenkomst tussen Deelnemer en Opdrachtnemer afgestemd.
312	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.2	5		Gezien het resultaatverplichtende karakter van de aanbesteding, constateren wij dat de genoemde waarden sterk de nadruk leggen op Agile principes, maar dat expliciete aandacht voor outputsturing en voorspelbaarheid ontbreekt. Kunt u toelichten op welke wijze opdrachtgever binnen deze waarden borgt dat opdrachtnemers sturen op concrete output, voorspelbaarheid en resultaatrealisatie? En kunt u bevestigen dat deze aspecten expliciet worden meegenomen in de beoordeling en contractuele aansturing?	De aandacht voor outputsturing en voorspelbaarheid liggen in de combinatie van de Backlog, de Definition of Done en het afgesproken werkproces, zoals overeengekomen in de Nadere overeenkomst.
313	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.3	5		Kunt u toelichten op basis van welke objectieve criteria en toetsingsmethodiek opdrachtgever beoordeelt of een ISMS 'gelijkwaardig' is aan ISO 27001? Gezien de interpretatieruimte die het begrip 'gelijkwaardig' met zich meebrengt, verzoeken wij ISO 27001-certificering als harde eis te hanteren, teneinde eenduidigheid en objectieve toetsbaarheid te waarborgen.	Zie het antwoord op vraag 65. De gelijkwaardigheidsbepaling biedt ruimte voor organisaties die aantoonbaar op hetzelfde niveau opereren, zonder certificeringsplicht. De objectieve toetsing wordt per Aanvraag vastgelegd zodat Opdrachtnemers vooraf weten waartegen wordt getoetst.
314	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.4			Kunt u toelichten in hoeverre de genoemde teamgrootte van circa 10 FTE per Agile Team een harde randvoorwaarde is? In de praktijk zien wij dat kleinere, meer wendbare teams vaak effectiever zijn in termen van snelheid, afstemming en eigenaarschap. Is het toegestaan om gemotiveerd met kleinere teams te werken, en zo ja, welke kaders hanteert u daarbij?	AO.4 gaat specifiek in op de uitvoering van 'Agile'-projecten waarin meerdere Agile-teams samenwerken aan een product zal het SAFE-framework worden toegepast, tenzij Deelnemer (gedeeltelijk) (een) andere (invulling van de) methode verkiest, dan wel in dit document hiervan wordt afgeweken. Aantal van 10 FTE wordt genoemd in AO.5 en geldt bij ART en is duidelijk aangegeven dat dit een uitgangspunt is en niet voor elk Deelnemer en elk Aanvraag een vast gegeven is.
315	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.5	8		Punt 6: Wat verstaat opdrachtgever onder long-lived?	Precies wat er staat: teams zijn stabiel en blijven gedurende langere tijd bestaan. Zie in dit verband ook AO.12.
316	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.5	8		Volgt inzet: in kader van resultaatplichtige karakter zouden wij hier toevoeging willen "indien nodig voor het te bereiken resultaat".	Bij AO.5 staat dat het uitgangspunten zijn, deze kunnen dus per Deelnemer per Aanvraag anders zijn en ingevuld worden en wordt per Aanvraag waar het anders is, ook anders ingevuld tussen de Partijen.
317	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.5	8		U noemt 'Colocatie: Teamleden zitten zoveel als mogelijk fysiek bij elkaar'. Betekent dit in praktijk dat opdrachten op locatie bij Deelnemer worden uitgevoerd? Of dat een team ook op locatie van opdrachtnemer kan zitten, zolang ze maar zo veel mogelijk bij elkaar zitten? Hoe moeten wij dit opvatten?	Zie ook het antwoord op vraag 316. "Colocatie: Teamleden zitten zoveel als mogelijk fysiek bij elkaar" betekent dat fysieke nabijheid van teamleden wordt nagestreefd. Waar uitvoering plaatsvindt, volgt uit de Nadere overeenkomst; tenzij Deelnemer anders bepaalt, vindt uitvoering plaats op locatie/proxy van Deelnemer. Colocatie verplicht niet per se dat alle teamleden bij Deelnemer zitten; het vereist dat teamleden zoveel mogelijk fysiek bij elkaar zijn en dat locatieafspraken in de Nadere overeenkomst worden vastgelegd.
318	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.5	8		U noemt 'User Story-delivery: Agile teams werken aan User Stories die binnen 1 iteratie moeten zijn opgeleverd'. Zoals de eis nu is geformuleerd, lijkt het opleveren van een user story binnen een iteratie, een verplichting. Door omstandigheden kan een user story soms niet worden opgeleverd binnen één iteratie. Bent u bereid de tekst aan te passen naar 'User Story-delivery: Agile teams werken aan User Stories die binnen 1 iteratie kunnen worden opgeleverd'?	Zie het antwoord op vraag 316.
319	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.5	\$PQC.1 t/m \$PQC.7	\$PQC.5-\$PQC.7	De PQC-eisen zijn ketenbreed en afhankelijk van vendor roadmaps die buiten de directe invloedssfeer liggen van Opdrachtnemers. Een concreet toetsingskader is voor Inschrijver essentieel om het compliance-risico te kunnen beoordelen. Kan de Aanbestedende Dienst concreetiseren hoe de norm "producten, diensten of combinaties hiervan zijn, voor zover haalbaar, Quantumveilig" per minicompetitie wordt geoperationaliseerd en getoetst, met name: (i) welk bewijskader geldt (bijv. CBOM, leveranciersdocumentatie), (ii) hoe wordt omgegaan met COTS-componenten waarvoor PQC nog niet door de vendor beschikbaar is gesteld, en (iii) hoe wordt de 12-maandenverplichting na einde NOK geconcretiseerd?	De concretisering van de norm "producten, diensten of combinaties hiervan zijn, voor zover haalbaar, quantumveilig" vindt per minicompetitie plaats. Deelnemers bepalen in hun Aanvraag welke eisen, bewijsmiddelen en toetsingscriteria gelden. Dit kan onder meer bestaan uit leveranciersdocumentatie, onafhankelijke beoordelingen of andere relevante onderbouwingen. Voor situaties met COTS-componenten geldt hetgeen is toegelicht in het antwoord op vraag 326. Voor de 12 maanden garantie: zie antwoorden 336, 337 en 338.
320	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.5			Kan de Aanbestedende dienst bevestigen dat voor PI planningsessies, Inspect & Adapt sessies, ART syncs en overige SAFE of Agile ceremonies fysieke aanwezigheid in Nederland wordt verlangd, en dat verschillen in tijdzones of geografische afstand niet worden aangemerkt als geldige grond voor digitale vervanging, tenzij vooraf schriftelijk anders overeengekomen?	Nee, het is aan de omstandigheden van het geval en de daarin aanwezige mogelijkheden die bepalen in hoeverre de uitgangspunten kunnen gelden.
321	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	B.2	14		U noemt: 'De inwerkperiode komt voor rekening en risico van Opdrachtnemer, tenzij een Deelnemer en Opdrachtnemer bij een Nadere Overeenkomst expliciet anders overeenkomen. Opdrachtnemer is in staat met minimale inwerkperiode kennis over het voor de Nadere Overeenkomst relevante applicatie- en infrastructuurlandschap van Deelnemer en/of de keten op te bouwen.' - Wat bedoelt u met 'de inwerkperiode' - Waarom bent u van mening dat deze kosten voor opdrachtnemer zijn?	Onder 'inwerkperiode' wordt verstaan: de periode waarin Opdrachtnemer zich de voor de Nadere overeenkomst relevante kennis van het applicatie- en infrastructuurlandschap en de keten eigen maakt. Deze periode valt contractueel onder het eigen bedrijfsrisico van Opdrachtnemer, omdat het gaat om generieke onboarding-activiteiten die behoren tot de normale uitvoering van opdrachten met een beheercomponent, zoals in B.2 bepaald. De kosten zijn daarmee besloten in de vaste prijs van de resultaatverplichting, tenzij Deelnemer en Opdrachtnemer uitdrukkelijk anders overeenkomen in de Nadere overeenkomst.
322	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	MA.13	18	1	MA.13 stelt "Deelnemer hanteert een Configuratie Management DataBase (CMDB). Opdrachtnemer kan gevraagd worden deze CMDB up-to-date te houden (maximaal 5 Werkdagen vertraging) conform nader te maken afspraken." Inschrijver leest hierin dat de Deelnemer een CMDB (inclusief CMDB tooling) levert waarmee Inschrijver dient te werken. De hieropvolgende eisen wekken echter de suggestie dat Inschrijver zelf een CMDB (inclusief CMDB tool) dient aan te leveren. Zo worden bijvoorbeeld gesteld dat informatie uit de CMDB door Deelnemer opvraagbaar is (M.20), en worden er eisen aan de CMDB gesteld die normaliter onder de verantwoordelijkheid vallen van de eigenaar van de CMDB tool (bijvoorbeeld eis MA.17, die stelt dat de volledige historie wordt bijgehouden). Kunt u toelichten wat er van Inschrijver verwacht wordt met betrekking tot het leveren van de CMDB tooling?	Het concrete geval zal duidelijkheid bieden of de Opdrachtnemer een CMDB aanlegt en onderhoudt, dan wel muteert en bijhoudt in de door de Deelnemer gehanteerde CMDB.
323	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	MA.29	20		Er staat: "Opdrachtnemer zal zorg dragen dat Deelnemer "compliant" is en blijft." Opdrachtnemer kan hier alleen voor zorgen als dit binnen zijn/haar verantwoordelijk valt. Kunt u dit ook aanpassen / specificeren?	De verplichting ziet uitsluitend op compliancy binnen het deel waarvoor de Opdrachtnemer verantwoordelijk is, waaronder de door hem ingezette software en het daarbij behorende licentiemanagement. Daarbuiten ontstaat geen aansprakelijkheid.
324	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	MA.3	17		"Opdrachtnemer levert ten behoeve van Deelnemer één centraal aanmeldpunt voor verstoringen, offerteaanvragen, onderhoudsvragen en wijzigingsverzoeken. De servicedesk van de Opdrachtnemer draagt zorg voor de processturing op het gebied van incident management, problem management en change management." De kosten voor het leveren van een servicedesk bestaan naast arbeid, ook uit het componenten als hardware, software en connectiviteit. Kunt u bevestigen dat, in het geval een Nadere Overeenkomst ook een servicedesk functie bevat, hiervoor geschikte tariefcomponenten zullen worden afgesproken om dit mogelijk te maken in aanvulling op de uurtarieven van de raamovereenkomst? Zo niet, kunt u verduidelijken hoe de kosten voor een servicedesk aangeboden dienen te worden?	Indien een Nadere overeenkomst een servicedeskfunctie omvat, worden de hiervoor benodigde aanvullende tariefcomponenten (zoals tooling, licenties, infrastructuur) in die Nadere overeenkomst overeengekomen. Deze kosten worden dus niet uitsluitend via de uurtarieven van de Raamovereenkomst afgedekt.
325	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	MA.30	20		Hier staat vermeld: 'Deelnemer blijft ten allen tijde juridisch eigenaar van de (embedded) software en licentiecodes.' Hoe wordt omgegaan met het intellectueel eigendom van de binnen de opdrachten geleverde standaardsoftware? Ook als de te leveren software deels bestaat uit maatwerk en deels uit hergebruik van componenten en modules waarvan het intellectuele eigendom bij de leveranciers ligt?	Standaardsoftware wordt geleverd op basis van een licentie; de licentie(code) staat op naam van de Deelnemer, terwijl het intellectueel eigendom van standaardsoftware en van bestaande, niet specifiek voor Deelnemer ontwikkelde componenten bij de betreffende leveranciers blijft berusten.
326	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	PQC.1	20	10	De eis stelt dat de ketenverantwoordelijkheid ook geldt voor iedere betrokken derde. Hoe verhoudt deze eis zich tot situaties waarin opdrachtnemer gebruikmaakt van gangbare marktproducten (bijv. standaard platformdiensten) waarvan de PQC-roadmap uitsluitend door de fabrikant wordt bepaald?	De ketenverantwoordelijkheid geldt voor de gehele keten, inclusief betrokken derden relevante toeleveranciers. Het criterium 'gangbaar' speelt daarbij geen rol. Het is aan Opdrachtnemer om zich ervan te vergewissen in hoeverre de door derden relevante toeleveranciers geleverde diensten of producten quantumveilig zijn en of de roadmap van de fabrikant toereikend is om de ketenverantwoordelijkheid te kunnen dragen. Opdrachtnemer wijst Deelnemer op eventuele relevante aandachtspunten en legt waar nodig keuzes voor. Van Opdrachtnemer wordt niet verwacht dat hij omstandigheden verandert waarop hij geen invloed heeft, maar wel dat hij binnen de actualiteit navigeert en Deelnemer ondersteunt bij het benutten van de best beschikbare
327	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	PQC.1	22		Ten aanzien van PvE eisen PQC.1 en PQC.2 en wensvraag 3 constateren wij dat PQC.1 en PQC.2 eisen bevatten waaraan bij inschrijving onvoorwaardelijk akkoord moet worden gegaan, terwijl wensvraag 3 ruimte lijkt te bieden om (delen van) dit proces pas na gunning te implementeren. Vraag 1: Kunt u toelichten hoe deze zich tot elkaar verhouden en op welk moment welke onderdelen aantoonbaar moeten zijn ingevuld? Vraag 2: Hoe borgt opdrachtgever dat, indien in wensvraag 3 wordt aangegeven dat (delen van) het proces pas na gunning worden geïmplementeerd, deze toezeggingen ook daadwerkelijk worden gerealiseerd en niet vrijblijvend blijven?	1. Er is geen inhoudelijk verschil in verplichting tussen PQC.1, PQC.2 en wensvraag 3. De verplichtingen uit PQC.1 en PQC.2 zijn zogenaamde uitvoeringseisen, zij gelden vanaf de start van de opdracht; de verdere uitwerking van het proces kan, voor zover passend binnen de eisen, na gunning plaatsvinden. Wensvraag 3 maakt zichtbaar in hoeverre Opdrachtnemer reeds activiteiten en resultaten heeft gerealiseerd, dan wel deze na gunning verder zal inrichten (de activiteiten en resultaten worden dan feitelijk een uitvoeringseis). 2. De antwoorden op de Kwaliteitswensen (o.a. kwaliteitswens 3) zijn bindend. Indien Opdrachtnemer achterblijft bij de eigen verklaringen of geen invulling geeft aan de gestelde eisen, blijft hij in principe in gebreke.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
328	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	PQC.1			Kan de Aanbestedende dienst bevestigen dat de verplichtingen uit PQC.1 t/m PQC.7 volledig van toepassing zijn op de gehele keten van betrokken partijen, inclusief buitenlandse ontwikkelcentra, en dat alle cryptografische processen, CBOM documentatie, lifecycle updates en overige PQC gerelateerde werkzaamheden uitsluitend binnen EU-jurisdictie mogen worden uitgevoerd?	Ja. De verplichtingen uit PQC.1 t/m PQC.7 gelden voor de volledige toeleveringsketen, inclusief eventuele buitenlandse ontwikkelcentra. Werkzaamheden die betrekking hebben op cryptografie, CBOM-documentatie, lifecycle-updates en overige PQC-taken worden binnen EU-jurisdictie uitgevoerd, tenzij Deelnemer in de Nadere overeenkomst uitdrukkelijk anders toestaat.
329	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	PQC.2	21	4	Kunt u toelichten wat u met "onafhankelijk getoetste certificatie" bedoelt?	Met "onafhankelijk getoetste certificatie" wordt in de context van PQC.2.4 bedoeld dat het certificaatmanagementproces (waaronder het uitgeven en beheren van digitale certificaten zoals X.509/TLS) wordt uitgevoerd door een onafhankelijke, erkende Certificate Authority of trust service provider die onder een extern toetsings- of certificeringskader valt (bijv. ETSI, WebTrust, PKIoverheid of eIDAS). Dit betreft dus de onafhankelijke toetsing van het proces waarmee certificaten worden uitgegeven, niet de digitale certificaten zelf.
330	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	PQC.2	21	4	Doelt "levensduur van een certificaat" op de geldigheidsperiode van digitale certificaten (X.509/TLS) in relatie tot quantum-risico's, of op de geldigheidsperiode van de genoemde "onafhankelijk getoetste certificatie"?	"Levensduur van een certificaat" ziet op de geldigheidsperiode van digitale certificaten (zoals X.509/TLS) in relatie tot QT-risico's. Het ziet niet op de geldigheidsduur van de onafhankelijke certificering van het certificaatmanagementproces.
331	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	PQC.2	21	8	Wij interpreteren "Historische gegevens" als de bescherming van reeds opgeslagen data tegen toekomstige quantum-aanvallen (het zogenaamde "store now, decrypt later"-risico), en de activiteiten die opdrachtnemer onderneemt om dergelijke data tijdig te identificeren en te (her)versleutelen. Kunt u bevestigen dat deze interpretatie correct is?	Uw interpretatie is correct.
332	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	PQC.2.4	21	5	PQC.2.4: Kunt u verduidelijken waar die "onafhankelijk getoetste certificatie en levensduur van een certificaat" betrekking op heeft?	Zie antwoorden op vragen 329 en 330.
333	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	PQC.4	21	4	U vermeldt hier dat er een halfjaarlijkse PQC-rapportage moet plaatsvinden. Geldt dit voor elke Nadere overeenkomst met cryptografie-scope, of raamovereenkomst-breed? En is er een modelrapportage?	De hierbedoelde halfjaarlijkse PQC-rapportage is Raamovereenkomst-breed en ziet niet op Nadere overeenkomst-specifieke aspecten. PQC-onderwerpen die specifiek zijn voor een Nadere overeenkomst worden binnen het kader van die betreffende Nadere overeenkomst geadresseerd. Er is geen standaardmodel voor de rapportage.
334	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	PQC.6	21	7	U schrijft hier "voor zover haalbaar". Kunt u concretiseren hoe "haalbaar" wordt vastgesteld en wie die beoordeling doet (Deelnemer/Oprachtgever/gezamenlijk)?	"Haalbaar" ziet op wat technisch en operationeel mogelijk is binnen de huidige stand van PQC-technologie en de specifieke context van de opdracht. PQC-oplossingen zijn nog in ontwikkeling, waardoor niet alle onderdelen van de keten al quantumveilig kunnen worden ingericht. Opdrachtnemer onderbouwt welke maatregelen op dit moment wel haalbaar zijn en waar beperkingen bestaan. Deelnemer beoordeelt deze onderbouwing en bepaalt op basis daarvan wat in de betreffende situatie als haalbaar wordt beschouwd. Zie ook het antwoord op vraag 326.
335	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	PQC.6			Aanbestedingsdocument & Bijlage 3 Programma van Eisen AD Paragraaf 5.2 Kwaliteitswens 2 & 3, PvE PQC 6	Quantum Cryptografie (PQC) beoordeling bij Legacy Systemen: Kunt u bevestigen dat wanneer een Opdrachtnemer in de Offerte voor een Legacy-systeem – conform de uitzondering in eis PQC.6 – degelijk onderbouwt dat het toepassen van PQC technisch onhaalbaar is, dit geen negatieve impact zal hebben op de toe te kennen gunningsscore in die specifieke minicompetitie?
336	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	PQC.7	22	2	U schrijft hier dat leverancier 12 maanden PQC-garantie na einde NOK moet garanderen. Kunt u concreet en exact specificeren wat "Quantumveiligheid gedurende 12 maanden" inhoudt?	PQC.6 doet geen uitspraken over de gunningsbeoordeling binnen een minicompetitie. De eis bepaalt uitsluitend dat Opdrachtnemer, wanneer toepassing van PQC technisch niet haalbaar is, dit deugdelijk moet onderbouwen. In de minicompetitie wordt beoordeeld hoe Inschrijvers omgaan met deze situatie (o.a. zien andere aanbieders dezelfde onhaalbaarheid, welke alternatieven worden geboden, etc.). PQC.6 neemt hierop geen voorschot.
337	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	PQC.7	22	2	U schrijft hier dat leverancier 12 maanden PQC-garantie na einde NOK moet garanderen. Kunt u dat bevestigen?	Dit betekent dat de door Opdrachtnemer opgeleverde Quantum veiligheid gedurende 12 maanden na einde Nadere overeenkomst blijft voldoen aan de op het moment van oplevering geldende PQC specificaties, inclusief noodzakelijke beveiligingsupdates binnen zijn invloedssfeer.
338	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	PQC.7	22	2	U schrijft hier dat leverancier 12 maanden PQC-garantie na einde NOK moet garanderen. De ontwikkelingen mbt PQC zullen naar verwachting een razend tempo hebben. M.a.w. er verandert veel in korte tijd. Het gedurende 12 maanden na afloop van de NOK blijvend garanderen van de Quantumveiligheid zal daarom mogelijk betekenen dat er (onvoorziene) werkzaamheden verricht moeten worden en dus kosten gemaakt. Is onze aanname correct dat wij deze kosten gedurende 12 maanden na afloop van de NOK kunnen doorbelasten aan Opdrachtgever/Deelnemer?	Ja. De PQC-garantie vervalt wanneer Deelnemer of een opvolgende leverancier wijzigingen aanbrengt die de cryptografische keten beïnvloeden, tenzij de wijziging een relevant effect heeft op de rest van de schakels in de keten.
339	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	PQC.7	22	2	Deze bepaling legt een garantie op 'Quantumveiligheid' gedurende 12 maanden na afloop van de nadere overeenkomst, ongeacht eventuele opvolgende leveranciers of wijzigingen in de omgeving. Dit is naar onze mening disproportioneel en niet toerekenbaar aan de Opdrachtnemer, omdat na contractbeëindiging geen feitelijke controle, beheer of invloed meer bestaat op de technische omgeving of daaropvolgende wijzigingen door derden of Deelnemer zelf. Het opleggen van een dergelijke nazorggarantie zonder begrenzing tot de eigen invloedssfeer van Opdrachtnemer is daarom niet uitvoerbaar en in strijd met gangbare contractuele risicoverdeling in IT-dienstverlening. Kan worden bevestigd dat deze bepaling niet als contractuele garantie moet worden gelezen, of wordt deze alsnog aangepast in die zin dat verplichtingen strikt beperkt blijven tot de contractperiode en tot wat binnen de directe beheers- en invloedssfeer van Opdrachtnemer ligt?	Hoe kosten worden ondergebracht, volgt uit de aanbidding in de minicompetitie. PQC.7 betreft een garantiebepaling; deze verplichting leidt niet tot doorbelasting van kosten na afloop van de Nadere overeenkomst. Eventuele werkzaamheden die binnen de garantie vallen, maken onderdeel uit van de overeengekomen prestatie.
340	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen				In het PvE (Kwaliteitsraamwerk IV en informatiebeveiliging) wordt het belang van beheersbaarheid, veiligheid en compliance binnen de uitvoering en keten benadrukt. Kan opdrachtgever toelichten in hoeverre eisen of uitgangspunten gelden ten aanzien van digitale soevereiniteit, zoals de locatie waar werkzaamheden worden uitgevoerd, opslag en verwerking van data, en de mate waarin werkzaamheden binnen de EU of Nederland plaatsvinden?	Zie het antwoord op vraag 337.
341	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen				Hoe wordt omgegaan met groepsmaatschappijen die opereren onder één centraal aangestuurde beveiligingsorganisatie (bijvoorbeeld met gedeeld informatiebeveiligingsbeleid, centrale security governance en gezamenlijke compliance zoals ISO27001), in relatie tot de eisen rondom ABRO en ketenbeheersing?	De meest relevante eisen ten aanzien van digitale soevereiniteit zijn genoemd in: - het Programma van eisen, eis A.7: verwerking van data en uitvoering van werkzaamheden vinden altijd binnen de EER plaats, dienstverlening en dataverwerkingen vallen uitsluitend binnen Europese jurisdictie of nationale jurisdictie van lidstaten van de Europese Unie plaats, Deelnemers kunnen per Opdracht verlangen dat de Nederlandse jurisdictie van toepassing is. Gegevens niet worden overgedragen aan partijen buiten deze jurisdictie zonder schriftelijke toestemming van de Deelnemer; - het Programma van eisen, eis AP.3 punt 21, eis AP.6.1 en AP.12.2: Deelnemer kan bij opdrachten die de nationale veiligheid raken en/of betrekking hebben op bedrijfskritische applicaties en systemen eisen en/of wensen stellen aan de mate van digitale soevereiniteit, gerelateerd aan de oplossing die Opdrachtnemer (inclusief zijn toeleveringsketen) aanbiedt; - ABRO: voor Bijzondere opdrachten (met risico's voor nationale veiligheid) kunnen eisen gesteld worden aan bestuur/organisatie, personeel, fysieke maatregelen, cybersecurity/digitale maatregelen en toepassing van cloud. De van toepassing zijnde hoofdstukken, TBB-niveaus en hiermee corresponderende eisen voor (gedeelten van) kunnen per Bijzondere opdracht verschillen. Deze toelichting is niet uitputtend; de bepalingen uit het Programma van Eisen en overige aanbestedingsdocumenten zijn te allen tijde leidend. Bij
342	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.20	12		Deze eis begint met "Partijen kunnen audits laten uitvoeren..." Het is onduidelijk wie met "partijen" wordt bedoeld. Worden hiermee "de partijen in de Nadere overeenkomst" bedoeld? Wij verzoeken de deelnemers duidelijk aan te geven wie bevoegd zijn om een audit te laten uitvoeren en wie bevoegd zijn om de audit-wijze en auditkosten te bepalen.	Groepsmaatschappijen die onder één centraal aangestuurde beveiligingsorganisatie opereren, kunnen hiervan gebruikmaken voor zover dit voldoet aan de eisen uit A.12 (ISMS-scope en ketenbeheersing) en de ABRO-verplichtingen. Deelnemer beoordeelt per Nadere overeenkomst of het centrale informatiebeveiligingsbeleid, de governance en de certificering dekkend zijn voor alle betrokken entiteiten binnen de keten. Waar de centrale organisatie niet volledig afdekt, moet Opdrachtnemer aanvullende maatregelen treffen of entiteitsspecifieke borging aantonen. Kern: centrale security-governance is toegestaan, mits de volledige keten aantoonbaar voldoet aan A.12 en ABRO-eisen en de ISMS-scope alle relevante onderdelen omvat.
343	PvE – Specifieke eisen	Bijlage 3 PvE Specifieke eisen	AO.23 - Tevredenheid of business waarde	13		Er staat "Realiteitsgehalte van de inschatting van het aantal Storypoints". Het is ons niet duidelijk wat hiermee bedoeld wordt. Wordt hiermee bedoeld "De mate waarin de geplande hoeveelheid storypoints per sprint ook opgeleverd worden"? Zijn de deelnemers zich er bewust van dat er geen relatie ligt tussen "Tevredenheid" of "Business waarde" en de "hoeveelheid storypoints", dus hoe kan dat dan daarmee gemeten worden? Wij verzoeken de deelnemers duidelijk aan te geven hoe zij met storypoints de tevredenheid of business waarde gemeten willen zien worden.	Verwijzing naar AO.20 is onjuist, mogelijk wordt hier bedoeld op AO.21. Gelet op de vraag en AO.21 is het antwoord, ja dit betreft de partijen die gezamenlijk de Nadere overeenkomst ondertekend hebben. Voor het overige wordt verwezen naar de vragen met antwoord op het gebied van 'audit'.
344	PvE Tarieven en facturering	Bijlage 3 PvE Tarieven en facturering	T.1	28	§T.1	Kan Opdrachtgever verduidelijken of de "all-in"-definitie gegeven in eis T.1 tevens omvat: (i) kosten voor ABRO/NBIV-implementatiemaatregelen (bijv. beveiligde werkruimte, ABRO-audit), (ii) keten-auditkosten (ISMS-certificering leveranciers), en (iii) kosten voor aanvullende beveiligde communicatie- of werkplekomgevingen op instructie van Opdrachtgever, of dat dergelijke kosten als meerwerk in de Aanvraag/NOK kunnen worden opgenomen?	AO.23 bevat een niet-limitatieve, generieke lijst met voorbeelden van mogelijke Dienstenniveaus (met categorieën). De nadere duiding en context worden pas per specifieke Aanvraag vastgesteld. Opdrachtnemers kunnen binnen die Aanvraag, waar relevant, hun eigen invulling en onderbouwing geven.
345	PvE Tarieven en facturering	Bijlage 3 PvE Tarieven en facturering	T.2	28		Onder T.2 ev. in het PvE wordt gerefereerd aan "Bijlage 5 – Tarievenblad van de Raamovereenkomst". Wordt hiermee "Bijlage 7 Antwoordformulier Prijs" bedoeld? Indien niet, kunt u het genoemde Tarievenblad ter beschikking stellen?	Deelnemer geeft in principe geen separate kostenvergoeding voor het voldoen aan de ABRO-eisen, auditkosten, het behalen van certificaten en inrichting van uw eigen werkomgeving. Dergelijke kosten dienen in uw prijsvoorstel te zijn verdisconteerd. Het voldoen aan eisen die de Deelnemer stelt, mag ook niet gezien worden als meerwerk.
346	PvE Tarieven en facturering	Bijlage 3 PvE Tarieven en facturering	T.3	28		Hoe verhoudt het verbod op rechtstreekse facturatie door onderaannemers zich tot het proportionaliteitsbeginsel en het streven naar beperking van administratieve lasten, en ziet de aanbestedende dienst ruimte om onder voorwaarden directe facturatie toe te staan met behoud van ketenverantwoordelijkheid?	In bijlage 7 Antwoordformulier Prijs geeft Inschrijver zijn prijzen op. In de Raamovereenkomst komt het overzicht van de door Inschrijver opgegeven tarieven terug als bijlage 5 - Tarievenblad van de Raamovereenkomst.
347	PvE Tarieven en facturering	Bijlage 3 PvE Tarieven en facturering	T.6	29		Wij vinden het redelijk als wel de mogelijkheid wordt geboden om te indexeren, omdat in deze economische onzekere tijd het niet kunnen indexeren impact kan hebben op onze kosten. Bent u bereid om indexerend toe te staan en de CBS Index voor de zakelijke dienstverlening toe te passen? Indien u hiermee niet akkoord gaat, kunt u toelichten waarom u hiermee niet akkoord gaat?	Afspraken over facturatie worden gemaakt in de Nadere overeenkomst of vastgelegd in werkspraken tussen Deelnemer en Opdrachtnemer. Onderaannemer is geen partij waarmee de Deelnemer rechtstreeks zaken doet en kan daarom niet rechtstreeks factureren. Opdrachtnemer kan rechtstreeks factureren en ook combinanten kunnen factureren, indien Deelnemer daar toestemming voor geeft.
348	PvE Tarieven en facturering	Bijlage 3 PvE Tarieven en facturering	T.6	29	1	In T.6 geeft u aan dat tarieven in een NOK (mogelijk) pas na het 2e contractjaar geïndexeerd kunnen worden conform de DPI. Aangezien die NOK dan al 2 jaar loopt, nemen we aan dat we dan de DPI over 2 jaar mogen toepassen (met andere woorden: de inflatiecorrectie voor de voorgaande 2 jaar toepassen). Kunt u dat bevestigen?	In T.6 wordt de mogelijkheid aan Deelnemer geboden tot indexeren bij een Nadere overeenkomst die langer dan 2 jaar lopend is en waarin Deelnemer deze optie opgenomen heeft. De DPI die gehanteerd moet worden staat eveneens in T.6. Opdrachtgever heeft aansluiting gezocht bij de index die het beste lijkt te passen bij de werkzaamheden die op basis van de Nadere overeenkomsten zullen worden uitgevoerd.
349	PvE Tarieven en facturering	Bijlage 3 PvE Tarieven en facturering	T.6	29	1	In T.6 geeft u aan dat tarieven in een NOK pas na het 2e contractjaar geïndexeerd kunnen worden conform de DPI. U geeft daarbij aan dat het per NOK verschillend kan zijn of indexerend wel of niet is toegestaan. Dat leidt tot inconsistenties. Wij stellen voor dat indexerend na 2 jaar standaard wordt in alle NOK's, bent u daarmee akkoord?	Nee dat kan de Aanbestedende dienst niet bevestigen. Er geldt dat vanaf het 3e jaar een jaarlijkse indexering conform DPI; commerciële dienstverlening en transport, 1 Informatie en communicatie, 62 Computerprogrammering, advisering (2021=100) wordt toegepast. Aangezien er sprake is van een jaarlijkse indexeringsmogelijkheid, zal Deelnemer in het derde jaar de indexering (% aanpassing) bepalen op basis van de hoogte van de meest recente index in jaar 3 ten opzichte van de index van 12 maanden daarvoor. De eventuele indexering in een volgend jaar wordt op een gelijke manier berekend. Eis T.6 is aangevuld
350	PvE Tarieven en facturering	Bijlage 3 PvE Tarieven en facturering	T.6	§T.6	§T.6	Kan Aanbestedende Dienst aangeven of Deelnemers in hun Aanvragen standaard indexering zullen toestaan voor Nadere Overeenkomsten met een looptijd van meer dan twee jaar, en zo nee, welke uitgangspunten Deelnemers hanteren bij het bepalen van vaste prijzen voor meerjarige opdrachten?	Nee daar gaat de Aanbestedende dienst niet mee akkoord. De Deelnemer bepaalt of indexeren mogelijk is voor de betreffende Opdracht. Zie ook antwoord 213.
351	PvE Tarieven en facturering	Bijlage 3 PvE Tarieven en facturering	T.8			Begrijpen wij correct dat eis T.8 uitsluitend van toepassing is op rollen die reeds zijn opgenomen in het geldende kwaliteitsframework? En kan Opdrachtgever bevestigen dat, indien sprake is van nieuwe of innovatieve rollen die (nog) niet in dit framework zijn opgenomen, er ruimte bestaat om hierover in onderling overleg passende kwaliteitscriteria en bijbehorende tarieven af te spreken?	Nee dat kan de Aanbestedende dienst niet aangeven. Iedere Deelnemer bepaalt zelfstandig welke uitgangspunten gehanteerd worden om indexerend wel of niet toe te staan. Dit kan algemeen beleid bij Deelnemer zijn, maar kan ook per Opdracht bepaald worden.
352	PvE Tarieven en facturering	Bijlage 3 PvE Tarieven en facturering		28	2	Er wordt verwezen naar bijlage 5 - Tarievenblad van de Raamovereenkomst. Waar kan deze bijlage gevonden worden?	Nee dat begrijpt u niet correct: 1) Eis T.8 ziet op nieuwe profielen die nog niet zijn opgenomen in het Kwaliteitsraamwerk IV. 2) Eis T.8 geeft aan op welke wijze het maximum tarief voor een nieuw profiel bepaald wordt.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
353	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst		3		5.1: Is hier bewust het beding dat maximale tarieven alleen gelden voor nacalculatie/meer-/minderwerk niet genoemd?	Artikel 5.1 regelt niet de toepasselijkheid van maximale tarieven. De bepalingen hierover staan in paragraaf 5.3 Aanbestedingsdocument.
354	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst		alg.		Kunt u bevestigen dat in de Raamovereenkomst ten aanzien van artikel 26.4 lid 4 sub d ARBIT 2022 een nadere beperking of concretisering kan worden overeengekomen, zodat ook deze aansprakelijkheid proportioneel en beheersbaar blijft voor Opdrachtnemer? Of kan dit eventueel op NOK niveau?	Nee. Artikel 26.4(d) ARBIT blijft ongewijzigd. Zie ook het antwoord op vraag 529.
355	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	4	8	8.3. Inschrijver begrijpt het belang van naleving van de ABRO-eisen, mede gelet op de geldende beveiligingskaders voor de overheid. Tegelijkertijd merkt Inschrijver op dat het niet passend is (eerder onredelijk) om iedere (gedeelte) afwijking automatisch te kwalificeren als grond voor beëindiging van de Nadere Overeenkomst. Inschrijver verzoekt daarom te verduidelijken dat uitsluitend sprake is van een beëindigingsgrond indien het niet voldoet aan de ABRO-eisen een materiële (toerekenbare) tekortkoming betreft. Eventuele maatregelen dienen in verhouding te staan tot de aard en ernst van de afwijking.	De bepalingen over ABRO-eisen hebben een veiligheidskarakter. Het niet voldoen aan deze eisen kan daarom een zelfstandige grond voor beëindiging vormen, zonder dat daarbij een afweging van redelijkheid of toerekenbaarheid plaatsvindt. De wijze waarop gevolgen worden afgewikkeld kan proportioneel worden ingericht, maar dit raakt de beëindigingsgrond zelf niet. Opdrachtnemers maken hierin eigen keuzes.
356	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	5	10	10.1. Inschrijver merkt op dat de bepaling een onvoorwaardelijke garantie van continuïteit bevat. Dit houdt onvoldoende rekening met factoren buiten de risicosfeer van Opdrachtnemer. Inschrijver verzoekt deze bepaling als volgt te herformuleren tot een inspanningsverplichting, begrensd door de contractuele kaders en de invloedssfeer van Opdrachtnemer: "Opdrachtnemer zal, met inachtneming van de overeengekomen serviceniveaus, zorgdragen voor een zodanige inrichting en uitvoering van de dienstverlening dat de continuïteit daarvan wordt gewaarborgd."	De huidige tekst van artikel 10.1 blijft ongewijzigd. De bepaling wordt voldoende duidelijk geacht, als ook het gestelde rond overmacht.
357	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	5	6	Mbt art. 10.1: Kunt u bevestigen of het mogelijk is om deze continuïteitsbepaling in de Nadere overeenkomst te nuanceren, aangezien een onvoorwaardelijke garantie – mede gelet op artikel 12 ARBIT 2022 – zeer ver strekt en niet in alle omstandigheden redelijk of uitvoerbaar is voor Opdrachtnemer, met name waar de continuïteit (mede) afhankelijk is van Opdrachtgever of externe factoren?	Zie het antwoord op vraag 356.
358	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	6		Kunt u nader verduidelijken in welke gevallen Opdrachtgever meer dan tweemaal per jaar een factuuraudit kan uitvoeren, gelet op art. 10.9 Raamovereenkomst?	Artikel 10.9 staat maximaal twee factuuraudits per jaar toe, tenzij eerder onjuiste facturen zijn vastgesteld. Alleen dan zijn extra audits toegestaan.
359	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	6		Kunt u bevestigen dat de auditor altijd onafhankelijk en geen concurrent is, zoals genoemd in art. 10.10, en of Opdrachtnemer bezwaar mag maken tegen een voorgedragen auditor?	Artikel 10.10 bepaalt dat de auditor altijd onafhankelijk moet zijn en geen directe concurrent van Opdrachtnemer mag zijn. Indien Opdrachtgever een auditor voorstelt die niet aan deze voorwaarden voldoet, mag Opdrachtnemer hiertegen bezwaar maken. Voor overige redenen kan geen bezwaar worden gemaakt.
360	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	6		In artikel 10.10 is opgenomen dat de partij die een audit uitvoert geen "directe concurrent" van Opdrachtnemer mag zijn. Het onderscheid tussen "directe" en "indirecte" concurrentie is in de praktijk onvoldoende eenduidig en laat ruimte voor situaties waarin een concurrent alsnog als auditor kan optreden. Dit achten wij onwenselijk. Kunt u ermee akkoord gaan dat het woord "directe" wordt geschrapt?	Zie het antwoord op vraag 356. Het verzoek om "directe" te schrappen wordt niet gehonoreerd.
361	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	6	10	10.4. Inschrijver onderschrijft de verplichting tot naleving van toepasselijke wet- en regelgeving. Deze verplichting dient echter te worden beperkt tot dwingende wet- en regelgeving en daarnaast is het gepast dat eventuele gevolgen van wijzigingen in wet- en regelgeving in overleg worden vastgesteld, inclusief de impact op prestaties en vergoedingen. Derhalve verzoekt inschrijver het artikel als volgt te wijzigen: "Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de naleving van alle op deze Overeenkomst en Nadere overeenkomst(en) en op hem van toepassing zijnde dwingende wet- en regelgeving, inclusief sociale, milieu- en arbeidsrechtelijke verplichtingen, door zichzelf en de door hem ingeschakelde onderaannemers en derden die betrokken zijn bij de uitvoering van deze Raamovereenkomst en de daaruit voortvloeiende Nadere overeenkomsten. Opdrachtgever kan, indien en voor zover wijzigingen in dwingende wet- en regelgeving daartoe aanleiding geven, verzoeken om aanpassing van de dienstverlening. Partijen treden in dat geval in overleg en leggen de impact van dergelijke wijzigingen op de Overeenkomst vast overeenkomstig de overeengekomen wijzigingsprocedure. Partijen komen overeen dat wijzigingen in dwingende wet- en regelgeving die een generiek karakter hebben en van toepassing zijn op de bedrijfsvoering van Opdrachtnemer in beginsel voor rekening en risico van Opdrachtnemer komen. Wijzigingen in wet- en regelgeving die specifiek betrekking hebben op Opdrachtgever, alsmede aanvullende eisen of wijzigingsverzoeken van Opdrachtgever die niet rechtstreeks voortvloeien uit dwingende wet- en regelgeving, komen voor rekening en risico van Opdrachtgever, waaronder begrepen de gevolgen voor de prestaties, planning en vergoedingen."	Het verzoek om "dwingende" toe te voegen wordt niet gehonoreerd. Artikel 10.4 blijft ongewijzigd.
362	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	6	10	10.7. De huidige formulering laat ruimte voor aanvullende bewijsmiddelen naast het verzekeringscertificaat. Inschrijver acht dit niet wenselijk en verzoekt te verduidelijken dat overlegging van het verzekeringscertificaat volstaat (derhalve laatste volzin schrappen).	Het verzoek om de laatste volzin te schrappen wordt niet gehonoreerd. Artikel 10.7 blijft ongewijzigd.
363	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	6	10	10.8. Inschrijver verzoekt de mogelijkheid tot het uitvoeren van audits na beëindiging van de Raamovereenkomst en de daaruit voortvloeiende Nadere Overeenkomsten te schrappen. Het auditrecht is naar zijn aard gekoppeld aan de uitvoering van de Overeenkomst en dient derhalve beperkt te blijven tot de looptijd daarvan. Na beëindiging ontbreekt zowel de contractuele grondslag als het object van een audit. Eventuele resterende rechten van Opdrachtgever, waaronder aanspraken uit hoofde van tekortkomingen of aansprakelijkheid, worden reeds afdoende beschermd door de toepasselijke contractuele en wettelijke kaders. Inschrijver onderschrijft echter de strekking van dit artikel voor de duur van de Raamovereenkomst en is bereid audits gedurende die periode te accepteren, mits deze plaatsvinden onder passende waarborgen waarbij bijvoorbeeld het auditrecht beperkt tot verificatie van de nakoming van de contractuele verplichtingen door Opdrachtnemer. De wijze waarop Opdrachtnemer haar dienstverlening heeft ingericht, waaronder begrepen de inrichting van haar interne organisatie en de contractuele afspraken met onderaannemers dient buiten de reikwijdte van het auditrecht te vallen, zolang Opdrachtnemer de overeengekomen prestaties en verplichtingen naar behoren levert. Voorts stelt inschrijver voor dat voorafgaand aan de audit schriftelijk overeenstemming bereiken over de omvang, reikwijdte en duur van de audit. Ben u akkoord met de aanpassing als volgt: "Opdrachtgever is gerechtigd gedurende de looptijd van deze Raamovereenkomst en de betreffende Nadere overeenkomst(en) zelf of een onafhankelijke door Opdrachtgever geselecteerde deskundige een audit of controle te laten uitvoeren ter verificatie van de nakoming van de contractuele verplichtingen door Opdrachtnemer. Partijen komen voorafgaand aan de audit schriftelijk overeen over de omvang, reikwijdte en duur van de audit."	Artikel 10.8 blijft ongewijzigd. Het betreffen immers onverminderd door Opdrachtnemer geleverde prestaties. Niet valt in te zien waarom na afloop van de overeenkomst over die prestaties geen oordeel geveld zou mogen worden, als dat kennelijk in de periode nadien wel relevant of aan de orde is.
364	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	6	10	10.9. Inschrijver merkt op dat een controlebevoegdheid op facturen naar zijn aard dient te zijn beperkt tot hetgeen strikt noodzakelijk is voor verificatie van de juistheid van de betreffende factuur. De huidige formulering laat ruimte voor een ruimere informatieverplichting dan noodzakelijk, hetgeen kan leiden tot inzage in bedrijfsgevoelige informatie die geen direct verband houdt met de gefactureerde prestaties. Ook acht inschrijver het wenselijk om de drempel voor het verhalen van auditkosten eenduidig te formuleren, zodat hierover geen interpretatieverschillen ontstaan en te borgen dat controles proportioneel worden uitgevoerd en de bedrijfsvoering van Opdrachtnemer niet onevenredig wordt belast. Bent u akkoord met de volgende tekstwijziging: "In aanvulling op artikel 15.3 Voorwaarden beperkt Opdrachtgever/Deelnemer een eventuele opdracht voor de controle van de juistheid van facturen tot de informatie die strikt noodzakelijk is om de juistheid van de betreffende factuur te verifiëren. Opdrachtgever/Deelnemer beperkt het aantal controles van de juistheid van facturen tot maximaal één (1) keer per kalenderjaar, tenzij Opdrachtgever een aantoonbaar reden heeft dat door Opdrachtnemer onjuiste facturen zijn verstrekt. De kosten van het accountantsonderzoek komen voor rekening van Opdrachtgever/Deelnemer, tenzij uit het onderzoek blijkt dat de factuur onjuist of onvolledig is en sprake is van een afwijking van ten minste [X]%, in welk geval de kosten van het accountantsonderzoek voor rekening van Opdrachtnemer komen. De controle/audit wordt uitgevoerd op een zodanige wijze dat de bedrijfsvoering van Opdrachtnemer niet onevenredig wordt verstoord, en het moment waarop de controle/audit plaatsvindt wordt in onderling overleg tussen Opdrachtgever/Deelnemer en Opdrachtnemer vastgesteld."	Artikel 10.9 blijft ongewijzigd.
365	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	6		Artikel 10.8 Raamovereenkomst geeft Opdrachtgever ruime auditrechten, ook ten aanzien van onderaannemers en processen zoals software-ontwikkeling en kwaliteitsborging. Voor een evenwichtige uitvoering van de Raamovereenkomst is het echter essentieel dat audits uitsluitend worden uitgevoerd voor zover relevant voor de nakoming van de contractuele verplichtingen en niet leiden tot een onbeperkte of algemene inzage in interne bedrijfsvoering, vertrouwelijke bedrijfsprocessen of overige activiteiten die geen verband houden met de Prestatie. Kunt u bevestigen dat de in artikel 10.8 opgenomen audit- en controlebevoegdheden uitsluitend worden uitgeoefend voor zover deze noodzakelijk zijn voor toetsing van de nakoming van de verplichtingen van Opdrachtnemer uit hoofde van de Raamovereenkomst of een Nadere Overeenkomst, en dat audits derhalve niet kunnen worden ingezet voor doeleinden die buiten die contractuele reikwijdte vallen?	Het kan worden bevestigd dat de in artikel 10.8 opgenomen audit- en controlebevoegdheden worden uitgeoefend voor zover deze noodzakelijk zijn voor toetsing van de nakoming van de verplichtingen van Opdrachtnemer c.s., en dat audits niet worden ingezet voor doeleinden die buiten die contractuele reikwijdte vallen. Daarbij geldt dat deze reikwijdte tevens de toepasselijke wet- en regelgeving omvat waaraan Opdrachtnemer c.s. ook zonder contractuele relatie gehouden is.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
366	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	6		De artikelen 10.9 en 10.10 ROK regelen dat factuurcontroles en audits worden beperkt tot de informatie die benodigd is voor verificatie van de juistheid van de factuur en dat een auditor geheimhouding garandeert en geen concurrent mag zijn. Wat nog niet expliciet is opgenomen, betreft de bescherming van strikt interne commerciële informatie van Opdrachtnemer, zoals interne koststructuren, marges, interne prijsvorming of vergelijkbare bedrijfsgevoelige gegevens. Dergelijke informatie is niet noodzakelijk voor de verificatie van de juistheid van de factuur en mag bij reguliere aanbestedingspraktijken ook niet worden verlangd. Kunt u bevestigen dat Opdrachtnemer in het kader van controles of audits als bedoeld in artikel 10.9 en 10.10 (of elders in de Overeenkomst / Voorwaarden) nimmer gehouden is interne koststructuren, interne prijslijsten, marges of andere interne commerciële gegevens te verstrekken, aangezien deze informatie niet noodzakelijk is voor de verificatie van de juistheid van facturen en daarom geen onderdeel kan zijn van de audit-inlichtingenplicht?	Zie het antwoord op vraag 364. Factuurcontroles en audits zijn beperkt tot informatie die noodzakelijk is voor verificatie van de factuur.
367	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	6	9	Gelet op het feit dat de aanbesteding ziet op resultaatverplichte ICT/IV-opdrachten, begrijpen wij dat Opdrachtnemer gehouden is passende maatregelen te treffen bij een gestelde IE-inbreuk. Kan Opdrachtgever bevestigen dat de verplichting om stagnatie te voorkomen en schade te beperken in artikel 8.6 is beperkt tot hetgeen redelijkerwijs binnen de invloedsfeer van Opdrachtnemer ligt?	Verwezen wordt naar artikel 10.12 van de Raamovereenkomst. Met deze bepaling is artikel 8.6 ARBIT herschreven en wordt voldoende tegemoetgekomen aan het punt van redelijkheid en reikwijdte van de inspanningsplicht om maatregelen te treffen.
368	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	6	1	Mbt art. 10.4: In artikel 10.4 is bepaald dat Opdrachtnemer verantwoordelijk is voor de naleving van alle op hem van toepassing zijnde vigerende wet- en regelgeving, inclusief door onderaannemers en derden, en dat Opdrachtgever zich het recht voorbehoudt om aanvullende of andere eisen aan Opdrachtnemer te stellen indien veranderende wet- en regelgeving daartoe aanleiding geeft. Wij begrijpen en onderschrijven het uitgangspunt dat Opdrachtnemer moet voldoen aan toepasselijke wet- en regelgeving. Tegelijkertijd merken wij op dat de laatste zin van dit artikel zeer ruim is geformuleerd en in de huidige vorm neer komt op een open eindverplichting ("carte blanche") voor alle mogelijke toekomstige aanvullende eisen, ongeacht aard, omvang of impact daarvan. Naar onze mening kan van Opdrachtnemer redelijkerwijs niet worden verwacht dat hij zonder meer alle toekomstige aanvullende eisen accepteert, met name waar deze eisen substantiële operationele, organisatorische en/of financiële gevolgen kunnen hebben of de uitvoering van de overeenkomst (gedeeltelijk) onmogelijk maken. Kunt u aangeven of het mogelijk is om in de Nadere overeenkomst vast te leggen dat: (i) aanvullende of gewijzigde eisen als gevolg van veranderende wet- en regelgeving in overleg tussen Partijen worden vastgesteld; en (ii) eventuele operationele en/of financiële impact daarvan aanleiding kan geven tot aanpassing van planning, scope en/of vergoeding?	Het artikel wordt niet aangepast. Het voldoen aan wet- en regelgeving staat niet open voor redelijkheid. Het voorstel omvat exact wat deze bepaling als voorwaardelijk wil uitsluiten.
369	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	6	5	Mbt art. 10.8: In dit artikel is bepaald dat Opdrachtgever gerechtigd is om gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst en tot twee jaar na beëindiging audits of controles te (laten) uitvoeren op de prestaties van Opdrachtnemer, inclusief eventuele onderaannemers, met inbegrip van maar niet beperkt tot de onder a, b en c genoemde onderwerpen. Wij begrijpen het belang van toezicht en controle. Tegelijkertijd merken wij op dat deze bepaling in de huidige vorm zeer ruim is geformuleerd, zowel ten aanzien van frequentie als scope, en daardoor een vergaande en open eindverplichting voor Opdrachtnemer creëert. Naar onze mening kan van Opdrachtnemer redelijkerwijs niet worden verwacht dat hij gedurende (en na) de looptijd van de overeenkomst onbeperkt en zonder concrete aanleiding audits accepteert, noch dat de scope daarvan onbeperkt is. Dit geldt temeer waar audits aanzienlijke operationele belasting en kostenimpact met zich kunnen brengen. Kunt u aangeven of het mogelijk is om in de Raamovereenkomst dan wel de Nadere overeenkomst vast te leggen dat: • audits in beginsel niet vaker dan eenmaal per jaar plaatsvinden, tenzij sprake is van een aantoonbare zwaarwegende aanleiding; • voor audits een minimale aankondigingsstermijn van 14 dagen geldt; • de scope van audits beperkt is tot de expliciet genoemde onderwerpen onder a, b en c, zonder de open eindformulering "met inbegrip van maar niet beperkt tot"; en • audits op proportionele wijze worden ingericht, met inachtneming van de continuïteit van de dienstverlening en de redelijke belangen van Opdrachtnemer?	Het voorstel gaat uit van 'onbeperkt en zonder concrete aanleiding'. Een audit zal altijd een concrete aanleiding hebben waarin of waaruit ook de scope zal blijken. Het voorstel wordt niet overgenomen.
370	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	7		In artikel 10.12 wordt artikel 8.6 van de Voorwaarden vervangen, waarbij wordt uitgegaan van een "gestelde inbreuk" op intellectuele eigendomsrechten van een derde en een vergaande verplichting bij Opdrachtnemer wordt neergelegd. Wij constateren dat deze bepaling ruim is geformuleerd, nu: - een gestelde inbreuk niet noodzakelijkerwijs een daadwerkelijke inbreuk betreft; en - de oorzaak van een eventuele inbreuk inbreuk zou ook kunnen ontstaan door de betreffende deelnemer of de voorwaarden waar de deelnemer zich op heeft vastgelegd en zonder dat Opdrachtnemer daarbij betrokken is. Kunt u ermee akkoord gaan de bepaling aan te passen, in die zin dat deze uitsluitend van toepassing is voor zover de gestelde inbreuk daadwerkelijk aan Opdrachtnemer kan worden toegerekend?	Het verzoek tot beperking van artikel 10.12 wordt niet gehonoreerd.
371	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	7	10	10.14. Inschrijver verzoekt artikel 10.14 te laten vervallen, nu dit artikel niet aansluit bij de aard van de Overeenkomst. Het betreft hier een overeenkomst van opdracht en geen overeenkomst die is gericht op de inzet van specifieke personen. Het artikel mist daarmee toepassing en wordt als niet relevant beschouwd voor de uitvoering van de Overeenkomst.	Het verzoek om artikel 10.14 te laten vervallen wordt niet gehonoreerd. Artikel 53 ARBIT is immers een bijzonder bepaling voor opdrachten in het algemeen.
372	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	7	10	10.16. Inschrijver merkt op dat onder de toepasselijke privacywetgeving aanspraken van derden kunnen voortvloeien uit verschillende bronnen. Inschrijver wenst / verzoekt te verduidelijken dat Opdrachtnemer uitsluitend aansprakelijk is voor aanspraken van derden voor zover deze het gevolg zijn van een aan Opdrachtnemer toerekenbare tekortkoming in de nakoming van zijn verplichtingen als verwerker, met inachtneming van de aansprakelijkheidsbepalingen.	Het verzoek tot beperking van artikel 10.16 wordt niet gehonoreerd.
373	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen		art. 10.16 + art. 26.4 ARBIT	Een onbeperkte aansprakelijkheid in geval van aanspraken door derden op schadevergoeding bij schending van wet- en regelgeving op het terrein van de bescherming van persoonsgegevens (waaronder mede begrepen een door de toezichhoudende autoriteit opgelegde boete) is naar mening van Wederpartij niet acceptabel en is bovendien ook niet marktconform. Deze onbeperkte aansprakelijkheid is niet in te calculeren en ook niet verzekeraar. Wederpartij stelt daarom een separate jaarlijkse aansprakelijkheidsbeperking voor met betrekking tot inbreuken t.a.v. bescherming van persoonsgegevens: ten hoogste twee maal (200%) de hoogte van de jaarlijkse Vergoeding per jaar. Kan Opdrachtgever hiermee akkoord gaan?	Zie het antwoord op vraag 372 en 379. Betreffende verantwoordelijkheden onttrekken zich aan de maat van acceptabiliteit en marktconformiteit. Het betreft het voldoen aan wet- en regelgeving. Het wordt dezerzijds niet begrepen welk evenwicht wordt bereikt om eventualiteiten voor rekening van Opdrachtgever te laten komen, als het niet diens handelen of nalaten betreft.
374	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	Pagina 7		Inschrijver verzoekt Opdrachtgever om, zoals ook was opgenomen in de vorige RVICTO VWS+, de volgende bepaling toe te voegen: "Een door Opdrachtnemer aanvaarde vrijwaring wordt gelimiteerd tot het in artikel 26.2 Voorwaarden benoemde maximumbedrag. Vrijwaringen op grond van artikel 26.5 Voorwaarden blijven onverkort, en zonder limiet van kracht. Een vrijwaring strekt niet zover, dat daarmee de eigen verantwoordelijkheid van Opdrachtgever voor risico van Opdrachtnemer zou moeten komen. De vrijwaring is niet van toepassing voor zover een inbreuk, als bedoeld in artikel 8 van de Voorwaarden, is ontstaan als gevolg van een door Opdrachtgever/Deelnemer of een door Opdrachtgever/Deelnemer ingeschakelde derde aangebrachte modificatie in de Prestatie alsmede indien de inbreuk het gevolg is van onjuist of onoordeelkundig gebruik van de Prestatie door Opdrachtgever." Indien Opdrachtgever hiertoe niet bereid is verzoekt Inschrijver Opdrachtgever om gemotiveerd aan te geven waarom hij niet bereid is beperking van de vrijwaring op te nemen en daarmee af te wijzen van hetgeen in de afgelopen 4 jaar gold.	Verzoek is akkoord, artikel 10.18 is toegevoegd aan Bijlage 8.1 Raamovereenkomst. Daarbij wel opgemerkt dat in de aanbesteding RVICTO VWS+ een oudere versie van de ARBIT van toepassing was. Artikel 10.18 zal als volgt komen te luiden. "10.18 Een door Opdrachtnemer aanvaarde vrijwaring wordt gelimiteerd tot het in artikel 26.2 Voorwaarden benoemde maximumbedrag. Vrijwaringen op grond van artikel 26.4 Voorwaarden blijven onverkort, en zonder limiet van kracht. Een vrijwaring strekt niet zover, dat daarmee de eigen verantwoordelijkheid van Opdrachtgever voor risico van Opdrachtnemer zou moeten komen. De vrijwaring is niet van toepassing voor zover een inbreuk, als bedoeld in artikel 8 van de Voorwaarden, is ontstaan als gevolg van een door Opdrachtgever/Deelnemer of een door Opdrachtgever/Deelnemer ingeschakelde derde aangebrachte modificatie in de Prestatie alsmede indien de inbreuk het gevolg is van onjuist of onoordeelkundig gebruik van de Prestatie door Opdrachtgever."
375	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen	Pagina 7		Inschrijver verzoekt Opdrachtgever om, zoals ook was opgenomen in de vorige RVICTO VWS+, de volgende bepaling toe te voegen: "Artikel 26.5 uit de Voorwaarden luidt als volgt: Alle verplichtingen, ook die krachtens de belasting-, zorgverzekerings- en sociale verzekeringswetgeving met betrekking tot Personeel van Opdrachtnemer, komen ten laste van Opdrachtnemer. Opdrachtnemer vrijwaart Opdrachtgever en Deelnemers tegen elke aansprakelijkheid die daarmee verband houdt, voor zover de totstandkoming van de desbetreffende verplichting niet toerekenbaar is aan Opdrachtgever en/of Deelnemers." Indien Opdrachtgever hiertoe niet bereid is verzoekt Inschrijver Opdrachtgever om gemotiveerd aan te geven waarom hij niet bereid is beperking van	Artikel 10.13 van de Raamovereenkomst bevat de volledige tekst van artikel 26.5 van de Voorwaarden. Daarmee is de werking van deze bepaling binnen de Raamovereenkomst expliciet bevestigd. Het verzoek om opname van artikel 26.5 is daarmee niet aan de orde.
376	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen			Artikel 10.1. In aanvulling op artikel 12 van de Voorwaarden: Opdrachtnemer garandeert de continuïteit van de dienstverlening waarvoor hij verantwoordelijk is en zolang de verplichtingen van Opdrachtnemer op basis hiervan voortduren. Kunt u bevestigen dat dit artikel een beroep van opdrachtnemer op overmacht onverlet laat? Indien u dit niet kunt bevestigen, kunt u dan motiveren	Ja, dit kunnen wij bevestigen.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
377	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen			Artikel 10.4 luidt onder meer: "Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de naleving van alle op deze Overeenkomst en Nadere overeenkomst(en)... Opdrachtgever behoudt zich het recht voor om aanvullende/andere eisen aan Opdrachtnemer te stellen indien veranderende wet- en regelgeving daartoe aanleiding geeft." Wij verzoeken u dit artikel 10.4 aan te vullen als volgt: "Opdrachtnemer zal bij de uitvoering van de Raamovereenkomst en Nadere Overeenkomst(en) voldoen aan toepasselijke wet- en regelgeving die redelijkerwijs en direct van toepassing is op Opdrachtnemer in zijn hoedanigheid als leverancier van de prestaties op grond van de Raamovereenkomst en Nadere Overeenkomst(en)." Kunt u hiermee instemmen? Indien niet, kunt u dit toelichten?	Zie het antwoord op vraag 368.
378	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen			Artikel 10.12 Opdrachtnemer acht het niet redelijk alle kosten hiervoor te moeten dragen indien de gestelde inbreuk achteraf onterecht blijkt te zijn of dat de inbreuk te wijten was aan Opdrachtgever. Wij stellen de volgende aanvulling voor: "Opdrachtnemer zal in geval van een gestelde inbreuk op het intellectuele eigendomsrecht van een derde, alle noodzakelijke maatregelen treffen die stagnatie van Opdrachtgever/Deelnemers bedrijfsvoering voorkomen en leiden tot beperking van door Opdrachtgever/Deelnemer als gevolg daarvan te maken kosten en/of te lijden schade. De kosten hiervan zijn voor Opdrachtnemer tenzij achteraf blijkt dat er geen sprake was van een inbreuk op het intellectuele eigendomsrecht van een derde of de inbreuk te wijten is aan Opdrachtgever." Kunt u aangeven of u hiermee kunt instemmen? Zo niet, kunt u dit dan toelichten?	Het verzoek tot wijziging van artikel 10.12 wordt niet gehonoreerd. 10.12 is op het voorgestelde punt inhoudelijk ongewijzigd 8.6 ARBIT. Zie ook in dit verband de antwoorden op 648, 651, 656 en 662.
379	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen			ROK Artikel 10.16: kunt u bevestigen dat artikel 26 lid 4 sub d van de Voorwaarden in combinatie met artikel 10.16 van de ROK, begrepen moet worden als vallende binnen de kaders van artikelen 82 en 83 van de AVG? Indien u dit niet kunt bevestigen, kunt u dit dan toelichten?	Ja, de bepalingen worden geïnterpreteerd binnen de kaders van de AVG. De tekst van de artikelen blijft ongewijzigd.
380	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen			Ontbreken vrijwaring ten gunste van Opdrachtnemer: Het is gewenst en gebruikelijk binnen de branche een vrijwaring overeen te komen ten gunste van Opdrachtnemer. Gezien de specifieke dienstverlening die voorziet in het opleveren van een rapportage wat een bepaalde mate van zekerheid (Assurance) biedt en specifiek voor Opdrachtgever wordt opgesteld acht Opdrachtnemer een vrijwaring redelijk maar ook noodzakelijk. Bent u daarom bereid de volgende bepaling overeen te komen: "Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer ter zake van alle aanspraken van derden die voortvloeien uit of verband houden met de ten behoeve van Opdrachtgever (nog te) verrichte(n) werkzaamheden, tenzij deze aanspraken het gevolg zijn van opzet dan wel bewuste roekeloosheid aan de zijde van leidinggevend personeel van Opdrachtnemer. De vrijwaring heeft mede betrekking op alle schade en (proces)kosten die Opdrachtnemer in verband met zulk een aanspraak lijdt of maakt. Deze vrijwaring wordt mede bedongen ten behoeve van de personen binnen het opdrachtteam van Opdrachtnemer, zowel individueel als gezamenlijk."	Opdrachtgever neemt de voorgestelde vrijwaringsbepaling niet over. De Raamovereenkomst en de ARBIT-2022 voorzien niet in een vrijwaring ten gunste van Opdrachtnemer. De verantwoordelijkheid en daarmee samenhangende risico's voor de uitvoering van de Prestatie liggen bij Opdrachtnemer en worden niet verlegd naar Opdrachtgever.
381	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen			Ontbreken vangnetbepaling: Een algemeen geformuleerde clausule ten aanzien van op Opdrachtnemer van toepassing zijnde wet- en regelgeving, inclusief gedrags- en beroepsregels, ontbreekt in de Overeenkomst. Bent u bereid de volgende tekst aanvullend overeen te komen: "Opdrachtnemer voert de opdracht uit in overeenstemming met de toepasselijke wet- en (beroeps)regelgeving. Opdrachtnemer is nimmer gehouden tot enig handelen of nalaten dat met de hiervoor bedoelde regels strijdig of onverenigbaar is."	Opdrachtgever neemt de voorgestelde vangnetbepaling niet over. Artikel 10.4 biedt reeds een volledig kader ten aanzien van de naleving van toepasselijke wet- en regelgeving. Het toevoegen van de voorgestelde bepaling wordt daarom niet noodzakelijk geacht.
382	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen			Ontbreken non-sollicitatie clausule : Op grond van de onafhankelijkheidswetgeving dient er een non-sollicitatie tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer overeen te worden gekomen. Opdrachtnemer wenst graag daartoe de volgende bepaling in de Overeenkomst op te nemen: "Partijen zullen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en binnen een (1) jaar na beëindiging van de Overeenkomst geen bij de werkzaamheden betrokken personen van de wederpartij in dienst nemen of anderszins werkzaamheden laten verrichten dan wel daarover met deze personen onderhandelen, behoudens voorafgaande uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de wederpartij, welke toestemming niet op onredelijke grond zal worden geweigerd."	Opdrachtgever neemt de voorgestelde non-sollicitatiebepaling niet over. Deze past niet binnen de systematiek van de Raamovereenkomst.
383	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen			Uit artikel 10.4 van de Raamovereenkomst volgt dat Opdrachtnemer verantwoordelijk is voor de naleving van alle op deze Overeenkomst en Naderen overeenkomst(en) en op hem van toepassing zijnde vigerende wet- en regelgeving. Onder de Raamovereenkomst vallen veel Deelnemers waarop sectorale wetgeving van toepassing is. Opdrachtnemer stelt daarom in afwijking van artikel 10.4 van de Raamovereenkomst het volgende voor: "Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de naleving van de op Opdrachtnemer van toepassing zijnde vigerende wet- en regelgeving na inclusief sociale, milieu- en arbeidsrechtelijke verplichtingen door zichzelf en door de onderaannemers/derde die betrokken zijn bij de uitvoering van deze Raamovereenkomst de daaruit voortvloeiende Nadere overeenkomsten."	Zie het antwoord op vraag 361.
384	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	10. Aanvullende bepalingen		art. 10.6	Een 'eeuwigdurende' onbeperkte geheimhoudingsplicht is in geen enkel geval praktisch uitvoerbaar. Opdrachtnemer verzoekt Opdrachtgever voor alle Nadere Overeenkomsten een redelijke termijn aan te houden, bijvoorbeeld 3 jaar na beëindiging van een NOK. Kan Opdrachtgever hiermee akkoord gaan?	Opdrachtgever handhaaft de huidige geheimhoudingsbepaling. Gelet op de aard van de informatie en de belangen die daarmee gemoeid kunnen zijn, wordt er geen vaste eindtermijn opgenomen.
385	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	2. Voorwerp van de Raamovereenkomst	2		In de Raamovereenkomst is een resultaatsverbintenis opgenomen (art. 2.3). Kunt u bevestigen of 'deelresultaten' ook zelfstandig kunnen worden afgekeurd en wat de gevolgen daarvan zijn voor de Vergoeding?	Artikel 2.3 bepaalt dat Opdrachtnemer een resultaatsverbintenis heeft voor de overeengekomen (deel)resultaten. Dit betekent dat deelresultaten zelfstandig kunnen worden beoordeeld en, indien zij niet voldoen aan de prestatieafspraken, ook zelfstandig kunnen worden afgekeurd. Conform artikel 6.2 van de Raamovereenkomst vindt betaling pas plaats na acceptatie. Afkeuring van een deelresultaat leidt er dus toe dat geen Vergoeding verschuldigd is totdat het deelresultaat alsnog conform de eisen is opgeleverd.
386	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	2. Voorwerp van de Raamovereenkomst	2	2	2.3. De huidige bepaling kwalificeert alle verplichtingen als resultaatsverbintenis, hetgeen onevenwichtig is en geen recht doet aan de dienstverlening die naar hun aard inspanningsverplichtingen zijn en/of afhankelijk zijn van derden, Opdrachtgever of externe factoren. Derhalve verzoekt inschrijver de tekst als volgt te wijzigen: "De Prestaties dienen te voldoen aan de overeengekomen prestatieafspraken zoals vastgelegd in het Programma van Eisen bij de Raamovereenkomst en/of de Nadere overeenkomst(en). Deze verplichting geldt als een inspanningsverbintenis, tenzij schriftelijk anders overeengekomen in de betreffende Nadere Overeenkomst. De overeengekomen prestatieafspraken leiden tot de verplichting voor Opdrachtnemer tot het leveren van (deel)resultaten, zoals nader vastgelegd in de Nadere Overeenkomsten."	Het verzoek om artikel 2.3 te wijzigen wordt niet gehonoreerd. De Raamovereenkomst ziet op resultaatplichtige ICT/IV-opdrachten en de resultaatsverbintenis vormt een wezenlijk uitgangspunt daarvan.
387	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	2. Voorwerp van de Raamovereenkomst	2	2	2.4. Inschrijver verzoekt de rangorde beter aan te laten sluiten bij de functie en juridische werking van de betreffende documenten. De Nota's van Inlichtingen bevatten wijzigingen en verduidelijkingen op de aanbestedingsstukken en dienen daarom te prevaleren boven het Aanbestedingsdocument en het Programma van Eisen. Daarnaast bevatten Nadere Overeenkomsten de concrete, projectspecifieke afspraken tussen Partijen, die naar hun aard voorrang dienen te hebben boven de generieke bepalingen uit de Raamovereenkomst. Derhalve verzoekt inschrijver de NOK op 1 te plaatsen, de NvI op 2.	De rangorde blijft zoals opgenomen in artikel 2.4. De voorgestelde wijziging wordt niet overgenomen, zie het antwoord op vraag 388.
388	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	2. Voorwerp van de Raamovereenkomst	2		Artikel 2.4 van de Raamovereenkomst bepaalt een uitputtende rangorde van documenten. In deze rangorde ontbreekt echter de Nadere Overeenkomst (NOK), terwijl art. 2.1 en 2.2 zelf bevestigen dat concrete opdrachten uitsluitend via Nadere Overeenkomsten tot stand komen, en dat daarin ook van bepalingen uit de ROK kan worden afgeweken. Gebruikelijk is dat de Nadere Overeenkomst bovenaan de rangorde staat, omdat deze de specifieke opdracht regelt en de generieke raamafspraken in detail aanvult of corrigeert. Het ontbreken daarvan creëert juridische onzekerheid bij tegenstrijdigheden tussen de ROK en de specifieke NOK-afspraken. Kunt u daarom bevestigen dat de Nadere Overeenkomst onderdeel uitmaakt van de documenthiërarchie van artikel 2.4 en – conform gebruikelijke systematiek bij raamcontracten – bovenaan deze rangorde behoort te staan, zodat bij tegenstrijdigheid de specifiek overeengekomen bepalingen in de Nadere Overeenkomst prevaleren?	De Nadere Overeenkomst (NOK) maakt als afzonderlijk te sluiten overeenkomst onderdeel uit van de contractdocumentatie, maar vormt geen onderdeel van de rangorde zoals opgenomen in artikel 2.4 van de Raamovereenkomst. De rangorde in artikel 2.4 ziet uitsluitend op de documenten die voorafgaand aan en ten tijde van het sluiten van de Raamovereenkomst zijn vastgesteld. De NOK wordt per opdracht afgesloten en werkt binnen die opdracht aanvullend op de Raamovereenkomst. Afwijkingen van de ROK zijn slechts geldig voor zover deze in de NOK uitdrukkelijk zijn overeengekomen, maar de NOK krijgt daarmee geen algemene voorrang boven de in artikel 2.4 genoemde documenten.
389	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	2. Voorwerp van de Raamovereenkomst	2	8	In de opsomming van documenten die gezamenlijk de ROK vormen wordt voor het laatste document, de inschrijving van de Opdrachtnemer, verwezen naar Bijlage 7. Bijlage 7 is echter het Atwoordformulier Prijs. Wij gaan er vanuit dat bijlagen 6a, 6b en 6c ook onderdeel zullen zijn van de ROK. Kunt u dit bevestigen?	Ja. Bijlagen 6a, 6b en 6c maken ook onderdeel uit van de Raamovereenkomst.
390	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	2. Voorwerp van de Raamovereenkomst	Aanbestedingsdocument §2.4 / Bijlage 8.1 §4.1 sub a	§2.4 / §4.1(a)	Beëindiging zonder compensatie bij plafondoverschrijding heeft directe operationele en financiële gevolgen voor lopende projecten van opdrachtnemers. Kan Opdrachtgever bevestigen of bij beëindiging wegens (dreigende) overschrijding van het plafondbedrag van € 1,5 miljard een afbouwtermijn geldt, en hoe wordt omgegaan met reeds lopende minicompenties en al gesloten maar nog niet voltooide Nadere Overeenkomsten?	Bij beëindiging wegens (dreigende) plafondoverschrijding geldt geen aanvullende afbouwregeling. Lopende Nadere Overeenkomsten worden conform de contractuele bepalingen uitgevoerd en afgerond. Lopende minicompenties kunnen worden beëindigd indien geen Nadere Overeenkomst meer kan worden gesloten binnen het plafond.
391	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	2. Voorwerp van de Raamovereenkomst	Art 2.4 op blz 2		De hier opgenomen rangorde van documenten noodzaakt ertoe dat alle wijzigingen en aanpassingen van de Raamovereenkomst die in de NvI's zijn toegezegd voor de inschrijving door de gegadigden daarin zijn verwerkt, zodat zij ondubbelzinnig weten waarmee zijn onvoorwaardelijk instemmen bij inschrijving. Gelet op de ruime termijn tussen sluiting van de vragenrondes en publicatie van de NvI's zou dat mogelijk moeten zijn. Kunt u dit toezeggen?	Ja.
392	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	2. Voorwerp van de Raamovereenkomst			Artikel 2.4 sub b. Het is niet gebruikelijk dat NvI's lager in rangorde staan dan de uiteindelijke Raamovk. Of moet ik het zo begrijpen dat de antwoorden in de NvI worden verwerkt in de raamovereenkomst?	Zie het antwoord op vraag 388 en 391.
393	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	4. Inwerkingtreding en duur van de Raamovereenkomst en Nadere overeenkomsten	3	4	4.1.a en b. Inschrijver merkt op dat een opzegging om 'moverende redenen' onvoldoende bepaald is en leidt tot onzekerheid en investeringsrisico's voor Opdrachtnemer. Daarnaast is een onmiddellijke beëindiging bij het bereiken van de maximale contractwaarde zonder overgangsregeling operationeel niet uitvoerbaar. Inschrijver verzoekt te verduidelijken dat een redelijke afwikkeling van lopende Nadere Overeenkomsten wordt geborgd teneinde de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen, en dat Opdrachtnemer in deze gevallen recht heeft op vergoeding van aantoonbare en redelijke kosten en verplichtingen die reeds zijn aangegaan in verband met de uitvoering van de Raamovereenkomst en/of Nadere Overeenkomsten.	Opdrachtgever handhaaft artikel 4.1. Er wordt geen aanvullende afwikkelingsregeling opgenomen. Reeds gesloten Nadere Overeenkomsten worden conform de contractuele bepalingen afgehandeld.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
394	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	4. Inwerkingtreding en duur van de Raamovereenkomst en Nadere overeenkomsten	§4.1 sub b	§4.1 sub b	Opzegging for convenience zonder compensatie na anderhalf jaar vertegenwoordigt een substantieel commercieel risico voor Inschrijver. Kan Aanbestedende Dienst nader toelichten welke procedurele waarborgen zullen gelden bij opzegging van de Raamovereenkomst door Opdrachtgever "om moverende redenen" (zoals consultatieplicht, motiveringsplicht, overgangsregeling voor lopende transities en vergoeding van een deel van de vaste kosten van Opdrachtnemer die niet langer door de toekomstige dienstverlening wordt gedekt - zogenaemde 'gestrande kosten')?	Opdrachtgever handhaaft artikel 4.1(b). Er worden geen aanvullende procedurele waarborgen of vergoedingsregelingen opgenomen. Reeds gesloten Nadere Overeenkomsten worden conform de contractuele bepalingen afgehandeld.
395	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	6. Facturering en betaling	3		In artikel 6.2 wordt gesteld dat betaling pas plaatsvindt na acceptatie. Bij langer lopende Nadere Overeenkomsten kan dit ertoe leiden dat Opdrachtnemer de werkzaamheden gedurende een langere periode dient voor te financieren. Kunt u verduidelijken of binnen Nadere Overeenkomsten ruimte bestaat voor tussentijdse acceptaties en bijbehorende deelbetalingen (bijvoorbeeld op basis van milestones of deelopleveringen)?	Zie het antwoord op vraag 397 en 410.
396	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	6. Facturering en betaling	3	6	6.2 Inschrijver merkt op dat de huidige bepaling betaling volledig afhankelijk stelt van formele Acceptatie. Dit houdt geen rekening met situaties waarin prestaties feitelijk zijn geleverd en (deels) in gebruik zijn genomen, terwijl Acceptatie nog niet formeel heeft plaatsgevonden. Dit kan leiden tot onredelijke betalingsopschorting. Derhalve verzoekt Inschrijver de tekst aan te passen waarbij betaling plaatsvindt na (deel)levering van de betreffende prestaties, dan wel voor zover Opdrachtnemer aantoonbaar prestaties heeft geleverd overeenkomstig de Nadere Overeenkomst. Tevens verzoekt Inschrijver te verduidelijken dat Acceptatie niet onredelijk mag worden onthouden of vertraagd, en dat indien Deelnemer de prestaties geheel of gedeeltelijk in gebruik neemt, de betreffende prestaties geacht worden te zijn geaccepteerd.	Artikel 6.2 blijft ongewijzigd. Acceptatie is bepalend voor betaling. Ingebruikname leidt niet automatisch tot acceptatie. Acceptatie vindt plaats conform de overeengekomen acceptatieprocedure.
397	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	6. Facturering en betaling	3	7	Mbt art. 6.2: Kunt u aangeven of Partijen in de Nadere overeenkomst de mogelijkheid hebben om, indien de aard of omvang van de opdracht daartoe aanleiding geeft, afwijkende betalingsafspraken te maken, zoals (gedeeltelijke) betaling voorafgaand aan Acceptatie, bijvoorbeeld op basis van een overeengekomen facturatieschema of projectmilestones?	Ja. In de Nadere Overeenkomst kunnen afwijkende betalingsafspraken worden opgenomen, mits expliciet overeengekomen.
398	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	7. Algemene en bijzondere voorwaarden	4		Inschrijver acht het volgende proportioneel: "Indien en voor zover Inschrijver diensten en/of producten van derden middellijk aanbiedt en/of levert, zullen, mits door Inschrijver schriftelijk aan Opdrachtgever is meegedeeld dat het om diensten en/of producten van derden gaat of indien dat anderszins kenbaar is aan, Opdrachtgever voor wat betreft die diensten en/of producten de voorwaarden van die derden van toepassing zijn, met terzijdestelling van de daarvan afwijkende bepalingen in deze voorwaarden behoudens ingeval die voorwaarden afbreuk doen aan de rechten van Inschrijver zoals vastgelegd in deze voorwaarden. Opdrachtgever aanvaardt de bedoelde voorwaarden van derden. Deze voorwaarden liggen voor Opdrachtgever ter inzage bij Inschrijver en Inschrijver zal deze aan Opdrachtgever op zijn verzoek toezenden, dan wel door middel van zogenaamde shrinkwrap/ krimpfolie of click-through/doorklik of andere elektronische voorwaarden (doen) bekend maken. Indien en voor zover de bedoelde voorwaarden van derden in de verhouding tussen Opdrachtgever en Inschrijver om welke reden dan ook worden geacht niet van toepassing te zijn of buiten toepassing worden verklaard, geldt het bepaalde in deze voorwaarden." Bent u bereid dit aan te passen dan wel mee te nemen? Indien u niet akkoord bent, verzoeken wij u zulks te onderbouwen.	Opdrachtgever is niet bereid het voorgestelde beding over de toepasselijkheid van dervoorwaarden over te nemen. Artikel 7.1 van de Raamovereenkomst bepaalt dat algemene en bijzondere voorwaarden van Opdrachtnemer of door hem ingeschakelde derden zijn uitgesloten, tenzij hiervan in een Nadere Overeenkomst expliciet wordt afgeweken. Artikel 7.2 bepaalt bovendien dat shrink-wrap, click-wrap of andere elektronische voorwaarden niet bindend zijn. Het voorgestelde beding is daarmee in strijd met de Raamovereenkomst en kan niet worden gehonoreerd.
399	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	7. Algemene en bijzondere voorwaarden	4	7	7.2. Inschrijver verzoekt dit artikel te schrappen. De bepaling legt een te vergaande vrijwaring bij Opdrachtnemer voor voorwaarden van derden waar Opdrachtnemer niet (altijd) de volledige controle over heeft.	Het verzoek om artikel 7.2 te schrappen wordt niet gehonoreerd.
400	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	7. Algemene en bijzondere voorwaarden	4		Artikel 7.1 Raamovereenkomst sluit de toepasselijkheid van algemene en bijzondere voorwaarden van Opdrachtnemer en derden in beginsel uit, tenzij in de Nadere Overeenkomst expliciet wordt afgeweken. In de praktijk is het voor diverse opdrachten echter noodzakelijk dat Opdrachtnemer gebruikmaakt van standaardsoftware of SaaS-diensten van derden. Voor dergelijke producten kan de opdrachtnemer niet tussen de contractuele voorwaarden van die leverancier en Opdrachtgever gaan staan: deze gebruiks- en licentievoorwaarden zijn immers onvermijdelijk gekoppeld aan het product, niet onderhandelbaar, en vormen een voorwaarde voor rechtmatig gebruik. In zulke gevallen moet (juridisch en feitelijk) in de Nadere Overeenkomst kunnen worden vastgelegd dat de betreffende dervoorwaarden wél van toepassing zijn. Kunt u bevestigen dat artikel 7.1 van de Raamovereenkomst de ruimte biedt om, per specifieke Nadere Overeenkomst, de toepasselijkheid van licentie- en gebruiksvoorwaarden van derden toe te staan voor standaardsoftware of SaaS-diensten die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de betreffende opdracht (en dat per geval kan worden afgeweken van hetgeen nu in de concept Nadere Overeenkomsten staat opgenomen)?	Ja. Artikel 7.1 biedt ruimte om in een Nadere Overeenkomst, indien noodzakelijk, dervoorwaarden toe te staan, mits dit uitdrukkelijk wordt overeengekomen.
401	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	7. Algemene en bijzondere voorwaarden	4	4	In artikel 7.4 wordt bepaald dat Opdrachtnemer zonder ABRO-verklaring kan worden uitgesloten van deelname aan minicompenties dan wel uitvoering van Nadere Overeenkomsten waarvoor een dergelijke verklaring is vereist. Artikel 7.5 bepaalt daarentegen dat het (blijven) voldoen aan alle toepasselijke ABRO-eisen een bijzondere uitvoeringsvoorwaarde is, waarbij niet (volledig) voldoen grond vormt voor beëindiging van de Raamovereenkomst. Kan Opdrachtgever bevestigen dat het ontbreken van een ABRO-verklaring, als bedoeld in artikel 7.4, niet zonder meer wordt aangemerkt als het niet voldoen aan de ABRO-eisen zoals bedoeld in artikel 7.5 en derhalve niet automatisch leidt tot (voortijdige) beëindiging van de Raamovereenkomst?	Ja. Het ontbreken van een ABRO-verklaring leidt alleen tot uitsluiting van deelname aan minicompenties of uitvoering van Nadere Overeenkomsten waarvoor deze expliciet is vereist. Dit wordt niet zonder meer aangemerkt als het niet voldoen aan de ABRO-eisen als bedoeld in artikel 7.5 en leidt derhalve niet automatisch tot beëindiging van de Raamovereenkomst.
402	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	7. Algemene en bijzondere voorwaarden	§7.4-§7.5	§7.4	§ 7.4 spreekt van uitsluiting "indien en voor zover" ABRO vereist is. Kan Aanbestedende Dienst bevestigen dat het ontbreken van een ABRO-Verklaring uitsluitend leidt tot uitsluiting van minicompenties en/of Aanvragen waarvoor de ABRO uitdrukkelijk als vereist is opgenomen in de Nadere uitvraag en derhalve niet tot uitsluiting van aanvragen leidt die zonder ABRO worden ingediend?	Ja. Uitsluiting geldt uitsluitend voor minicompenties waarvoor ABRO expliciet is vereist.
403	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	8. Beveiliging, instructies, integriteit en belangenverstrengeling	4	7	8.3 Inschrijver begrijpt het belang van naleving van de ABRO-eisen. Tegelijkertijd merkt Inschrijver op dat het volledig en continu voldoen aan alle ABRO-eisen gedurende de gehele looptijd mede afhankelijk kan zijn van toekomstige omstandigheden en factoren die niet volledig binnen de invloedssfeer van Opdrachtnemer liggen. Opdrachtnemer is een dynamisch IT-bedrijf en kan immers niet in de toekomst kijken. Derhalve verzoekt Inschrijver deze bepaling volledigheidshalve te schrappen; in geval van (dreigende) non-compliance zouden Partijen in overleg moeten treden over de haalbaarheid van (verdere) naleving en de ernst van de afwijking, alvorens eventuele maatregelen te treffen	Het verzoek om artikel 8.3 te schrappen wordt niet gehonoreerd. De bepaling blijft ongewijzigd.
404	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	8. Beveiliging, instructies, integriteit en belangenverstrengeling	4	8	8.1. Inschrijver acht het redelijk dat deze bepaling wederkerig wordt ingericht; vergelijkbare situaties zich ook vanuit de zijde van Opdrachtnemer kunnen voordoen.	Het verzoek om artikel 8.1 wederkerig te maken wordt niet gehonoreerd.
405	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	8. Beveiliging, instructies, integriteit en belangenverstrengeling	4		Artikel 8.1 Raamovereenkomst geeft Deelnemer het recht een Nadere Overeenkomst onmiddellijk te ontbinden bij constatering van ongewenst gedrag, overtreding van instructies of oneigenlijk gebruik. Een onmiddellijke ontbinding zonder voorafgaande formele waarschuwing kan tot disproportionele gevolgen leiden, zeker wanneer Opdrachtnemer niet eerder op de hoogte is gesteld van de vermeende gedragingen en geen gelegenheid heeft gehad tot herstel of de-escalatie. Voor een zorgvuldige uitvoering is essentieel dat een transparant en schriftelijk proces wordt gevolgd vóórdat tot beëindiging wordt overgegaan. Kunt u bevestigen dat Deelnemer, voordat zij op grond van artikel 8.1 tot onmiddellijke ontbinding van een Nadere Overeenkomst overgaat, steeds eerst een schriftelijke melding doet van de geconstateerde gedraging(en) en Opdrachtnemer een redelijke mogelijkheid biedt deze te herstellen, zodat een dergelijke constatering niet onverwacht of zonder de-escalatiekans aan Opdrachtnemer wordt tegengeworpen?	Artikel 8.1 blijft ongewijzigd. Een voorafgaande waarschuwing of herstelkans is niet verplicht, maar kan in de praktijk worden toegepast om uitvoering zorgvuldig te laten verlopen.
406	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	9. Sturingsmechanismes	5		Ten aanzien van KPI-1 (Kwaliteit van de dienstverlening NOK) wordt in eis K.6 bepaald dat, indien de beoordeling (Bijlage 14.1) niet tijdig door Opdrachtnemer wordt aangeleverd, dit leidt tot een negatieve score. Wij constateren dat geen expliciete verplichting is opgenomen aan de zijde van Deelnemer om tijdig medewerking te verlenen aan het opstellen en verstrekken van deze beoordeling, terwijl Opdrachtnemer voor de score afhankelijk is van deze input van Deelnemer. Kunt u ermee akkoord gaan om in de Raamovereenkomst (artikel 9 – Sturingsmechanismes), expliciet op te nemen dat Deelnemer verplicht is om na een verzoek van Opdrachtnemer tijdig en volledig medewerking te verlenen aan het opstellen en verstrekken van de KPI-1 beoordeling, waarbij onder tijdig wordt verstaan binnen 10 kalenderdagen na het verzoek? Voorstel: "Opdrachtgever/Deelnemer is verplicht om, na een daartoe strekkend verzoek van Opdrachtnemer, binnen 10 kalenderdagen tijdig en volledig medewerking te verlenen aan het opstellen en verstrekken van de beoordeling zoals bedoeld in KPI-1. Indien deze medewerking uitblijft, kan dit niet leiden tot een negatieve beoordeling van Opdrachtnemer."	Opdrachtgever neemt de voorgestelde verplichting niet op. Artikel 9 blijft ongewijzigd. In de praktijk kan Opdrachtnemer overleg met Deelnemer voeren om tijdige input te verkrijgen, maar dit vormt geen formele verplichting.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
407	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	9. Sturingsmechanismes	5	9	Inschrijver verzoekt artikel 9 integraal te schrappen. Inschrijver acht het niet passend /onredelijk om naast het reguliere aansprakelijkheidsregime aanvullende sancties of boetes op te leggen. Eventuele tekortkomingen dienen te worden beoordeeld aan de hand van de daadwerkelijk geleden schade en binnen het kader van de overeengekomen aansprakelijkheid en de daarop gebaseerde schadevergoeding. Het opnemen van een afzonderlijke sanctiebevoegdheid doorbreekt het evenwicht van het aansprakelijkheidsregime. Bij het niet behalen van KPI's stelt inschrijver voor een verbetermechanisme af te spreken, waarbij partijen in overleg treden over passende maatregelen om de prestaties weer in lijn te brengen met de overeengekomen KPI's, en uitsluitend in geval van daadwerkelijk geleden schade het aansprakelijkheidsregime toe te passen.	Het verzoek om artikel 9 te schrappen wordt niet gehonoreerd. Artikel 9 blijft ongewijzigd. De KPI's en eventuele sancties vormen een belangrijk sturingsmechanisme en blijven dan ook gehandhaafd.
408	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	Art. 10	5	1	Onderdeel 10 Aanvullende bepalingen. Kunt u bevestigen dat de garanties die u conform 10.1 eist, voor de looptijd van een Nadere Overeenkomst is?	Nee, dit kan niet worden bevestigd. De garanties in artikel 10.1 gelden niet slechts voor de looptijd van een Nadere Overeenkomst. In de praktijk zal de looptijd vaak samenvallen, maar de verplichting tot continuïteit blijft onverminderd bestaan.
409	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	Art. 2.4	2	4	In Artikel 2.4 heeft u de rangorde van de documenten die gezamenlijk de Raamovereenkomst vormen. Hierin heeft u de Nota's van Inlichtingen op plek 6 opgenomen. Dit is zeer ongebruikelijk en onbruikbaar. Immers bevatten de Nota's van Inlichtingen de meest recente informatie cq aanpassingen op de verschillende stukken. Als uw werkwijze gehanteerd wordt, overschrijven de oorspronkelijke documenten de gegeven antwoorden in de NvI's. Wij verzoeken u dan ook de Nota's van Inlichtingen op de 1e of 2e plek (indien alle aanpassingen die volgende uit de NvI's worden verwerkt in een finale versie van de Raamovereenkomst) in de hiërarchie te zetten. Graag uw reactie.	De rangorde blijft zoals opgenomen in artikel 2.4. De Nota's van Inlichtingen worden verwerkt in de definitieve Raamovereenkomst.
410	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	Art. 6	3	2	Onderdeel 6 Facturering en betaling. Kunt u bevestigen dat het mogelijk is om per Nadere Overeenkomst in het Dossier Financiële Afspraken mijlpalen en bijbehorende facturatiemomenten op te nemen?	Ja. In het Dossier Financiële Afspraken kunnen per Nadere overeenkomst mijlpalen en facturatiemomenten worden opgenomen.
411	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst	Art. 9	5	4	Onderdeel 9 Sturingsmechanismes. Artikel 9 van de Raamovereenkomst bevat nog diverse optionele teksten. Op welk moment wordt deze tekst definitief gemaakt?	Dit wordt voorafgaand aan gunning Oprachtnemer specifiek ingevuld, zodra duidelijk is met hoeveel Oprachtnemers de Raamovereenkomst wordt afgesloten met bijbehorende veld/bank bezetting.
412	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst		3		3.1: Er wordt verwezen naar bijlage 11 'Communicatiematrix'. Waar is deze te vinden?	Deze wordt na gunning opgesteld in samenwerking met Oprachtnemers en daarna beschikbaar gesteld.
413	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst		alg.		Wij merken op dat in deze Raamovereenkomst geen nadere of afwijkende aansprakelijkheidsbeperking is opgenomen ten opzichte van hetgeen is bepaald in artikel 26.3 van de ARBIT 2022. Dit betekent dat – anders dan gebruikelijk bij raamovereenkomsten met meerdere Nadere overeenkomsten – geen expliciete en gedifferentieerde aansprakelijkheidsregimes zijn vastgelegd op het niveau van de Raamovereenkomst en de afzonderlijke Nadere overeenkomsten. Gelet op de aard en looptijd van de Raamovereenkomst en het feit dat concrete verplichtingen en Vergoedingen steeds pas in Nadere overeenkomsten worden overeengekomen, achten wij het redelijk en evenwichtig om de aansprakelijkheid nader te begrenzen. Wij verzoeken u daarom te bevestigen dat het mogelijk is om alsnog expliciet vast te leggen dat: • per Nadere overeenkomst een aansprakelijkheidsbeperking geldt van maximaal tweemaal de onder die Nadere overeenkomst verschuldigde vergoeding, berekend over de looptijd van die Nadere overeenkomst; en • onder de Raamovereenkomst voor schade die niet voortvloeit uit een Nadere overeenkomst een afzonderlijke aansprakelijkheidsbeperking geldt van maximaal EUR 1.250.000 per gebeurtenis en per kalenderjaar. Met een dergelijke differentiatie wordt aangesloten bij de systematiek van de ARBIT 2022 en wordt voorkomen dat Oprachtnemer een disproportioneel en onbegrensd aansprakelijkheidsrisico loopt dat niet in verhouding staat tot de concrete opdrachten en vergoedingen.	Het voorstel wordt niet overgenomen. Artikel 26.3 van de ARBIT 2022 vormt een evenwichtig en proportioneel aansprakelijkheidsregime. Er is geen aanleiding voor het opnemen van aanvullende of gedifferentieerde aansprakelijkheidsbeperkingen op het niveau van de Raamovereenkomst of de Nadere Overeenkomsten.
414	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst				Wordt een structuur waarbij werkzaamheden worden uitgevoerd door meerdere groepsmaatschappijen binnen één concern, onder centrale aansturing en contractuele verantwoordelijkheid van de inschrijver, beschouwd als één schakel in de keten?	We begrijpen de vraag niet goed en verzoeken deze te verduidelijken bij NvI-2
415	ROK	Bijlage 8.1 Raamovereenkomst				"In de Raamovereenkomst wordt gesproken over ketenverantwoordelijkheid en de inzet van derden. Kan opdrachtgever toelichten hoe het begrip "meervoudige doorleerconstructies" wordt geïnterpreteerd, specifiek in relatie tot inzet van meerdere aanbesteders binnen één concernstructuur?"	We begrijpen de vraag niet goed en verzoeken deze te verduidelijken bij NvI-2.
416	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	10. Overige bepalingen	4	10	10.4 (vierde bullet). Inschrijver kan hier niet mee akkoord gaan; hiermee garandeert Oprachtnemer dat de software voldoet aan wet- en regelgeving en Opdrachtgever vrijwaart, en dat "keuzes van de Opdrachtgever deze verantwoordelijkheid nimmer raken." Dit is een onbegrensde compliance-garantie. Inschrijver verzoekt (a) de garantie te beperken tot naleving van op de datum van oplevering geldende, specifiek in de Overeenkomst genoemde wet- en regelgeving, (b) de vrijwaring te onderwerpen aan de overeengekomen aansprakelijkheidsbeperkingen, en (c) te schrappen dat keuzes van Opdrachtgever de verantwoordelijkheid "nimmer raken." Oprachtnemer kan niet instaan voor gevolgen van keuzes die Opdrachtgever maakt tegen het advies van Opdrachtnemer in.	Het verzoek tot aanpassing van artikel 10.4 wordt niet gehonoreerd. Oprachtnemer dient te waarborgen dat de ontwikkelde software voldoet aan de toepasselijke wet- en regelgeving. Dit vormt een kernverplichting bij de uitvoering van de opdracht. De bepaling blijft daarom ongewijzigd.
417	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	10. Overige bepalingen	4	10	10.5 (tweede bullet) verplicht Oprachtnemer een "eeuwigdurende en onbeperkte licentie" te verlenen op software waarvan de IE bij Oprachtnemer of groepsvenootschappen ligt, zonder kosten. Inschrijver verzoekt (a) "eeuwigdurend" te wijzigen in "voor de duur van de Overeenkomst plus een redelijke transitieperiode," en (b) toe te voegen dat voor software van derde partijen de licentievoorwaarden van die derde partij gelden. Een eeuwigdurende kosteloze licentie op eigen software is ongebruikelijk en een overdracht van waarde die niet in de prijs is verdisconteerd.	De bepaling wordt niet aangepast. Als Oprachtnemer ervoor kiest software te adviseren of toe te passen waarvan de intellectuele eigendom bij hem of gelieerde partijen ligt, gelden de in deze bepaling opgenomen voorwaarden.
418	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	10. Overige bepalingen	4	6	Mbt art. 10.4: In dit artikel (4e bullet) is bepaald dat Oprachtnemer garandeert dat de ontwikkelde software voldoet aan wet- en regelgeving, alsmede aan de op Opdrachtgever rustende zorg voor informatiebeveiliging en privacy, dat Oprachtnemer Opdrachtgever hiervoor vrijwaart, en dat keuzes van Opdrachtgever deze verantwoordelijkheid nimmer raken. Voorts wordt bepaald dat het aan Oprachtnemer is om Opdrachtgever bij te staan in diens keuzes en prioriteiten en daarin zo nodig sturend op te treden. Wij merken op dat deze bepaling zeer ver strekt en in de huidige vorm een verantwoordelijkheid bij Oprachtnemer neerlegt die niet redelijk is en niet past bij de rol van Opdrachtnemer als IT-dienstverlener. Oprachtnemer is geen juridisch adviesbureau en kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor het integraal interpreteren van wet- en regelgeving en het bepalen van de daaruit voortvloeiende verplichtingen en prioriteiten voor Opdrachtgever. Naar onze mening ligt het primair bij Opdrachtgever om de toepasselijke wettelijke en beleidsmatige kaders te vertalen naar concrete, toetsbare requirements die onderdeel uitmaken van de opdracht. Oprachtnemer kan en zal Opdrachtgever uiteraard signaleren en ondersteunen waar hij in de uitvoering mogelijke risico's of aandachtspunten constateert, maar dit kan niet worden aangemerkt als een autonome en onvoorwaardelijke zorg en sturingsverantwoordelijkheid, noch als grondslag voor een vrijwaring. Kunt u aangeven of het mogelijk is om deze bepaling te herzien, bijvoorbeeld door: • het vervangen van een garantie en vrijwaring door een verplichting tot naleving van expliciet overeengekomen eisen en instructies; • te verduidelijken dat de verantwoordelijkheid voor het vaststellen en prioriteren van wettelijke en compliance vereisten bij Opdrachtgever ligt; en • vast te leggen dat de rol van Oprachtnemer beperkt is tot het signaleren en bespreken van relevante aandachtspunten binnen de scope van de overeengekomen dienstverlening?	Zie het antwoord op vraag 416.
419	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	10. Overige bepalingen	5	10	10.7. Inschrijver verzoekt een uitzondering toe te voegen voor schade die het gevolg is van normale slijtage, overmacht, of handelen/nalaten van Opdrachtgever of diens personeel.	Het verzoek om een uitzondering toe te voegen aan artikel 10.7 wordt niet gehonoreerd. Voor overmacht geldt reeds de bestaande regeling. Of sprake is van beschadiging dan wel normale slijtage, wordt beoordeeld aan de hand van de omstandigheden van het geval.
420	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	10. Overige bepalingen	5	10	10.11. en 10.12. Inschrijver verzoekt dat de mogelijkheid hiertoe steeds per NOK moet worden bezien c.q. overeengekomen worden. Daarnaast dient te worden verduidelijkt dat, indien mogelijk/overeengekomen, dergelijke wijzigingen via de change procedure lopen en dat aanvullende kosten voor rekening van Opdrachtgever komen. Eenzijdige wijziging van beveiligings- en AI-vereisten zonder vergoeding is een "scope expansie."	Het verzoek wordt niet overgenomen. De bepalingen in artikel 10.11 en 10.12 zijn 'als'-bepalingen die van toepassing zijn zodra de daarin beschreven situatie zich voordoet. Voor wijzigingen tijdens de uitvoering geldt de contractueel overeengekomen systematiek.
421	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	10. Overige bepalingen	5		In artikel 10.5 van de Nadere Overeenkomst worden "[optioneel]" aanvullende verplichtingen opgenomen met betrekking tot (i) het kosteloos en eeuwigdurend verstrekken van licenties op software van Oprachtnemer of gelieerde groepsmaatschappijen, en (ii) het verstrekken van omvangrijke, gedetailleerde onderbouwingen omtrent gebruiksbeperkingen, alternatieven en vendor-lock-in. Deze bepalingen hebben een duidelijke impact op de commerciële en technische haalbaarheid van een inschrijving. Het is daarom noodzakelijk dat Oprachtnemer voorafgaand aan het indienen van een Nadere offerte weet of deze opties door Deelnemer worden geactiveerd. Kunt u bevestigen dat Deelnemer bij iedere Aanvraag expliciet zal aangeven of de tweede en/of derde bullet van artikel 10.5 van toepassing worden verklaard, zodat Oprachtnemer voorafgaand aan inschrijving een weloverwogen beslissing kan nemen om al dan niet een offerte uit te brengen?	Het kan worden bevestigd dat het de bedoeling is dat in de Aanvraag en de daarbij gevoegde Nadere overeenkomst, voorafgaand aan het indienen van een offerte, duidelijk is welke optionele bepalingen van toepassing zijn.
422	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	10. Overige bepalingen	6	10	10.13.3 geeft Opdrachtgever het recht de NOK met onmiddellijke ingang te beëindigen bij niet-voldoen aan ABRO-eisen, zonder recht op schadevergoeding voor Oprachtnemer. Inschrijver verzoekt (a) een hersteltermijn van 30 dagen alvorens beëindiging mogelijk is, en (b) dat Oprachtnemer recht heeft op vergoeding van reeds verrichte prestaties en aantoonbare afbouwkosten.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ABRO-eisen betreffen veiligheidsvereisten. Indien hieraan niet wordt voldaan, kan Opdrachtgever de Nadere overeenkomst beëindigen. Er wordt geen hersteltermijn of aanvullende vergoedingsregeling opgenomen.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
423	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	10. Overige bepalingen	Artikel 10.4 op blz 4		Wat bedoelt Opdrachtgever met "Voorfase"? Het gebruik met een beginhoofdletter doet vermoeden dat dit een gedefinieerd begrip is. Echter noch in ARBIT-2022, de Raamovereenkomst noch deze Nadere overeenkomst is een definitie van het begrip "Voorfase" te vinden. Dit lijkt een bepaling te zijn die is ontleend uit Bijlage 9.3 - Nadere overeenkomst	Dit betreft een redactionele fout; "Voorfase" dient met een kleine letter te worden geschreven en wordt in de bijlage gecorrigeerd. De nadere uitwerking van de kwaliteitseisen conform ISO/IEC 25010 wordt per Aanvraag gespecificeerd.
424	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	10. Overige bepalingen	Artikel 10.4 op blz 4		Het bepaalde in de tweede bullet kan alleen van toepassing zijn op maatwerk programma's, niet standaardprogramma's, inclusief daaronder begrepen OSS. Inschrijver verzoekt daarom voor "software" toe te voegen "door Opdrachtnemer voor Opdrachtgever ontwikkelde".	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De eis dat de software zodanig wordt ingericht dat beheer en onderhoud door derden mogelijk is, betreft een functionele eigenschap en staat los van de vraag of sprake is van maatwerk of standaardsoftware.
425	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	10. Overige bepalingen	Artikel 10.4 op blz 4		De garantie dat de ontwikkelde software onder andere "voldoet aan wet- en regelgeving" is zeer ruim en weinig concreet. Opdrachtnemer kan garanderen dat de software voldoet aan wet- en regelgeving die in algemene zin geldt voor ontwikkelde software. Indien het echter gaat om het voldoen aan wet- en regelgeving die specifiek voor Opdrachtgever of diens werkveld van toepassing is, mag niet van Opdrachtnemer verwacht worden dat deze daarvan de kennis heeft. In een dergelijk geval zal Opdrachtgever de uit die wet- en regelgeving voortvloeiende eisen ten aanzien van de software functioneel dienen te specificeren. Inschrijver stelt daarom voor om dit deel van de bepaling te vervangen door "wet- en regelgeving die op Opdrachtnemer als leverancier van ICT-diensten van toepassing is alsmede aan de door Opdrachtgever gespecificeerde eisen die voortvloeien uit de voor Opdrachtgever geldende specifiek wet- en regelgeving".	Het verzoek tot aanpassing van artikel 10.4 wordt niet gehonoreerd. Opdrachtnemer dient te waarborgen dat de ontwikkelde software voldoet aan de toepasselijke wet- en regelgeving. Dit vormt een kernverplichting bij de uitvoering van de Opdracht. De bepaling blijft daarom ongewijzigd. Zie ook het antwoord op vraag 416.
426	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	10. Overige bepalingen	Artikel 10.5 op blz 5		Inschrijver vraagt zich af hoe het bepaalde in dit artikel zich verhoudt tot paragraaf 2.1.2 van het Aanbestedingsdocument waar (de aanschaf van gebruiksrechten c.q. licenties op) Standaardprogramma's buiten scope van de onderhavige aanbesteding van de Raamovereenkomst wordt verklaard. Inschrijver verzoekt Opdrachtgever om dit toe te lichten dan wel deze bepaling te laten vervallen.	Het klopt dat de aanschaf van gebruiksrechten c.q. licenties op standaardprogramma's buiten de scope van de Raamovereenkomst valt. Dit laat echter onverlet dat binnen opdrachten software, waaronder standaardprogramma's, kan worden ingezet. In dat geval is een regeling ten aanzien van gebruiksrechten noodzakelijk.
427	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	10. Overige bepalingen	Artikelen 10.10-10.12 op blz 5		A. Deze bepalingen lijken Inschrijver niet te kloppen. De ARBIT-2022 kennen geen bijlagen en derhalve ook geen bijlage 8. De Raamovereenkomst kent ook geen AI-bijlage. Op de website van Planoo is wel een "AI module hoog risico bij model overeenkomst ARBIT2022-mei2024" te vinden. Daar zou in art. 10.10 naar dienen te worden verwezen. B. In art. 10.11 lijkt Opdrachtgever te doelen op andere AI-systemen dan AI-systemen met een hoog risico voor de gezondheid en veiligheid of de grondrechten van personen. De genoemde module is daarop echter op dergelijke AI-systemen niet van toepassing, derhalve zullen partijen over de levering of realisatie daarvan of de inzet daarvan door Opdrachtnemer nadere afspraken moeten maken, doch niet op basis van de AI-module hoog risico. C. Voorts is het Opdrachtnemer niet duidelijk wat Opdrachtgever bedoelt met de inzet van een AI-systeem door Opdrachtnemer. Heeft Opdrachtgever hierbij het oog op het gebruik van een AI-systeem bij het uitvoeren van een managed service of een XaaS achtige dienstverlening? D. Wat bedoelt Opdrachtgever met het gebruik maken van een AI-systeem bij de uitvoering van de werkzaamheden? Heeft Opdrachtgever daarbij het oog op een AI-systeem als hulpmiddel voor Opdrachtnemer, bijvoorbeeld bij softwareontwikkeling of voor het testen van software, waarbij het AI-systeem niet voor Opdrachtgever ter beschikking komt maar door Opdrachtnemer "achter de schermen" gebruikt wordt als hulpmiddel om de "output" van de opdracht te realiseren?	A. Verwijzing De verwijzing in artikel 10.11 ziet op Bijlage 6 van de Nadere Overeenkomst. Deze bijlage bevat de opdrachtspecifieke afspraken en wordt per Aanvraag ingevuld. De verwijzing naar de AI-module betreft de inhoudelijke aansluiting daarop en niet een afzonderlijke bijlage bij de ARBIT-2022. B. Reikwijdte Artikel 10.10 en 10.11 zien op de levering, realisatie of inzet van AI-systemen binnen de uitvoering van de Opdracht. Indien geen sprake is van een hoog risico AI-systeem als bedoeld in artikel 10.10, maken partijen hierover nadere afspraken in Bijlage 6. C en D. Inzet en gebruik van AI Onder inzet van een AI-systeem wordt verstaan iedere vorm van gebruik van AI binnen de uitvoering van de Opdracht, ongeacht of dit systeem aan Opdrachtgever ter beschikking wordt gesteld of door Opdrachtnemer intern wordt gebruikt. Voor zover relevant voor de Opdracht of de verantwoordelijkheden van Opdrachtgever, worden hierover afspraken vastgelegd en is voorafgaande toestemming vereist.
428	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	4. Inwerkingtreding en duur van de Nadere Overeenkomst	2	4	4.3. Inschrijver verzoekt te verduidelijken dat (a) de verlengingsoptie maximaal twee keer kan worden uitgeoefend, en (b) Opdrachtnemer het recht heeft de verlenging te weigeren bij (voor haar) gewijzigde omstandigheden.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Artikel 4.3 regelt de verlengingsoptie zoals opgenomen in de Nadere overeenkomst. Er wordt geen beperking opgenomen ten aanzien van het aantal verlengingen. De voorwaarden waaronder verlenging plaatsvindt, volgen uit het toepasselijke model van de Nadere overeenkomst
429	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	5. Uitvoering en Oplevering	2		De overeenkomst bevat fatale termijnen in art. 5.1. Kunt u verduidelijken hoe bij afhankelijkheden met Opdrachtgever wordt vastgesteld of vertraging toerekenbaar is?	Dit wordt beoordeeld aan de hand van de omstandigheden van het geval en de afspraken die partijen hebben gemaakt ten aanzien van de betreffende termijnen. Daarbij gelden de algemene regels ten aanzien van toerekenbaarheid en causaliteit.
430	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	5. Uitvoering en Oplevering	2		In de (concept) Nadere overeenkomsten ontbreekt een expliciete verplichting voor Opdrachtgever om alle voor de uitvoering van de opdracht noodzakelijke informatie tijdig en volledig aan Opdrachtnemer ter beschikking te stellen. Het ontbreken van deze verplichting leidt tot een onevenwichtige risicoverdeling, aangezien vertragen, kwaliteitsafwijkingen of het niet behalen van resultaten kunnen ontstaan door het niet (tijdig) beschikbaar stellen van informatie, terwijl deze risico's thans volledig bij Opdrachtnemer lijken te worden belegd. Kunt u ermee akkoord gaan om in beide Nadere overeenkomsten, de volgende bepaling op te nemen: "Opdrachtgever draagt er zorg voor dat alle voor de uitvoering van de Opdracht redelijkerwijs noodzakelijke informatie, gegevens en medewerking tijdig en volledig aan Opdrachtnemer ter beschikking worden gesteld. Indien Opdrachtgever hierin tekortschiet, is Opdrachtnemer niet aansprakelijk voor daaruit voortvloeiende vertragen, tekortkomingen of het niet behalen van overeengekomen resultaten, en heeft Opdrachtnemer recht op aanpassing van planning en/of vergoeding van daaruit voortvloeiende kosten."	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De gevolgen van het niet tijdig of niet volledig beschikbaar stellen van informatie door Opdrachtgever, moeten worden beoordeeld aan de hand van de omstandigheden van het geval en de tussen partijen gemaakte afspraken. Er wordt geen aanvullende bepaling opgenomen.
431	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	5. Uitvoering en Oplevering	2		Hoewel wij begrijpen dat wordt gestuurd op een resultaatsverbintenis, achten wij het als onredelijk dat in artikel 5.1 alle opleverdata als fatale termijnen worden aangemerkt. Dit wijkt af van het uitgangspunt in het Burgerlijk Wetboek, waarin doorgaans eerst een ingebrekestelling met redelijke hersteltermijn vereist is alvorens sprake is van verzuim. Kunt u aangeven of hier ruimte is voor nuancering, bijvoorbeeld door het opnemen van een hersteltermijn of het beperken van fatale termijnen tot specifiek benoemde kritieke momenten?	Ja, er bestaat ruimte voor nuancering. Artikel 5.1 van de Nadere overeenkomst is onderdeel van het model en kan per Opdracht worden aangepast. Partijen kunnen ervoor kiezen om alleen specifiek benoemde kritieke momenten als fatale termijnen aan te merken of om een ingebrekestelling of hersteltermijn op te nemen. De Nadere overeenkomst is leidend voor de concrete afspraken over planning en termijnen.
432	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	5. Uitvoering en Oplevering	2	5	5.1. Inschrijver verzoekt het gebruik van fatale termijnen te beperken tot de overeengekomen einddatum van de totale Prestatie. Het kwalificeren van tussentijdse (deel)opleveringen als fatale termijn leidt tot automatisch verzuim zonder ingebrekestelling en is, gelet op de aard en complexiteit van ITopdrachten, disproportioneel en niet werkbaar. Inschrijver acht het noodzakelijk dat tussentijdse oplevermomenten niet als fatale termijn worden aangemerkt, en dat verzuim in dergelijke gevallen eerst intreedt na een deugdelijke ingebrekestelling met een redelijke hersteltermijn.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Artikel 5.1 maakt onderdeel uit van het model en blijft als uitgangspunt ongewijzigd. Wel bestaat er ruimte om in de Nadere overeenkomst nadere afspraken te maken over de toepassing van fatale termijnen, zie ook antwoord op vraag 431.
433	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	5. Uitvoering en Oplevering	2	5	Wij merken op dat het kwalificeren van alle in de Dienstenniveaus opgenomen data als fatale termijnen in de praktijk het risico met zich brengt dat onnodige disputen ontstaan over (relatief beperkte) termijnoverschrijdingen, ook in situaties waarin geen sprake is van wezenlijke tekortkomingen of waarin vertraging (mede) wordt veroorzaakt door omstandigheden buiten de invloedssfeer van Opdrachtnemer. Het hanteren van fatale termijnen leidt ertoe dat Opdrachtnemer bij een minimale overschrijding direct in verzuim kan raken, zonder herstelmogelijkheid, hetgeen naar onze mening niet altijd bijdraagt aan een effectieve en oplossingsgerichte uitvoering van de overeenkomst. Kunt u aangeven of het mogelijk is om deze bepaling te nuanceren, bijvoorbeeld door: • slechts specifiek en expliciet aangewezen kritieke termijnen als fataal aan te merken; of • de overige termijnen te kwalificeren als streefdata of niet fatale termijnen, waarbij Opdrachtnemer een redelijke termijn wordt gegund om alsnog na te komen; en • daarbij rekening te houden met afhankelijkheden van Opdrachtgever en/of derden bij de beoordeling van eventuele termijnoverschrijdingen?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Artikel 5.1 maakt onderdeel uit van het model en blijft als uitgangspunt ongewijzigd. Wel bestaat er ruimte om in de Nadere overeenkomst nadere afspraken te maken over de toepassing van fatale termijnen, zie ook antwoord op vraag 431.
434	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	6. Test en Acceptatie	2		Kunt u toelichten of een eenmaal geaccepteerd Sprintresultaat later opnieuw kan worden afgekeurd in het kader van een integrale eindacceptatie?	Een geaccepteerd Sprintresultaat wordt in beginsel als zodanig beschouwd. In het kader van de integrale eindacceptatie kan echter blijken dat (deel)resultaten in samenhang niet voldoen aan de overeengekomen prestatieafspraken. In dat geval kunnen aanpassingen of herstelwerkzaamheden noodzakelijk zijn. Dit laat de eerdere acceptatie van afzonderlijke Sprintresultaten als zodanig onverlet.
435	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	6. Test en Acceptatie	3	6	6.3. Inschrijver verzoekt dit artikel te schrappen. Testprocessen zijn inherent iteratief; automatisch verzuim bij een testmijpaal is niet passend, ongebruikelijk en zeer onredelijk.	Artikel 6.3 is een optionele bepaling en wordt niet geschrapt. Het opnemen van termijnen staat los van het iteratieve karakter van testprocessen en kan per Nadere overeenkomst worden bepaald.
436	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	6. Test en Acceptatie	3	6	6.5. Inschrijver verzoekt te verduidelijken dat dit alleen geldt voor zover deze werkzaamheden in de oorspronkelijke scope en Vergoeding zijn begrepen. Indien Opdrachtgever het T&A-plan tussentijds wijzigt of uitbreidt, dienen de aanvullende kosten via de change procedure te worden vergoed.	Artikel 6.5 is een optionele bepaling en wordt niet aangepast. De activering ervan wordt per Aanvraag door de Deelnemer bepaald, afhankelijk van de relevantie en omstandigheden van het geval.
437	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	6. Test en Acceptatie	3	6	6.6 Inschrijver verzoekt te verduidelijken dat (a) het ingehouden bedrag proportioneel is aan de ernst van de Gebreken, en (b) het bedrag wordt vastgesteld zodra de Gebreken zijn hersteld.	Artikel 6.6 is een optionele bepaling en wordt niet aangepast. De activering ervan wordt per Aanvraag door de Deelnemer bepaald. Bij de toepassing wordt rekening gehouden met de omstandigheden van het geval.
438	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	6. Test en Acceptatie	Artikel 6.5 op pagina 2		Inschrijver neemt aan dat het optioneel in dit artikel bepaalde alleen geldt in geval werkzaamheden die tegen een vaste prijs worden uitgevoerd, waardoor Opdrachtnemer de mogelijkheid heeft deze activiteiten en kosten te begrijpen in de vaste prijs. In geval van vergoeding op basis van het bestede aantal uren tegen de overeengekomen tarieven dient deze bepaling niet te gelden. Inschrijver verzoekt daarom achter optioneel toe te voegen "in geval van vaste prijs". Kan Opdrachtnemer daarmee instemmen?	Artikel 6 is een optionele bepaling en wordt niet aangepast. De activering ervan wordt per Aanvraag door de Deelnemer bepaald. Bij de toepassing wordt rekening gehouden met de omstandigheden van het geval.
439	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	9. Algemene en bijzondere voorwaarden	4		De in het concept-model NOK opgenomen optionele bepaling (art. 9.1) over het mogen toepassen van licentievoorwaarden van Opdrachtnemer of derden is in de praktijk niet uitvoerbaar voor standaardsoftware of SaaS-diensten, omdat deze producten uitsluitend geleverd kunnen worden onder de door de leverancier gestelde (niet-onderhandelbare) voorwaarden. De opsomming van cumulatieve eisen (zoals aantonen dat rechten van Opdrachtgever op geen enkele wijze worden beperkt) kan bij standaardproducten niet worden gerealiseerd en leidt in feite tot een blokkade op het gebruik van dergelijke oplossingen, terwijl deze wél noodzakelijk kunnen zijn om een Aanvraag adequaat uit te voeren. Kunt u bevestigen dat deze optionele bepaling in de Nadere Overeenkomst zodanig wordt aangepast dat licentie- en gebruiksvoorwaarden van standaardsoftware of SaaS-diensten van leverancier/derden zonder aanvullende bewijsverplichtingen van Opdrachtnemer van toepassing kunnen zijn, mits deze voorwaarden inherent zijn aan het betreffende product en noodzakelijk zijn om de Prestatie op een rechtmatige en werkbare wijze te kunnen leveren?	Artikel 9.1 maakt onderdeel uit van het model en wordt niet aangepast. De optionele bepaling wordt per Aanvraag geactiveerd indien van toepassing. De lezing van Inschrijver dat artikel 9.1 aanvullende bewijsverplichtingen stelt of het gebruik van standaardsoftware of SaaS-diensten belemmert, wordt niet gevolgd. De bepaling beoogt transparantie over toepasselijke licentievoorwaarden en maakt het mogelijk om hierover vooraf afspraken te maken.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
440	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	9. Algemene en bijzondere voorwaarden	4	1	<p>Wij merken op dat dit artikel en dan met name de laatste twee bullets in de praktijk niet werkbaar zijn waar gebruik wordt gemaakt van standaard programmatuur van derden, waaronder ook clouddiensten en open source software. Voor dergelijke standaardsoftware is het voor Opdrachtnemer doorgaans niet mogelijk om af te wijken van de standaard (derden)licentievoorwaarden, terwijl daarin vrijwel altijd bepalingen zijn opgenomen die rechten beperken (bijvoorbeeld ten aanzien van aansprakelijkheid, garanties of gebruik). Dit maakt dat Opdrachtnemer in feite wordt geconfronteerd met een verplichting die hij niet kan nakomen en die bovendien buiten zijn invloedssfeer ligt.</p> <p>Wij verzoeken u daarom te bevestigen of het mogelijk is om dit artikel zodanig aan te passen dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de toepasselijkheid van derden licentievoorwaarden bij standaard programmatuur expliciet wordt aanvaard; en • de laatste twee bullets (inhoudende dat het overeengekomen gebruik niet mag worden beperkt en dat de rechten van Opdrachtgever niet mogen worden verminderd) komen te vervallen, althans niet van toepassing zijn op standaard programmatuur van derden, waaronder cloud en open source software? 	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 439.
441	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	9. Algemene en bijzondere voorwaarden	Artikel 9.1 op blz 4		<p>Inschrijver vraagt zich af hoe het bepaalde in dit artikel zich verhoudt tot paragraaf 2.1.2 van het Aanbestedingsdocument waar (de aanschaf van gebruiksrechten c.q. gebruiksrechten op) Standaardprogrammatuur buiten scope van de onderhavige aanbesteding van de Raamovereenkomst wordt verklaard. Inschrijver verzoekt Opdrachtgever om dit toe te lichten dan wel deze bepaling te laten vervallen.</p>	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 426.
442	NOK - ALG	Bijlage 9.1 Nadere Overeenkomst	9. Algemene en bijzondere voorwaarden	Artikel 9.1 op blz 4		<p>Inschrijver neemt aan dat Opdrachtgever in dit artikel bedoelt te verwijzen naar art. 7.1 van de Raamovereenkomst. Kan Opdrachtgever dat bevestigen en corrigeren?</p>	Ja, dit wordt gecorrigeerd.
443	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	3. Methode softwareontwikkeling / Iteraties			<p>Is Aanbestedende dienst bereid toe te zeggen om voor elke sprint een retrospectieve vast te leggen waarvan verslag wordt gedaan?</p>	Artikel 3.8 maakt onderdeel uit van het model en wordt niet aangepast. De wijze van verslaglegging van Iteratie Reviews en Retrospectives wordt per Aanvraag of in de Dienstenbeschrijving nader ingevuld.
444	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	5. Ingangsdatum en looptijd	5	5	<p>5.2 Inschrijver verzoekt deze bepaling wederkerig te formuleren, in die zin dat verlenging van termijnen uitsluitend plaatsvindt op basis van voorafgaande schriftelijke overeenstemming tussen Partijen. Een eenzijdige bevoegdheid tot verlenging is niet in lijn met de contractuele balans tussen Partijen.</p>	Artikel 5.2 maakt onderdeel uit van het model en wordt niet aangepast. De optionele bepaling wordt per Aanvraag geactiveerd door Deelnemer indien van toepassing.
445	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	6. Vergoeding	5	7	<p>Mbt art. 6.4. Bent u bereid dit artikel aan te passen: "Indien werkzaamheden op basis van uurtarieven worden vergoed en geen vaste Vergoeding is overeengekomen, kunnen de uurtarieven maximaal eenmaal per jaar worden geïndexeerd op basis van het CBS prijsindexcijfer CAO lonen per uur inclusief bijzondere beloningen, categorie M N Zakelijke dienstverlening.</p>	Artikel 6.4 maakt onderdeel uit van het model en wordt niet aangepast. De optionele bepaling wordt per Aanvraag geactiveerd door Deelnemer indien van toepassing. Zie overige vragen over indexatie.
446	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	6	8	<p>8.3.1. Deze formulering is naar Nederlands recht strenger dan "garandeert" (overeenkomst van resultaat). Inschrijver verzoekt dit te schrappen of onduidelijk te maken dat dit redelijkerwijs ziet op inspanningen van Opdrachtnemer die van een bekwaam IT-dienstverlener mogen worden verwacht ("best efforts"), en niet als een absolute resultaatsverplichting wordt uitgeleend.</p>	Artikel 8.3.1 maakt onderdeel uit van het model en wordt niet aangepast. De bepaling sluit aan bij artikel 12 ARBIT-2022, waarin sprake is van een inspanningsverplichting van een redelijk handelend en bekwaam vakgenoot.
447	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	6	8	<p>Identiek aan de vraag bij Bijlage 9.1 (art. 10.4): de garantie dat software voldoet aan alle wet- en regelgeving plus vrijwaring, waarbij "keuzes van de Product Owner deze verantwoordelijkheid nimmer raken," is onbegrensd. Inschrijver verzoekt dezelfde beperkingen als bij Bijlage 9.1. Opdrachtnemer kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor gevolgen van prioriteringsbeslissingen van de Product Owner die tegen het uitdrukkelijke advies van Opdrachtnemer ingaan.</p>	Het verzoek tot aanpassing van de bepaling wordt niet gehonoreerd. Dit sluit aan bij eerdere antwoorden: verzoeken tot inhoudelijke wijziging van kernverplichtingen in de Nadere Overeenkomst worden niet overgenomen. De aanbestedende dienst volgt daarbij niet de stelling dat de bepaling een onbegrensde verantwoordelijkheid creëert; de verplichting moet worden gelezen binnen de systematiek van de ARBIT-2022, waarin onder meer causaliteit, redelijkheid en de toepasselijke aansprakelijkheidsbeperkingen blijven gelden. De bepaling blijft ongewijzigd, omdat zij een essentieel onderdeel vormt van de aanbesteding.
448	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	6	8	<p>8.4.2 verplicht Opdrachtnemer een "onbeperkte en niet-overdraagbare licentie" te verlenen op eigen software, zonder kosten gedurende en na de Overeenkomst. Inschrijver verzoekt dit te beperken tot de duur van de Overeenkomst plus een redelijke transitieperiode, en voor derde-partij software de voorwaarden van die derde partij te laten gelden.</p>	Zie het antwoord op vraag 449.
449	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	6		<p>In artikel 8.4 van de Nadere Overeenkomst Agile worden "[optioneel]" aanvullende verplichtingen opgenomen met betrekking tot (i) het kosteloos en eeuwigdurend verstrekken van licenties op software van Opdrachtnemer of gelieerde groepsmaatschappijen, en (ii) het verstrekken van omvangrijke, gedetailleerde onderbouwingen omtrent gebruiksbeperkingen, alternatieven en vendor-lock-in. Deze bepalingen hebben een duidelijke impact op de commerciële en technische haalbaarheid van een inschrijving.</p> <p>Het is daarom noodzakelijk dat Opdrachtnemer voorafgaand aan het indienen van een Nadere offerte weet of deze opties door Deelnemer worden geactiveerd.</p> <p>Kunt u bevestigen dat Deelnemer bij iedere Aanvraag expliciet zal aangeven of de tweede en/of derde bullet van artikel 10.5 van toepassing worden verklaard, zodat Opdrachtnemer voorafgaand aan inschrijving een weloverwogen beslissing kan nemen om al dan niet een offerte uit te brengen?</p>	Artikel 8.4 maakt onderdeel uit van het model en wordt niet aangepast. De optionele bepalingen worden per Aanvraag geactiveerd indien van toepassing. Deelnemers bepalen per Aanvraag of en in welke mate deze opties worden toegepast. Het is aan Opdrachtnemers hier op te letten voorafgaand aan het indienen van de aanbidding.
450	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	6	9	<p>In artikel 8.3.4 is bepaald dat Opdrachtnemer garandeert dat de ontwikkelde software voldoet aan wet- en regelgeving, alsmede aan de op Opdrachtgever rustende zorg voor informatiebeveiliging en privacy, dat Opdrachtnemer Opdrachtgever hiervoor vrijwaart, en dat keuzes van Opdrachtgever deze verantwoordelijkheid nimmer raken. Voorts wordt bepaald dat het aan Opdrachtnemer is om Opdrachtgever bij te staan in diens keuzes en prioriteiten en daarin zo nodig sturend op te treden.</p> <p>Wij merken op dat deze bepaling zeer ver strekt en in de huidige vorm een verantwoordelijkheid bij Opdrachtnemer neerlegt die niet redelijk is en niet past bij de rol van Opdrachtnemer als IT-dienstverlener. Opdrachtnemer is geen juridisch adviesbureau en kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor het integraal interpreteren van wet- en regelgeving en het bepalen van de daaruit voortvloeiende verplichtingen en prioriteiten voor Opdrachtgever. Naar onze mening ligt het primair bij Opdrachtgever om de toepasselijke wettelijke en beleidsmatige kaders te vertalen naar concrete, toetsbare requirements die onderdeel uitmaken van de opdracht. Opdrachtnemer kan en zal Opdrachtgever uiteraard signaleren en ondersteunen waar hij in de uitvoering mogelijke risico's of aandachtspunten constateert, maar dit kan niet worden aangemerkt als een autonome en onvoorwaardelijke zorg en sturingsverantwoordelijkheid, noch als grondslag voor een vrijwaring.</p> <p>Kunt u aangeven of het mogelijk is om deze bepaling te herzien, bijvoorbeeld door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het vervangen van een garantie en vrijwaring door een verplichting tot naleving van expliciet overeengekomen eisen en instructies; • te verduidelijken dat de verantwoordelijkheid voor het vaststellen en prioriteren van wettelijke en compliance vereisten bij Opdrachtgever ligt; en • vast te leggen dat de rol van Opdrachtnemer beperkt is tot het signaleren en bespreken van relevante aandachtspunten binnen de scope van de overeengekomen dienstverlening? 	Artikel 8.3.4 maakt onderdeel uit van het model en wordt niet aangepast. De toepasselijke eisen volgen uit de Raamovereenkomst, ARBIT-2022 en het Programma van Eisen. Opdrachtgever specificeert per Aanvraag eventuele aanvullende eisen. Opdrachtnemer staat vervolgens in voor naleving binnen de overeengekomen scope.
451	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	7	8	<p>8.9.2. bepaalt dat de partij die eenzijdig beëindigt "in beginsel" de ontmantelingskosten van de andere partij draagt. Inschrijver verzoekt te verduidelijken dat (a) "in beginsel" wordt geschrapt (de kostenverdeling dient onduidelijk te zijn), en (b) bij beëindiging door Opdrachtgever de ontmantelingskosten altijd voor rekening van Opdrachtgever komen (behoudens bij bewezen toerekenbaar tekortschieten van Opdrachtnemer).</p>	Artikel 8.9.2 maakt onderdeel uit van het model en wordt niet aangepast. De bepaling sluit aan bij artikel 30 ARBIT-2022. Eventuele opdrachtspecifieke afspraken kunnen per Aanvraag worden gemaakt.
452	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	8	8	<p>8.9.5. geeft Opdrachtgever het recht per Sprint te beëindigen "om haar moverende reden." Dit is in feite een onbeperkt convenience-beëindigingsrecht per Sprint. Inschrijver verzoekt te verduidelijken dat (a) Opdrachtgever bij beëindiging per Sprint gehouden is tot betaling van de lopende Sprint en aantoonbare afbouwkosten, en (b) beëindiging wegens tekortkoming van Opdrachtnemer alleen mogelijk is na schriftelijke ingebrekestelling met een hersteltermijn van ten minste één Sprint.</p>	<p>Artikel 8.9.5 maakt onderdeel uit van het model en wordt niet aangepast. De beëindiging per Sprint betreft een discretionaire bevoegdheid van Opdrachtgever. De financiële afwikkeling vindt plaats conform artikel 30 ARBIT-2022 en het Dossier Financiële Afspraken. Voor beëindiging wegens tekortkoming geldt de systematiek van de ARBIT-2022, waaronder ingebrekestelling en hersteltermijn. Dit sluit aan bij overige vragen en antwoorden over de toepassing van de ARBIT-2022-systematiek en de Agile-contractering.</p> <p>of</p> <p>Artikel 8.9.5 maakt onderdeel uit van het model en wordt niet aangepast. De beëindiging per Sprint betreft een discretionaire bevoegdheid van Opdrachtgever. De financiële afwikkeling vindt plaats conform artikel 30 ARBIT-2022 en het Dossier Financiële Afspraken. Voor beëindiging wegens tekortkoming geldt de systematiek van de ARBIT-2022, waaronder ingebrekestelling en hersteltermijn. Dit sluit aan bij de beantwoording van de vragen 434, 528 en 456.</p>
453	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	8	8	<p>8.11. wijzigt art. 26.4 sub d ARBIT 2022 zodat de ongelimiteerde aansprakelijkheid van Opdrachtnemer wordt beperkt tot gevallen waarin Opdrachtnemer als verwerker "buiten of in strijd handel" met privacywetgeving of instructies. Inschrijver verwelkomt de toevoeging van het fault-based element, maar verzoekt aanvullend een afzonderlijke aansprakelijkheidsbeperking (cap) op te nemen voor privacygerelateerde claims (zie ook de ARBIT-vraag over art. 26.4 sub d). Ongelimiteerde aansprakelijkheid, ook fault-based, blijft onverzekerbaar.</p>	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 529. De ARBIT-systematiek, waaronder de uitzonderingen op aansprakelijkheidsbeperkingen voor onder meer privacygerelateerde schade, wordt niet aangepast.
454	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	9	8	<p>8.14 en 8.15. Identiek aan de vraag bij Bijlage 9.1 artikelen 10.11 en 10.12. eenzijdige wijziging van de AI-module door Opdrachtgever dient via change control te lopen met vergoeding van aanvullende kosten.</p>	Zie het antwoord op vraag 420.
455	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	9	8	<p>8.16.3. Identiek aan de vraag bij Bijlage 9.1 artikel 10.13.3. inschrijver verzoekt een hersteltermijn van 30 dagen en recht op vergoeding van reeds verrichte Prestaties.</p>	Artikel 8.16.3 maakt onderdeel uit van het model en wordt niet aangepast. De bepaling sluit aan bij de systematiek van de Nadere overeenkomst Agile en de daarin opgenomen AI-eisen. Eventuele opdrachtspecifieke afspraken over hersteltermijnen of vergoeding van reeds verrichte Prestaties kunnen per Aanvraag worden vastgesteld.
456	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	19		<p>Bijlage 5. Bijlage 5 art. 1.8 bepaalt (optioneel) dat het herstellen van Gebreken niet meetelt als productiviteit en de kosten in mindering worden gebracht op de Sprintprijs. Inschrijver verzoekt dit te schrappen of te verduidelijken dat dit alleen geldt voor Gebreken die aantoonbaar aan Opdrachtnemer zijn toe te rekenen, en niet voor issues die het gevolg zijn van onvolledige specificaties, gewijzigde requirements of handelen/nalaten van Opdrachtgever.</p>	Bijlage 5 artikel 1.8 maakt onderdeel uit van het model en wordt niet aangepast. De optionele bepaling wordt per Aanvraag geactiveerd indien van toepassing. De bepaling ziet op herstel van aan Opdrachtnemer toerekenbare Gebreken; issues die voortvloeien uit gewijzigde of onvolledige specificaties of uit handelen of nalaten van Opdrachtgever vallen onder de reguliere uitzonderingsregels.
457	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	22		<p>De slotzin van Bijlage 7 bepaalt dat de ontmantelingskosten in de overeengekomen prijzen zijn inbegrepen. Inschrijver verzoekt dit te schrappen of te verduidelijken dat dit alleen geldt voor een standaard exit aan het einde van de looptijd, en dat bij vroegtijdige beëindiging door Opdrachtgever de aanvullende ontmantelingskosten voor rekening van Opdrachtgever komen.</p>	De slotzin van Bijlage 7 maakt onderdeel uit van het model en wordt niet aangepast. Eventuele opdrachtspecifieke afspraken over ontmantelingskosten kunnen per Aanvraag worden gemaakt.
458	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	23		<p>Bijlage 8. Inschrijver verzoekt dit nader overeen te komen per NOK.</p>	Bijlage 8 (AI) wordt per Aanvraag ingevuld en maakt onderdeel uit van het model. De opdrachtspecifieke invulling wordt vastgesteld bij de Nadere overeenkomst.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
459	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	§8.16	§8.16.3-§8.16.4	Beeïndiging zonder schadevergoeding bij kleine, eenvoudig corrigeerbare tekortkomingen, gecombineerd met onzekerheid over wie de kosten draagt bij veiligheidsbijstellingen, vormt een niet-beheersbaar risico voor inschrijvers. Kan Aanbestedende Dienst verduidelijken of er een hersteltermijn geldt voor onmiddellijke beëindiging bij (vermeende) ABRO-non-compliance, en of er proportionaliteitstoetsing zal plaatsvinden bij bevindingen uit nalevingscontroles? Hoe wordt de financiële impact (meerkosten, planningsbijstelling) bij een door NBIV opgelegd hoger beveiligingsniveau tijdens de uitvoering behandeld – als meerwerk of voor rekening van Opdrachtnemer?	Artikel 8.16.3 en 8.16.4 maken onderdeel uit van het model en worden niet aangepast. De toepassing van ABRO-eisen en eventuele bijstellingen van beveiligingsniveaus worden per Aanvraag en in overleg met NBIV uitgewerkt conform de Raamovereenkomst.
460	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	art. 8.11		Inschrijver begrijpt niet goed waarom Opdrachtgever specifiek in deze Nadere overeenkomst wenst af te wijken van de afwijking op art. 26.4 ARBIT-2022 zoals opgenomen in art. 10.16 van de Raamovereenkomst. Inschrijver verzoekt Opdrachtgever om dit toe te lichten dan wel deze bepaling te laten vervallen.	Artikel 8.11 van de Nadere Overeenkomst Agile blijft ongewijzigd. Deze bepaling vormt een nadere invulling van artikel 10.16 van de Raamovereenkomst en artikel 26.4 ARBIT-2022. Van deze systematiek wordt niet afgeweken. De daarin opgenomen verplichtingen worden in de Nadere overeenkomst niet afgezwakt. Zie ook het antwoord op vraag 526.
461	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	art. 8.13 - 8.15		A. Deze bepalingen lijken Inschrijver niet te kloppen. De ARBIT-2022 kennen geen bijlagen en derhalve ook geen bijlage 8. De Raamovereenkomst kent ook geen AI-bijlage. Op de website van Planoo is wel een "AI module hoog risico bij model overeenkomst ARBIT2022-mei2024" te vinden. Daar zou in art. 8.13 naar dienen te worden verwezen. B. In art. 8.14 lijkt Opdrachtgever te doelen op andere AI-systemen dan AI-systemen met een hoog risico voor de gezondheid en veiligheid of de grondrechten van personen. De genoemde module is daarop echter op dergelijke AI-systemen niet van toepassing, derhalve zullen partijen over de levering of realisatie daarvan of de inzet daarvan door Opdrachtnemer nadere afspraken moeten maken, doch niet op basis van de AI-module hoog risico. C. Voorts is het Opdrachtnemer niet duidelijk wat Opdrachtgever bedoelt met de inzet van een AI-systeem door Opdrachtnemer. Heeft Opdrachtgever hierbij het oog op het gebruik van een AI-systeem bij het uitvoeren van een managed service of een XaaS achtige dienstverlening? D. Wat bedoelt Opdrachtgever met het gebruik maken van een AI-systeem bij de uitvoering van de werkzaamheden? Heeft Opdrachtgever daarbij het oog op een AI-systeem als hulpmiddel voor Opdrachtnemer, bijvoorbeeld bij softwareontwikkeling of voor het testen van software, waarbij het AI-systeem niet voor Opdrachtgever ter beschikking komt maar door Opdrachtnemer "achter de schermen" gebruikt wordt als hulpmiddel om de "output" van de opdracht te realiseren?	De artikelen 8.13 en 8.14 maken onderdeel uit van het model en worden niet aangepast. De toepasselijkheid van de AI-module wordt per Aanvraag ingevuld in bijlage 8 van de Nadere overeenkomst (Bijlage 9.3).
462	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	Artikel 8.3.4 op blz 6		De verplichting om ervoor in te staan dat de ontwikkelde software en de uitvoering van de opdracht onder andere "voldoet aan wet- en regelgeving" is zeer ruim en weinig concreet. Opdrachtnemer kan ervoor instaan dat de software voldoet aan wet- en regelgeving die in algemene zin geldt voor ontwikkelde software. Indien het echter gaat om het voldoen aan wet- en regelgeving die specifiek voor Opdrachtgever of diens werkveld van toepassing is, mag niet van Opdrachtnemer verwacht worden dat deze daarvan de kennis heeft. In een dergelijk geval zal Opdrachtgever de uit die wet- en regelgeving voortvloeiende eisen ten aanzien van de software functioneel dienen te specificeren. Inschrijver stelt daarom voor om dit deel van de bepaling te vervangen door "wet- en regelgeving die op Opdrachtnemer als leverancier van ICT-diensten van toepassing is alsmede aan de door Opdrachtgever gespecificeerde eisen die voortvloeien uit de voor Opdrachtgever geldende specifiek wet- en regelgeving".	Zie het antwoord op vraag 450.
463	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	Artikel 8.3.4 op blz 6		De verplichting om ervoor in te staan dat de ontwikkelde software onder andere "voldoet aan de op Opdrachtgever rustende zorg voor (informatie-)beveiliging en privacy" is zeer ruim en weinig concreet. Het is aan Opdrachtgever om te specificeren aan welke eisen van informatiebeveiliging en privacy de software moet voldoen, bijvoorbeeld BIO of nog nadere eisen. Inschrijver stelt daarom voor "de op Opdrachtgever rustende zorg voor (informatie-)beveiliging en privacy" te vervangen door "de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO2) alsmede overige door Opdrachtgever gestelde eisen ten aanzien van informatiebeveiliging en privacy".	Zie het antwoord op vraag 235.
464	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	Artikel 8.3.5 op blz 6		Inschrijver stelt voor om in lijn met de overige bepaling in art. 8.3 "garandeert" ook hier te vervangen door "staat ervoor in"	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. In artikel 8.3.5 is bewust gekozen voor de term "garandeert", aangezien hiermee de vereiste zekerheid ten aanzien van de gemaakte afspraken wordt geborgd.
465	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	Artikel 8.4		Inschrijver vraagt zich af hoe het bepaalde in dit artikel zich verhoudt tot paragraaf 2.1.2 van het Aanbestedingsdocument waar (de aanschaf van gebruiksrechten c.q. licenties op) Standaardprogrammatuur buiten scope van de onderhavige aanbesteding van de Raamovereenkomst wordt verklaard. Inschrijver verzoekt Opdrachtgever om dit toe te lichten dan wel deze bepaling te laten vervallen.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Voor een toelichting wordt verwezen naar het antwoord op vraag 426.
466	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	Bijlage 8 - AI, blz 23 art 1.3		De ARBIT-2022 kennen geen bijlagen en derhalve ook geen bijlage 8. De Raamovereenkomst kent ook geen AI-bijlage. Op de website van Planoo is wel een "AI module hoog risico bij model overeenkomst ARBIT2022-mei2024" te vinden. Bedoelt Opdrachtgever hier te verwijzen naar die module?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Voor een toelichting wordt verwezen naar het antwoord op vraag 427.
467	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	Bijlage 8 - AI, blz 24 art 6.2		Inschrijver gaat ervan uit dat Opdrachtgever niet bedoelt de hele AI-module middels deze bepaling van toepassing te verklaren. Daarom verzoekt Inschrijver na "eisen" en voor "AI-module" toe te voegen "uit de in deze Bijlage 8 van toepassing verklaarde artikelen".	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Voor een toelichting wordt verwezen naar het antwoord op vraag 427.
468	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	Bijlage 8 - AI, blz 24, art. 9.1		Inschrijver is van mening dat Opdrachtgever de administratieve last van Opdrachtnemers in de minicompetities voor opdrachten waarin Opdrachtgever AI-systemen uitvraagt of Opdrachtnemers toestaat AI-systemen als onderdeel van hun Prestatie aan te bieden indien de bijlagen bij de AI-module altijd moeten worden ingevuld als onderdeel van de nadere offerte wanneer het gaat om AI-systemen waarvoor de AI-module niet is bedoeld, te weten AI-systemen die geen hoog risico vormen. Is Opdrachtgever bereid de eisen ten aanzien van de te verstrekken informatie te matigen indien het gaat om AI-systemen?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De gestelde eisen ten aanzien van AI-systemen worden niet gematigd. De benodigde informatie is van belang voor een zorgvuldige beoordeling van de inzet van AI binnen de opdracht.
469	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	Bladzijde 19 Bijlage 5 Acceptatieprocedure, Artikel 1.7		Deze bepaling is voor Inschrijver niet duidelijk, tenzij Opdrachtgever bedoelt: "Het niet verlenen van Acceptatie door Opdrachtgever betekent niet dat het Team dient t wachten met de planning of de start van de volgende Sprint."	De interpretatie van Inschrijver is juist. De bepaling wordt niet gewijzigd.
470	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen	Bladzijde 19 Bijlage 5 Acceptatieprocedure, Artikel 1.8		Deze bepaling is redelijk en acceptabel voor Inschrijver indien sprake is van een vaste Sprintprijs, waarbij Opdrachtnemer de mogelijkheid heeft om een risico-opslag toe te passen. In geval van een vergoeding gebaseerd op de uurtarieven en bestede tijd heeft Opdrachtnemer die mogelijkheid niet aangezien de risico's niet van tevoren zijn in te schatten op het moment dat de uurtarieven worden aangeboden in de nadere offerte.	De opmerking bevat geen vraag waarop kan worden geantwoord. Ter toelichting: artikel 1.8 van Bijlage 5 (Acceptatieprocedure) is een optionele bepaling binnen de Nadere Overeenkomst Agile. Deelnemer bepaalt per Aanvraag of deze bepaling wordt opgenomen, afhankelijk van de aard van de opdracht en het gehanteerde prijsmodel.
471	NOK - Agile	Bijlage 9.3 Nadere Overeenkomst Agile	8. Overige bepalingen			Is Aanbestedende dienst bereid om de garantiebepaling als volgt te wijzigen: "Wederpartij garandeert dat hij Gebreken voor zijn rekening herstelt die niet redelijkerwijs bij acceptatie ontdekt konden worden. Indien Opdrachtgever een beroep wil doen op deze garantie, stelt hij Wederpartij daarvan schriftelijk en in spoedgevallen telefonisch op de hoogte. Wederpartij herstelt Gebreken onverwijld rekening houdend met de ernst en de aard daarvan. Herstel vindt waar nodig plaats in overleg met Opdrachtgever.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Artikel 12 ARBIT-2022 is van toepassing en wordt niet aangepast. Artikel 8.3.1 van de Nadere overeenkomst Agile sluit hierop aan. De ARBIT-systematiek voorziet reeds in een regeling voor herstel van Gebreken.
472	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig		1		Bijlage 1: Wat wordt bedoeld met de kolom "Ind. beh.?"	Ind. beh.' staat voor 'individueel behandelen' als genoemd in het Aanbestedingsdocument in paragraaf 7.3.3. over Vragen en inlichtingen.
473	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig		1		Bijlage 5 - E2: "Teamsamenstelling": hoeveel ruimte/regels/woorden mogen gebruikt worden om deze vraag te beantwoorden?	Voor de beantwoording van dit onderdeel gelden geen woord-, regel- of paginabeperkingen. Inschrijvers bepalen zelf welke omvang zij passend achten.
474	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig		1		Bijlage 5: "Aantal documenten (Bijlage 5) ingediend:", welke documenten verwacht u dat er ingediend worden?	De regel 'Aantal documenten (Bijlage 5) ingediend:' ziet op het totaal aantal documenten dat de Inschrijver indient voor Bijlage 5. Inschrijvers kunnen zelf kiezen of zij de drie kerncompetenties in één document opnemen of in meerdere documenten (bijvoorbeeld één per kerncompetentie). Het veld wordt gebruikt als controleveld om aan te geven hoeveel documenten in totaal zijn ingediend voor Bijlage 5, zodat de Aanbestedende dienst kan verifiëren dat alle documenten zijn ontvangen. In dit veld wordt daarom het totaal aantal documenten ingevuld (bijvoorbeeld 1, 2 of 3), ongeacht dat het veld onder 'Aantal documenten' staat.
475	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig		2		Bijlage 5: "Aantal documenten (Bijlage 5) ingediend:", welke documenten verwacht u dat er ingediend worden?	Zie het antwoord op identieke vraag 474.
476	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig		3		Bijlage 5: "Inschrijver beschikt over tenminste één referentie die de ervaring (...)": Hoeveel ruimte/regels/woorden mogen gebruikt worden om deze vraag te beantwoorden?	Zie het antwoord op vraag 473.
477	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 13.1 Model Kwaliteit dienstverlening NOK	1		De bedoeling is om na afronding van de NOK vast te stellen wat de score voor kwaliteit is. In dit formulier wordt echter een andere vraag gesteld: "Zou u deze Opdrachtnemer, gelet op hun expertise en kwaliteit, opnieuw inzetten?". Wij verzoeken u hier een vraag te formuleren die specifiek betrekking heeft op een beoordeling van het geleverde werk, ipv een breed interpreteerbare vraag over potentieel werk in de toekomst. Bent u daartoe bereid?	De Opdrachtgever heeft bewust gekozen voor de breed geformuleerde vraag ten aanzien van de geleverde kwaliteit door de Opdrachtnemer. De kwaliteit van de geleverde dienstverlening op de Nadere overeenkomsten ziet op meer aspecten dan uitsluitend de beoordeling van het geleverde werk. De tekst wordt dan ook niet aangepast.
478	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 18	4		Bijlage 18 Model Verwerkersovereenkomst ARBIT-2022. Artikel 10 van de Verwerkersovereenkomst bevat nog diversie optionele teksten. Op welk moment wordt deze tekst definitief gemaakt?	Bij een Aanvraag waar deze van toepassing is wordt deze door Deelnemer specifiek gemaakt en meegezonden met de overige documenten.
479	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 18			Bijlage 18 Model Verwerkersovereenkomst ARBIT-2022. Uit de beschrijving van de scope blijkt niet direct dat er sprake is van het leveren van diensten waarbij er persoonsgegevens worden verwerkt. a) Kunt u toelichten wat de reden is om een verwerkersovereenkomst te sluiten? b) Indien dit 'voor het geval dat' is, verzoeken wij u om toe te lichten welke situaties u voorziet waarbij er sprake is van het verwerken van persoonsgegevens.	a) Het opnemen van een Verwerkersovereenkomst is een standaardonderdeel binnen de ARBIT-2022-voorwaarden. Deze wordt opgenomen voor het geval in het kader van de uitvoering van de Nadere overeenkomst persoonsgegevens worden verwerkt. b) Of en in welke situaties persoonsgegevens worden verwerkt, is afhankelijk van de specifieke Aanvraag en de daarbij horende context. Indien verwerking aan de orde is, wordt dit per Nadere overeenkomst gespecificeerd. In deze aanbestedingsfase wordt hier niet inhoudelijk op ingegaan.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
480	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 18 Model Verwerkersovereenkomst ARBIT-2022	3		Op grond van Artikel 2.3 en Artikel 5.1 Verwerkersovereenkomst draagt de Oprachtnemer zorg voor de toepassing van passende technische en organisatorische maatregelen. Dit kan echter ook zo uitgelegd worden dat de verantwoordelijkheid voor het vaststellen of beveiligingsmaatregelen "passend" zijn ook bij de Oprachtnemer ligt. Gelet op het feit dat Oprachtnemer bij uitsluiting kennis heeft van het type persoonsgegevens waar het hier omgaat kan derhalve alleen Oprachtnemer vaststellen of bedoelde maatregelen "passend" zijn. Dit sluit ook aan bij de door de wet aan Data Controller (= verantwoordelijk voor het vaststellen van de adequaatheid van de maatregelen) en Data Processor (= voert de door Data Controller gestelde maatregelen uit) toebedeelde verantwoordelijkheden. Kunt u ermee akkoord gaan dat Oprachtnemer en Oprachtnemer als onderdeel van de overeenkomst de bedoelde maatregelen schriftelijk nader zullen overeenkomen (welke als bijlage bij de overeenkomst zullen worden aangehecht)?	De Verwerkersovereenkomst in Bijlage 18 is een standaardonderdeel van de ARBIT-2022-voorwaarden. Of en welke technische en organisatorische maatregelen van toepassing zijn, is afhankelijk van de specifieke Aanvraag en de daarbij horende context. Deze maatregelen worden, indien relevant, per Nadere overeenkomst tussen Deelnemer en Oprachtnemer afgestemd en vastgelegd. In deze aanbestedingsfase wordt hier niet inhoudelijk op ingegaan.
481	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 18 Model Verwerkersovereenkomst ARBIT-2022	4		In de model Verwerkersovereenkomst (ARBIT-2022) bevat artikel 8 een verplichting voor Oprachtnemer tot het verlenen van bijstand aan Oprachtnemer in het kader van de AVG. Wij begrijpen het belang van deze verplichting, maar constateren dat deze bepaling geen expliciete voorziening bevat voor vergoeding van de hiermee gemoeide kosten en evenmin een nadere afbakening kent. Dit kan in de praktijk leiden tot een disproportionele belasting in relatie tot de aard en omvang van de Opdracht. Kunt u toelichten hoe deze bepaling is bedoeld ten aanzien van proportionaliteit en kostenverdeling? Wij verzoeken Aanbestedende dienst artikel 8 als volgt aan te vullen: "(...)Oprachtnemer verleent deze bijstand tegen de in de Overeenkomst overeengekomen tarieven en voor zover deze bijstand redelijkerwijs van Oprachtnemer kan worden verlangd, mede gelet op de aard en omvang van de Opdracht."	Bijlage 18 wordt niet aangepast. De Verwerkersovereenkomst is een standaardonderdeel van de ARBIT-2022-voorwaarden. Artikel 8 bevat de gebruikelijke verplichting voor de verwerker om bijstand te verlenen aan de verwerkingsverantwoordelijke in het kader van de AVG. De proportionaliteit en omvang van deze bijstand, evenals de eventuele kosten die hiermee gemoeid zijn, zijn afhankelijk van de specifieke Aanvraag en de aard en omvang van de betreffende verwerking. Deze aspecten worden, indien relevant, per Nadere overeenkomst afgestemd. In deze aanbestedingsfase worden hierover geen inhoudelijke wijzigingen of aanvullingen opgenomen.
482	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 18 Model Verwerkersovereenkomst ARBIT-2022	5		Oprachtnemer begrijpt dat de Oprachtnemer de mogelijkheid wil hebben om de uitvoering van de Verwerkersovereenkomst aan een audit te onderwerpen. Echter, dit mag niet ten koste gaan van de verplichtingen van Oprachtnemer aan haar andere klanten. Is Oprachtnemer er derhalve mee akkoord dat: - deze audits zullen worden beperkt tot de voor de overeengekomen diensten relevante delen van de faciliteiten, gebouwen en infrastructuur van Oprachtnemer; - de audit Oprachtnemer niet mag belemmeren om de overeengekomen diensten in overeenstemming met de service levels en/of beschrijving uit te voeren; - de audit niet zal worden uitgevoerd door een concurrent van Oprachtnemer; - dat de auditor een voor Oprachtnemer acceptabele geheimhoudingsovereenkomst heeft ondertekend; en - een audit in geen geval kan uitstreken tot vertrouwelijke informatie van Oprachtnemer, gedeelde machines of faciliteiten, of andere informatie van Oprachtnemer of haar klanten.	Zie overige vragen met daarin 'Audit' die hier mee te maken hebben. De ARBIT-2022-verwerkersovereenkomst is als model opgenomen voor het geval in het kader van de uitvoering van een Nadere overeenkomst persoonsgegevens worden verwerkt. De wijze waarop audits worden uitgevoerd en eventuele beperkingen daarop worden per specifieke Nadere overeenkomst vastgesteld. In deze aanbestedingsfase wordt hier niet inhoudelijk op ingegaan.
483	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 18 Model Verwerkersovereenkomst ARBIT-2022			In de model Verwerkersovereenkomst wordt geen expliciete beperking van aansprakelijkheid opgenomen, terwijl bij schending van wet- en regelgeving op het gebied van persoonsgegevens de aansprakelijkheidsbeperkingen uit de ARBIT kunnen vervallen. Dit leidt ertoe dat sprake is van een in beginsel onbeperkte en cumulatieve aansprakelijkheid, hetgeen wij als disproportioneel en in de praktijk onverzekerbaar en daarmee onacceptabel beschouwen. Kunt u toelichten hoe deze onbeperkte aansprakelijkheid zich verhoudt tot het proportionaliteitsbeginsel en aangeven tot welke concrete begrenzing u bereid bent, bijvoorbeeld door deze aansprakelijkheid expliciet onder de aansprakelijkheidsregeling van de ARBIT te laten vallen dan wel een specifieke cap (per jaar of per Nadere overeenkomst) op te nemen?	De Model Verwerkersovereenkomst ARBIT-2022 bevat bewust geen eigen aansprakelijkheidsbepaling, omdat de aansprakelijkheidsregeling uit de ARBIT-2022 volledig van toepassing is. Er ontstaat daarmee geen aanvullende of cumulatieve aansprakelijkheid. De ARBIT-regeling kent een beperking van aansprakelijkheid, maar deze beperking vervalt bij schending van wet- en regelgeving, waaronder de AVG. Dit volgt rechtstreeks uit de wettelijke verplichtingen en is daarom proportioneel en niet onderhandelbaar. Het opnemen van een cap of beperking voor AVG-gerelateerde aansprakelijkheid is juridisch niet mogelijk.
484	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 18 Model Verwerkersovereenkomst ARBIT-2022			Bijlage 18 Model Verwerkersovereenkomst: Kun u bevestigen dat een garantieverplichting in de VVO een beroep van Verwerker op overmacht onverlet laat, conform de AVG? Indien u dit niet kunt bevestigen, kunt u dit toelichten?	De Verwerkersovereenkomst is een standaardonderdeel van de ARBIT-2022-voorwaarden. De verhouding tussen eventuele garantieverplichtingen, een beroep op overmacht en de verplichtingen die voor de verwerker uit de AVG voortvloeien, is afhankelijk van de specifieke verwerking en de context van de betreffende Nadere overeenkomst. Deze aspecten worden, indien relevant, per Nadere overeenkomst afgestemd. In deze aanbestedingsfase wordt hierover geen inhoudelijke toelichting gegeven.
485	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 19			Bijlage 19. In de inleiding van Bijlage 19 staat dat inschrijver als er GEEN sprake is van aan te melden financiële bijdragen, het ingevulde en ondertekende formulier Verklaring moet toevoegen aan de inschrijving. Er is bij ons geen sprake van financiële bijdragen maar het is ons niet duidelijk wat we nu precies moeten aanleveren? Want op de pagina's 2-5 van bijlage 19 staan diverse zaken die we dan toch lijken te moeten aanleveren maar dus niet van toepassing zijn. Kunt u verduidelijken wat wij nu precies moeten aanleveren?	Indien er géén sprake is van aan te melden financiële bijdragen, volstaat het om de ingevulde en ondertekende verklaring op pagina 1 van Bijlage 19 aan te leveren. De overige onderdelen van Bijlage 19 zijn in dat geval niet van toepassing. Zie voor meer informatie https://www.pianoo.nl/nl/regelgeving/europese-wetgeving/geopolitiek/verordening-buitenlandse-subsidies
486	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 19 Formulier(en) aanmelding c.q. verklaring	1		Kunt u bevestigen dat, indien geen sprake is van buitenlandse financiële bijdragen, het invullen en ondertekenen van het Formulier Verklaring volstaat en geen nadere onderbouwing vereist is?	Zie het antwoord op vraag 485.
487	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 19 Formulier(en) aanmelding c.q. verklaring financiële bijdragen	1		Kunt u toelichten in hoeverre financiële bijdragen op groepsniveau (bijvoorbeeld van moeder- of zustermaatschappijen) dienen te worden meegenomen in de verklaring?	Inschrijvers dienen Bijlage 19 in te vullen conform de toepasselijke FSR-vereisten. In deze aanbestedingsfase wordt hier niet inhoudelijk op ingegaan. Zie voor meer informatie https://www.pianoo.nl/nl/regelgeving/europese-wetgeving/geopolitiek/verordening-buitenlandse-subsidies
488	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 19 Formulier(en) aanmelding c.q. verklaring financiële bijdragen			Context: in het aanbestedingsdocument staat op pagina 58 vermeld dat Bijlage 19 ingevuld, getekend en in TenderNed opgeladen moet worden. De gevraagde informatie van rubriek 1 en 2 staat grotendeels in het UEA (bijlage 2) dat tevens dient te worden ingevuld, ondertekend en geladen. Voor de verklaring dienen verder aanvullend de rubrieken 7 en 8, en voor de aanmelding rubriek 3, (optioneel 4 en 5) 6 en 8 ingevuld te worden. Vraag: Dient inschrijver voor alleen de aanvullende rubrieken (dus voor een verklaring rubriek 7 (tabel 2) en 8) in te vullen, of wordt een ingevuld FS-PP formulier van de EU verwacht? Indien het laatste, kunt u een link naar dat document verstrekken?	Bijlage 19 dient volledig te worden ingevuld, ondertekend en via TenderNed te worden ingediend. Het Uniform Europees Aanbestedingsdocument (Bijlage 2) vervangt Bijlage 19 niet. Inschrijver mag in plaats van Bijlage 19 ook het officiële online FS-PP-formulier van de Europese Commissie gebruiken, mits het gegenereerde bewijsdocument als onderdeel van de inschrijving wordt meegestuurd.
489	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 19 Formulier(en) aanmelding c.q. verklaring financiële bijdragen			Mag de online versie van het FS-PP document voor buitenlandse subsidies gebruikt worden? Kan de aanbestedende dienst akkoord gaan dat deze verklaring volgens de Europese officiële dienst wordt aangemaakt en ingediend? We verwijzen naar https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/public-procurement/foreign-subsidies-regulation/practical-information_en en het bijhorende online formulier (FS-PP) ivm foreign subsidies in notifiable foreign financial contributions to public procurement (FS-PP) Het invullen via deze online weg is ook duidelijker wat er van de opdrachtnemer verwacht wordt en alsdus minder kans op fouten.	Ja, de Aanbestedende dienst kan akkoord gaan met het gebruik van het officiële online FS-PP-formulier van de Europese Commissie. Dit formulier is het door de EU voorgeschreven standaardformat voor meldingen van buitenlandse financiële bijdragen onder de Foreign Subsidies Regulation. Het bevat alle informatie die in Bijlage 19 wordt gevraagd en voldoet volledig aan de Europese vereisten. Het gebruik van het EU-formulier is daarom toegestaan en zelfs wenselijk, omdat het de kans op fouten verkleint en de uniformiteit van de gegevens waarborgt. Na online indiening genereert het FS-PP-portaal automatisch een officieel bewijsdocument (PDF of rapport) met een unieke referentie, datum en tijd van indiening en een overzicht van de opgegeven financiële bijdragen. Dit bewijsdocument dient door de inschrijver als onderdeel van de inschrijving te worden meegestuurd, zodat de aanbestedende dienst kan verifiëren dat de FS-PP-melding correct en tijdig via het EU-portaal is ingediend.
490	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 19 Formulier(en) aanmelding c.q. verklaring financiële bijdragen			In bijlage 19 moet een aanmelding of verklaring van financiële bijdragen worden ingediend. Moet een onderaannemer ook afzonderlijk deze verklaring indienen?	Zie het antwoord op vraag 489. Inschrijvers dienen Bijlage 19 in te vullen conform de toepasselijke FSR-vereisten. Zie voor meer informatie: https://www.pianoo.nl/nl/regelgeving/europese-wetgeving/geopolitiek/verordening-buitenlandse-subsidies daar staat ondermeer het volgende: "Meldplicht bij combinatievorming en onderaanneming Bij combinatievorming en onderaanneming geldt een meldplicht als de totale waarde van ontvangen buitenlandse subsidies van alle combinanten, hoofd(onder)aannemers en/of hoofd(onder)leveranciers samen gelijk of groter is dan 4 miljoen euro per derde land. De hoofdschrijver is verantwoordelijk voor het indienen van de aanmelding of verklaring van de combinanten en hoofd(onder)aannemers. Hieronder worden onderaannemers of leveranciers verstaan die meer dan 20% bijdragen van de waarde van de inschrijving. Of onderaannemers of leveranciers die zorgen voor de belangrijkste elementen van de uitvoering van de opdracht. De handreiking licht toe welke specifieke regels gelden bij combinatievorming
491	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 5 Antwoordformulier Referentie - kerncompetenties	1		Kunt u aangeven aan welke documenten de vraag 'Aantal documenten (Bijlage 5) ingediend:' specifiek refereert?	Zie het antwoord op vraag 474.
492	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 5 Antwoordformulier Referentie - kerncompetenties	1		Kunt u aangeven hoe in dit formulier een tweede referentie voor een kerncompetentie kan worden opgevoerd? Er lijkt nu per kerncompetentie slechts 1 referentie te kunnen worden opgevoerd.	Bijlage 5 bevat per kerncompetentie één invulblok voor het aanleveren van een referentie. Dit sluit aan bij paragraaf 4.3.2 van het Aanbestedingsdocument, waarin per kerncompetentie één referentie wordt gevraagd die voldoet aan de gestelde eisen. Het formulier ondersteunt daarom niet het opvoeren van meerdere referenties per kerncompetentie, en het is ook niet de bedoeling dat meer dan één referentie per kerncompetentie wordt ingediend.
493	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 5 Antwoordformulier Referentie - kerncompetenties	1		Onderaan de tabel staat: "Aantal documenten (Bijlage 5) ingediend:". Wat bedoelt Aanbestedende dienst hier precies mee? We doen de aanname dat er 1 document (bijlage 5) moet worden ingediend waarin de 3 referenties zijn uitgewerkt.	Zie het antwoord op vraag 474.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
494	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 5 Antwoordformulier Referentie - kerncompetenties	1		In Bijlage 5 (antwoordformulier referentieblad) wordt onder E2 gevraagd naar de "teamsamenstelling" en onder E3 naar de "ingezette ICT-disciplines in multidisciplinair team gewerkt volgens Agile-methodiek". Voor ons is het onderscheid tussen deze twee onderdelen niet eenduidig. Kunt u dit nader specificeren?	Teamsamenstelling (E2) ziet op de personen, rollen, skills en deskundigheden binnen het team, conform §4.3.2 van het Aanbestedingsdocument. De ICT-disciplines (E3) hebben betrekking op de ingezette kwaliteitenprofielen zoals gedefinieerd in het Kwaliteitsraamwerk IV (KWIV), zoals beschreven in §2.1.3.
495	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 5 Antwoordformulier Referentie - kerncompetenties	2		Zit er een beperking in aantal woorden voor het opgeven van de referentie omschrijving onder Kerncompetentie 2 en 3?	Er geldt geen specifieke woordlimiet voor de referentiomschrijving in Bijlage 5. Inschrijvers dienen de gevraagde informatie per kerncompetentie volledig en beknopt toe te lichten binnen de ruimte die het formulier biedt.
496	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 7 Antwoordformulier Prijs	1		Wat is de reden dat project pricing niet is meegenomen in het prijs onderdeel?	De concurrentiestelling op dit onderdeel vindt plaats per specifieke Aanvraag.
497	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 7 Antwoordformulier Prijs	1		Wij constateren dat de gehanteerde rekentarieven sterk afwijken van de huidige marktniveaus voor vergelijkbare ICT-profielen. Kunt u toelichten hoe wordt voorkomen dat de gehanteerde rekentarieven leiden tot niet-realistische inschrijvingen of risico's in de uitvoering?	De Aanbestedende dienst doet geen uitspraken over de marktconformiteit van door Inschrijvers gehanteerde tarieven of over de wijze waarop Inschrijvers deze intern valideren. Bijlage 7 bevat het prijsformulier en stelt geen eisen aan marktvergelijkingen of validatie daarvan. Het in Bijlage 7 opgenomen rekentarief is uitsluitend bedoeld voor de prijsscoreberekening en vormt geen maximumtarief. Dit rekentarief is, zoals in de toelichting vermeld, gebaseerd op kostendekkend overheidstarief, directe loonkosten per salarisschaal BBRA in 2026 (tabel 2.1 in Handleiding overheidstarieven 2025), voor de laagste salarisschaal in schaalrange per kwaliteitenprofiel (excl. BTW). Inschrijvers bepalen zelf hun tarieven binnen de systematiek van het Aanbestedingsdocument. De Aanbestedende dienst beoordeelt de tarieven uitsluitend op basis van de in het Aanbestedingsdocument beschreven beoordelingsmethodiek.
498	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 7 Antwoordformulier Prijs			Bent u van mening dat de door u gehanteerde tarieven marktconform zijn en hoe heeft u dit gevalideerd met de marktgegevens zowel in Europees Nederland als in Caribisch Nederland?	Zie het antwoord op vraag 497.
499	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 9.2 Nadere overeenkomst Proeftuin Innovatie	3		Artikel 2.2 van de NOK Proeftuin Innovatie bepaalt dat bij tegenstrijdigheid de Raamovereenkomst boven het NOK-document prevaleert. Dit wijkt af van de systematiek in de reguliere Nadere Overeenkomst-modellen onder deze aanbesteding, waarin de Nadere Overeenkomst zelf bovenaan de hiërarchie wordt geplaatst. Deze afwijking kan leiden tot onduidelijkheid of zelfs conflicten wanneer opdrachtspecifieke afspraken in de Proeftuin-NOK noodzakelijk afwijken van generieke raamspraken. Kunt u bevestigen dat het model wordt aangepast zodat (conform de reguliere Nadere Overeenkomsten) de Nadere Overeenkomst zelf bovenaan de documenthiërarchie komt te staan, zodat opdrachtspecifieke afspraken steeds prevaleren boven de generieke bepalingen van de Raamovereenkomst?	Dit wordt niet aangepast en wijkt bewust af, bij proeftuinen is het niet de bedoeling om af te wijken van de Raamovereenkomst. Zowel Deelnemers als Opdrachtnemers dienen zich hier bewust van te zijn.
500	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 9.2 Nadere overeenkomst Proeftuin Innovatie	3		Artikel 4.1 NOK Proeftuin Innovatie geeft Opdrachtgever het recht om de Nadere Overeenkomst op ieder door hem gewenst moment tussentijds te beëindigen, zonder dat sprake hoeft te zijn van enige tekortkoming van Opdrachtnemer, en zonder recht op enige vergoeding of compensatie. Dit komt feitelijk neer op een termination for convenience zonder enige schadeloosstelling. Bij een opdrachtvorm waarin Opdrachtnemer investeert in capaciteit, voorbereiding, expertise en continuïteit, leidt dit tot een onevenwichtige risicoverdeling en staat het bovendien op gespannen voet met het beginsel van proportionaliteit bij aanbestedingen. Kunt u bevestigen dat dit artikel wordt vervangen door c.q. wordt aangesloten bij het artikel uit de concept versie Nadere Overeenkomst Agile (art. 8.9.1): Het onderhavige project kent diverse momenten waarop tot voortzetten of stoppen kan worden besloten, waarbij Partijen over en weer niet gehouden zijn tot schadevergoeding als gevolg van de keuze op die momenten om te stoppen. Stoppen in de zin van dit artikel impliceert het met wederzijds goedvinden beëindigen van de Nadere overeenkomst en alle daarop voortbouwende overeenkomsten, met dien verstande dat wat verschuldigd is wordt afgerekend en wat vooraf c.q. onverschuldigd is betaald wordt terugbetaald.	Akkoord, artikel 4.1 NOK Proeftuin Innovatie wordt hierop aangepast. Het artikel is opgezet vanuit een gelijkwaardige constructie in inhuurgerelateerde raamovereenkomsten, waarin ook sprake is van vergoeding van door Opdrachtnemer reeds ingezette uren. Bij opdrachten met resultaatverplichting zal de passage hierop aangepast worden.
501	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 9.2 Nadere overeenkomst Proeftuin Innovatie	4		Bijlage 9.2. / NOK Proeftuin - 4.1. Inschrijver kan hier niet mee akkoord gaan en verzoekt te verduidelijken dat Opdrachtnemer in geval van tussentijdse beëindiging ten minste recht heeft op vergoeding van (a) reeds verrichte werkzaamheden en (b) aantoonbare, niet-omkeerbare verplichtingen. De huidige formulering houdt in dat Opdrachtnemer investeringen in Fase 2 volledig voor eigen risico draagt, hetgeen disproportioneel is.	Zie voor punt a. antwoord op vraag 52. Voor punt b. als er sprake is van aantoonbare en onomkeerbare investeringen is het aan beide Partijen om vooraf hierover afspraken te maken binnen de te sluiten Nadere overeenkomst. Is dit niet gebeurd dan is dit voor rekening en risico van Opdrachtnemer.
502	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 9.2 Nadere overeenkomst Proeftuin Innovatie	5		Bijlage 9.2. / NOK Proeftuin - 7.2. Zie de eerder geplaatste opmerking bij artikel 6.2. ROK. Inschrijver verzoekt facturering op milestone-basis (na oplevering Businesscase, na oplevering Plan van Aanpak, na oplevering Testrapport), met betaling binnen 30 dagen na factuurdatum, ongeacht of de uiteindelijke acceptatie reeds heeft plaatsgevonden.	Zie hiertoe antwoord op vraag 52 en overige relevante vragen met antwoorden.
503	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 9.2 Nadere overeenkomst Proeftuin Innovatie	5		Bijlage 9.2. / NOK Proeftuin - 7.3 bepaalt dat de Vergoeding vaststaat en niet kan worden gewijzigd. Inschrijver verzoekt een uitzondering toe te voegen voor situaties waarin Opdrachtgever de scope van het onderzoek of de testfase wijzigt, in welk geval de Vergoeding via een change procedure wordt aangepast.	Elke Nadere overeenkomst kent de standaardprocedure voor wijzigen. Een uitzondering is daarom niet nodig.
504	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 9.2 Nadere overeenkomst Proeftuin Innovatie	5		Bijlage 9.2. / NOK Proeftuin - 9.2 (optioneel). De uitzondering ("met uitzondering van de situatie dat Opdrachtnemer op eigen initiatief opzegt") is onduidelijk. Inschrijver verzoekt te verduidelijken dat de IE op de Oplossing te allen tijde bij Opdrachtnemer berust, ongeacht de reden van beëindiging, en dat Opdrachtgever uitsluitend een gebruiksrecht verkrijgt op de opgeleverde Prestaties (Businesscase, Plan van Aanpak, Testrapport) voor eigen gebruik. De uitzondering bij opzegging door Opdrachtnemer dient geschrapt te worden.	Het is een optionele bepaling, te activeren door Deelnemer en wordt niet aangepast. Indien toegepast door Deelnemer kan Opdrachtnemer binnen de Aanvraag in overleg treden.
505	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 9.2 Nadere overeenkomst Proeftuin Innovatie	6		Bijlage 9.2. / NOK Proeftuin - 9.9.2. zie eerdere opmerking bij 10.5. NOK. Inschrijver verzoekt "eeuwigdurende en onbeperkte licentie" te wijzigen in een licentie voor de duur van de Overeenkomst plus transitieperiode, en toe te voegen dat voor derde-partij software de voorwaarden van die derde partij gelden.	Artikel 9.9.2 maakt onderdeel uit van het model en wordt niet aangepast. De optionele bepaling wordt per Aanvraag geactiveerd indien van toepassing. Voor standaardprogrammatuur en software van derde partijen gelden de licentievoorwaarden van de betreffende leverancier, voor zover toegestaan binnen de Raamovereenkomst.
506	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 9.2 Nadere overeenkomst Proeftuin Innovatie	6		In artikel 9.9 van de NOK Proeftuin Innovatie worden 'optioneel' aanvullende verplichtingen opgenomen met betrekking tot (i) het kosteloos en eeuwigdurend verstrekken van licenties op software van Opdrachtnemer of gelieerde groepsmaatschappijen, en (ii) het verstrekken van omvangrijke, gedetailleerde onderbouwingen omtrent gebruiksbeperkingen, alternatieven en vendor-lock-in. Deze bepalingen hebben een duidelijke impact op de commerciële en technische haalbaarheid van een inschrijving. Het is daarom noodzakelijk dat Opdrachtnemer voorafgaand aan het indienen van een Nadere offerte weet of deze opties door Deelnemer worden geactiveerd. Kunt u bevestigen dat Deelnemer bij iedere Aanvraag expliciet zal aangeven of de tweede en/of derde bullet van artikel 10.5 van toepassing worden verklaard, zodat Opdrachtnemer voorafgaand aan inschrijving een weloverwogen beslissing kan nemen om al dan niet een offerte uit te brengen?	Nee, het is aan Opdrachtnemer om expliciet kennis te nemen van de Nadere overeenkomst voorafgaand aan het dienen van de Offerte en uiteindelijk bij het ondertekenen van de overeenkomst.
507	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig	Bijlage 9.2 Nadere overeenkomst Proeftuin Innovatie	Algemeen		Inschrijver verzoekt te bevestigen dat, indien Opdrachtgever wenst dat Fase 4 wordt uitgevoerd, daarvoor geen mini-competitie wordt gehouden doch dat Fase 4 uitsluitend door de Opdrachtnemer van de betreffende Proeftuin zal kunnen worden uitgevoerd.	Nee dat kan niet worden bevestigd. Het is het doel om een commerciële fase in concurrentie uit te zetten, tenzij. De innovatie proeftuin ziet niet op de commerciële fase. Als de Deelnemer beslist om op basis van de innovatie proeftuin het product of de dienst in te kopen, volgt hij hierbij de gebruikelijke inkoopprocedure. Indien de dienst in scope van de onderhavige Raamovereenkomst valt, zal hij de opdracht hierin moeten verstrekken. Indien het niet in scope van de Raamovereenkomst valt, moet hij het mogelijk inkopen in een andere raamovereenkomst (bijvoorbeeld voor aanschaf van standaardprogrammatuur) of de opdracht zelfstandig aanbesteden buiten deze Raamovereenkomst. In dat laatste geval zal de opdrachtwaarde bepalend zijn voor de te volgen inkoopprocedure (enkelvoudig onderhands, meervoudig onderhands of Europese aanbesteding).
508	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig		1		Bijlage 1: De dropdown "Onderdeel" van dit document lijkt niet te werken	De dropdown 'Onderdeel' werkt, het wordt pas geactiveerd wanneer een geldige keuze is gemaakt bij dropdown 'Document'. De inhoud van het 'Onderdeel' is hiervan afhankelijk.
509	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig		1		Bijlage 5 - E2: Kunt u aangeven wat u wilt weten over de teamsamenstelling? Klopt het dat het alleen om de rollen gaat van medewerkers binnen onze organisatie (in tegenstelling tot medewerkers vanuit de klant waarmee samengewerkt wordt)?	Zie het antwoord op vraag 494. Het formulier maakt geen onderscheid tussen volledig door uw organisatie ingevulde teams of hybride teams.
510	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig		1		Bijlage 5 - E3: Kunt u aangeven hoe deze vraag verschilt van E2? Klopt het dat het alleen om de rollen gaat van medewerkers binnen onze organisatie (in tegenstelling tot medewerkers vanuit de klant waarmee samengewerkt wordt)?	Zie het antwoord op vraag 494.
511	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig		1	7	"In het invulformulier geeft u een toelichting op uw keuze op hoofdlijnen": moet deze toelichting betrekking hebben op één of meerdere van de referenties in bijlage 5, of mag dit ook een andere opdracht zijn?	Vraagstelling is onduidelijk, indien vraag doelt op Bijlage 6c Kwaliteitswens 3 dan is het antwoord dat er geen relatie is tussen Bijlage 5 en Bijlage 6c. Inschrijver is vrij om voor kwaliteitswens 3 de onderbouwing te geven nodig is. Zie overige vragen met antwoorden over kwaliteitswens 3.
512	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig		2		Bijlage 5: "Omschrijving van de referentieopdracht waarbij een (...)": Hoeveel ruimte/regels/woorden mogen gebruikt worden om deze vraag te beantwoorden?	Zie het antwoord op vraag 473.
513	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig		2		Bijlage 5: "Inschrijver beschikt over tenminste één referentie die de ervaring (...)": Wordt hier net als bij kerncompetentie 2 een omschrijving van deze opdracht verwacht?	Ja, de gevraagde omschrijving maakt onderdeel uit van de beantwoording van de betreffende kerncompetentie. Voor omvangaspecten wordt verwezen naar de vragen omtrent 'Bijlage 5'.
514	Bijlagen – Overig	Bijlagen Overig		3		Bijlage 5: "Aantal documenten (Bijlage 5) ingediend.:", welke documenten verwacht u dat er ingediend worden?	Zie het antwoord op identieke vraag 474.
515	Kwaliteitswens 1	Bijlagen Overig	Bijlage 6a Antwoordformulier Kwaliteitswens 1			Kunt u een template beschikbaar stellen zonder opmerkingen in de kantlijn?	Ja, nieuw document versie 2 is beschikbaar gesteld en het oude document is vervallen.
516	Kwaliteitswens 2	Bijlagen Overig	Bijlage 6a Antwoordformulier Kwaliteitswens 3			Kunt u een template beschikbaar stellen met het juiste formaat lettertype (Verdana 9 in plaats van Verdana 11) en met de juiste regelafstand?	Ja, alle documenten Bijlage 6a, 6b en 6c zijn gecontroleerd en beschikbaar gesteld en de oude documenten zijn vervallen.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
517	Kwaliteitswens 2	Bijlagen Overig	Bijlage 6b	2	3	Bijlage 6b: U stelt dat voorbeelden gebruikt mogen worden indien ze binnen het gestelde scenario passen. Indien een opdracht niet volledig voldoet aan dit scenario (bijvoorbeeld een op moment van indienen kortere looptijd, of (door)ontwikkeling, herbouw of uitfasering naast het in stand houden van het legacy-systeem), resulteert dat dan alleen in een lagere beoordeling, of wordt het voorbeeld in zijn geheel niet meegenomen in de beoordeling?	Voorbeelden mogen worden gebruikt voor zover zij relevant zijn binnen het in Bijlage 6b geschetste scenario. Een voorbeeld hoeft niet in alle opzichten volledig overeen te komen met het scenario. Indien een voorbeeld op onderdelen afwijkt van het scenario (bijvoorbeeld doorlooptijd, of het naast beheer ook bevatten van doorontwikkeling, herbouw of uitfasering), wordt het voorbeeld niet uitgesloten van beoordeling. De mate waarin het voorbeeld aansluit bij het scenario kan wel invloed hebben op de waardering. Voorbeelden worden dus niet in hun geheel terzijde gelegd, maar beoordeeld op hun merites binnen de context van de wens.
518	Kwaliteitswens 3	Bijlagen Overig	Bijlage 6a Antwoordformulier Kwaliteitswens 3	2		Bijlage 6a moet 6c zijn. Het formulier verwijst naar toetsing in "halfjaarlijkse rapportage (zie PvE)", terwijl het ROK-rapportagemodel uitgaat van kwartaalrapportages. Kunt u bevestigen welke rapportagefrequentie geldt voor PQC-activiteiten (kwartaal/halfjaar)?	Eis PQC.4 schrijft een halfjaarlijkse rapportagefrequentie voor. Deze frequentie voor dit onderwerp is inderdaad lager dan de driemaandelijke rapportagefrequentie zoals beschreven in eis R.2. Aangezien de te rapporteren gegevens verschillend zijn, ziet Aanbestedende dienst daar geen tegenstrijdigheid. Beide eisen en dus verschillende rapportagefrequenties blijven gehandhaafd.
519	Kwaliteitswens 1	Bijlage 6a Antwoordformulier kwaliteitswens 1	Vraagstelling, vraag 2	n.v.t.	Beschrijving van structurele levering: beschrijf wat uw high performance teams feitelijk opleveren aan de Deelnemers gedurende de looptijd van de opdracht	Wordt "gedurende de looptijd van de opdracht" geïnterpreteerd als een beschrijving van wat de inschrijver van plan is te leveren (forward-looking), of als bewijs van wat hij al heeft geleverd (backward-looking)?	De vraag bevat zowel toekomstgerichte als verledengerichte onderdelen en moet dienovereenkomstig worden geïnterpreteerd. De onderdelen die vragen naar wat teams gedurende de looptijd van de opdracht opleveren, zijn toekomstgericht. De onderdelen die vragen welke resultaten deze teams hebben behaald, hoe effectiviteit is aangetoond en gemeten, en hoe continuïteit is geborgd, zijn gericht op reeds gerealiseerde prestaties en bewijs daarvan. Beide typen informatie maken deel uit van de beantwoording van vraag 2 en worden meegenomen in de beoordeling conform de beoordelingsmethodiek in het Aanbestedingsdocument. Verificatie van verleden prestaties kan, indien relevant, na voorlopige gunning worden gevraagd. Inschrijvers maken eigen keuzes in de wijze van beantwoording; de beoordeling vindt plaats per Inschrijving en per criterium, op basis van de vastgestelde beoordelingsregels.
520	Kwaliteitswens 3	Bijlage 6c Antwoordformulier kwaliteitswens 3	Vraagstelling	n.v.t.	Als u uw keuze niet concreet kunt onderbouwen, dan krijgt u voor deze wens nul punten.	Leidt een niet-onderbouwd onderdeel in de keuzematrix tot nul punten voor de gehele wens, of alleen voor dat specifieke onderdeel?	De zin bij 'Let op: ...Als u uw keuze niet concreet kunt onderbouwen, dan krijgt u voor deze wens nul punten' betekent dat een niet onderbouwd onderdeel leidt tot nul punten voor de gehele kwaliteitswens.'
521	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	ARBIT 2022	Artikel 26.2 en 26.3			Is het mogelijk in de overeenkomst de volgende beperking van aansprakelijkheid ter vervanging van artikel 26.2 en 26.3 ARBIT 2022 op te nemen? (1) Opdrachtnemer is aansprakelijk jegens opdrachtgever (en eventuele anderen ten behoeve waarvan diensten worden verleend) voor schade, hetzij op grond van wanprestatie dan wel onrechtmatige daad, hetzij op grond van de wet of anderszins, tot maximaal driemaal het in het kader van de betreffende opdracht aan opdrachtgever gefactureerde bedrag van het honorarium voor de opdracht; en ingeval van een opdracht met een doorlooptijd van meer dan zes maanden is de aansprakelijkheid beperkt tot maximaal driemaal het honorarium dat in het kader van de desbetreffende opdracht in de zes maanden voorafgaande aan de schadeveroorzakende gebeurtenis aan opdrachtgever is gefactureerd. (2) Indien opdrachtnemer jegens opdrachtgever (dan wel jegens anderen ten behoeve waarvan diensten worden verleend) op grond van deze overeenkomst of anderszins in verband met de diensten aansprakelijk is voor schade waaraan ook andere personen hebben bijgedragen, dan is opdrachtnemer niet hoofdelijk maar maximaal voor een gelijk deel met die anderen aansprakelijk. Een eventuele uitsluiting of beperking van de aansprakelijkheid door overige aansprakelijke (rechts)personen laat het voorgaande onverlet evenals het feit dat een vordering tot vergoeding van schade wordt geschikt of niet geïnd kan worden. Ook indien de schade door overlijden, de ontbinding of het faillissement van een andere aansprakelijke (rechts)persoon of welke andere oorzaak dan ook niet langer over alle aansprakelijke (rechts)personen kan worden omgeslagen, is de aansprakelijkheid van opdrachtnemer beperkt tot dat gedeelte van de totale schade dat billijkerwijs aan opdrachtnemer valt toe te rekenen. (3) Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer voor alle vorderingen van derden (waaronder de met de opdrachtgever gelieerde entiteiten) en de daaruit voortvloeiende aansprakelijkheden, schade, schadevergoedingen, kosten en onkosten (waaronder redelijke externe en interne kosten van rechtsbijstand) die voortvloeien uit de openbaarmaking van een rapport (niet zijnde belastingadvies), het gebruik door een derde van of het door een derde vertrouwen op een rapport (waaronder belastingadvies). Deze laatste verplichting geldt niet indien opdrachtnemer dit door die derde vertrouwen op het rapport expliciet schriftelijk heeft goedgekeurd. (4) Alle vorderingsrechten met betrekking tot de diensten of anderszins uit deze overeenkomst voortvloeiend, dienen binnen een jaar na de datum waarop u zich van het aan die vordering ten grondslag liggende probleem bewust werd of redelijkerwijs bewust had kunnen zijn, te worden ingediend. (5) Opdrachtgever zal zijn eventuele vorderings- en verhaalsrechten uitsluitend uitoefenen tegen opdrachtnemer en niet tegen (bestuurders van) members/vennoten, bestuurders of werknemers van opdrachtnemer of door opdrachtnemer ingeschakelde derden c.q. hulppersonen."	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De Aanbestedende dienst hanteert de rijksbrede standaardbepalingen uit artikel 26.2 en 26.3 ARBIT-2022. Deze bepalingen maken onderdeel uit van de uniforme ARBIT-systematiek en worden niet aangepast. Zie ook het antwoord op vraag 529.
522	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	ARBIT 2022 Artikel 26.2 en 26.3				Is het mogelijk in de overeenkomst de volgende beperking van aansprakelijkheid ter vervanging van artikel 26.2 en 26.3 ARBIT 2022 op te nemen? (1) Opdrachtnemer is aansprakelijk jegens opdrachtgever (en eventuele anderen ten behoeve waarvan diensten worden verleend) voor schade, hetzij op grond van wanprestatie dan wel onrechtmatige daad, hetzij op grond van de wet of anderszins, tot maximaal driemaal het in het kader van de betreffende opdracht aan opdrachtgever gefactureerde bedrag van het honorarium voor de opdracht; en ingeval van een opdracht met een doorlooptijd van meer dan zes maanden is de aansprakelijkheid beperkt tot maximaal driemaal het honorarium dat in het kader van de desbetreffende opdracht in de zes maanden voorafgaande aan de schadeveroorzakende gebeurtenis aan opdrachtgever is gefactureerd. (2) Indien opdrachtnemer jegens opdrachtgever (dan wel jegens anderen ten behoeve waarvan diensten worden verleend) op grond van deze overeenkomst of anderszins in verband met de diensten aansprakelijk is voor schade waaraan ook andere personen hebben bijgedragen, dan is opdrachtnemer niet hoofdelijk maar maximaal voor een gelijk deel met die anderen aansprakelijk. Een eventuele uitsluiting of beperking van de aansprakelijkheid door overige aansprakelijke (rechts)personen laat het voorgaande onverlet evenals het feit dat een vordering tot vergoeding van schade wordt geschikt of niet geïnd kan worden. Ook indien de schade door overlijden, de ontbinding of het faillissement van een andere aansprakelijke (rechts)persoon of welke andere oorzaak dan ook niet langer over alle aansprakelijke (rechts)personen kan worden omgeslagen, is de aansprakelijkheid van opdrachtnemer beperkt tot dat gedeelte van de totale schade dat billijkerwijs aan opdrachtnemer valt toe te rekenen. (3) Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer voor alle vorderingen van derden (waaronder de met de opdrachtgever gelieerde entiteiten) en de daaruit voortvloeiende aansprakelijkheden, schade, schadevergoedingen, kosten en onkosten (waaronder redelijke externe en interne kosten van rechtsbijstand) die voortvloeien uit de openbaarmaking van een rapport (niet zijnde belastingadvies), het gebruik door een derde van of het door een derde vertrouwen op een rapport (waaronder belastingadvies). Deze laatste verplichting geldt niet indien opdrachtnemer dit door die derde vertrouwen op het rapport expliciet schriftelijk heeft goedgekeurd. (4) Alle vorderingsrechten met betrekking tot de diensten of anderszins uit deze overeenkomst voortvloeiend, dienen binnen een jaar na de datum waarop u zich van het aan die vordering ten grondslag liggende probleem bewust werd of redelijkerwijs bewust had kunnen zijn, te worden ingediend. (5) Opdrachtgever zal zijn eventuele vorderings- en verhaalsrechten uitsluitend uitoefenen tegen opdrachtnemer en niet tegen (bestuurders van) members/vennoten, bestuurders of werknemers van opdrachtnemer of door opdrachtnemer ingeschakelde derden c.q. hulppersonen.""	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022 zijn van toepassing en worden niet aangepast. Zie ook het antwoord op vraag 529.
523	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	ARBIT 2022 Artikel 26.4 lid c en Bijlage 8.1 model raamovereenkomst artikel 10.16				Wij willen graag voorstellen om ARBIT 2022 Artikel 26.4 lid c en Bijlage 8.1 model raamovereenkomst artikel 10.16 te vervangen door de volgende tekst: "in geval van aanspraken van derden wegens schending van intellectuele eigendomsrechten onder de voorwaarden als opgenomen in artikel 8 met dien verstande dat aansprakelijkheid voor schade bij Opdrachtgever zelf is beperkt tot hetgeen is overeengekomen in de voorgaande leden (artikel 26.1, 26.2 en 26.3)" Gaat u hiermee akkoord?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De Aanbestedende dienst hanteert de rijksbrede standaardbepalingen uit artikel 26.4(c) ARBIT-2022 en artikel 10.16 van de Model Raamovereenkomst. Deze bepalingen worden niet aangepast. Zie ook het antwoord op vraag 529.
524	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	ARBIT 2022 en Bijlage 8.1 model raamovereenkomst	ARBIT 2022 Artikel 26.4 lid c en Bijlage 8.1 model raamovereenkomst artikel 10.16			Wij willen graag voorstellen om artikel 26 lid 4 sub c te vervangen door de volgende tekst: "in geval van aanspraken van derden wegens schending van intellectuele eigendomsrechten onder de voorwaarden als opgenomen in artikel 8 met dien verstande dat aansprakelijkheid voor schade bij Opdrachtgever zelf is beperkt tot hetgeen is overeengekomen in de voorgaande leden (artikel 26.1, 26.2 en 26.3)" Gaat u hiermee akkoord?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De Aanbestedende dienst hanteert de rijksbrede standaardbepalingen uit artikel 26.4(c) ARBIT-2022 en artikel 10.16 van de Model Raamovereenkomst. Deze bepalingen worden niet aangepast. Zie ook het antwoord op vraag 529.
525	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	ARBIT 2022, artikel 26.3			Leverancier acht de in artikel 26.3 opgenomen aansprakelijkheid niet proportioneel. Wij verzoeken daarom de aansprakelijkheid voor toerekenbare tekortkomingen – inclusief garanties en vrijwaringen – te beperken tot directe schade tot maximaal één keer de jaarlijkse waarde van de opdracht per jaar, en indirecte schade uit te sluiten. Onder indirecte schade wordt onder meer verstaan: gevolgschade, reputatieschade, gederfde winst, gemiste besparingen, verminderde goodwill en schade door bedrijfsstagnatie. Indien u hiermee niet kunt instemmen, verzoeken wij u een gemotiveerde onderbouwing te geven en een alternatieve bepaling voor te stellen die in overeenstemming is met de Gids Proportionaliteit.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022 zijn van toepassing en worden niet aangepast. Zie ook het antwoord op vraag 529.
526	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	ARBIT 2022, artikel 26.4 leden c en d.			Leverancier acht de aansprakelijkheidsregeling in artikel 26.4, leden c en d, niet proportioneel. Wij verzoeken daarom om de volgende aanpassingen: Artikel 26.4(c) en (d) (vrijwaringen, boetes, garanties): beperking tot maximaal de beperking als bedoeld in artikel 26.3. Indien u hiermee niet kunt instemmen, verzoeken wij u een gemotiveerde onderbouwing te geven en een alternatief voorstel te doen dat in lijn is met de Gids Proportionaliteit.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 529.
527	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	ARBIT 2022, artikel 26.2			Leverancier acht de in artikel 26.2 opgenomen aansprakelijkheidsregeling voor zaakschade niet proportioneel. Wij verzoeken u de aansprakelijkheid voor zaakschade te beperken tot maximaal €1.250.000 per jaar. Indien u hiermee niet kunt instemmen, verzoeken wij u om dit gemotiveerd te onderbouwen en een alternatieve regeling te formuleren die in lijn is met de Gids Proportionaliteit.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022 zijn van toepassing en worden niet aangepast. Zie ook het antwoord op vraag 529.
528	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Art. 26	18	3	De aansprakelijkheid voor schade is via de definitie van Vergoeding gekoppeld aan de Prestatie. Kunt u aangeven wat u in het kader van deze overeenkomst als 'de Prestatie' ziet? Geldt bijvoorbeeld een sprint of een specifiek projectonderdeel als losstaande Prestatie?	De Prestatie ziet op de overeengekomen opdracht als geheel onder de (Nadere) overeenkomst en niet op afzonderlijke onderdelen zoals sprints of projectfasen.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
529	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	18		Zoals bekend is in voorschrift 3.9D lid 1 Gids Proportionaliteit (GP) bepaald dat de aanbestedende dienst geen aansprakelijkheid mag verlangen die op geen enkele manier is gelimiteerd. Uit Advies 331 van de Commissie van Aanbestedingsexperts volgt dat een uitsluiting van een aansprakelijkheidsbeperking in strijd is met voorschrift 3.9D GP. Door een aansprakelijkheid te beperken per gebeurtenis maar het aantal gebeurtenissen niet, is er in feite sprake van onbeperkte aansprakelijkheid. Daarnaast is een onderscheid tussen persoon-en zaakschade en alle andere schade ook niet proportioneel en daarmee niet acceptabel. Inschrijver wenst dan ook, zoals tevens in de ICT-markt te doen gebruikelijk (1) aansprakelijkheid voor indirecte schade, waaronder begrepen gevolgschade, gederfde winst, gemiste besparingen, verminking of verlies van data en schade door bedrijfsstagnatie e.d. nadrukkelijk uit te sluiten en (2) haar aansprakelijkheid voor toerekenbare tekortkoming(en) in de nakoming van de overeenkomst of anderszins, inclusief voor garanties en vrijwaringen, te beperken tot directe schade tot maximaal de waarde van de opdracht per jaar. Bent u bereid de hierboven onder (1) en (2) voorgestelde wijzigingen door te voeren? Indien u niet akkoord bent, verzoeken wij u zulks te onderbouwen en een alternatieve eis te stellen die wel compliant is met de Gids Proportionaliteit en algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	De Aanbestedende dienst volgt de rijksbrede standaardbepalingen zoals opgenomen in artikel 26 ARBIT-2022. Deze bepalingen regelen de aansprakelijkheid van Wederpartij, de toepasselijke aansprakelijkheidslimieten, de uitzonderingen daarop en de verhouding tot de Vergoeding voor de Prestatie. Een wijziging of beperking van deze bepalingen, waaronder (i) het uitsluiten van indirecte schade, (ii) het verlagen of anders vormgeven van aansprakelijkheidslimieten, (iii) het invoeren van een jaarlijkse aansprakelijkheidslimiet, (iv) het beperken van de uitzonderingen in artikel 26.4, (v) het aanpassen van de regeling voor AVG- of IE-schade, of (vi) het vervangen van de ARBIT-systematiek door een marktconforme of alternatieve aansprakelijkheidsregeling, is binnen deze aanbesteding niet aan de orde. De verzoeken worden daarom niet gehonoreerd. De ARBIT-systematiek is rijksbreed vastgesteld en voorziet in een evenwichtige, proportionele en verzekerbare regeling die aansluit bij de aard en risico's van resultaatverplichte ICT-opdrachten. De limieten in artikel 26.2 en 26.3 zijn bewust gekoppeld aan de Vergoeding van de betreffende Nadere overeenkomst en gelden per gebeurtenis. De ARBIT-voorwaarden voorzien niet in een maximum aantal gebeurtenissen per jaar of een aanvullende jaarlijkse limiet. De uitzonderingen in artikel 26.4, waaronder voor IE-inbreuk en voor schade voortvloeiend uit schending van verplichtingen uit de verwerkersovereenkomst, zijn essentieel voor de bescherming van Opdrachtgever en kunnen niet worden beperkt of gemaximeerd. De ARBIT-regeling is rijksbreed geharmoniseerd, sluit aan bij de Gids Proportionaliteit en is in de markt verzekeraar. Het aanpassen, beperken of herformuleren van de aansprakelijkheidsbepalingen zou deze uniformiteit doorbreken en de noodzakelijke waarborgen voor continuïteit, bevestiging, gegevensintegriteit en rechtmatigheid aantasten. De bestaande bepalingen blijven daarom ongewijzigd.
530	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	18		Aangezien schade als gevolg van eventueel tekortschieten in de nakoming van een verwerkersovereenkomst als indirecte schade dient te worden beschouwd, stelt Inschrijver voor deze niet uit te sluiten van de regeling inzake beperking van aansprakelijkheid maar sub d te laten vervallen. Bent u hiertoe bereid? Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 529.
531	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	18		De term grove schuld omvat zowel bewuste als onbewuste roekeloosheid. De geldende jurisprudentie voorziet echter slechts in een uitzondering op de exoneratie in geval van opzet en bewuste roekeloosheid. Bent u dan ook bereid in artikel 26.4 sub b de term 'grove schuld' te vervangen door de in de jurisprudentie gebruikte term 'bewuste roekeloosheid'? Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 529.
532	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	§26.4c		§ 26.4 sub c voorziet in ongelimiteerde aansprakelijkheid bij schending van intellectuele eigendomsrechten als bedoeld in § 8. Inschrijver acht dit niet proportioneel en verzoekt de Aanbestedende Dienst § 26.4 sub c buiten toepassing te laten en de aansprakelijkheid voor IE-inbreuk te beperken overeenkomstig de cap als bedoeld in § 26.3. Indien Aanbestedende Dienst hiertoe niet bereid is verzoekt Inschrijver om de ongelimiteerde aansprakelijkheid van § 26.4c te beperken tot uitsluitend die gevallen waarin Opdrachtnemer door Opdrachtgever aantoonbaar in kennis is gesteld van het relevante intellectuele eigendomsrecht vóór de gestelde inbreuk, en de aansprakelijkheid voor IE-inbreuken die het gevolg zijn van producten of componenten van derden expliciet uit te sluiten van § 26.4c. Is Aanbestedende Dienst tot een van deze aanpassingen bereid?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 529.
533	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	§26.1		De toelichting bij ARBIT geeft de mogelijkheid om de aansprakelijkheid verder te beperken naar gelang de aard van de Prestatie daartoe aanleiding geeft teneinde de risico's van onderhavige opdracht te verspreiden over partijen. De Gids Proportionaliteit schrijft bovendien voor om te toetsen of de aansprakelijkheid in het onderhavige geval proportioneel is in verhouding tot de gevraagde Prestatie. Daarbij dient in aanmerking te worden genomen wat gebruikelijk is binnen de branche. Dit in aanmerking genomen stelt Inschrijver voor om de aansprakelijkheid te beperken tot schade ter hoogte van een bedrag gelijk aan de totale opdrachtwaarde van de Nadere Overeenkomst.	Zie het antwoord op vraag 529.
534	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	§26.4d		Inschrijver maakt deel uit van een internationale beursgenoteerde onderneming. De corporate governance van beursgenoteerde bedrijven verzet zich tegen de acceptatie van onbeperkte aansprakelijkheden. § 26.4sub d van ARBIT bepaalt dat er de limitering van de aansprakelijkheid niet van toepassing is in geval van schade als gevolg van een toerekenbare tekortkoming bij het verwerken van persoonsgegevens. Inschrijver erkent dat betrokkenen die bij van het verwerken van persoonsgegevens materiële of immateriële schade hebben geleden als gevolg van een inbreuk op de AVG door een verwerker dit rechtstreeks (op grond van art 82) bij de verwerker kunnen verhalen. Eveneens erkent Inschrijver de regel dat autoriteiten, op grond van art 83 AVG, rechtstreeks aan de verwerker een boete kunnen opleggen in geval van schending van de AVG door de verwerker. Inschrijver meent echter dat het niet proportioneel is om de contractuele aansprakelijkheid tussen partijen voor schade die kan ontstaan bij verwerken van persoonsgegevens niet te limiteren. Zo acht Inschrijver het niet proportioneel en evenredig dat een verwerkingsverantwoordelijke een boete die zij als verantwoordelijke heeft ontvangen van de Autoriteit Persoonsgegevens ongelimiteerd kan doorzetten als schade aan de verwerker. Inschrijver overweegt hierbij het volgende: Bij de contractuele aansprakelijkheid gaat het uiteraard om vergoeden van opgetreden schade, terwijl een boete geen schade is vanwege het punitieve aspect. Wanneer de bevoegde toezichhouder zoals de AP een boete oplegt aan de verwerkingsverantwoordelijke is er blijkbaar iets verwijtbaar misgegaan bij de verwerkingsverantwoordelijke. Indien de AP dan een boete oplegt aan de verwerkingsverantwoordelijke, is deze boete tot stand gekomen op basis van diverse aspecten die enkel en alleen gebaseerd zijn op de verwerkingsverantwoordelijke, conform EDPB Guidelines 04/22 on the calculation of administrative fines under the GDPR, en niet op eventuele opdrachtnemers zoals de verwerker. De AP zal alleen een boete aan de betrokken verwerker opleggen, vastgesteld op de factoren van toepassing op de verwerker en de door die partij gemaakte overtreding. Zo kan het voorkomen dat in een boete opgelegd aan de verwerkingsverantwoordelijke eerdere gemaakte fouten bij de verwerkingsverantwoordelijke zijn meegewogen, of andere overtredingen die te maken hebben met het plichten van verwerkingsverantwoordelijke partij, zoals de mate van (niet) meewerken aan het onderzoek van de AP. Deze zaken hebben echter niets van doen met de rol en verantwoordelijkheden van de opdrachtnemer als verwerker. Vanwege de bestuursrechtelijke aspecten van een boete opgelegd aan de opdrachtgever als verwerkingsverantwoordelijke, is de opdrachtnemer die als verwerker de opgelegde boete doorgeschoven zou krijgen, vaak niet aan te merken als belanghebbende en hierdoor niet ontvankelijk om beroep of bezwaar aan te tekenen tegen een dergelijk besluit. Gelet op het bovenstaande verzoekt Inschrijver u om in geval van schade in verband met het verwerken van persoonsgegevens (zoals bedoeld in art 18 ARBIT), de contractuele aansprakelijkheid tussen partijen te beperken op de wijze zoals bedoeld in art 26.3 ARBIT. Is de Aanbestedende Dienst bereid om §lid 26.4 sub d ARBIT hierop aan te passen? Indien een beperking van aansprakelijkheid bij de verwerking van persoonsgegevens door aanpassing van art 26.4d voor de Aanbestedende Dienst niet acceptabel wordt geacht, zou Inschrijver de volgende aanpassing willen voorstellen: Art 26.4d: in geval van aanspraken op schadevergoeding ten gevolge van schending van wet- en regelgeving op het terrein van de bescherming van persoonsgegevens of handelen in strijd met de rechtmatige instructies van de verwerkingsverantwoordelijke. Onder schade wordt mede begrepen een door de toezichthoudende autoriteit opgelegde boete, met in achtneming van: (i) voor zover die boetes ook rechtstreeks aan Leverancier hadden kunnen worden opgelegd, maar niet zijn opgelegd; en (ii) onder de voorwaarde dat Opdrachtgever Leverancier: (a.) onverwijld schriftelijk informeert over een door een toezichthoudende autoriteit gestart onderzoek dat kan leiden tot een boete alsmede over en het bestaan en de inhoud van de opgelegde boete; en (b.) Leverancier volledig betrekt bij het voeren van verweer tegen die boete althans het aan Leverancier toe te rekenen deel van die boete.	Zie het antwoord op vraag 529.
535	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid			In artikel 26.3 ARBIT wordt de aansprakelijkheid voor schade anders dan persoons- en zaakschade beperkt tot maximaal viermaal de hoogte van de Vergoeding per gebeurtenis. In het kader van de Raamovereenkomst en de daaruit voortvloeiende Nadere overeenkomsten is niet geheel duidelijk hoe deze "Vergoeding" dient te worden geïnterpreteerd en vastgesteld, met name bij langdurige of gefaseerde opdrachten. Kunt u toelichten hoe de waarde van de Overeenkomst wordt bepaald ten behoeve van deze aansprakelijkheidslimiet, en bevestigen dat deze wordt gekoppeld aan de waarde (omzet, exclusief btw) van de specifieke Nadere overeenkomst waarop de betreffende gebeurtenis betrekking heeft? Daarnaast merken wij op dat een multiplier van viermaal de Vergoeding in de praktijk kan leiden tot een zeer hoge aansprakelijkheidsblootstelling. Kunt u toelichten hoe deze hoogte zich verhoudt tot het proportionaliteitsbeginsel en of ruimte bestaat om deze te matigen? Tot slot verzoeken wij te bevestigen dat aansprakelijkheid voor indirecte schade is uitgesloten, waaronder in ieder geval begrepen gemiste besparingen, kostenverhogingen, verlies van data, gederfde winst en overige gevolgschade.	Zie het antwoord op vraag 529. De in artikel 26.3 bedoelde Vergoeding ziet op de vergoeding van de betreffende (Nadere) overeenkomst waarop de gebeurtenis betrekking heeft.
536	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid			In artikel 29.2 ARBIT wordt vereist dat Opdrachtnemer een verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid afsluit met een dekking van ten minste C 1.250.000 per aanspraak en een minimale jaarlijkse uitkering van 200% van dit bedrag. In samenhang met artikel 26, waarin aansprakelijkheid per gebeurtenis kan oplopen tot een veelvoud van de Vergoeding, en waarbij in beginsel geen beperking geldt voor het aantal gebeurtenissen, kan dit leiden tot een cumulatief en in de praktijk moeilijk verzekeraar risico. Kunt u toelichten hoe deze systematiek zich verhoudt tot de feitelijke verzekeraarbaarheid in de markt en of u bereid bent een maximum aantal gebeurtenissen per jaar vast te stellen dan wel een jaarlijkse aansprakelijkheidslimiet te hanteren die aansluit bij het verzekerbare risico?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 529.
537	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	19	26	26.6 Inschrijver verzoekt een nieuw artikel lid toe te voegen dat voorziet in de uitsluiting van aansprakelijkheid voor indirecte schade. Het ontbreken van een dergelijke beperking leidt tot een onbegrensd en moeilijk voorspelbaar aansprakelijkheidsrisico.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 529.
538	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	19	26	26.4. d. Inschrijver verzoekt ook voor privacygerelateerde schade een (eventueel afzonderlijke, hogere) aansprakelijkheidsbeperking op te nemen. Ongelimiteerde aansprakelijkheid voor privacy is voor een IT-dienstverlener onverzekeraar en derhalve onacceptabel.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 529.
539	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	19	26	26.2 en 26.3 Inschrijver kan niet akkoord gaan met deze artikelen en verzoekt vervanging door één overkoepelende aansprakelijkheidsbeperking die geldt voor alle schadeveroorzakende gebeurtenissen tezamen. Inschrijver stelt voor de aansprakelijkheid te beperken tot maximaal het totaalbedrag dat Opdrachtgever aan Wederpartij heeft betaald of verschuldigd is onder de betreffende Nadere Overeenkomst waarop de schade betrekking heeft, berekend over een periode van twaalf (12) maanden voorafgaand aan de gebeurtenis die de schade heeft veroorzaakt. Indien de gebeurtenis zich voordoet binnen twaalf (12) maanden na aanvang van de betreffende Nadere Overeenkomst, wordt de aansprakelijkheid pro rata berekend over de verstreken maanden.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 529.
540	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	18		Kunt u bevestigen dat, gelet op de zeer ruime aansprakelijkheidslimieten in artikel 26.2 en 26.3 ARBIT (waaronder de generieke en potentieel onbeperkte viermaal-vergoeding-cap per gebeurtenis) de aansprakelijkheidsbeperkingen per specifieke Nadere Overeenkomst zullen worden geconcretiseerd en gelimiteerd, inclusief het opnemen van een maximale aansprakelijkheidslimiet per jaar naast een limiet per gebeurtenis, zodat Opdrachtnemer voorafgaand aan inschrijving volledige voorspelbaarheid heeft over de maximale financiële exposure?	Dit kan niet worden bevestigd. Zie het antwoord op vraag 529.
541	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	18		Bent u bereid het volgende aan artikel 26.4 sub d ARBIT toe te voegen, nu dat in de markt gebruikelijke verduidelijkingen betreft? d. in geval van aanspraken op schadevergoeding ten gevolge van schending van wet- en regelgeving op het terrein van de bescherming van persoonsgegevens of handelen in strijd met de rechtmatige instructies van de verwerkingsverantwoordelijke. Onder schade wordt mede begrepen een door de toezichthoudende autoriteit opgelegde boete: 1. voor zover die boetes ook rechtstreeks aan Opdrachtnemer hadden kunnen worden opgelegd, maar niet zijn opgelegd; en 2. onder de voorwaarde dat de Politie Opdrachtnemer: •onverwijld schriftelijk informeert over een door een toezichthoudende autoriteit gestart onderzoek dat kan leiden tot een boete alsmede over en het bestaan en de inhoud van de opgelegde boete; en •Opdrachtnemer volledig betrekt bij het voeren van verweer tegen die boete althans het aan Opdrachtnemer toe te rekenen deel van die boete.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 529.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
542	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	18		Zoals ook in de markt gebruikelijk, kan de Opdrachtgever slechts aansprakelijkheid aanvaarden voor schade die rechtstreeks voortvloeit uit een aan de Opdrachtnemer toerekenbare tekortkoming. De Opdrachtnemer stelt voor om artikel 26.1 ARBIT als volgt aan te passen: "De partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van haar verplichtingen, is tegenover de andere partij aansprakelijk voor de door deze geleden en/of te lijden directe schade." Kan Opdrachtgever hiermee instemmen?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 529.
543	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	18		In het verlengde van de vorige vraag: het is naar mening van de Opdrachtnemer niet proportioneel dat de Opdrachtnemer onbeperkt aansprakelijk is voor AVG en Verwerkersovereenkomst inbreuken (incl. boetes van toezichthouder) terwijl de Opdrachtgever de Verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG is en dus ook verantwoordelijk is voor het vaststellen van de passende technische en organisatorische maatregelen. Kan Opdrachtgever akkoord gaan met een beperking van deze categorie van aansprakelijkheid (Artikel 26.4 d) ARBIT) tot een vast bedrag?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 529.
544	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	18		Kunt u bevestigen dat, in lijn met hoe een andere aanbestedende dienst (een publiekrechtelijk orgaan) dit reeds heeft gedaan in een andere aanbesteding, de volgende aanvullende bepaling als artikel 26.6 wordt opgenomen: "Partijen zijn jegens elkaar niet aansprakelijk voor gedeelde winst, gemiste besparingen, verminderde goodwill of schade door bedrijfsstagnatie", Zodat voor deze Raamovereenkomst en daarop gebaseerde Nadere Overeenkomsten wordt geborgd dat dergelijke schade over en weer contractueel wordt uitgesloten?	Dit kan niet worden bevestigd. Zie het antwoord op vraag 529.
545	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	18	7	Bent u bereid de maximale aansprakelijkheid van opdrachtnemer te beperken tot maximaal tweemaal de opdrachtsom per jaar? De in ARBIT 2022 opgenomen standaardlimieten, vier keer de opdrachtsom, voor vermogensschade staan niet in verhouding staan tot de aard en omvang van de opdracht. Gaat de opdrachtgever met dit voorstel akkoord? Zo nee, waarom niet?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 529.
546	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid			Art. 26.2 ARBIT-2022 beperkt de aansprakelijkheid voor persoons- en zaakschade en daaruit voortvloeiende schade tot EURO 1.250.000, - per gebeurtenis. Art. 26.3 ARBIT-2022 geeft aan, dat de aansprakelijkheid voor schade die geen persoons- of zaakschade is (dus bijvoorbeeld alle gevolgschade), is beperkt tot een bedrag van ten hoogste viermaal de hoogte van de vergoeding per gebeurtenis. Daarmee staan de opdrachtwaarde en het voor opdrachtnemer te accepteren risico niet met elkaar in verhouding, althans is het risico niet proportioneel in verhouding met de baten. Daarnaast is het totaal aantal gebeurtenissen niet gemaximeerd tot een bedrag of tot een periode (per contractjaar). Normaal gesproken wordt in onze branche de aansprakelijkheid voor directe schade beperkt tot een bedrag van maximaal eenmaal de door opdrachtgever voor de diensten verschuldigde en betaalde vergoedingen. Dit behoudens opzet of bewuste roekeloosheid van opdrachtnemer. Aansprakelijkheid voor indirecte schade pleegt geheel te worden uitgesloten. Wij stellen voor dat in afwijking van artt. 26.2 en 26.3 ARBIT-2022- een redelijke en marktconforme aansprakelijkheidsbeperking wordt overeengekomen (zoals ook de Gids Proportionaliteit voorschrijft) waarbij de maximum aansprakelijkheid in redelijke verhouding staat tot het met de nadere opdracht gemoede honorarium. Graag vernemen wij of u akkoord gaat met het opnemen van de volgende bepaling: "Wederpartij zal de Opdracht naar beste kunnen verrichten en daarbij de zorgvuldigheid in acht nemen die van haar kan worden verwacht. Wederpartij is slechts aansprakelijk indien Opdrachtgever aantoont dat Opdrachtgever schade heeft geleden door een wezenlijke fout van Wederpartij. De aansprakelijkheid van Wederpartij voor directe schade van Opdrachtgever is beperkt tot een bedrag gelijk aan één (1) maal de Vergoeding voor de Nadere Opdracht in verband waarmee de toerekenbare tekortkoming is ontstaan, behoudens opzet dan wel bewuste roekeloosheid aan de zijde van leidinggevend personeel van Wederpartij. Aansprakelijkheid van Wederpartij voor indirecte schade (waaronder, maar niet beperkt tot gedeelde winst, gemiste besparingen, schade door bedrijfsstagnatie) is uitgesloten, behoudens opzet dan wel bewuste roekeloosheid aan de zijde van leidinggevend personeel van Wederpartij." Art. 26.4 ARBIT-2022 zou moeten worden beperkt tot: "... (c) in geval van schending van intellectuele eigendomsrechten als bedoeld in art. 8 ARBIT-2022." De overige gevallen (a), (b) en (d) blijven buiten toepassing. Bent u hiertoe bereid?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 529.
547	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid		26	Wederpartij kan niet akkoord gaan met indirecte schade en/of gevolgschade. Bij dit type schade is er geen of onvoldoende causaal verband tussen een eventuele niet-nakoming aan de zijde van Wederpartij en de mogelijke schade die zou worden geleden door Opdrachtgever. Verder is een uitsluiting van hiervoor genoemde schade soorten gebruikelijk in de markt. Wederpartij verzoekt aan artikel 26.1 toe te voegen: "Wederpartij is niet verantwoordelijk en niet aansprakelijk voor indirecte schade, gevolgschade, schade door bedrijfsstagnatie, gedeelde winst of gemiste besparingen."	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 529.
548	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	18	5	Mbt art. 26.1: bent u bereid om de aansprakelijkheid te beperken tot uitsluitend directe schade?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 529.
549	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	18		Kan worden bevestigd dat aansprakelijkheid ongeacht de juridische grondslag uitsluitend wordt beheerst door artikel 26?	Ja, de aansprakelijkheid wordt beheerst door artikel 26 ARBIT.
550	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	18	8	Artikel 26 lid 4 onder d van de ARBIT lijkt te leiden tot een (feitelijk) onbeperkte aansprakelijkheid voor Opdrachtnemer. Dit achten wij niet marktconform en disproportioneel. Tegelijkertijd kunnen wij begrijpen dat voor bepaalde risico's een verhoogde aansprakelijkheidsregeling passend kan zijn. Kan worden toegelicht waarom in dit geval is gekozen voor (de facto) onbeperkte aansprakelijkheid, en is Opdrachtgever bereid deze bepaling aan te passen zodat wordt aangesloten bij een verhoogde, maar wel gemaximeerde en marktconforme aansprakelijkheidslimiet?	Zie het antwoord op vraag 529. De daarin opgenomen regeling, waaronder artikel 26.4, wordt niet aangepast.
551	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid		26	Het maximale schadebedrag per gebeurtenis is naar mening van Wederpartij disproportioneel hoog, namelijk viermaal de volledige waarde van de opdracht. Het aantal gebeurtenissen is niet gemaximaliseerd, wat voor opdrachtnemers een theoretisch risico betekent welke niet kan worden ingecalculeerd en/of verzekerd. Wederpartij acht het redelijk dat de overeenkomst en voorwaarden strekken tot een zekere mate van verdeling van risico's tussen partijen en op deze wijze kan afgevraagd worden of (potentiële) inschrijvers in staat zijn de best mogelijke aanbieding te doen. Een maximalisering van het schadebedrag per jaar is volgens Wederpartij meer passend gezien de dienstverlening tussen Wederpartij en Opdrachtgever en Wederpartij stelt daarom voor dat de jaarlijkse aansprakelijkheid wordt gelimiteerd tot een bedrag van ten hoogste 1,5 maal (150%) de hoogte van die jaarlijkse Vergoeding. Kan Opdrachtgever hiermee akkoord gaan?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 529.
552	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	18	7	Mbt art. 26.3: kan worden bevestigd dat eventuele aansprakelijkheidslimieten per Nadere Overeenkomst gelden en niet cumulatief over de gehele raamovereenkomst? Artikel 26 hanteert het begrip 'vergoeding', maar het is onduidelijk of hiermee wordt bedoeld op de totale vergoeding onder de raamovereenkomst dan wel de vergoeding per Nadere Overeenkomst. Ter voorkoming van onduidelijkheid en een disproportionele risicoverdeling achten wij het redelijk dat bij schade in het kader van een Nadere Overeenkomst wordt aangesloten bij de vergoeding die aan die specifieke Nadere Overeenkomst is gekoppeld, zodat een duidelijke en proportionele relatie bestaat tussen opdrachtwaarde en aansprakelijkheidsrisico.	Zie het antwoord op vraag 529 en 535. De in artikel 26.3 bedoelde Vergoeding ziet op de vergoeding van de betreffende (Nadere) overeenkomst waarop de gebeurtenis betrekking heeft.
553	Aansprakelijkheid & schade (ARBIT-2022 art. 26)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 26 Aansprakelijkheid	18		Algemeen mbt art. 26: is de aansprakelijkheidsbeperking ook van toepassing op garantie en vrijwaringsclaims?	De aansprakelijkheidsbeperkingen van artikel 26 ARBIT-2022, inclusief de in artikel 26.4 genoemde uitzonderingen, zijn in beginsel van toepassing op alle vormen van aansprakelijkheid uit de Overeenkomst, waaronder aansprakelijkheid voortvloeiend uit garanties. Voor zover het vrijwaringsverplichtingen betreft, wordt verwezen naar het antwoord op vraag 374 en de daarin opgenomen bepaling (artikel 10.18), ~~waarvan de toepassing op aansprakelijkheid uit de Overeenkomst niet is uitgesloten.~~
554	Aanvullende begripsbepalingen onderhoud (ARBIT-2022 art. 68-64)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 68 Aanvullende begripsbepalingen	33	68	68 tot en met 84. Inschrijver verzoekt deze artikelen niet van toepassing te verklaren en integraal te laten vervallen. Deze bepalingen zijn generiek van aard en sluiten niet aan bij de specifieke inrichting en uitvoering van de dienstverlening onder de Overeenkomst. Voor zover sprake is van onderhoudswerkzaamheden, dienen Partijen de daarvoor relevante voorwaarden, waaronder begrepen de reikwijdte, serviceniveaus en vergoedingen, per Nadere Overeenkomst vast te leggen, afgestemd op de aard en kenmerken van de betreffende dienstverlening.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De artikelen 68 t/m 84 ARBIT-2022 maken onderdeel uit van de rijksbrede standaardbepalingen en blijven van toepassing. De Nadere overeenkomst biedt ruimte om onderhoudsafspraken, serviceniveaus en vergoedingen per opdracht nader te specificeren, maar dit laat de ~~aansprakelijkheid van de ARBIT handhaven.~~
555	Acceptatie & testprocedures (ARBIT-2022 art. 11)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 11 Acceptatie	12	11	Inschrijver verzoekt en artikel toe te voegen dat de acceptatievoorwaarden en de acceptatieprocedure door partijen gezamenlijk worden overeengekomen in de Overeenkomst. Dit voorkomt onzekerheden en is gebruikelijk bij IT projecten.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 556.
556	Acceptatie & testprocedures (ARBIT-2022 art. 11)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 11 Acceptatie	12	11	11.1 Inschrijver verzoekt dit artikel te schrappen of te herformuleren. De huidige bepaling houdt onvoldoende rekening met feitelijke situaties van deeleveringen en/of gevallen waarin Producten feitelijk in gebruik zijn genomen zonder dat formele Acceptatie heeft plaatsgevonden. Inschrijver stelt voor dat betaling wordt geborgd overeenkomstig een overeengekomen facturatieschema, binnen dertig (30) dagen na ontvangst van de factuur, ongeacht of de definitieve Acceptatie reeds heeft plaatsgevonden, voor zover de betreffende prestaties zijn geleverd dan wel in gebruik zijn genomen.	De Aanbestedende dienst volgt de rijksbrede standaardbepalingen uit artikel 11 ARBIT-2022. Deze bepalingen regelen de Acceptatieprocedure, de voorwaarden voor Acceptatie en de koppeling tussen Acceptatie en betaling. Een wijziging van deze bepalingen, waaronder (i) het schrappen of herformuleren van artikel 11.1, (ii) het contractueel vastleggen dat acceptatievoorwaarden gezamenlijk worden overeengekomen, (iii) het opnemen van tussentijdse betalingen als standaard, (iv) het beperken van de gronden voor het onthouden van Acceptatie tot vooraf overeengekomen acceptatiecriteria, (v) het maximaleren van de acceptatietermijn, of (vi) het aanmerken van feitelijk gebruik als impliciete Acceptatie, is binnen deze aanbesteding niet aan de orde. De verzoeken worden daarom niet gehonoreerd. De ARBIT-systematiek is rijksbreed vastgesteld en voorziet in een evenwichtige Acceptatieregeling die noodzakelijk is voor de borging van kwaliteit, rechtmatigheid en controleerbaarheid. Artikel 11.1 koppelt betaling bewust aan Acceptatie om te waarborgen dat Opdrachtgever uitsluitend betaalt voor Prestaties die aantoonbaar voldoen aan de overeengekomen eisen. De artikelen 11.2 t/m 11.5 bevatten reeds een duidelijke, werkbare en proportionele procedure, inclusief een maximale reactietermijn en een vangnetbepaling voor stilzwijgende Acceptatie. Het toevoegen van aanvullende beperkingen, alternatieve acceptatiecriteria of automatische Acceptatie bij feitelijk gebruik zou deze rijksbrede waarborgen aantasten en past daarom niet binnen de ARBIT-voorwaarden.
557	Acceptatie & testprocedures (ARBIT-2022 art. 11)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 11 Acceptatie			Artikel 11 ARBIT-2022 bepaalt dat opdrachtgever niet gehouden is tot betaling van facturen voordat Acceptatie heeft plaatsgevonden. Dat is niet acceptabel en niet evenredig nu dit kan betekenen dat Opdrachtnemer bij grote projecten heel lang moet wachten alvorens zij wordt betaald. Bent u bereid in een dergelijk geval tussentijdse betaling overeen te komen en in artikel 11.1 als volgt aan te passen: "Behoudens voor zover anders overeengekomen is Opdrachtgever niet gehouden tot (...)"	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 556.
558	Acceptatie & testprocedures (ARBIT-2022 art. 11)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 11 Acceptatie	12	6	Mbt art. 11.2: kan worden vastgelegd dat acceptatie alleen mag worden onthouden indien het resultaat niet voldoet aan vooraf overeengekomen acceptatiecriteria?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 556.
559	Acceptatie & testprocedures (ARBIT-2022 art. 11)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 11 Acceptatie	12	9	Mbt art. 11.5: kan worden bevestigd dat ingebruikname respectievelijk productie-name van de geleverde prestatie geldt als (impliciete) acceptatie, overeenkomstig gangbare praktijk, en dat daarmee de acceptatiefase als afgerond wordt beschouwd? Dit is gebruikelijk en redelijk, omdat Deelnemer door feitelijk gebruik aantoont dat de prestatie voldoet voor operationele inzet, terwijl het voor Opdrachtnemer onwenselijk is dat gedurende onbepaalde tijd aansprakelijkheid blijft bestaan over de acceptatiefase.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 556.
560	Acceptatie & testprocedures (ARBIT-2022 art. 11)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 11 Acceptatie	12	8	Kan worden bevestigd dat de in artikel 11.4 genoemde acceptatietermijn wordt gemaximeerd (bijvoorbeeld op twee weken), zodat onredelijk lange of onbepaalde acceptatieperiodes worden voorkomen en wordt aangesloten bij gangbare en werkbare termijnen in de praktijk?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 556.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
561	Acceptatie & Testprocedures (ARBIT-2022 art. 11, art. 59, RO art. 6)	Bijlage 10 ARBIT 2022	ARBIT 2022, artikel 11.2			Gaat u ermee akkoord om aan dit artikel de volgende zinsede toe te voegen: "Artikel 11.2 ARBIT-2022 wordt vervangen door: Acceptatie vindt plaats op basis van vooraf door Opdrachtgever en Opdrachtnemer overeengekomen acceptatieprocedure en -criteria, om objectief vast te stellen of de Prestatie voldoet aan de eisen in het Bestek. Opdrachtgever meldt binnen 30 dagen na afronding van de acceptatietest schriftelijk of de Prestatie wordt aanvaard. Bij weigering motiveert Opdrachtgever schriftelijk welke punten niet voldoen. Opdrachtnemer herstelt de Prestatie binnen redelijke termijn, waarna een hernieuwde test plaatsvindt. Indien Opdrachtgever de Prestatie operationeel in gebruik neemt zonder schriftelijke acceptatie, geldt de Prestatie als geaccepteerd. Acceptatie kan niet worden geweigerd wegens kleine gebreken die ingebruikname niet belemmeren; Opdrachtnemer blijft verplicht deze alsnog te herstellen." Kunt u aangeven of u hiermee kunt instemmen? Indien u hiermee niet kunt instemmen, kunt u dan gemotiveerd toelichten waarom niet?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 556.
562	Acceptatie & Testprocedures (ARBIT-2022 art. 11, art. 59, RO art. 6)	Bijlage 10 ARBIT 2022	ARBIT 2022, artikel 59.6			Wanneer Opdrachtgever of een derde de maatwerkapplicatie aanpast, kan Inschrijver geen garantie geven op het aangepaste deel van de programmatuur. Is Opdrachtgever bereid de volgende zin te verwijderen: "Indien Opdrachtgever een Gebrek om reden als hiervoor bedoeld zelf verhelpt of door een derde laat verhelpen, laat dat de overeengekomen verantwoordelijkheden van Opdrachtnemer voor de Maatwerkprogrammatuur geheel onverlet.?"	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 59 inzake maatwerkprogrammatuur, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Met artikel 59.6 is geregeld dat, indien Opdrachtnemer de geconstateerde Gebreken niet binnen de daarvoor gestelde termijn herstelt, Opdrachtgever deze zelf of door een derde kan laten verhelpen. In dat geval blijft de verantwoordelijkheid van Opdrachtnemer voor de maatwerkprogrammatuur in stand, waaronder begrepen de oorspronkelijke levering en de gevolgen van het uitblijven van herstel. Gelet op deze omstandigheden zien wij geen aanleiding om deze bepaling aan te passen.
563	Acceptatie & Testprocedures (ARBIT-2022 art. 11, art. 59, RO art. 6)	Bijlage 10 ARBIT 2022	ARBIT 2022, artikel 59.7			De opdracht kan worden beëindigd als de Opdrachtgever bij de tweede acceptatietest gebreken vindt die zij in de eerste acceptatietest al had moeten vinden. Het is naar onze mening onredelijk dat de Overeenkomst wordt beëindigd na de tweede acceptatietest en Opdrachtgever de acceptatie onthoudt als gevolg van Gebreken die Opdrachtgever redelijkerwijs bij de eerste acceptatietest had moeten constateren. Ten aanzien van deze Gebreken hebben wij immers nog geen herstelkans gehad. Wij stellen daarom de volgende toevoeging voor: ", tenzij de Acceptatie wordt onthouden als gevolg van Gebreken die Opdrachtgever redelijkerwijs bij de eerste acceptatietest had moeten constateren.". Kunt u hiermee akkoord gaan? Indien u hiermee niet akkoord gaat, kunt u dit toelichten?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 59 inzake maatwerkprogrammatuur, zijn van toepassing en worden niet aangepast. De regeling in artikel 59 voorziet reeds in een herstelkans na de eerste acceptatietest. Indien de maatwerkprogrammatuur na een tweede acceptatietest opnieuw wordt afgekeurd, is Opdrachtnemer in verzuim en kan Opdrachtgever de Overeenkomst ontbinden. Gelet hierop wordt geen aanleiding gezien om de voorgestelde beperking op te nemen.
564	Acceptatie & Testprocedures maatwerk (ARBIT-2022 art. 59)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 59 Acceptatieprocedure Maatwerkprogram	30		Als Gebreken door Opdrachtgever of derden worden verholpen, is het voor ons niet mogelijk garantie te geven op het aangepaste deel van de Maatwerkprogrammatuur. Is Opdrachtgever bereid om de zin "Indien Opdrachtgever een Gebrek om reden als hiervoor bedoeld zelf verhelpt of door een derde laat verhelpen, laat dat de overeengekomen verantwoordelijkheden van Opdrachtnemer voor de Maatwerkprogrammatuur geheel onverlet." te verwijderen?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 562.
565	Acceptatie & testprocedures maatwerk (ARBIT-2022 art. 59 + RO art. 6)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 59 Acceptatieprocedure Maatwerkprogram	30		Het verhelpen van gebreken door derden op kosten van Opdrachtnemer heeft vergaande consequenties. Op de (wijze van) herstel door de derde hebben wij immers geen invloed, en wij kunnen daardoor ook niet meer instaan voor de kwaliteit van de programmatuur. Daarnaast hebben wij geen invloed op de daarvoor in rekening gebrachte kosten, hetgeen een niet in te calculeren risico met zich brengt. Wij stellen daarom de volgende aanpassing voor: "Indien Opdrachtnemer daaraan niet voldoet, mag Opdrachtgever de Gebreken na voorafgaande mededeling aan Opdrachtnemer voor diens rekening zelf verhelpen of door een derde laten verhelpen, voor zover dit redelijke, daadwerkelijk gemaakte marktconforme kosten betreffen." Kunt u hiermee instemmen?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 59 inzake maatwerkprogrammatuur, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Met artikel 59.6 is geregeld dat, indien Opdrachtnemer de geconstateerde Gebreken niet binnen de daarvoor gestelde termijn herstelt, Opdrachtgever deze zelf of door een derde kan laten verhelpen. In dat geval blijft de verantwoordelijkheid van Opdrachtnemer voor de maatwerkprogrammatuur in stand. Het opnemen van een beperking tot "redelijke, daadwerkelijk gemaakte marktconforme kosten" past niet binnen deze regeling, omdat dit afbreuk doet aan de mogelijkheid voor Opdrachtgever om tijdig en adequaat herstel te realiseren. Gelet hierop wordt geen aanleiding gezien om deze bepaling aan te passen.
566	Acceptatie & testprocedures maatwerk (ARBIT-2022 art. 59 + RO art. 6)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 59 Acceptatieprocedure Maatwerkprogram	30		Beëindiging van de overeenkomst na de tweede acceptatietest zou onredelijk zijn indien de acceptatie wordt onthouden als gevolg van gebreken die Opdrachtgever redelijkerwijs bij de eerste oplevering had moeten constateren. Ten aanzien van deze gebreken hebben wij immers nog geen herstelkans gehad. Wij stellen de volgende toevoeging voor: ", tenzij de Acceptatie wordt onthouden als gevolg van Gebreken die Opdrachtgever redelijkerwijs bij de eerste acceptatietest had moeten constateren." Kunt u hiermee instemmen?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 563.
567	Acceptatie & testprocedures maatwerk (ARBIT-2022 art. 59)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 59 Acceptatieprocedure Maatwerkprogram	59.3		Het is voor beide partijen van belang dat duidelijk is aan welke criteria voldaan moet zijn voor acceptatie. Kunt u bevestigen dat Opdrachtgever zal overgaan tot Acceptatie indien het opgeleverde voldoet aan de vooraf overeengekomen specificaties of acceptatiecriteria	Acceptatie vindt plaats overeenkomstig artikel 59.3 ARBIT-2022. Deze bepaling voorziet in een toetsing aan de overeengekomen eisen en biedt daarmee een objectief kader voor Acceptatie. Een aanvullende bepaling is niet nodig.
568	Acceptatie & testprocedures maatwerk (ARBIT-2022 art. 59 + RO art. 6)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 59 Acceptatieprocedure Maatwerkprogram	59.6		§ 59.6 ARBIT verleent Opdrachtgever het recht gebreken zelf of door derden te laten verhelpen op kosten van Inschrijver. Inschrijver verzoekt de Aanbestedende Dienst te bevestigen dat: (a) van dit recht slechts gebruik wordt gemaakt na schriftelijke mededeling vooraf aan Inschrijver met vermelding van de aard van het gebrek en de te nemen maatregelen, zodat Inschrijver in staat wordt gesteld de gevolgen voor de kwaliteitsverantwoordelijkheid te beoordelen; (b) de door Inschrijver te vergoeden kosten uitsluitend die zijn welke daadwerkelijk zijn gemaakt, marktconform zijn en in een redelijke verhouding staan tot de te verhelpen gebreken; (c) de door Opdrachtgever of derden ingeschakelde partij een geheimhoudingsovereenkomst conform de standaard van Inschrijver heeft ondertekend vóór aanvang van de herstelwerkzaamheden; (d) wijzigingen die door Opdrachtgever of derden zijn aangebracht op grond van dit § in overleg met Inschrijver worden gedocumenteerd en door Inschrijver worden beoordeeld voordat Inschrijver opnieuw verantwoordelijkheid aanvaardt voor de maatwerkprogrammatuur; en (e) Inschrijver de gelegenheid krijgt de nakoming van haar verplichtingen te hervatten zodra de verzuimsituatie is geëindigd. Is Aanbestedende Dienst bereid § 59.6 dienovereenkomstig aan te passen?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie ook het antwoord op vraag 562 en 565.
569	Acceptatie & testprocedures maatwerk (ARBIT-2022 art. 59 + RO art. 6)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 59 Acceptatieprocedure Maatwerkprogram			In artikel 59 ARBIT wordt een gestructureerde acceptatieprocedure voor maatwerkprogrammatuur beschreven, terwijl in artikel 6 van de Nadere overeenkomst de invulling van de Test- en Acceptatieprocedure grotendeels optioneel en nader door Opdrachtgever te bepalen is, inclusief de mogelijkheid om termijnen als fataal aan te merken en betalingen (deels) in te houden. Kunt u toelichten hoe deze bepalingen zich tot elkaar verhouden en hoe wordt geborgd dat de acceptatieprocedure in Nadere overeenkomsten niet leidt tot een verzwaaring van de verplichtingen voor Opdrachtnemer ten opzichte van de systematiek van de ARBIT, mede in het licht van het feit dat betaling pas na Acceptatie plaatsvindt?	Artikel 59 ARBIT-2022 bevat de basisprocedure voor de acceptatie van maatwerkprogrammatuur. Artikel 6 van de Nadere overeenkomst biedt ruimte om deze procedure per opdracht nader in te vullen. Deze nadere invulling vindt plaats binnen de kaders van de ARBIT-systematiek. Opdrachtgever kan daarbij onder meer fasering, testvormen en termijnen bepalen, waaronder het aanmerken van termijnen als fataal. De acceptatie en de koppeling tussen acceptatie en betaling blijven overeenkomstig de ARBIT-2022 van toepassing. Een aanvullende bepaling is niet nodig.
570	Acceptatie (ARBIT-2022 art. 11)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 11 Acceptatie			De betalingsplicht van Opdrachtgever wordt in dit artikel volledig afhankelijk gesteld van de Acceptatie door Opdrachtgever. Dat betekent dat Inschrijver voor wat betreft haar betalingsaanpak volledig afhankelijk is van de keuze van Opdrachtgever om al dan niet tot Acceptatie over te gaan, hetgeen Inschrijver onredelijk acht. Bent u bereid de eerste volzin van deze bepaling te laten vervallen? Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 556.
571	Acceptatie (ARBIT-2022 art. 11)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 11 Acceptatie	12		Dit artikel is zo geformuleerd dat wij voor betaling afhankelijk zijn van de acceptatie, zonder dat duidelijk is aan welke criteria voldaan moet zijn voor acceptatie. Dit creëert veel onzekerheid en onduidelijkheid. Wij stellen daarom de volgende toevoeging voor: "Opdrachtgever is enkel gerechtigd Acceptatie te onthouden indien het opgeleverde niet voldoet aan de vooraf overeengekomen specificaties of acceptatiecriteria." Kunt u hiermee instemmen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 556 en 567.
572	Acceptatie (ARBIT-2022 art. 11)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 11 Acceptatie			In de ARBIT is bepaald dat betaling pas plaatsvindt na Acceptatie en dat eventuele eerdere betalingen onder opschortende voorwaarde van Acceptatie geschieden. In combinatie met de resultaatsverplichting en mogelijk langer lopende Nadere overeenkomsten, leidt dit ertoe dat Opdrachtnemer de werkzaamheden gedurende een langere periode dient voor te financieren. Kunt u bevestigen of binnen Nadere overeenkomsten ruimte bestaat voor tussentijdse acceptaties en bijbehorende (definitieve) deelbetalingen, zodat langdurige voorfinanciering wordt voorkomen?	Ja, binnen Nadere overeenkomsten bestaat ruimte voor tussentijdse acceptaties en bijbehorende deelbetalingen. De ARBIT-2022 bepalen dat betaling plaatsvindt na acceptatie, maar sluiten niet uit dat partijen deelopleveringen en deelacceptaties overeenkomen. Dit maakt het mogelijk om werkzaamheden gefaseerd op te leveren en per deelresultaat te accepteren en te betalen. Hiermee blijft de ARBIT-systematiek in stand, omdat betalingen gekoppeld blijven aan acceptatie.
573	Aflevering van producten (ARBIT-2022 art. 6)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 6 Aflevering	10	6	6. Inschrijver verzoekt dit artikel integraal te schrappen. Voor zover sprake is van fysieke levering van Producten, dient de wijze van levering, waaronder begrepen eventuele deelleveringen, per Nadere Overeenkomst te worden vastgesteld, rekening houdend met de aard van de betreffende opdracht.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 6 inzake aflevering, zijn van toepassing en worden niet aangepast. De wijze van aflevering, inclusief eventuele deelleveringen, kan per Nadere overeenkomst nader worden ingevuld, afhankelijk van de aard van de opdracht. Dit laat de toepasselijkheid van artikel 6 ARBIT-2022 onverlet.
574	Arbeidsvoorwaarden / naleving (ARBIT-2022 art. 53 + RO art. 10.14)	ARBIT 2022 artikel 53, lid 3, 4 en 5 en bijlage 8.1 model raamovereenkomst artikel 10.14				Uiteraard leven wij geldende wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsvoorwaarden en eventuele van toepassing zijnde cao's na. Wij kunnen echter niet op voorhand instemmen met uw verzoek om inzicht te geven in (individuele) arbeidsvoorwaardelijke afspraken gelet op het vertrouwelijk karakter hiervan. Uiteraard zijn wij bereid om met u in overleg te treden indien u aanleiding ziet om meer informatie van ons te ontvangen ten aanzien van arbeidsvoorwaarden. Eventuele verschaffing van aanvullende informatie zal geschieden voor zover het ons is toegestaan op grond van geldende wet- en regelgeving. We verzoeken u dan ook om de tekst van ARBIT 2022 artikel 53, lid 3, 4 en 5 en bijlage 8.1 model raamovereenkomst artikel 10.14 in zijn geheel te vervangen door de volgende tekst: 'Partijen treden in onderling overleg indien Opdrachtgever aanleiding ziet om meer informatie te ontvangen ten aanzien van arbeidsvoorwaardelijke afspraken, zoals benoemd in lid 1 en 2 van dit artikel. Eventuele verschaffing van informatie door Opdrachtnemer zal geschieden voor zover het Opdrachtnemer is toegestaan op grond van geldende wet- en regelgeving.'	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 53, en artikel 10.14 van de Model Raamovereenkomst (Bijlage 8.1) zijn van toepassing en worden niet aangepast. Deze bepalingen voorzien erin dat Opdrachtgever, voor zover redelijkerwijs noodzakelijk, inzicht kan verkrijgen in de naleving van arbeidsvoorwaarden en toepasselijke wet- en regelgeving, met inachtneming van de geldende privacy- en arbeidsrechtelijke kaders. De ARBIT-systematiek bevat hiervoor reeds de noodzakelijke waarborgen.
575	Arbeidsvoorwaarden / naleving (ARBIT-2022 art. 53 + RO art. 10.14)	ARBIT 2022 en bijlage 8.1 model raamovereenkomst	ARBIT 2022 artikel 53, lid 3, 4 en 5 en bijlage 8.1 model raamovereenkomst artikel 10.14			Uiteraard leven wij geldende wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsvoorwaarden en eventuele van toepassing zijnde cao's na. Wij kunnen echter niet op voorhand instemmen met uw verzoek om inzicht te geven in (individuele) arbeidsvoorwaardelijke afspraken gelet op het vertrouwelijk karakter hiervan. Uiteraard zijn wij bereid om met u in overleg te treden indien u aanleiding ziet om meer informatie van ons te ontvangen ten aanzien van arbeidsvoorwaarden. Eventuele verschaffing van aanvullende informatie zal geschieden voor zover het ons is toegestaan op grond van geldende wet- en regelgeving. We verzoeken u dan ook om de tekst van Artikel 53 lid 3, 4 en 5 in zijn geheel te vervangen door de volgende tekst: 'Partijen treden in onderling overleg indien Opdrachtgever aanleiding ziet om meer informatie te ontvangen ten aanzien van arbeidsvoorwaardelijke afspraken, zoals benoemd in lid 1 en 2 van dit artikel. Eventuele verschaffing van informatie door Opdrachtnemer zal geschieden voor zover het Opdrachtnemer is toegestaan op grond van geldende wet- en regelgeving.' Kunt u hiermee akkoord gaan?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 53, en artikel 10.14 van de Model Raamovereenkomst (Bijlage 8.1) zijn van toepassing en worden niet aangepast. Deze bepalingen voorzien erin dat Opdrachtgever, voor zover redelijkerwijs noodzakelijk, inzicht kan verkrijgen in de naleving van arbeidsvoorwaarden en toepasselijke wet- en regelgeving, met inachtneming van de geldende privacy- en arbeidsrechtelijke kaders. De ARBIT-systematiek bevat hiervoor reeds de noodzakelijke waarborgen.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
576	Audits & kwaliteitsborging (ARBIT-2022 art. 5 + RO art. 10)	ARBIT 2022 Artikel 5 en model raamovereenkomst artikel 10.8 en 10.10				<p>"Kunt u akkoord gaan met de vervanging van ARBIT 2022 Artikel 5 en model raamovereenkomst artikel 10.8 en 10.10 door de volgende bepalingen? Dit artikel wordt in zijn geheel vervangen door onderstaande tekst:</p> <p>5.3 Wederpartij stelt Opdrachtgever in de gelegenheid de naleving van deze Overeenkomst periodiek te controleren. De controle kan namens Opdrachtgever worden uitgevoerd door een (externe) onafhankelijke professionele auditor voor zover deze auditor geen directe concurrent van Wederpartij is. Deze periodieke controle is beperkt tot het (maximaal één (1) keer per jaar) beantwoorden door Wederpartij van door Opdrachtgever schriftelijk gestelde vragen over de naleving van Wederpartij van relevante Wet- en regelgeving met betrekking tot de dienstverlening onder deze Overeenkomst.</p> <p>5.4 Eenmaal per jaar zal Wederpartij een onafhankelijke auditor een SOC I of SOC II onderzoek laten verrichten naar de door Wederpartij genomen beveiligingsmaatregelen. Na schriftelijk verzoek van Opdrachtgever zal Wederpartij haar meest recente SOC I en/of SOC II rapport ter beschikking stellen dan wel enig ander rapport dat is gebaseerd op vergelijkbare of strengere standaarden.</p> <p>5.5 Gelet op de op Wederpartij rustende geheimhoudingsverplichtingen ten opzichte van andere cliënten, erkent en accepteert Opdrachtgever dat Wederpartij aan Opdrachtgever en de onafhankelijke auditor die door Opdrachtgever wordt aangewezen, geen toegang zal geven tot haar IT-systemen en/of haar IT-infrastructuur. "</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 5, en de artikelen 10.8 en 10.10 van de Model Raamovereenkomst zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>De in deze artikelen opgenomen audit- en controlebevoegdheden voorzien in de noodzakelijke mogelijkheden voor naleving van wettelijke verplichtingen op het gebied van rechtmatigheid, beveiliging, privacy en toezicht. De voorgestelde wijzigingen passen niet binnen deze systematiek.</p>
577	Audits & kwaliteitsborging (ARBIT-2022 art. 5 + RO art. 10)	ARBIT 2022 en model raamovereenkomst artikel	ARBIT 2022 Artikel 5 en model raamovereenkomst artikel 10.8 en 10.10			<p>"Kunt u akkoord gaan met de vervanging van artikel 5.3 - 5.5 door de volgende bepalingen? Dit artikel wordt in zijn geheel vervangen door onderstaande tekst: 5.3 Wederpartij stelt Opdrachtgever in de gelegenheid de naleving van deze Overeenkomst periodiek te controleren. De controle kan namens Opdrachtgever worden uitgevoerd door een (externe) onafhankelijke professionele auditor voor zover deze auditor geen directe concurrent van Wederpartij is. Deze periodieke controle is beperkt tot het (maximaal één (1) keer per jaar) beantwoorden door Wederpartij van door Opdrachtgever schriftelijk gestelde vragen over de naleving van Wederpartij van relevante Wet- en regelgeving met betrekking tot de dienstverlening onder deze Overeenkomst. 5.4 Eenmaal per jaar zal Wederpartij een onafhankelijke auditor een SOC I of SOC II onderzoek laten verrichten naar de door Wederpartij genomen beveiligingsmaatregelen. Na schriftelijk verzoek van Opdrachtgever zal Wederpartij haar meest recente SOC I en/of SOC II rapport ter beschikking stellen dan wel enig ander rapport dat is gebaseerd op vergelijkbare of strengere standaarden. 5.5 Gelet op de op Wederpartij rustende geheimhoudingsverplichtingen ten opzichte van andere cliënten, erkent en accepteert Opdrachtgever dat Wederpartij aan Opdrachtgever en de onafhankelijke auditor die door Opdrachtgever wordt aangewezen, geen toegang zal geven tot haar IT-systemen en/of haar IT-infrastructuur. "</p>	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 576.
578	Audits & kwaliteitsborging (ARBIT-2022 art. 5 + RO art. 10)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 5 Kwaliteitsborging	10		<p>Inschrijver stelt voor om de volgende waarborgen toe te voegen aan de beoogde audit:</p> <p>(i) Een audit mag maximaal eenmaal per jaar plaatsvinden;</p> <p>(ii) Een beoogde audit zal een voorafkondiging van minstens twee weken weken;</p> <p>(iii) De auditor is een onafhankelijke en erkende auditor en dient geen concurrent te zijn van Inschrijver;</p> <p>(iv) De auditwerkzaamheden mogen de operaties / werkzaamheden van Inschrijver niet hinderen.</p> <p>Bent u tot deze aanpassingen bereid?</p> <p>Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 5, en de artikelen 10.8 en 10.10 van de Model Raamovereenkomst zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>De voorgestelde waarborgen, waaronder een maximale auditfrequentie (i), een vaste voorafkondigingstermijn (ii), aanvullende eisen aan de auditor (iii) en beperkingen ten aanzien van de uitvoering van audits (iv), beperken de in de overeenkomst vastgelegde audit- en controlebevoegdheden van Opdrachtgever.</p> <p>Deze bevoegdheden voorzien in de noodzakelijke mogelijkheden voor naleving van wet- en regelgeving en de uitvoering van de overeenkomst. De voorgestelde aanvullingen worden daarom niet overgenomen.</p>
579	Audits & kwaliteitsborging (ARBIT-2022 art. 5 + RO art. 10)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 5 Kwaliteitsborging	§ 5.3-5.4		<p>Kan Aanbestedende Dienst bevestigen dat de auditkosten ex §5.4 ARBIT-2022 (ieder draagt eigen auditkosten) ook gelden voor audits die door NBIV worden verricht in het kader van ABRO-nalevingscontroles?</p>	<p>De Aanbestedende dienst bevestigt dat de kostenverdeling uit artikel 5.4 ARBIT-2022 — ieder draagt zijn eigen kosten — ook geldt voor audits die door of namens NBIV worden uitgevoerd in het kader van ABRO-nalevingscontroles. Deze audits vallen onder dezelfde ARBIT-systematiek. Een aanpassing is niet aan de orde.</p>
580	Audits & kwaliteitsborging (ARBIT-2022 art. 5 + RO art. 10)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 5 Kwaliteitsborging	10	5	<p>5.1 verplicht Wederpartij maatregelen te treffen "uit eigen beweging" in het kader van kwaliteitsborging. Deze formulering is vaag en kan ertoe leiden dat Opdrachtgever aanvullende, niet-begrote maatregelen eist. Inschrijver verzoekt toe te voegen dat aanvullende kwaliteitsmaatregelen die niet in de Overeenkomst zijn voorzien, via een change procedure worden behandeld en tot aanvullende kosten kunnen leiden voor Opdrachtgever.</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 5.1 inzake kwaliteitsborging, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Deze bepaling verplicht Wederpartij om uit eigen beweging maatregelen te treffen die noodzakelijk zijn voor de naleving van de Overeenkomst.</p> <p>Voor zover dergelijke maatregelen leiden tot wijzigingen in de overeengekomen Prestatie, planning of Vergoeding, worden deze conform de geldende wijzigingsprocedure behandeld.</p>
581	Audits & kwaliteitsborging (ARBIT-2022 art. 5 + RO art. 10)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 5 Kwaliteitsborging	10	5	<p>5.4. De kosten van een door Opdrachtgever geïnitieerde audit zouden in beginsel voor rekening van Opdrachtgever komen. Inschrijver verzoekt de bepaling redelijkerwijs als volgt aan te passen: "Opdrachtgever draagt de kosten van audits, tenzij op basis van de audit is vastgesteld dat sprake is van een toerekenbare en materiële tekortkoming aan de zijde van Wederpartij, in welk geval de redelijke kosten van de audit voor rekening van Wederpartij komen."</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 5.4 inzake kostenverdeling bij audits, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Deze bepaling houdt in dat iedere partij haar eigen kosten draagt. De voorgestelde wijziging wordt niet overgenomen.</p>
582	Audits & kwaliteitsborging (ARBIT-2022 art. 5 + RO art. 10)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 5 Kwaliteitsborging	10	5	<p>5.3. Inschrijver verzoekt dit artikel aan te vullen met de gebruikelijke audit modaliteiten, teneinde de uitvoering van de Overeenkomst en de continuïteit van de dienstverlening te borgen, alsook bedrijfsgevoelige of vertrouwelijke informatie van Wederpartij die niet relevant voor de verificatie van de Overeenkomst. Zie in dit kader ook de opmerkingen/voorstellen geplaatst bij artikel 10 van de ROK (hierboven).</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 5.3 inzake audit en controle, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>De voorgestelde aanvullende auditmodaliteiten, waaronder beperkingen ten aanzien van reikwijdte, frequentie en informatieverstrekking, beperken de in de overeenkomst vastgelegde audit- en controlebevoegdheden van Opdrachtgever.</p> <p>Deze bevoegdheden voorzien in de noodzakelijke mogelijkheden voor naleving van wet- en regelgeving en de uitvoering van de overeenkomst. De voorgestelde aanvullingen worden daarom niet overgenomen.</p>
583	Audits & kwaliteitsborging (ARBIT-2022 art. 5 + RO art. 10)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 5 Kwaliteitsborging	10	5	<p>5.5. het eenzijdig vaststellen/opleggen van maatregelen kan leiden tot onredelijke of disproportionele verzoeken met potentieel significante impact op de uitvoering van de Overeenkomst, waaronder begrepen additionele kosten en inzet, zonder dat hiervoor een contractueel kader of vergoeding is voorzien. Inschrijver acht het daarom noodzakelijk dat dergelijke maatregelen worden beperkt tot hetgeen voortvloeit uit de bestaande contractuele verplichtingen en dat maatregelen met impact op prestaties, planning of vergoedingen worden overeengekomen via de overeengekomen wijzigingsprocedure. Derhalve stelt Inschrijver de volgende aanpassing voor: "Opdrachtgever kan, naar aanleiding van de auditresultaten, maatregelen voorstellen die direct verband houden met de nakoming van de Overeenkomst en geen wijziging van de overeengekomen prestaties, planning of vergoedingen inhouden. Indien en voor zover voorgestelde maatregelen leiden tot een wijziging van de Overeenkomst, worden deze uitsluitend doorgevoerd overeenkomstig de overeengekomen wijzigingsprocedure, waarbij de impact op prestaties, planning en vergoedingen wordt vastgelegd."</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 5.5 inzake maatregelen naar aanleiding van audits, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Deze bepaling geeft Opdrachtgever de bevoegdheid om, naar aanleiding van auditresultaten, maatregelen te treffen die noodzakelijk zijn voor de naleving van de Overeenkomst. Een voorafgaande beperking van deze bevoegdheid — zoals het uitsluitend toestaan van maatregelen zonder impact op prestaties, planning of vergoedingen — wordt niet overgenomen.</p> <p>Voor zover dergelijke maatregelen leiden tot wijzigingen in de overeengekomen Prestatie, planning of Vergoeding, worden deze conform de geldende wijzigingsprocedure behandeld.</p>
584	Audits & kwaliteitsborging (ARBIT-2022 art. 5 + RO art. 10)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 5 Kwaliteitsborging		5	<p>Kan Opdrachtgever akkoord gaan met een minimale aankondigingstermijn van 14 dagen en dat een dergelijke audit beperkt zal worden tot maximaal één keer per jaar?</p>	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 578.
585	Beroepsregels / gedragsregels (ARBIT-2022 algemeen)	ARBIT 2022 en Bijlage 8.1 model raamovereenkomst en bijlage 9.1 nadere overeenkomst	N/A			<p>In de ARBIT 2022 ontbreekt een bepaling die voor ons van belang is. Deze ziet op de beroeps- en gedragsregels. Wij voeren de opdracht uit in overeenstemming met de toepasselijke (beroeps)regelgeving en hetgeen krachtens de wet van ons wordt geëist. Opdrachtgever zal de daaruit voortvloeiende verplichtingen dienen te respecteren. Hiertoe stellen wij voor om de volgende bepaling op te nemen: "Opdrachtnemer voert de opdracht uit in overeenstemming met de toepasselijke (beroeps)regelgeving en hetgeen bij of krachtens de wet van hem wordt geëist. Opdrachtgever zal de daaruit voor Opdrachtnemer voortvloeiende verplichtingen steeds volledig respecteren". Kunt u hiermee akkoord gaan?</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, de Model Raamovereenkomst (Bijlage 8.1) en de Model Nadere Overeenkomst (Bijlage 9.1) zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>De verplichting voor Wederpartij om te handelen in overeenstemming met toepasselijke wet- en regelgeving, inclusief beroeps- en gedragsregels, volgt reeds uit de wet en uit de algemene verplichtingen van de opdrachtnemer binnen de ARBIT-systematiek.</p> <p>Voor zover deze regelgeving verplichtingen met zich brengt voor Wederpartij, dient Wederpartij daaraan te voldoen. Opdrachtgever zal daarbij handelen</p>
586	Beroeps- en gedragsregels (niet ARBIT-2022)	ARBIT 2022 en Bijlage 8.1 model raamovereenkomst en bijlage 9.1 nadere overeenkomst Aanvullende bepaling				<p>In de ARBIT 2022 en Bijlage 8.1 model raamovereenkomst en bijlage 9.1 nadere overeenkomst ontbreekt een bepaling die voor ons van belang is. Deze ziet op de beroeps- en gedragsregels. Wij voeren de opdracht uit in overeenstemming met de toepasselijke (beroeps)regelgeving en hetgeen krachtens de wet van ons wordt geëist. Opdrachtgever zal de daaruit voortvloeiende verplichtingen dienen te respecteren. Hiertoe stellen wij voor om de volgende bepaling op te nemen:</p> <p>"Opdrachtnemer voert de opdracht uit in overeenstemming met de toepasselijke (beroeps)regelgeving en hetgeen bij of krachtens de wet van hem wordt geëist. Opdrachtgever zal de daaruit voor Opdrachtnemer voortvloeiende verplichtingen steeds volledig respecteren".</p> <p>Kunt u hiermee akkoord gaan?</p>	Zie het antwoord op vraag 585.
587	Betaling, opschorting & controle (ARBIT-2022 art. 15)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 15 Betaling en controle	14		<p>Het wettelijk opschortings- en ontbindingsrecht bestaan niet voor niets. Het geeft ons ook een instrument in handen op het moment dat Opdrachtgever onverhoopt haar verplichtingen niet nakomt. Anders is er voor ons geen enkel middel om Opdrachtgever tot nakoming aan te sporen, dat is niet redelijk. Wij stellen daarom de volgende toevoeging voor: ", voor zover dit in redelijkheid van Wederpartij kan worden verwacht." Kunt u hiermee instemmen?</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 15.5 inzake opschorting, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Deze bepaling is gericht op het waarborgen van de continuïteit van dienstverlening en de naleving van de op Opdrachtgever rustende verplichtingen. De voorgestelde toevoeging wordt niet overgenomen.</p>
588	Betaling, opschorting & controle (ARBIT-2022 art. 15)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 15 Betaling en controle	14		<p>Bent u bereid te wijzigen dat de termijn van 30 dagen begint te lopen vanaf de factuurdatum? Wilt u verder in verband daarmee aan artikel 15.1 toevoegen dat Opdrachtgever met bewakende spoed de juistheid van de factuur zal onderzoeken en eventuele onjuistheden of vermoede onjuistheden aan Inschrijver zal melden? Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 15.1 inzake betaling, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>De betalingstermijn vangt aan bij ontvangst van de factuur door Opdrachtgever. Het hanteren van de factuurdatum als startpunt kan ertoe leiden dat de betalingstermijn feitelijk wordt verkort.</p> <p>De voorgestelde toevoeging ten aanzien van beoordeling "met bewakende spoed" wordt niet overgenomen, nu de bestaande regeling reeds voorziet in een duidelijke en werkbare systematiek voor beoordeling en betaling van facturen.</p>
589	Betaling, opschorting & controle (ARBIT-2022 art. 15)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 15 Betaling en controle	14	15	<p>15. Inschrijver verzoekt dit artikel integraal te schrappen. Structurele niet-nakoming van betalingsverplichtingen door Opdrachtgever kan aanzienlijke gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering van Opdrachtnemer. Het uitsluiten of beperken van het recht op opschorting doorkruist de wettelijke systematiek en ontnemt Opdrachtnemer een essentieel pressiemiddel bij aanhoudende wanbetaling. Inschrijver acht het noodzakelijk dat Opdrachtnemer haar wettelijke rechten, waaronder het recht op opschorting, behoudt. Een eventuele beperking daarop kan uitsluitend gerechtvaardigd zijn indien en voor zover de belangen van Opdrachtgever bij voortzetting van de dienstverlening zwaarder wegen, hetgeen per geval dient te worden beoordeeld met inachtneming van de aard en ernst van de niet-nakoming.</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 15.5 inzake opschorting, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Deze bepaling is gericht op het waarborgen van de continuïteit van dienstverlening. Geschillen over facturen worden afgehandeld binnen de kaders van de Overeenkomst en de toepasselijke geschilbeslechtingsprocedures.</p>
590	Betaling, opschorting & controle (ARBIT-2022 art. 15)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 15 Betaling en controle	14	15	<p>15.3. Inschrijver verzoekt twee aanpassingen: (a) Wederpartij mag verlangen dat de door Opdrachtgever aangewezen accountant een vertrouwelijkheidsverklaring van Wederpartij tekent; (b) de kosten van het accountantsonderzoek komen alleen voor rekening van Wederpartij indien uit het onderzoek blijkt dat de factuur materieel onjuist of onvolledig is (dus niet bij onbeduidende fouten). Dit beschermt de vertrouwelijke bedrijfsinformatie van de IT-dienstverlener.</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 15.3 inzake controle van facturen, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Deze bepaling voorziet reeds in de benodigde waarborgen. De accountant is gebonden aan wettelijke geheimhoudingsplichten en het onderzoek is beperkt tot de informatie die noodzakelijk is voor de controle van de betreffende facturen.</p> <p>Wederpartij is daarbij niet gehouden om informatie te verstrekken die geen verband houdt met de betreffende factuur.</p> <p>De kostenregeling uit artikel 15.3 ARBIT-2022 blijft ongewijzigd van toepassing.</p>

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
591	Betaling, opschorting & controle (ARBIT-2022 art. 15)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 15 Betaling en controle	14		Een inzage in boeken en bescheiden en het verstrekken van informatie en gegevens (art. 15.3 ARBIT) kan er niet toe leiden dat er informatie over andere klanten, marges, prijslijsten en interne kosten structuren gegeven wordt. Is dat akkoord voor de Opdrachtgever?	Zie het antwoord op vraag 590.
592	Betaling, opschorting & controle (ARBIT-2022 art. 15)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 15 Betaling en controle			Op grond van art. 15.5 ARBIT-2022 doet Opdrachtnemer afstand van haar recht tot opschorting of beëindiging van werkzaamheden, in geval van overschrijding van een betalingstermijn door Opdrachtgever of (gedeeltelijke) niet betaling door Opdrachtgever van een factuur. Het is voor Opdrachtnemer onwenselijk om op voorhand afstand te doen van opschortings- en/of ontbindingsrechten. Dit kan leiden tot situaties waarin Opdrachtnemer gehouden is werkzaamheden uit te (blijven) voeren, terwijl er geen betaling zal plaatsvinden. Dit is een onredelijke eis. Wij vernemen graag of u bereid bent (a) art. 15.5 ARBIT-2022 buiten toepassing te verklaren, of (b) indien u hiertoe niet bereid bent, deze bepaling aan te vullen met de volgende zinsnede: "... tenzij dit niet redelijk is jegens Wederpartij."	Zie het antwoord op vraag 589.
593	Betaling, opschorting & controle (ARBIT-2022 art. 15)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 15 Betaling en controle		16	Wederpartij stelt voor in dit geval een escalatieprocedure met vooraf bepaalde termijnen te volgen om de betwisting van facturen zo snel mogelijk op te lossen. Kan Opdrachtgever zich hierin vinden?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 15.5, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Geschillen over facturen worden afgehandeld binnen de kaders van de Overeenkomst en de toepasselijke geschilbeslechtsprocedures. Het opnemen van een aanvullende escalatieprocedure is niet aan de orde.
594	Beveiliging, VOG & veiligheidsonderzoek (ARBIT-2022 art. 1)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 19 Beveiligingsprocedures en huisregels	16	19	19.4. Inschrijver verzoekt toe te voegen dat een dergelijke weigering niet als tekortkoming van Wederpartij wordt aangemerkt en dat Opdrachtgever de weigering schriftelijk en gemotiveerd meedeelt om Wederpartij deugdelijk in staat te stellen om redelijke vervanging te regelen.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 19.4, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Deze bepaling voorziet in de bevoegdheid van Opdrachtgever om inzet van personeel te weigeren indien daartoe aanleiding bestaat. De voorgestelde aanvullingen worden niet overgenomen.
595	Beveiliging, VOG & veiligheidsonderzoek (ARBIT-2022 art. 1)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 19 Beveiligingsprocedures en huisregels	16	19	19.3. Inschrijver verzoekt hier te verduidelijken dat (a) het veiligheidsonderzoek conform de AVG wordt uitgevoerd, en (b) indien de inzet wordt geweigerd, dit op gegronde en gemotiveerde redenen gebaseerd en Opdrachtgever een redelijke termijn biedt voor vervanging zonder dat dit als tekortkoming wordt aangemerkt.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 19 inzake beveiliging en veiligheidsonderzoeken, zijn van toepassing en worden niet aangepast. De uitvoering van veiligheidsonderzoeken geschiedt conform de geldende wet- en regelgeving, waaronder de AVG. De bevoegdheid van Opdrachtgever om op basis van de uitkomsten van een veiligheidsonderzoek inzet van personeel te weigeren, wordt niet beperkt. De voorgestelde aanvullingen worden niet overgenomen.
596	Beveiliging, VOG & veiligheidsonderzoek (ARBIT-2022 art. 1)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 19 Beveiligingsprocedures en huisregels	16		De kosten voor een dergelijk veiligheidsonderzoek (art. 19.3 ARBIT) kunnen oplopen. Kan Opdrachtgever vooraf bevestigen of Opdrachtgever een dergelijk veiligheidsonderzoek zal instellen en zo niet, kan Opdrachtgever bevestigen dat de kosten voor Opdrachtgever komen?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 19.3 inzake veiligheidsonderzoeken, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Vooraf wordt geen generieke bevestiging gegeven over het al dan niet uitvoeren van veiligheidsonderzoeken. De kostenverdeling volgt uit de ARBIT-2022 en wordt niet aangepast.
597	Beveiliging, VOG & veiligheidsonderzoek (ARBIT-2022 art. 1)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 19 Beveiligingsprocedures en huisregels			Op grond van artt. 19.1, 19.2 en 19.3 ARBIT-2022 dienen de medewerkers van Opdrachtnemer de beveiligingsprocedures en huisregels van Opdrachtgever in acht te nemen, kan Opdrachtgever een VOG verzoeken van de Personeel van Wederpartij en is Opdrachtgever gerechtigd het personeel van Opdrachtnemer aan een veiligheidsonderzoek te onderwerpen. Opdrachtgever kan op grond van de uitkomsten daarvan de inzet van het betrokken personeelslid bij de uitvoering van de opdracht/overeenkomst weigeren. Opdrachtnemer wenst graag duidelijkheid over de beveiligingsprocedures, huisregels en het veiligheidsonderzoek. Kunt u ons hierover nader informeren? Opdrachtnemer merkt hierbij op dat zij een uitvoerige pre employment screening laat uitvoeren bij haar werknemers voordat zij in dienst treden, waarvan het aanleveren van een VOG onderdeel is. Bent u bereid om uw optie tot het verlangen van een VOG en veiligheidsonderzoek achterwege te laten op grond van het feit dat voornoemde pre-employment screening door opdrachtnemer voldoende waarborgen biedt?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 19 inzake beveiliging en veiligheidsonderzoeken, zijn van toepassing en worden niet aangepast. De beveiligingsprocedures, huisregels en eventuele veiligheidsonderzoeken worden per opdracht vastgesteld en toegelicht. Interne screeningsprocessen van Wederpartij, zoals pre-employment screening, vervangen deze vereisten niet.
598	Bijzondere bepalingen ARBIT (ARBIT-2022 art. 24 e.v.)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Bijzondere bepalingen	24 e.v.		De ARBIT bevat meerdere bijzondere bepalingen. Gezien de aard van de toekomstige Nadere Overeenkomsten is het op dit moment niet bekend of en zo ja welke van de bijzondere bepalingen van toepassing is. Wij verzoeken u om per minicompentie aan te geven welke van de bijzondere bepalingen van toepassing is.	De bijzondere bepalingen uit de ARBIT-2022 maken onderdeel uit van het contractuele kader. De toepasselijkheid van specifieke bijzondere bepalingen wordt per Nadere overeenkomst bepaald, afhankelijk van de aard van de betreffende opdracht. Niet alle bijzondere bepalingen zijn relevant voor iedere opdracht. De Deelnemer zal daarom per minicompentie aangeven welke bijzondere bepalingen van toepassing zijn op de betreffende Nadere overeenkomst.
599	Bijzondere bepalingen personeel (ARBIT-2022 art. 48-67)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 48 Aanvullende begripsbepalingen	28	48	48 tot en met 67. Inschrijver verzoekt deze artikelen niet van toepassing te verklaren en integraal te schrappen. Deze bepalingen sluiten niet aan bij de aard en inrichting van de Overeenkomst, die kwalificeert als een overeenkomst van opdracht en niet is gericht op de inzet van specifieke personen. Toepassing van dergelijke bepalingen is niet verenigbaar met de wijze waarop Inschrijver haar actieve bedrijfsvoering organiseert en uitvoert.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder de artikelen 48 tot en met 67 inzake inzet van personeel, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Deze bepalingen maken onderdeel uit van het contractuele kader en zijn van toepassing ongeacht de kwalificatie van de Overeenkomst. Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 598 wordt de toepasselijkheid van specifieke bijzondere bepalingen per Nadere overeenkomst bepaald, afhankelijk van de aard van de betreffende opdracht. Dit laat de toepasselijkheid van de ARBIT-2022 onverlet.
600	Boetes en schadevergoeding (ARBIT-2022 art. 14.3)	Bijlage 10 ARBIT 2022	ARBIT 2022, artikel 14.3 (sub b)			Wij vinden het niet redelijk dat Opdrachtgever, naast een boete, ook volledige schadevergoeding kan vorderen zonder verrekening van het boetebedrag. Wij stellen daarom voor om op te nemen: "Eventueel betaalde boetes strekken in mindering op enige door Opdrachtnemer verschuldigde schadevergoeding ter zake van dezelfde tekortkoming." Kunt u hiermee instemmen? Indien u hiermee niet kunt instemmen, kunt u dan toelichten waarom een cumulatie van boetes en schadevergoeding volgens u redelijk en proportioneel is?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 14.3(b), zijn van toepassing en worden niet aangepast. Binnen de ARBIT-2022 hebben boete en schadevergoeding verschillende functies: de boete heeft een prikkel- en handhavingsfunctie, terwijl schadevergoeding strekt tot compensatie van daadwerkelijk geleden schade. De voorgestelde wijziging wordt daarom niet overgenomen.
601	Boetes en schadevergoeding (ARBIT-2022 art. 14.3)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 14 Facturering, korting en Meerwerk	14		Een overeengekomen korting op de Vergoeding of boete komt Opdrachtgever toe onverminderd diens andere rechten of vorderingen, waaronder begrepen, maar niet beperkt tot: a. zijn vordering tot nakoming van de overeengekomen verplichting tot het verrichten van de Prestatie; b. zijn recht op schadevergoeding en/of; c. zijn recht op ontbinding. Inschrijver is van mening dat het redelijk is dat boetes in mindering worden gebracht van eventuele schadevergoeding dan wel om artikel 6:92 BW van toepassing te verklaren. Cumulatie van boetes en schade is onredelijk. Gaat aanbestedende dienst akkoord met deze suggestie? Indien het antwoord ontkennend is, ontvangt Inschrijver graag een toelichting.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 14.3, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Boete en schadevergoeding hebben binnen de ARBIT-2022 verschillende functies en kunnen naast elkaar worden toegepast. De voorgestelde beperking wordt niet overgenomen.
602	Boetes en schadevergoeding (ARBIT-2022 art. 14.3)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 14 Facturering, korting en Meerwerk	§14.3		§ 14.3 bepaalt dat een boete een partij toekomt onverminderd haar overige rechten, waaronder het recht op schadevergoeding en ontbinding. Inschrijver acht het disproportioneel dat naast een boete ook volledige schadevergoeding én ontbinding cumulatief kunnen worden ingezet. Inschrijver stelt voor § 14.3 te wijzigen zodat een overeengekomen boete de enige financiële remedie is ('sole remedy') voor de specifieke tekortkoming waarop de boete betrekking heeft, en dat het recht op schadevergoeding voor die tekortkoming wordt beperkt tot het bedrag waarmee de werkelijk geleden schade de opeisbare boete overschrijdt. Het recht op ontbinding blijft onverlet voor wezenlijke tekortkomingen. Is de Aanbestedende Dienst bereid § 14.3 dienovereenkomstig aan te passen?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 14.3, zijn van toepassing en worden niet aangepast. De ARBIT-systematiek voorziet erin dat boete, schadevergoeding en ontbinding naast elkaar kunnen worden ingezet, omdat deze rechtsmiddelen verschillende doelen dienen. De voorgestelde beperking wordt niet overgenomen.
603	Boetes en schadevergoeding (ARBIT-2022 art. 14.3)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 14 Facturering, korting en Meerwerk	14	14	14.3. Inschrijver verzoekt volledigheidshalve toe te voegen dat schadevergoeding slechts verschuldigd is voor zover het bedrag van de geleden schade hoger is dan de reeds in rekening gebrachte boete/korting. Zonder deze verrekening betaalt Wederpartij de facto tweemaal voor hetzelfde tekortschieten, hetgeen strijdig is met het reparatoire karakter van schadevergoeding.	Zie het antwoord op vraag 602.
604	Boetes en schadevergoeding (ARBIT-2022 art. 14.3)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 14 Facturering, korting en Meerwerk	14	14	14.3.c. / alle artikelen die verwijzen naar "ontbinding": Inschrijver verzoekt in het gehele contract het woord "ontbinding" (waar het gaat om het beëindigingsrecht van partijen) te vervangen door "opzegging". Ontbinding met terugwerkende kracht is bij IT-dienstverleningsovereenkomsten doorgaans praktisch onmogelijk vanwege de aard van de reeds geleverde diensten. Opzegging (ex nunc) is het passende en gebruikelijke rechtsmiddel.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Ontbinding is een wettelijk rechtsmiddel en maakt onderdeel uit van de ARBIT-systematiek. De voorgestelde vervanging door opzegging wordt niet overgenomen. Zie ook het antwoord op vraag 677.
605	Boetes en schadevergoeding (ARBIT-2022 art. 14.3)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 14 Facturering, korting en Meerwerk	14	1	Mbt art. 14.3, 7.4 en 7.5: kan expliciet worden vastgelegd dat betaalde boetes in mindering strekken op schadevergoeding?	Zie het antwoord op vraag 602.
606	Definities / Gebrek (ARBIT-2022 art. 1)	Bijlage 10 ARBIT 2022	ARBIT 2022, artikel 1.9			Om de oorzaak van een Gebrek te kunnen vaststellen en dit adequaat te kunnen verhelpen, is het noodzakelijk dat het Gebrek reproduceerbaar is. Bent u daarom bereid aan de definitie in artikel 1.9 de voorwaarde toe te voegen dat een Gebrek reproduceerbaar dient te zijn?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 1.9 inzake Gebrek, zijn van toepassing en worden niet aangepast. De definitie van Gebrek wordt niet beperkt tot uitsluitend reproduceerbare mankementen. Ook niet-reproduceerbare of incidentele mankementen kunnen een belemmering vormen voor het Overeengkomen gebruik. Om die reden wordt de bepaling niet aangepast.
607	Definities / Gebrek (ARBIT-2022 art. 1)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 1 Begrippen	7		De formulering laat aan Opdrachtgever ruimte over om naast de in de acceptatieprocedure vastgelegde criteria ook andere subjectieve criteria aan te leggen voor het accepteren van de prestatie. Bent u bereid deze bepaling als volgt te wijzigen: "Acceptatieprocedure: de in de Overeenkomst vastgelegde procedure voor Acceptatie van de Prestatie"? Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De acceptatieprocedure wordt per Nadere overeenkomst nader gespecificeerd en overeengekomen, waarmee voor beide partijen duidelijk is op basis van welke procedure en criteria Acceptatie plaatsvindt. De voorgestelde wijziging van de definitie van Acceptatieprocedure wordt daarom niet overgenomen.
608	Definities / Gebrek (ARBIT-2022 art. 1)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 1 Begrippen	7	10	Mbt art. 1.9: kan worden bevestigd dat een Gebrek uitsluitend ziet op het niet voldoen aan objectief overeengekomen specificaties, en niet aan een subjectief "beoogd gebruik"?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 1.9 inzake Gebrek, zijn van toepassing en worden niet aangepast. De beoordeling van een Gebrek is gekoppeld aan het Overeengkomen gebruik en niet uitsluitend aan objectief overeengekomen specificaties. Het Overeengkomen gebruik wordt daarbij in de Nadere overeenkomst vastgelegd en is daarmee niet zonder meer subjectief. De voorgestelde beperking wordt daarom niet overgenomen.
609	Dreigende vertraging (ARBIT-2022 art. 25)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 25 Dreigende vertraging	18	25	25.1 Inschrijver verzoekt de term "onmiddellijk" te vervangen door "zo spoedig mogelijk". De huidige formulering stelt een absolute verplichting die geen rekening houdt met de noodzaak tot interne beoordeling en verificatie van de relevante omstandigheden. Inschrijver acht het noodzakelijk dat voldoende ruimte bestaat om vast te stellen of en in hoeverre sprake is van (dreigende) vertraging, zodat melding zorgvuldig en op basis van gevalideerde informatie kan plaatsvinden.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 25.1 inzake dreigende vertraging, zijn van toepassing en worden niet aangepast. De term "onmiddellijk" ziet op een onverwijld melding zodra Wederpartij kennis heeft genomen van omstandigheden die tot vertraging kunnen leiden. Dit houdt niet in dat zonder interne verificatie moet worden gerapporteerd, maar dat geen onnodige vertraging ontstaat tussen het constateren van een risico en het informeren van Opdrachtgever.
610	Exit & gegevensverwijdering (ARBIT-2022 art. 32)	ARBIT 2022	Artikel 32			Vanwege automatische back-up procedures is het niet mogelijk om direct informatie te verwijderen na beëindiging van de overeenkomst. De automatische back ups worden periodiek overschreven door nieuwe back-ups. Dit houdt in dat als de informatie van de gegevensdragers wordt verwijderd dat de volgende back-up van de systemen deze informatie ook niet meer bevat. Dus de informatie wordt uiteindelijk wel verwijderd, maar we hebben geen invloed op de automatische back ups. Tevens zijn we (wettelijke) verplicht om bepaalde informatie behouden voor aanhouden werkdossier. Vandaar dat wij u willen verzoeken of de volgende bewoording aan artikel 32 kan worden toegevoegd: "Het is wederpartij toegestaan om informatie te bewaren die redelijkerwijs niet handmatig kan worden verwijderd vanwege automatische back-up procedures. Tevens is het de Wederpartij toegestaan om één kopie van de informatie te bewaren te behoeve van de verplichting tot het aanhouden van een werkdossier."	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 32, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Deze bepaling laat onverlet dat Wederpartij gehouden blijft aan wettelijke bewaarplichten. Gegevens die uitsluitend in automatische back-ups voorkomen, worden verwijderd zodra deze volgens de reguliere cyclus worden overschreven.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
611	Exit & gegevensverwijdering (ARBIT-2022 art. 32)	ARBIT 2022 Artikel 32				<p>Vanwege automatische back-up procedures is het niet mogelijk om direct informatie te verwijderen na beëindiging van de overeenkomst. De automatische back ups worden periodiek overschreven door nieuwe back-ups. Dit houdt in dat als de informatie van de gegevensdragers wordt verwijderd dat de volgende back-up van de systemen deze informatie ook niet meer bevat. Dus de informatie wordt uiteindelijk wel verwijderd, maar we hebben geen invloed op de automatische back ups. Tevens zijn we (wettelijke) verplicht om bepaalde informatie behouden voor aanhouden werkdossier.</p> <p>Vandaar dat wij u willen verzoeken of de volgende bewoording aan artikel 32 kan worden toegevoegd: "Het is wederpartij toegestaan om informatie te bewaren die redelijkerwijs niet handmatig kan worden verwijderd vanwege automatische back-up procedures. Tevens is het de Wederpartij toegestaan om één kopie van de informatie te bewaren te behoeve van de verplichting tot het aanhouden van een werkdossier."</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 32, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Deze bepaling laat onverlet dat Wederpartij gehouden blijft aan wettelijke bewaarplichten. Gegevens die uitsluitend in automatische back-ups voorkomen, worden verwijderd zodra deze volgens de reguliere cyclus worden overschreven.</p>
612	Exit & gegevensverwijdering (ARBIT-2022 art. 32)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 32 Exitclausule	21		<p>Anders dan in geval van ontbinding van de Overeenkomst krachtens het bepaalde in artikel 30 leden 1 of 3 verricht Wederpartij de in artikel 32.1 bedoelde diensten tegen de in de Overeenkomst bepaalde tarieven en condities of bij gebreke daarvan tegen de in het algemeen door Wederpartij gehanteerde tarieven en nader overeen te komen condities. De in artikel 32.1 bedoelde diensten worden eveneens kosteloos verricht indien het bepaalde in de laatste volzin van artikel 30.4 van toepassing is. Gezien de reikwijdte van artikel 30, kan Inschrijver niet akkoord gaan met het kosteloos verrichten van diensten in het kader van deze Exitbepaling. Inschrijver verzoekt u om artikel 30 conform de hierboven geformuleerde tekstvoorstellen aan te passen dan wel het kosteloos verrichten van diensten te schrappen. Gaat u akkoord met deze suggestie? Indien het antwoord ontkennend is, ontvangt Inschrijver graag een toelichting.</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 32 inzake exit, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>De kosteloze exit-verplichting in de in artikel 32 bedoelde gevallen maakt onderdeel uit van de ARBIT-systematiek en is bedoeld om te waarborgen dat de dienstverlening bij beëindiging ordentelijk kan worden overgedragen.</p> <p>Binnen de Raamovereenkomst is dit van belang, omdat de dienstverlening kan raken aan kritieke processen. Opdrachtgever moet in dergelijke situaties kunnen rekenen op een effectieve overdracht zonder extra kosten. De voorgestelde wijziging wordt daarom niet overgenomen.</p>
613	Exit & gegevensverwijdering (ARBIT-2022 art. 32)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 32 Exitclausule	21	32	<p>32.2 Inschrijver kan niet instemmen met de huidige formulering van dit artikel. Ongeacht de grondslag voor beëindiging van de Overeenkomst zal in de praktijk bij einde van de overeenkomst altijd sprake zijn van (re)transitieactiviteiten; deze werkzaamheden kwalificeren als aanvullende diensten en staan los van de beëindigingsgrond. Inschrijver verzoekt derhalve te bepalen dat alle door Wederpartij in het kader van de (re)transitie te verrichten werkzaamheden in alle gevallen door Opdrachtgever worden vergoed. Het uitsluiten van vergoeding is niet gerechtvaardigd, nu deze werkzaamheden separaat dienen te worden uitgevoerd en niet zijn inbegrepen in de reguliere dienstverlening onder de Overeenkomst.</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 612.</p> <p>Transitie- en exitwerkzaamheden worden niet in alle gevallen als afzonderlijk te vergoeden diensten aangemerkt.</p>
614	Exit & gegevensverwijdering (ARBIT-2022 art. 32)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 32 Exitclausule	21	32	<p>32.1 Inschrijver stemt in met het uitgangspunt van medewerking aan een ordelijke transitie. Inschrijver verzoekt echter te verduidelijken dat (i) alle door Wederpartij in het kader van de transitie te verrichten werkzaamheden worden uitgevoerd op basis van nacalculatie tegen de overeengekomen tarieven, en (ii) Wederpartij niet kan instaan voor een overdracht "zonder belemmeringen", nu een dergelijke overdracht mede afhankelijk is van factoren buiten de invloedssfeer van Wederpartij, waaronder de medewerking van de opvolgende partij en de aansturing daarvan door Opdrachtgever.</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 32 inzake exit, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Deze bepalingen regelen de verplichtingen van Wederpartij bij beëindiging van de Overeenkomst, waaronder medewerking aan een ordelijke transitie, het beschikbaar stellen van informatie en het retourneren van door Opdrachtgever verstrekte documenten. De voorgestelde wijzigingen, waaronder (i) het vooraf vastleggen dat alle exit-werkzaamheden uitsluitend op basis van nacalculatie worden vergoed en (ii) het beperken van de verplichting tot overdracht zonder belemmeringen, worden niet overgenomen.</p> <p>De ARBIT-systematiek voorziet reeds in een evenwichtige regeling. Exit-werkzaamheden worden vergoed voor zover deze niet reeds onderdeel zijn van de overeengekomen Prestatie. De verplichting tot overdracht zonder belemmeringen ziet op de inspanningsverplichting van Wederpartij binnen haar invloedssfeer en impliceert niet dat zij verantwoordelijk is voor factoren buiten haar macht.</p> <p>Ten aanzien van back-ups geldt dat informatie wordt geretourneerd voor zover dit redelijkerwijs mogelijk is binnen de normale bedrijfsvoering en met inachtneming van wettelijke bewaarplichten en reguliere back-up-procedures. De bestaande ARBIT-bepalingen bieden hiervoor voldoende ruimte.</p>
615	Exit & gegevensverwijdering (ARBIT-2022 art. 32)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 32 Exitclausule			<p>In artikel 32.1 is opgenomen dat opdrachtnemer alle ter hand gestelde documenten, etc. aan opdrachtgever moet retourneren. Kunt u bevestigen dat dit niet van toepassing is documenten, etc. die opgeslagen zijn in back-up media of andere elektronische gegevensopslag systemen in overeenstemming met algemene systeem archivering of back-up richtlijnen?</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 32 inzake exit, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>De verplichting tot retourneren van informatie geldt voor zover dit redelijkerwijs mogelijk is. Gegevens die uitsluitend in back-upmedia voorkomen, worden verwijderd conform de reguliere back-upcyclus en met inachtneming van wettelijke bewaarplichten.</p>
616	Garantie en onderhoud (ARBIT-2022 art. 12)	Bijlage 10 ARBIT 2022	ARBIT 2022, artikel 12			<p>Kunt u bevestigen dat de overeengekomen garanties niet van toepassing zijn in situaties van overmacht? Indien u dit niet kunt bevestigen, kunt u toelichten waarom niet?</p>	<p>De Aanbestedende dienst kan niet bevestigen dat de overeengekomen garanties niet van toepassing zijn in situaties van overmacht. De ARBIT-2022, waaronder artikel 12 inzake garantie en artikel 27 inzake overmacht, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>De ARBIT-voorwaarden bevatten geen bepaling waaruit volgt dat de garantie automatisch vervalt bij overmacht. Artikel 27 regelt afzonderlijk wanneer sprake is van overmacht en welke gevolgen dat heeft. Deze regeling laat de garantie- en herstelverplichtingen uit artikel 12 onverlet, tenzij Wederpartij aantoont dat het betreffende Gebrek rechtstreeks het gevolg is van een overmachtsituatie.</p>
617	Garantie en onderhoud (ARBIT-2022 art. 12)	Bijlage 10 ARBIT 2022	ARBIT 2022, artikel 12.3			<p>Herstel van gebreken zou volgens Inschrijver plaats moeten vinden conform de (beheer)overeenkomst. Dit sluit beter aan bij de uitgevraagde diensten. In dat licht stelt Inschrijver voor de garantie bepaling te laten vervallen, waarbij het bepaalde in de overeenkomst leidend is voor herstel van gebreken. Kunt u aangeven of u hiermee kunt instemmen? Indien u hiermee niet kunt instemmen, kunt u dan uw overwegingen toelichten?</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 12.3 inzake garantie en herstel, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>De garantie bepaling geldt als een zelfstandige regeling naast eventuele beheer- of onderhoudsafspraken. Deze waarborgt dat Gebreken die na Acceptatie aan het licht komen, maar binnen de garantietermijn optreden, kosteloos worden hersteld.</p> <p>Het vervangen van deze bepaling door uitsluitend een verwijzing naar de (beheer)overeenkomst wordt daarom niet overgenomen.</p>
618	Garantie en onderhoud (ARBIT-2022 art. 12)	Bijlage 10 ARBIT 2022	ARBIT 2022, artikel 12.7			<p>De onderhoudsverplichting van Opdrachtnemer is afhankelijk van de afspraken in de overeenkomst. Wij verzoeken daarom artikel 12.7 te laten vervallen. Indien dat niet mogelijk is, stellen wij voor het artikel als volgt te wijzigen: "Tenzij de Prestatie door of namens Opdrachtgever is aangepast of gewijzigd na Acceptatie, garandeert Opdrachtnemer dat hij de Prestatie gedurende een nader in de Nadere Overeenkomst overeen te komen periode na Acceptatie kan onderhouden." Kunt u aangeven of u hiermee kunt instemmen? Indien u hiermee niet kunt toelichten, kunt u dan uw overwegingen toelichten?</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 12.7 inzake onderhoudsbaarheids, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Deze bepaling houdt in dat Wederpartij gedurende de in artikel 12.7 bedoelde periode na Acceptatie in staat is de Prestatie te onderhouden. Dit betreft een zelfstandige verplichting naast eventuele afspraken in de Nadere overeenkomst.</p> <p>Deze bepaling waarborgt dat Opdrachtgever gedurende deze periode kan rekenen op onderhoud, ongeacht de specifieke beheerafspraken. Het laten vervallen of beperken van deze bepaling wordt daarom niet overgenomen.</p>
619	Garanties & escrow standaardprogrammaatuur (ARBIT-2022 art. 44-47)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 44 Garanties	26	44	<p>44.1.a. Inschrijver merkt op dat de formulering onder sub a een onvoorwaardelijke en verstrekkende garantie bevat, inhoudende dat de Standaardprogrammaatuur op geen enkel moment elementen bevat die het gebruik (kunnen) belemmeren. Een dergelijke garantie is naar haar aard te absoluut en strekt verder dan hetgeen redelijkerwijs in het kader van levering van standaardprogrammaatuur kan worden verwacht van een IT leverancier c.q. kan worden aanvaard. De bepaling houdt onvoldoende rekening met externe factoren en afhankelijkheden, waaronder begrepen wijzigingen in de technische infrastructuur, interacties met systemen van derden en toekomstige ontwikkelingen, waarop Leverancier geen volledige invloed kan uitoefenen. Inschrijver verzoekt dit artikel te schrappen.</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 44.1.a inzake garanties voor Standaardprogrammaatuur, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Deze bepaling waarborgt dat Opdrachtgever mag vertrouwen op de bruikbaarheid, betrouwbaarheid en continuïteit van de geleverde Standaardprogrammaatuur. De garantie ziet daarbij op elementen die binnen de invloedssfeer van Wederpartij liggen en strekt niet tot factoren buiten die invloedssfeer, zoals wijzigingen in infrastructuur of systemen van derden.</p> <p>Het schrappen of afzwakken van deze garantie zou de rechtszekerheid en de noodzakelijke kwaliteitswaarborgen voor Opdrachtgever aantasten en wordt daarom niet overgenomen. Zie ook het antwoord op vraag 253.</p>
620	Garanties & escrow standaardprogrammaatuur (ARBIT-2022 art. 44-47)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 45 Verstrekken van een Installatiekopie	26	45	<p>Artikelen 45 tot en met 47. Inschrijver merkt op dat zij, als IT-dienstverlener, voor standaardprogrammaatuur van derden niet meer of verdergaande gebruiksrechten kan verstrekken dan haar door de betreffende rechthebbende zijn verleend. Inschrijver verzoekt derhalve dat de in artikelen 45 tot en met 47 opgenomen bepalingen, voor zover deze zien op door derden geleverde standaardprogrammaatuur, worden beperkt tot en geïnterpreteerd in overeenstemming met de toepasselijke licentievoorwaarden van die derden, dan wel worden vervangen door de voorwaarden van de betreffende rechthebbende.</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder de artikelen 45 tot en met 47 inzake gebruiksrechten, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Voor standaardprogrammaatuur van derden gelden de toepasselijke licentievoorwaarden van de rechthebbende. Dit laat onverlet dat de ARBIT-bepalingen van toepassing blijven. Wederpartij hoeft geen verdergaande rechten te verstrekken dan zij zelf van de rechthebbende heeft verkregen.</p> <p>Het beperken of vervangen van deze bepalingen zou afbreuk doen aan de contractuele systematiek en de rechtszekerheid voor Opdrachtgever en wordt daarom niet overgenomen.</p>
621	Garanties & escrow standaardprogrammaatuur (ARBIT-2022 art. 44-47)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 47 Escrow	27		<p>Opdrachtgever heeft er te allen tijde aanspraak op dat Leverancier in Escrow voorziet, ook indien dat aanvankelijk niet is overeengekomen. 47.2.Escrow omvat alle niet openbaargemaakte informatie die Opdrachtgever redelijkerwijs nodig heeft voor fouterstel, onderhoud en beheer van de Standaardprogrammaatuur zodat hij daarvan het Overeengekomen gebruik kan blijven maken. Escrow voldoet aan hetgeen dienaangaande ten tijde van het afsluiten daarvan op de Nederlandse markt gebruikelijk is. 47.3.Indien Escrow onderdeel van de Overeenkomst uitmaakt legt Leverancier aan Opdrachtgever bewijs over waaruit blijkt dat de Escrow voldoet aan hetgeen dienaangaande in de Overeen-komst is bepaald of zorgt Leverancier met bewakame spoed voor het treffen van een dergelijke voorziening. 47.4.Indien Escrow geen onderdeel uitmaakt van de Overeenkomst heeft Opdrachtgever ook nadien het recht te verlangen dat een dergelijke regeling alsnog wordt aangegaan c.q. mag hij te allen tijde aansluiten bij een overeenkomst van Escrow als bedoeld in artikel 47.2. Daaraan verbonden redelijke kosten, zijn voor rekening van Opdrachtgever. Inschrijver kan alleen hiermee akkoord gaan voor haar eigen Standaardsoftware. Ingeval van software van derden, zal dit afhankelijk zijn van de door deze derden geboden mogelijkheden.</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 47 inzake escrow, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>De Aanbestedende dienst begrijpt dat escrow voor software van derden afhankelijk kan zijn van de voorwaarden en bereidheid van die derden. Artikel 47 waarborgt echter dat Opdrachtgever kan beschikken over de informatie die noodzakelijk is voor continuïteit, beheer en fouterstel van de programmaatuur.</p> <p>Dit is van belang, omdat opdrachten kunnen raken aan kritieke applicaties en processen. Opdrachtgever moet in staat zijn het overeengekomen gebruik voort te zetten, ook indien een leverancier of derde niet langer kan of wil leveren.</p> <p>Indien escrow voor software van derden feitelijk niet mogelijk blijkt, ligt het op de weg van Opdrachtnemer om dit tijdig te signaleren en alternatieven aan te dragen die de continuïteit borgen. Dit laat de verplichting uit artikel 47 onverlet.</p>
622	Garanties & escrow standaardprogrammaatuur (ARBIT-2022 art. 44-47)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 47 Escrow	27		<p>Inschrijver stelt voor om de volgende waarborgen toe te voegen aan een verzoek tot escrow overeenkomst in artikel 47: "Elke escrow-overeenkomst voor broncode is op kosten van de Opdrachtgever, tenzij de gelicentieerde software al is gedeponereerd. - De vrijgave van de geblokkeerde broncode moet worden beperkt tot het geval waarin Opdrachtgever profiteert van een op dat moment lopend ondersteunings- en onderhoudscontract en alle relevante vergoedingen heeft betaald, en mag uitsluitend worden vrijgegeven indien zich de volgende gebeurtenissen voordoen: - Opdrachtnemer staakt alle ondersteunings- en onderhoudsactiviteiten met betrekking tot de betreffende software en er is geen opvolger aangewezen; of - Opdrachtnemer houdt op zaken te doen en er is geen opvolger aangewezen. Escrow-overeenkomsten zijn niet toegestaan voor Software-as-a-Service-modellen." Wilt u dit bevestigen en/of aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, verzoeken wij u vriendelijk doch dringend dit te motiveren.</p>	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 47 inzake escrow, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>De voorgestelde aanvullende voorwaarden beperken de werking van de escrow-regeling en worden niet overgenomen. Artikel 47 is juist bedoeld om te waarborgen dat Opdrachtgever kan beschikken over de informatie die noodzakelijk is voor continuïteit, fouterstel, onderhoud en beheer van de programmaatuur.</p> <p>Het koppelen van vrijgave aan aanvullende voorwaarden, het beperken van de situaties waarin vrijgave plaatsvindt of het uitsluiten van escrow voor bepaalde leveringsmodellen, zoals SaaS, doet afbreuk aan deze waarborg.</p> <p>Indien escrow voor software van derden feitelijk niet mogelijk blijkt, ligt het op de weg van Opdrachtnemer om dit tijdig te signaleren en alternatieven aan te dragen die de continuïteit borgen. De bestaande ARBIT-bepaling blijft daarom ongewijzigd.</p>

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
623	Garanties & escrow standaardprogramm atuur (ARBIT-2022 art. 44-47)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 47 Escrow	27		Met betrekking tot art. 47 ARBIT: kunt u bevestigen dat Escrow niet van toepassing is op deze Overeenkomst, en dat Partijen aldus overeenkomen in afwijking van het in dit artikel bepaalde, dat Escrow op geen moment tot de mogelijkheden zal behoren, tenzij Partijen schriftelijk anders overeenkomen in de Nadere Overeenkomst?	De Aanbestedende dienst kan niet bevestigen dat Escrow niet van toepassing is op de Overeenkomst. De ARBIT-2022, waaronder artikel 47 inzake Escrow, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Artikel 47 maakt onderdeel uit van het contractuele kader en blijft daarmee van toepassing, tenzij in een specifieke Nadere overeenkomst uitdrukkelijk anders wordt overeengekomen. Of Escrow in een specifieke Nadere overeenkomst nodig of wenselijk is, wordt per opdracht beoordeeld, afhankelijk van de aard van de opdracht, het type programmatuur en de continuïteitsrisico's. Een generieke uitsluiting van Escrow voor alle opdrachten onder de Raamovereenkomst is niet aan de orde. Artikel 47 blijft onverkort van kracht.
624	Garanties en onderhoudsverplichting (ARBIT-2022 art. 12)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 12 Garanties	13		De verplichting van Opdrachtnemer de Prestatie te onderhouden, is afhankelijk van de gesloten SLA. Een verplichting voor Opdrachtnemer tot 5 jaar na datum van Acceptatie de Prestatie te onderhouden hoort dan ook niet in de algemene voorwaarden. Bent u bereid dit artikel te laten vervallen? Indien dit niet akkoord is, kunt u dan bevestigen dat Opdrachtgever zich op voorhand verplicht tot 5 jaar na datum van Acceptatie de vergoeding voor de SLA te voldoen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	De Aanbestedende dienst kan niet instemmen met het laten vervallen van de onderhoudsverplichting zoals opgenomen in artikel 12 ARBIT-2022. Deze verplichting vormt een essentieel onderdeel van de basisgaranties binnen de ARBIT-systematiek en waarborgt de continuïteit en duurzaamheid van de geleverde prestatie. Het betreft geen SLA-verplichting, maar een minimale onderhoudsverplichting die losstaat van eventuele aanvullende afspraken in een SLA. De Opdrachtgever verplicht zich niet om gedurende 5 jaar een SLA af te nemen of te betalen. De bepaling houdt uitsluitend in dat Opdrachtnemer gedurende deze periode in staat moet zijn onderhoud te leveren indien de Opdrachtgever dat wenst. De bestaande ARBIT-bepaling biedt daarmee voldoende duidelijkheid en proportionaliteit. Om deze redenen worden de voorgestelde wijzigingen niet gehonoreerd.
625	Garanties en onderhoudsverplichting (ARBIT-2022 art. 12)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 12 Garanties	12		Een garantietermijn van 12 maanden is niet marktconform en wij verzoeken u dan ook deze te beperken tot 3 maanden. Bent u daartoe bereid? Is Opdrachtgever verder bereid het woord "onverwijld" te vervangen door "binnen een redelijke termijn"? Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	De Aanbestedende dienst kan niet instemmen met het verkorten van de garantietermijn van 12 maanden naar 3 maanden. Een garantietermijn van 12 maanden is gebruikelijk binnen de Rijksverhalen en noodzakelijk om de kwaliteit, duurzaamheid en betrouwbaarheid van de geleverde prestatie te waarborgen. Een kortere termijn zou de risicoverdeling onwenselijk verschuiven naar de Opdrachtgever. Ook het vervangen van het woord "onverwijld" door "binnen een redelijke termijn" wordt niet overgenomen. De term "onverwijld" is binnen de ARBIT-systematiek bewust gekozen om te waarborgen dat Opdrachtnemer zonder onnodige vertraging herstelmaatregelen treft. Dit is essentieel voor de continuïteit van de dienstverlening. De bestaande formulering biedt voldoende duidelijkheid en proportionaliteit. Om deze redenen worden de voorgestelde wijzigingen niet gehonoreerd.
626	Garanties en onderhoudsverplichting (ARBIT-2022 art. 12)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 12 Garanties	§12.3		Inschrijver verzoekt de Aanbestedende Dienst de garantietermijn als bedoeld in § 12.3 te verkorten van twaalf naar drie maanden na Acceptatie. Indien de Aanbestedende Dienst niet bereid is de termijn te verkorten tot drie maanden, verzoekt Inschrijver in ieder geval te bevestigen dat de garantie van § 12.3 niet van toepassing is indien Gebreken het gevolg zijn van: (a) onjuiste of onvolledige specificaties verstrekt door Opdrachtgever; (b) wijzigingen in de Prestatie aangebracht door Opdrachtgever of door Opdrachtgever ingeschakelde derden zonder toestemming van Opdrachtnemer; of (c) gebruik van de Prestatie in strijd met de documentatie of op een wijze die afwijkt van het Overeengekomen gebruik. Is de Aanbestedende Dienst bereid § 12.3 dienovereenkomstig te wijzigen?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 12.3 inzake garantie, zijn van toepassing en worden niet aangepast. De ARBIT-systematiek bevat reeds de noodzakelijke nuanceringen. In artikel 12.6 ARBIT-2022 is bepaald dat de garantie niet geldt voor Gebreken die het gevolg zijn van ongeautoriseerde wijzigingen door Opdrachtgever of derden, onjuist of onzorgvuldig gebruik, waaronder gebruik in strijd met de documentatie of afwijkend van het Overeengekomen gebruik, of andere omstandigheden die niet aan Wederpartij kunnen worden toegerekend. Daarnaast volgt uit de definitie van Gebrek (artikel 1.9 ARBIT-2022) dat de herstelverplichting uitsluitend ziet op tekortkomingen die aan Wederpartij kunnen worden toegerekend. De garantie- en herstelverplichtingen uit artikel 12 ARBIT-2022 brengen geen verdergaande verplichtingen met zich mee dan die welke voortvloeien uit de Overeenkomst en het toepasselijke aansprakelijkheidsregime.
627	Garanties en onderhoudsverplichting (ARBIT-2022 art. 12)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 12 Garanties			In artikel 12.3 ARBIT wordt bepaald dat Opdrachtnemer Gebreken na Acceptatie voor eigen rekening herstelt, tenzij hij aantoont dat het Gebrek reeds tijdens de Acceptatieprocedure door Opdrachtgever had moeten worden geconstateerd. Wij achten het niet redelijk dat Gebreken die na Acceptatie aan het licht komen voor rekening van Opdrachtnemer komen, nu Acceptatie het moment markeert waarop het risico overgaat op Opdrachtgever. Kunt u bevestigen dat Gebreken die na Acceptatie worden vastgesteld wel door Opdrachtnemer kunnen worden hersteld, maar dat de kosten daarvan voor rekening van Opdrachtgever komen?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De Aanbestedende dienst kan niet bevestigen dat Gebreken die na Acceptatie aan het licht komen voor rekening van Opdrachtgever komen. Artikel 12.3 ARBIT-2022 bepaalt dat Wederpartij dergelijke Gebreken voor eigen rekening herstelt, tenzij Wederpartij aantoont dat deze tijdens de Acceptatieprocedure redelijkerwijs door Opdrachtgever hadden moeten worden geconstateerd. Acceptatie markeert weliswaar de overgang naar gebruik door Opdrachtgever, maar laat de garantieverplichtingen van Wederpartij onverlet. Binnen de Raamovereenkomst is dit van belang, omdat de Opdrachtgever moet kunnen vertrouwen op correcte werking van de programmatuur na oplevering. Het verschuiven van herstelkosten naar de Opdrachtgever wordt daarom niet overgenomen. Zie ook het antwoord op vraag 626.
628	Garanties en onderhoudsverplichting (ARBIT-2022 art. 12)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 12 Garanties	13	12	12.4 Inschrijver kan niet akkoord gaan met dit artikel. Een tijdelijke oplossing dient te worden aangemerkt als een geldige oplossing, zolang deze de kern van het Gebrek verhelpt. Het enkele feit dat een oplossing tijdelijk van aard is, rechtvaardigt geen aanspraak op schadevergoeding. Voor zover een tijdelijke oplossing het Gebrek afdoende ondervangt, kan geen sprake zijn van niet-nakoming van contractuele verplichtingen enkel vanwege het ontbreken van een blijvende oplossing.	Artikel 12.4 voorziet in de verplichting om Gebreken deugdelijk te herstellen. Een tijdelijke oplossing kan daarbij in voorkomende gevallen worden toegepast, maar neemt niet zonder meer de verplichting weg om tot een structurele oplossing te komen. Het enkele feit dat een oplossing tijdelijk van aard is, sluit niet uit dat sprake kan zijn van een tekortkoming indien het Gebrek niet definitief wordt verholpen. De door Inschrijver voorgestelde uitleg wordt daarom niet gevolgd. Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 626.
629	Garanties en onderhoudsverplichting (ARBIT-2022 art. 12)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 12 Garanties	13	12	12.3. De huidige formulering van dit artikel bevat een onvoorwaardelijke en resultaatgerichte herstelverplichting gedurende de garantietermijn, hetgeen verder gaat dan gebruikelijk is voor de aard van de aan te besteden dienstverlening. Inschrijver is geen verzekeraar van foutloos functioneren en kan hier niet akkoord mee gaan; inschrijver verzoekt dit artikel te wijzigen naar een herstelverplichting voor Gebreken die het gevolg zijn van een aan Wederpartij toerekenbare tekortkoming, en dat bij de beoordeling en het herstel van Gebreken rekening wordt gehouden met de aard van de dienstverlening, de overeengekomen specificaties en de omstandigheden van het geval. Tevens dient te worden verduidelijkt dat de garantie geen verdergaande verplichtingen inhoudt dan voortvloeien uit de Overeenkomst en het toepasselijke aansprakelijkheidsregime.	Daarin is toegelicht dat de garantie uitsluitend ziet op Gebreken die aan Wederpartij kunnen worden toegerekend en geen verdergaande verplichtingen met zich meebrengt dan voortvloeien uit de Overeenkomst en het toepasselijke aansprakelijkheidsregime.
630	Garanties en onderhoudsverplichting (ARBIT-2022 art. 12)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 12 Garanties	13	12	12.7 Inschrijver kan niet akkoord gaan met een garantie dat Wederpartij de Prestatie tot 5 jaar na Acceptatie kan onderhouden. Voor onderdelen/software van derde partijen is deze garantie afhankelijk van het maximale commitment van de betreffende derde partij inzake onderhoud. Wederpartij kan geen onderhoudsgarantie afgeven die verder gaat dan hetgeen haar derde-partij leveranciers garanderen en verzoekt dit artikel te schrappen of overeenkomstig het voornoemde aan te passen.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 12.7 inzake onderhoudbaarheid, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Deze bepaling houdt in dat Wederpartij gedurende vijf jaar na Acceptatie in staat moet zijn de Prestatie te onderhouden. De verplichting ziet daarbij op het kunnen verrichten van onderhoud voor zover dit binnen de invloedssfeer van Wederpartij ligt. De ARBIT-systematiek houdt reeds rekening met situaties waarin onderdelen of software van derden worden gebruikt. Indien onderhoud onmogelijk wordt doordat een derde-partij leverancier zijn ondersteuning beëindigt, betreft dit een omstandigheid die niet zonder meer aan Wederpartij kan worden toegerekend. In dergelijke gevallen wordt beoordeeld wat redelijkerwijs van Wederpartij kan worden verlangd binnen de kaders van de Overeenkomst en de ARBIT-regeling. Zie ook het antwoord op vraag 624.
631	Garanties en onderhoudsverplichting (ARBIT-2022 art. 12)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 12 Garanties			De in dit artikel 12.3 opgenomen garantietermijn is veel te lang. Bent u bereid deze termijn aan te passen naar een termijn van maximaal 2 maanden?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 626.
632	Garanties en onderhoudsverplichting (ARBIT-2022 art. 12)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 12 Garanties	13	2	Mbt art. 12.3: kan de garantietermijn worden beperkt tot 3 maanden na acceptatie? 12 maanden is bij resultaatgerichte IT niet marktconform en werkt prijsverhogend.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 626.
633	Garanties en onderhoudsverplichting (ARBIT-2022 art. 12)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 12 Garanties		12	Wederpartij stelt voor om de garantietermijn en defectperiode van 12 maanden te wijzigen naar een, gezien de aard van de dienstverlening, meer redelijke en passende termijn van 3 maanden. Is Opdrachtgever hiertoe bereid?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 626.
634	Gebruiksrecht standaardprogramm atuur (ARBIT-2022 art. 43)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 43 Aard en inhoud van het Gebruiksrecht	25	43	43.1 schrijft een "onherroepelijk Gebruiksrecht" voor op Standaardprogrammatuur. Inschrijver kan niet akkoord gaan hiermee en verzoekt te verduidelijken dat voor standaardsoftware van derde partijen het Gebruiksrecht wordt verleend conform de licentievoorwaarden van die derde partij (die doorgaans niet onherroepelijk zijn). Wederpartij kan geen verdergaande rechten verlenen dan zij van de Rechthebbende heeft verkregen.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 43.1 inzake het Gebruiksrecht op Standaardprogrammatuur, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Een wijziging of beperking van deze bepalingen, waaronder het vervangen van het ARBIT-gebruiksrecht door licentievoorwaarden van derden of het uitsluiten van het onherroepelijke karakter van het Gebruiksrecht, is niet aan de orde. De ARBIT-systematiek voorziet in een niet-exclusief, onherroepelijk Gebruiksrecht dat toereikend is voor het Overeengekomen gebruik en ziet op de verhouding tussen Opdrachtgever en Wederpartij. Daarbij geldt dat Wederpartij uitsluitend gebruiksrechten kan verlenen die zij zelf rechtmatig van de rechthebbende heeft verkregen. Indien voor Standaardprogrammatuur licentievoorwaarden van derden gelden, dienen deze vooraf kenbaar te worden gemaakt en worden deze — indien aanvaardbaar — per Nadere overeenkomst betrokken. Het vervangen van de ARBIT-regeling door voorwaarden van derden past niet binnen de rijksbrede uniformiteit en tast de rechtszekerheid en toerekenbaarheid van de ARBIT-2022 aan. Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 634.
635	Gebruiksrecht standaardprogramm atuur (ARBIT-2022 art. 43)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 43 Aard en inhoud van het Gebruiksrecht	25	43	43. Inschrijver verzoekt in zijn algemeenheid te bepalen dat de gebruiksrechten beschreven in artikel 43 geheel voor door derde partijen geleverde standaardsoftware worden vervangen door de voorwaarden van de betreffende derde partij. Het is voor een IT-dienstverlener niet mogelijk meer dan wel verdergaande gebruiksrechten te verstrekken dan de derde partij toestaat.	Daarin is toegelicht dat de ARBIT-2022, waaronder artikel 43 inzake het Gebruiksrecht, leidend zijn en niet generiek worden vervangen door voorwaarden van derden. Tevens is aangegeven dat Wederpartij niet meer rechten kan verlenen dan zij zelf heeft verkregen en dat eventuele licentievoorwaarden van derden vooraf kenbaar moeten worden gemaakt en per Nadere Overeenkomst worden beoordeeld.
636	Geheimhouding / boete (ARBIT-2022 art. 17 + art. 17.5)	ARBIT 2022	Artikel 17.5			Artikel 17.5 bevat een boetebepaling. Wij zijn niet bereid een dergelijke bepalingen te accepteren. Bent u bereid dit artikel buiten toepassing te verklaren?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 17.5 inzake de boetebepaling, zijn van toepassing en worden niet aangepast. De boetebepaling vormt onderdeel van de rijksbrede ARBIT-systematiek en dient als prikkel tot naleving van de geheimhoudingsverplichtingen.
637	Geheimhouding / boete (ARBIT-2022 art. 17 + art. 17.5)	ARBIT 2022 Artikel 17.5				Artikel 17.5 bevat een boetebepaling. Wij zijn niet bereid een dergelijke bepalingen te accepteren. Bent u bereid dit artikel buiten toepassing te verklaren?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 17.5 inzake de boetebepaling, zijn van toepassing en worden niet aangepast. De boetebepaling vormt onderdeel van de rijksbrede ARBIT-systematiek en dient als prikkel tot naleving van de geheimhoudingsverplichtingen.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
638	Geheimhouding / boete (ARBIT-2022 art. 17 + art. 17.5)	Bijlage 10 ARBIT 2022	ARBIT 2022, artikel 17.5			In artikel 17.5 is een direct opesbare boete van €50.000 per overtreding opgenomen. Een lager bedrag biedt nog steeds een voldoende prikkel tot naleving. Wij stellen daarom voor artikel 17.5 te herformuleren als: "Indien een partij nalaat redelijke maatregelen te treffen ter waarborging van de geheimhouding en/of de in artikel 17.1 opgenomen geheimhoudingsverplichting, is deze partij aan de andere partij een onmiddellijk opesbare boete verschuldigd van maximaal €10.000 per overtreding." Kunt u hiermee instemmen? Indien u hiermee niet kunt instemmen, kunt u toelichten waarom u €50.000 per overtreding proportioneel acht?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 17.5, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Een verlaging van de boete of herformulering van deze bepaling is niet aan de orde. De ARBIT-systematiek voorziet bewust in een substantiële boete, omdat schending van geheimhouding aanzienlijke risico's kan opleveren voor de beveiliging, continuïteit en integriteit van overheidsinformatie. Het bedrag van €50.000 per overtreding is rijksbreed vastgesteld als proportionele en effectieve prikkel tot naleving.
639	Geheimhouding / boete (ARBIT-2022 art. 17 + art. 17.5)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 17 Geheimhouding	15		Oprachtnemer vindt een boete van € 50.000 per overtreding erg hoog, zeker als Oprachtnemer maatregelen heeft genomen om de gevolgen te beperken. Wij verzoeken u daarom om (i) Oprachtnemer toe te staan vertrouwelijke informatie binnen het concern te delen zonder sancties voor schending van de geheimhoudingsplicht en (ii) u te vragen artikel 17.5 als volgt aan te passen: "Indien een partij geen redelijke maatregelen heeft genomen om de geheimhouding te waarborgen en/of de gevolgen van een schending van de geheimhoudingsplicht van artikel 17.1 te beperken, is deze partij aan de andere partij een onmiddellijk opesbare boete verschuldigd van € 5.000 per dag dat dit voortduurt, met een maximum van € 50.000". Kunt u hiermee akkoord gaan? Zo nee, kunt u uitleggen waarom niet?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 17, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Het zonder nadere waarborgen delen van vertrouwelijke informatie binnen een concern is niet toegestaan, nu niet kan worden geborgd dat alle betrokken partijen aan dezelfde geheimhoudingsverplichtingen voldoen. Ook de voorgestelde aanpassing van de boetebepaling wordt niet overgenomen. De boete van €50.000 per overtreding vormt een duidelijke en directe prikkel tot naleving en is, gelet op de risico's die schending van geheimhouding met zich brengt voor de beveiliging, continuïteit en integriteit van overheidsinformatie, proportioneel. Het afhankelijk maken van de boete van een beoordeling van "redelijke maatregelen" introduceert interpretatieruimte en verzwakt de bescherming van vertrouwelijke informatie.
640	Geheimhouding / boete (ARBIT-2022 art. 17 + art. 17.5)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 17 Geheimhouding	15	17	17.5. Inschrijver verzoekt de boeteclausule (€ 50.000 per overtreding) te schrappen. Boeteclausules voor schendingen van geheimhouding is onredelijk bezwarend naast een aansprakelijkheidsregime. Het algemene schadevergoedingsrecht biedt Oprachtgever reeds voldoende bescherming bij een daadwerkelijke schending.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 636. De boetebepaling in artikel 17.5 vormt een aanvullende prikkel tot naleving van de geheimhoudingsverplichtingen en staat naast – en niet in plaats van – het aansprakelijkheidsregime. Schadevergoeding achteraf biedt niet dezelfde waarborg als een direct opesbare boete bij overtreding. Gelet op de aard en gevoeligheid van de te beschermen overheidsinformatie wordt deze bepaling noodzakelijk en proportioneel geacht.
641	Geheimhouding / boete (ARBIT-2022 art. 17 + art. 17.5)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 17 Geheimhouding			In art. 17.3 ARBIT-2022 dient Wederpartij haar medewerking te verlenen aan het uitoefenen van toezicht door Oprachtgever op de bewaring en het gebruik van vertrouwelijk informatie door Wederpartij. Het is onduidelijk hoe Oprachtgever het in art. 17.3 ARBIT-2022 genoemde toezicht op de bewaring en het gebruik van vertrouwelijke informatie door Wederpartij wil uitoefenen en welke partij de hiermee gemoeide kosten draagt. Kunt u een voorbeeld geven van het in artikel 17.3 ARBIT 2022 genoemde toezicht door/namens Oprachtgever en kunt u bevestigen dat uit deze maatregelen niet volgt, dat u inzage heeft in de administratie van Oprachtnemer, dan wel toegang wenst tot locaties van Oprachtnemer? Gaat u daarom akkoord met het volgende tekstvoorstel in aanvulling op art. 17.3 ARBIT-2022: "Dergelijke activiteiten, welke voor rekening van Oprachtgever komen, strekken zich in ieder geval niet uit tot het verkrijgen van inzage in de administratie van de Wederpartij of tot het verkrijgen van toegang tot locaties van de Wederpartij." Bent u hiertoe bereid?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 17.3 inzake toezicht op de naleving van de geheimhoudingsverplichtingen, zijn van toepassing en worden niet aangepast. De toezichtbevoegdheid ziet op het kunnen verifiëren dat Wederpartij vertrouwelijke informatie van Oprachtgever op zorgvuldige wijze bewaart en gebruikt. Dit kan bijvoorbeeld bestaan uit het opvragen van documentatie over toegepaste beveiligingsmaatregelen, het laten uitvoeren van een audit op afstand of het opvragen van relevante procesinformatie. Deze bevoegdheid impliceert geen generieke toegang tot de volledige bedrijfsadministratie of fysieke locaties van Wederpartij, tenzij dit uitdrukkelijk noodzakelijk is en binnen de wettelijke kaders valt. De kostenverdeling volgt uit de ARBIT-voorwaarden en wordt niet aangepast.
642	Geheimhouding / boete (ARBIT-2022 art. 17 + art. 17.5)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 17 Geheimhouding			We achten een boetebepaling onwenselijk. Het overeenkomen van boetes is bovendien niet noodzakelijk omdat in de wet en in de contractvoorwaarden al een vangnet is opgenomen ten aanzien van aansprakelijkheid van de accountantsorganisatie en de daaruit voortvloeiende verplichting tot vergoeding van schade, in geval van schending van de verplichtingen uit de overeenkomst. Daarnaast bieden ook de tuchtregrs bij schending van de voor opdrachtnemer geldende verplichtingen voldoende waarborgen. Wij verzoeken u derhalve om artikel 17.5 ARBIT-2022 buiten toepassing te verklaren. Kunt u daarmee instemmen?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 640. De boetebepaling vormt een aanvullende prikkel tot naleving en staat naast het aansprakelijkheidsregime.
643	Geheimhouding / boete (ARBIT-2022 art. 17 + art. 17.5)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 17 Geheimhouding			Graag komen we in aanvulling op de uitzonderingen op de geheimhoudingsplicht zoals genoemd in artikel 17.1 AIV de volgende uitzonderingen overeen: "De geheimhoudingsplicht geldt niet voor zover Oprachtnemer verplicht is tot openbaarmaking uit hoofde van enig voorschrift van een orgaan aan het toezicht waarvan Oprachtnemer is onderworpen, een op Oprachtnemer of personen werkzaam bij/voor of verbonden aan Oprachtnemer rustende beroepspllicht of een bindende uitspraak van de rechter of een overheidsorgaan. Daarnaast geldt de geheimhoudingsplicht niet indien: i) Oprachtnemer namens zichzelf optreedt, ii) of personen bij Oprachtgever in dienst, voor Oprachtgever werkzaam, of aan Oprachtgever verbonden, namens zichzelf optreden in een tuchtrechtelijke, strafrechtelijke of civielrechtelijke procedure of iii) voor het inwinnen van advies van onze professionele adviseurs en verzekeraars." Daarnaast is het voor Oprachtnemer van belang dat we in het kader van wettelijke verplichtingen informatie kunnen delen met gelieerde entiteiten en derden die door ons zijn ingeschakeld ten behoeve van ondersteunende diensten van administratieve en IT aard. Om eventuele onduidelijkheid en verwarring te voorkomen lichten wij u graag toe dat voornoemde derden niet direct betrokken zijn bij de uitvoering van de diensten die wij mogelijk aan u zullen leveren. Voornoemde derden ondersteunen ons enkel ten aanzien van onze interne processen. Uiteraard zijn wij verantwoordelijk voor de inzet van deze derden en de geheimhouding van alle vertrouwelijke informatie. Van derden, die namens ons data verwerken, verlangen wij dat zij voldoen aan de toepasselijke wet- en beroepsregelgeving. Graag willen wij u verzoeken of u, met inachtneming van voornoemde toelichting, akkoord kunt gaan met onderstaand tekstvoorstel in aanvulling op artikel 17 ARBIT-2022: "Tenzij zulks op grond van de toepasselijke wetgeving verboden is, is het Oprachtnemer toegestaan om alle door of namens Oprachtgever verstrekte informatie ("Clíent informatie") te gebruiken en deze te verstrekken aan (i) andere gelieerde entiteiten en hun personeel en/of (ii) andere partijen, die ondersteunend zijn ten behoeve van Oprachtnemer 's administratie of infrastructuur en/of de verlening van overige ondersteunende diensten van administratieve en IT-aard ten behoeve van (a) het verrichten van cliënt-, en opdrachtacceptatie procedures, (b) conflict beoordeling van interne risico's en onafhankelijkheid en (c) het onderhouden van kwaliteitsnormen en professionele normen ten aanzien van de Werkzaamheden of diensten."	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 17 inzake geheimhouding, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Artikel 17 bevat een bewuste en limitatieve regeling van de geheimhoudingsplicht en de daarop geldende uitzonderingen. Deze regeling is noodzakelijk ter bescherming van vertrouwelijke overheidsinformatie. Voor zover Wederpartij op grond van wet- of regelgeving verplicht is tot openbaarmaking van informatie, wordt daarin reeds voorzien binnen de bestaande uitzonderingen. Een nadere contractuele uitbreiding van deze uitzonderingen is daarom niet nodig. Het door Inschrijver voorgestelde toestaan van het delen van vertrouwelijke informatie met gelieerde entiteiten en ondersteunende derden voor interne doeleinden, zoals compliance, risicobeheer en administratieve of IT-ondersteuning, is niet aan de orde. Voor zover dergelijke verwerkingen plaatsvinden, dienen deze te passen binnen de bestaande contractuele kaders en de toepasselijke wet- en regelgeving. Een generieke uitbreiding van de uitzonderingen op de geheimhoudingsplicht, zoals voorgesteld, past niet binnen de ARBIT-systematiek.
644	Geheimhouding / boete (ARBIT-2022 art. 17 + art. 17.5)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 17 Geheimhouding			In artikel 17.4 staat beschreven dat Wederpartij alle gegevens die zij in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst onder zich heeft, op eerste verzoek van Oprachtgever ter beschikking stelt. Het aanhouden van een intern dossier is verplicht op grond van regelgeving. Deze bepaling staat haaks op de voor ons verplichte dossiervorming. Bent u daarom bereid in aanvulling van artikel 17.4 ARBIT-2022 het volgende overeen te komen: "Artikel 17.4 ARBIT- 2022 laat onverlet, dat Wederpartij een dossier aanhoudt ter zake van de Opdracht. Wederpartij neemt passende maatregelen om de vertrouwelijkheid en veilige bewaring van het dossier te waarborgen en de dossiers te bewaren gedurende een periode die voor een goede beroepsuitoefening aanvaardbaar is en die in overeenstemming is met de wettelijke bepalingen en beroepsregels inzake bewaartermijnen. De dossiers zijn eigendom van Wederpartij."	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 17.4 inzake het ter beschikking stellen van gegevens, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Artikel 17.4 verplicht Wederpartij om op verzoek gegevens ter beschikking te stellen aan Oprachtgever, maar staat niet in de weg aan het aanhouden van interne dossiers door Wederpartij. Deze bepaling brengt evenmin mee dat Wederpartij haar interne dossiervorming moet beëindigen of dat eigendom van dergelijke dossiers overgaat op Oprachtgever. Wederpartij kan derhalve voldoen aan haar wettelijke en beroepsmatige verplichtingen ten aanzien van dossiervorming, mits de vertrouwelijkheid van de informatie wordt gewaarborgd. ~~Het opnemen van een aanvullende bepaling hierover is niet noodzakelijk en past niet binnen de uniforme ARBIT-systematiek.~~
645	Geheimhouding / boete (ARBIT-2022 art. 17 + art. 17.5)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 17 Geheimhouding			Oprachtnemer is gewoon een intern dossier aan te houden met daarin tenminste de aanbestedingsdocumenten, de offerteaanvraag, het contract, voortgangsrapportages, correspondentie met opdrachtgever, wijzigingsovereenkomsten, facturen en het bewijs van acceptatie. Oprachtnemer beschouwt dit dossier als haar eigendom, noodzakelijk om aan wettelijke verplichtingen te voldoen, en bewaart het zorgvuldig en vertrouwelijk. Is dit akkoord?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 17.4 inzake het ter beschikking stellen van gegevens, zijn van toepassing en worden niet aangepast. De ARBIT-systematiek staat niet in de weg aan het aanhouden van een intern dossier door Wederpartij ten behoeve van de uitvoering van de Overeenkomst en het voldoen aan wettelijke en beroepsmatige verplichtingen, mits wordt voldaan aan de geldende geheimhoudingsverplichtingen. Artikel 17.4 brengt mee dat Wederpartij op verzoek relevante gegevens ter beschikking stelt aan Oprachtgever, maar laat het aanhouden van interne dossiers onverlet. Zie ook het antwoord op vraag 644.
646	Informatie- en onderzoeksplicht (ARBIT-2022 art. 4)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 4 Onderzoek- en informatieverplichting	9	4	4.3. Inschrijver verzoekt deze beperking op informatieverschaffing te nuanceren. Oprachtnemer heeft voor de correcte uitvoering van de Overeenkomst regelmatig toegang nodig tot vertrouwelijke informatie van Oprachtgever (bijv. architectuurdocumentatie, beveiligingsspecificaties, etc.). Het is gebruikelijk dat vertrouwelijke informatie onder geheimhouding kan worden gedeeld. Inschrijver verzoekt dit artikel als volgt te wijzigen: "Oprachtgever heeft Wederpartij, met het oog op het bepaalde in artikel 4.1, van voldoende informatie voorzien. Oprachtgever verstrekt Wederpartij op verzoek aanvullende informatie voor zover dit relevant moet worden geacht voor de uitvoering van de Overeenkomst, waaronder mede begrepen informatie van vertrouwelijke aard, mits verstrekt onder toepasselijke geheimhoudingsverplichtingen. Bij eventuele onduidelijkheid doet Wederpartij tijdig navraag bij Oprachtgever."	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 4.3 inzake informatieverstrekking, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Artikel 4.3 bepaalt dat Oprachtgever aanvullende informatie verstrekt voor zover deze niet van vertrouwelijke aard is en in redelijkheid relevant is voor de uitvoering van de Overeenkomst. Een verplichting om vertrouwelijke informatie te verstrekken, ook onder geheimhouding, is niet aan de orde. Voor zover noodzakelijk kan vertrouwelijke informatie reeds worden gedeeld binnen de bestaande geheimhoudingsverplichtingen. Een aanvullende bepaling is daarom niet nodig.
647	Installatie & implementatie (ARBIT-2022 art. 38-41)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 38 Installatie	24	38	38 tot en met 41. Inschrijver verzoekt deze artikelen niet van toepassing te verklaren. Deze bepalingen sluiten niet aan bij de aard van de Overeenkomst. Voor zover sprake is van de levering van hardware, dienen Partijen de daarvoor relevante voorwaarden en afspraken per Nadere Overeenkomst vast te leggen, met inachtneming van de rol en voorwaarden van betrokken derden.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder de artikelen 38 tot en met 41, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Deze bepalingen zijn slechts van toepassing indien en voor zover sprake is van installatie-, implementatie- of acceptatieactiviteiten. Indien dergelijke activiteiten niet aan de orde zijn in een Nadere overeenkomst, zijn deze bepalingen feitelijk niet relevant en behoeven zij geen aanpassing.
648	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	ARBIT 2022, artikel 8.1 sub a en 8.2			Aangezien we voor Oprachtgever maatwerkprogrammatuur gaan ontwikkelen, stellen wij voor de bepaling als volgt aan te vullen: "Dit laat de bevoegdheid van Oprachtnemer onverlet om onderdelen, algemene beginselen, ideeën, ontwerpen, documentatie, werkwijzen, programmeertalen en dergelijke zonder beperking te hergebruiken of te exploiteren, voor zichzelf of derden. Een eventuele overdracht van IE- of industriële rechten tast evenmin het recht van Oprachtnemer aan om gelijksoortige producten of diensten te ontwikkelen voor zichzelf of derden." Kunt u instemmen met deze aanvulling? Indien u hiermee niet kunt instemmen, kunt u dan gemotiveerd toelichten waarom niet?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 8 inzake intellectuele eigendomsrechten, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Het expliciet opnemen van een onbeperkt hergebruikrecht voor Wederpartij van onderdelen, ideeën, ontwerpen of werkwijzen is niet aan de orde. Artikel 8.1 ARBIT-2022 maakt onderscheid tussen prestaties die specifiek voor Oprachtgever zijn ontworpen of vervaardigd en overige onderdelen. De voorgestelde aanvulling zou dit onderscheid doorkruisen en is daarom niet verenigbaar met de ARBIT-systematiek.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
649	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	ARBIT 2022, artikel 8.5 t/m 8.7			Kunt u ten aanzien van het bepaalde in de artikelen 8.5 t/m 8.7 instemmen met het toevoegen van het volgende artikel over IE-inbreuk: "Indien een derde een vordering instelt wegens inbreuk op IE-rechten van Opdrachtgever door gebruik of bezit van (onderdelen van) de Programmatuur conform de Overeenkomst, zal Wederpartij onverwijld en op eigen kosten: (a) het gebruiksrecht voor Opdrachtgever veiligstellen; of (b) de Programmatuur aanpassen of vervangen (zonder verlies van overeengekomen functionaliteit). Indien dit binnen redelijke termijn en voorwaarden niet mogelijk is, kan Wederpartij de Overeenkomst en bijbehorende licenties beëindigen en de door Opdrachtgever betaalde vergoedingen restitueren. Deze bepaling vormt het enige rechtsmiddel van Opdrachtgever bij een dergelijke IE-claim." Indien u hiermee niet instemt, kunt u dan motiveren waarom niet?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 648. De ARBIT-2022 bevatten een volledige en evenwichtige regeling voor IE-inbreuk en de daarbij behorende maatregelen. Het beperken van de rechtsmiddelen van Opdrachtgever, zoals voorgesteld, is niet aan de orde.
650	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 8 Intellectuele eigendomsrechten	11		Inschrijver kan niet akkoord gaan met de inhoud van dit artikel. Gezien de aard van de Prestaties en het bepaalde in artikel 8.1 zullen de rechten van intellectueel eigendom berusten bij Inschrijver. Artikel 8.3 neemt echter als uitgangspunt dat de rechten bij Opdrachtgever berusten. Inschrijver stelt voor om dit om te draaien. Gaat aanbestedende dienst akkoord met deze suggestie? Indien het antwoord ontkennend is, ontvangt Inschrijver graag een toelichting.	Nee, Aanbestedende dienst gaat niet akkoord met deze suggestie. Toelichting: Artikel 8.3 ARBIT-2022 bepaalt: "Bij verschil van mening tussen partijen over intellectuele eigendomsrechten op (delen van) een Prestatie wordt er, behoudens tegenbewijs, vanuit gegaan dat die rechten bij Opdrachtgever berusten." Dit uitgangspunt is essentieel en wordt niet omgedraaid om de volgende redenen: 1. Resultaatverantwoordelijkheid Opdrachtgever is eindverantwoordelijk voor het behalen van resultaten en draagt financieel risico. Dit vereist dat Opdrachtgever eigenaar is van wat hij betaalt. Een omgekeerde veronderstelling zou deze verantwoordelijkheid ondermijnen. 2. Bescherming Opdrachtgever. Bij onduidelijkheid over IE-rechten moet de bescherming van Opdrachtgever (die betaalt en risico draagt) primair zijn, niet die van Wederpartij (die diensten levert). 3. Artikel 8.1 bepaalt helder wanneer rechten bij Opdrachtgever berusten (specifieke prestaties) en wanneer bij Wederpartij (algemene prestaties). Indien Inschrijver meent dat een prestatie onder artikel 8.1 sub b valt, kan dit worden beargumenteerd. Het omdraaien van artikel 8.3 is niet nodig. 4. Gevoelige Deelnemers. Voor Bijzondere Opdrachten (nationale veiligheid) is het essentieel dat gevoelige kennis en systemen onder controle van Opdrachtgever blijven. Artikel 8.3 ARBIT-2022 blijft ongewijzigd.
651	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 8 Intellectuele eigendomsrechten	11		Het nemen van maatregelen op onze kosten is slechts redelijk voor zover deze maatregelen noodzakelijk zijn om stagnatie in de bedrijfsvoering te voorkomen. Het nemen van maatregelen die 'kunnen bijdragen aan het voorkomen van stagnatie' is wel erg omvangrijk. Kunt u bevestigen dat wij alleen aan dit artikelid worden gehouden voor zover dat redelijkerwijs van ons verlangd kan worden?	De Aanbestedende dienst bevestigt deze voorgestelde beperking niet. Artikel 8 ARBIT-2022 is bewust zo geformuleerd dat Opdrachtnemer maatregelen neemt die kunnen bijdragen aan het voorkomen van stagnatie in de bedrijfsvoering van de Opdrachtgever. Deze bredere formulering is noodzakelijk om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen en past binnen de risicoverdeling zoals die in de ARBIT-2022 is vastgelegd. Binnen de ARBIT-systematiek geldt dat maatregelen passend en uitvoerbaar moeten zijn in de gegeven omstandigheden. Het toevoegen van een aanvullende beperking op basis van wat Opdrachtnemer "redelijkerwijs" acht, zou de werking van deze bepaling uithollen en is daarom niet wenselijk. Om deze redenen wordt het verzoek niet gehonoreerd.
652	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 8 Intellectuele eigendomsrechten	10		Teneinde eventuele misverstanden te voorkomen zouden wij graag zien dat deze bepaling als volgt wordt aangevuld: "Dit laat de bevoegdheid van Wederpartij onverlet om de aan die diensten ten grondslag liggende onderdelen, algemene beginselen, ideeën, ontwerpen, documentatie, werken, programmeertalen en dergelijke, zonder enige beperking voor andere doeleinden toe te passen en te exploiteren, hetzij voor zichzelf hetzij voor derden. Evenmin tast een overdracht van rechten van intellectuele of industriële eigendom het recht van Wederpartij aan om ten behoeve van zichzelf of derden producten en/of diensten te ontwikkelen die soortgelijk zijn aan die welke ten behoeve van Opdrachtgever zijn of worden geleverd." Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 8.1 inzake intellectuele eigendomsrechten, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Artikel 8.1 maakt onderscheid tussen prestaties die specifiek voor Opdrachtgever zijn ontworpen of vervaardigd en overige onderdelen. De voorgestelde aanvulling, inhoudende een onbeperkt hergebruikrecht voor Wederpartij, zou dit onderscheid doorkruisen en is daarom niet aan de orde. Een dergelijke uitbreiding zou ertoe leiden dat resultaten uit specifiek voor Opdrachtgever ontwikkelde prestaties zonder beperking kunnen worden hergebruikt, hetgeen afbreuk doet aan de positie van Opdrachtgever.
653	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 8 Intellectuele eigendomsrechten	11		Inschrijver stelt voor om de volgende waarborgen toe te voegen: "Elke IPR-vrijwaring voor inbreuk op claims van derden is op verzoek van Opdrachtgever onderworpen aan de volgende voorwaarden: - 1/ Opdrachtgever stelt Opdrachtnemer onmiddellijk op de hoogte van een claim, verleent Opdrachtnemer de volledige zeggenschap over en assisteert Opdrachtnemer bij de verdediging van de claim. Opdrachtgever mag een claim niet erkennen of schikken zonder voorafgaande toestemming van Opdrachtnemer. - 2/ De schadeloosstelling is onderworpen aan een definitieve uitspraak van de bevoegde rechter. - 3/ De schadeloosstelling komt in de plaats van enige andere aansprakelijkheid onder de overeenkomst. - 4/ Elke vordering gebaseerd op (i) elementen die door Opdrachtgever zijn verstrekt of ontwikkeld op basis van specificaties van de Opdrachtgever, (ii) het gebruik van het product/de dienst op een manier die niet is geautoriseerd door Opdrachtnemer (iii) het gebruik in combinatie met producten/diensten die niet door Opdrachtnemer zijn geleverd of (iv) elk gebruik na ontvangst van een kennisgeving van Opdrachtnemer dat de producten/diensten mogelijk inbreukmakend zijn, is uitgesloten. - 5/ Indien Opdrachtnemer van mening is dat een product/dienst mogelijk inbreukmakend is, kan Opdrachtnemer ervoor kiezen om de benodigde rechten van derden te verkrijgen, het product/dienst aan te passen zodat het niet inbreukmakend is, de licentie beëindigen (voor een softwareproduct) of het product terugnemen, altijd onder voorbehoud van lineaire afschrijving (2-5 jaar te bepalen)." Wilt u dit bevestigen en/of aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, verzoeken wij u vriendelijk doch dringend dit te motiveren.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 8.5 inzake vrijwaring bij IE-inbreuk, zijn van toepassing en worden niet aangepast. De voorgestelde aanvullingen zouden de vrijwaringplicht van Wederpartij beperken, onder meer door voorwaarden te stellen aan de uitoefening van rechtsmiddelen en door aansprakelijkheid te beperken. Dit leidt tot een verschuiving van risico's naar Opdrachtgever en is niet in lijn met de uitgangspunten van de ARBIT-systematiek. Daarnaast beperken de voorgestelde voorwaarden de handelingsvrijheid van Opdrachtgever en kunnen zij de continuïteit van de dienstverlening in gevaar brengen. De bestaande ARBIT-regeling biedt een evenwichtige bescherming en blijft ongewijzigd.
654	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 8 Intellectuele eigendomsrechten	11		Gezien de grote impact van een ontbinding van de overeenkomst is dit naar onze mening alleen redelijk wanneer in rechte wordt vastgesteld dat wij inderdaad inbreuk hebben gemaakt op de intellectuele eigendomsrechten van derden. Daarnaast lijkt ontbinding ons slechts gerechtvaardigd indien het voor ons redelijkerwijs niet mogelijk is om de inbreuk op te heffen door een gebruiksrecht van die derden te verkrijgen, of een alternatief Product voor Opdrachtgever te verzorgen. Wij stellen de volgende aanpassing voor: "Onverminderd het bepaalde in artikel 8.5 en 8.6 kan Opdrachtgever, indien in rechte wordt vastgesteld dat het door Wederpartij geleverde Product inbreuk maakt op intellectuele eigendomsrechten van derden, en indien het voor Wederpartij in redelijkheid niet mogelijk is om de inbreuk op te heffen door zorg te dragen voor een gebruiksrecht of een vervangend gelijkwaardig Product of dusdanige aanpassingen in het geleverde Product dat de inbreuk ongedaan wordt gemaakt, de Overeenkomst buiten rechte geheel of gedeeltelijk ontbinden (...)." Kunt u hiermee instemmen?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 8.5 en 8.6, zijn van toepassing en worden niet aangepast. De voorgestelde aanpassing zou de ontbindingsbevoegdheid van Opdrachtgever aanzienlijk beperken en leidt tot een verschuiving van risico's naar Opdrachtgever. Dit is niet in lijn met de uitgangspunten van de ARBIT-systematiek. Opdrachtgever moet tijdig kunnen ingrijpen om stagnatie van de bedrijfsvoering te voorkomen en mag daarbij niet afhankelijk worden van een voorafgaande rechterlijke vaststelling. De bestaande ARBIT-bepalingen bieden reeds voldoende waarborgen voor een zorgvuldige toepassing van deze bevoegdheid en blijven ongewijzigd.
655	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 8 Intellectuele eigendomsrechten	§8.1 sub a		Kan Aanbestedende Dienst aangeven hoe de eigendomsregel van §8.1 sub a ARBIT-2022 ("specifiek voor Opdrachtgever ontworpen of vervaardigd") wordt afgebakend bij resultaatsverplichte opdrachten waarbij Inschrijver generieke componenten, frameworks of eerder ontwikkelde bouwblokken inzet? Is Aanbestedende Dienst bereid in de Nadere Overeenkomsten een splitsingstabel aangaande intellectuele eigendomsrechten (foreground/background IP) op te nemen?	De Aanbestedende dienst volgt de rijksbrede standaardbepaling uit artikel 8.1 ARBIT-2022. Deze bepaling ziet uitsluitend op resultaten die specifiek voor Opdrachtgever zijn ontworpen of vervaardigd. Generieke componenten, frameworks, libraries en eerder ontwikkelde bouwblokken van Wederpartij vallen hier niet onder en blijven buiten de reikwijdte van artikel 8.1. Een aanvullende splitsingstabel voor foreground/background IP in Nadere overeenkomsten is niet aan de orde. De bestaande ARBIT-bepaling biedt voldoende duidelijkheid.
656	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 8 Intellectuele eigendomsrechten	§8.6		Inschrijver stelt voor § 8.6 als volgt te wijzigen: 'Indien een aanspraak van derden zoals bedoeld in § 8.6 dreigt te leiden tot stagnatie van Opdrachtgevers bedrijfsvoering, treedt Wederpartij onverwijld in overleg met Opdrachtgever over de noodzakelijke maatregelen. Wederpartij treft uitsluitend die maatregelen die redelijkerwijs noodzakelijk zijn om stagnatie te voorkomen, en slechts voor zover de daarmee gepaard gaande kosten en de te lijden schade in redelijke verhouding staan tot de te voorkomen stagnatie.' Is de Aanbestedende Dienst bereid § 8.6 dienovereenkomstig aan te passen?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 8.6, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Artikel 8.6 is bewust zo geformuleerd dat Wederpartij alle maatregelen treft die kunnen bijdragen aan het voorkomen van stagnatie in de bedrijfsvoering van Opdrachtgever. Deze formulering biedt de benodigde flexibiliteit om in verschillende situaties passende maatregelen te treffen. Binnen de ARBIT-systematiek geldt dat maatregelen passend en uitvoerbaar moeten zijn in de gegeven omstandigheden. Het beperken van de bepaling tot uitsluitend de voorgestelde remedies of tot "maatregelen die redelijkerwijs noodzakelijk zijn" zou deze flexibiliteit beperken en is daarom niet wenselijk.
657	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 8 Intellectuele eigendomsrechten	§8.5		Het is gebruikelijk dat de vrijwaring die een leverancier geeft beperkt is tot die producten of diensten die door de leverancier zelf zijn ontwikkeld. Producten/diensten van derden kunnen niet onder deze bepaling vallen; op deze producten/diensten van derden zijn in beginsel de (licentie)voorwaarden van deze derden van toepassing. Inschrijver wenst hierom de vrijwaring voor schending van IE-rechten als bedoeld in art 8.5 te beperken tot de resultaten van de producten/diensten die door de opdrachtnemer zelf zijn ontwikkeld of vervaardigd. Daarnaast acht Inschrijver het niet proportioneel om de opdrachtgever te vrijwaren indien een aanspraak het gevolg is van: -naleving of gebruik van informatie, technologie, ontwerpen, specificaties of instructies van de opdrachtgever, inclusief die welke zijn verwerkt in de uitvoeringsovereenkomst of op te leveren resultaat; - modificatie van door de opdrachtnemer opgeleverde resultaten door derden of door opdrachtgever zelf; -gebruik van de door opdrachtnemer opgeleverde resultaten op een manier die niet is aangegeven in een uitvoeringsovereenkomst of in specificaties of documentatie geleverd bij een dergelijk resultaat. Voorts dient de vrijwarende partij in staat gesteld te worden om zelf de verdediging van de claims te kunnen voeren. Is de Aanbestedende Dienst bereid § 8.5 dienovereenkomstig toe te passen?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 8.5 inzake vrijwaring bij IE-inbreuk, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Een beperking van de vrijwaring tot uitsluitend door Wederpartij zelf ontwikkelde resultaten, het opnemen van carve-outs of het toekennen van exclusieve controle over de verdediging aan Wederpartij is niet aan de orde. De voorgestelde wijzigingen zouden de bescherming van Opdrachtgever beperken en leiden tot een verschuiving van risico's naar Opdrachtgever. De bestaande ARBIT-regeling biedt een evenwichtige bescherming en blijft ongewijzigd.
658	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 8 Intellectuele eigendomsrechten	11	8	8.2. Inschrijver verzoekt de bepaling ietwat te wijzigen zodat de overdracht plaatsvindt na volledige betaling door Opdrachtgever van de betreffende facturen. Dit is een gangbare en redelijke voorwaarde die de belangen van beide partijen beschermt. Inschrijver verzoekt "Door ondertekening van de Overeenkomst" te vervangen door "Na volledige betaling door Opdrachtgever van de voor de betreffende Prestatie verschuldigde Vergoeding".	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 8.2 inzake overdracht van intellectuele eigendomsrechten, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Een wijziging waarbij overdracht pas plaatsvindt na volledige betaling is niet aan de orde.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
659	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 8 Intellectuele eigendomsrechten	11	8	8.5. Inschrijver verzoekt de vrijwaringsbepaling wederkerig te maken; ook Wederpartij kan in specifieke opdrachten werken met IE van Opdrachtgever of diens betrokken derdepartijen. Daarnaast verzoekt inschrijver de bepaling aan te vullen dat bij een vermoedelijke schending door Wederpartij: (a) Wederpartij de volledige en uitsluitende controle over de verdediging verkrijgt; (b) Opdrachtgever zijn volledige medewerking (op kosten van Wederpartij) geeft; (c) de vrijwaring niet voor inbreuken die het gevolg zijn van: (i) een gebruik dat niet in overeenstemming is met de instructies van Wederpartij of het Overeengekomen gebruik, (ii) aanpassingen/wijzigingen die niet door Wederpartij zijn aangebracht, (iii) een combinatie van de Prestatie met andere producten/diensten die niet door Wederpartij is voorgeschreven. Deze uitzonderingen zijn standaard in de IT-sector (vergelijk de typische "IP indemnity carve-outs").	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 657. Daarin is toegelicht dat de ARBIT-2022 niet voorziet in het opnemen van carve-outs, het beperken van de vrijwaring of het toekennen van exclusieve controle over de verdediging aan Wederpartij. Dit geldt eveneens voor het verzoek om de vrijwaringsbepaling wederkerig te maken.
660	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 8 Intellectuele eigendomsrechten	10	8	8.1.a Inschrijver kan niet akkoord gaan met deze bepaling als het gaat om betrokken IE van derde partijen, Derhalve verzoekt inschrijver te verduidelijken dat deze overdracht niet geldt voor IE van derde partijen (waaronder standaardsoftware van derde partijen die onderdeel uitmaakt van de Prestatie). Voor die componenten gelden (en prevaleren) de licentievoorwaarden van de betreffende derde partij. Een IT-dienstverlener kan geen IE van derde partijen overdragen die hem niet toebehoren.	De Aanbestedende dienst bevestigt dat artikel 8.1 ARBIT-2022 uitsluitend ziet op IE dat door Wederpartij wordt ontwikkeld ten behoeve van Opdrachtgever. IE van derden — waaronder standaardsoftware, cloudoplossingen of licenties van derden — valt hier niet onder. Deze IE-rechten kunnen niet worden overgedragen en blijven onder de voorwaarden van de betreffende rechthebbende vallen. Een wijziging van de ARBIT-bepaling is daarom niet aan de orde.
661	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 8 Intellectuele eigendomsrechten	11	8	8.3. Inschrijver verzoekt dit artikel te schrappen. Deze bepaling is te eenzijdig en kan leiden tot zeer onredelijk situaties; bij een geschil over IE dient de bewijslast billijk verdeeld te zijn conform de algemene regels van het bewijsrecht.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 8.3, zijn van toepassing en worden niet aangepast. De bepaling biedt een werkbaar uitgangspunt voor de toedeling van intellectuele eigendomsrechten bij geschillen en is noodzakelijk binnen de ARBIT-systematiek.
662	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 8 Intellectuele eigendomsrechten	11	8	8.6. Inschrijver verzoekt "alle maatregelen" te beperken tot de gebruikelijke drie remedies: (i) vervanging van de inbreukmakende Prestatie door een niet-inbreukmakende versie, (ii) aanpassing zodat deze niet langer inbreukmakend is, of (iii) terugbetaling van het door Opdrachtgever betaalde voor de inbreukmakende Prestatie. Deze beperking is marktconform en voorkomt ongelimiteerde verplichtingen.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 8.6, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Artikel 8.6 is bewust zo geformuleerd dat Wederpartij alle maatregelen treft die kunnen bijdragen aan het voorkomen van stagnatie in de bedrijfsvoering van Opdrachtgever. Deze formulering biedt de benodigde flexibiliteit om in verschillende situaties passende maatregelen te treffen. Het beperken van de bepaling tot uitsluitend de voorgestelde remedies is daarom niet aan de orde.
663	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 8 Intellectuele eigendomsrechten	10		Tijdens de uitvoering van de Overeenkomst kan intellectueel eigendom ontstaan (art. 8.1 ARBIT) dat door de Opdrachtnemer is ontwikkeld. Hoewel dit IE primair wordt ingezet voor het vervullen van de verplichtingen onder de Overeenkomst, is het vanuit commercieel en praktisch oogpunt van belang dat Opdrachtnemer de mogelijkheid behoudt om dit IE ook te gebruiken voor eigen diensten aan derden. Uiteraard zal dit gebruik altijd plaatsvinden met volledige naleving van vertrouwelijkheidsbepalingen en zonder dat bedrijfsgevoelige informatie van de Opdrachtgever wordt gedeeld. Dit waarborgt zowel de belangen van de Opdrachtgever als de flexibiliteit en innovatiekracht van Opdrachtnemer. Bent u ermee akkoord een dergelijke bepaling op te nemen?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 8.1, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Artikel 8.1 maakt onderscheid tussen prestaties die specifiek voor Opdrachtgever zijn ontworpen of vervaardigd en overige onderdelen. Het opnemen van een aanvullende bepaling die Wederpartij toestaat dit IE te gebruiken voor diensten aan derden is niet aan de orde. Een dergelijke bepaling zou dit onderscheid doorkruisen en afbreuk doen aan de positie van Opdrachtgever.
664	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 8 Intellectuele eigendomsrechten			In art. 8.5 ARBIT-2022 staat een tweetal vrijwaringen ten nadele van Opdrachtnemer vermeld. Opdrachtnemer is bereid Opdrachtgever een vrijwaring te verschaffen tegen aanspraken van derden ter zake van een (gestelde) inbreuk op intellectuele eigendomsrechten van die derden (de eerste vrijwaring). Kunt u bevestigen dat deze vrijwaring uitsluitend van toepassing is voor zover Opdrachtgever de Prestatie gebruikt overeenkomstig het	De Aanbestedende dienst bevestigt dat de vrijwaring uit artikel 8.5 ARBIT-2022 ziet op gebruik van de Prestatie overeenkomstig het overeengekomen gebruik en doel. Misbruik of afwijkend gebruik valt niet onder de vrijwaring. De ARBIT-bepaling blijft verder ongewijzigd.
665	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 8 Intellectuele eigendomsrechten			In art. 8.3 ARBIT-2022 wordt gesteld dat er bij verschil van mening over IE rechten ervan uit wordt gegaan dat deze bij Opdrachtgever berusten. Dit lijkt een weinig evenwichtige en eenzijdige benadering. Bent u bereid art. 8.3 ARBIT-2022 buiten toepassing te verklaren?	De Aanbestedende dienst kan artikel 8.3 ARBIT-2022 niet buiten toepassing verklaren. De bepaling is rijksbreed vastgesteld en noodzakelijk voor een werkbare toedeling van IE-rechten binnen ICT-opdrachten. De bestaande ARBIT-regeling blijft ongewijzigd. Zie voor een nadere toelichting het antwoord op vraag 650.
666	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 8 Intellectuele eigendomsrechten			In art. 8.5 ARBIT-2022 staat een tweetal vrijwaringen ten nadele van Opdrachtnemer vermeld. Opdrachtnemer is van mening dat een onbeperkte vrijwaring ten gunste van Opdrachtgever tegen alle schade en kosten waartoe Opdrachtgever eventueel wordt veroordeeld, alsook tegen de kosten van die procedure zelf, inclusief de kosten die verband houden met het inwinnen van juridisch advies, veel te ver strekt en is voor Opdrachtnemer niet acceptabel. Wij vernemen graag of u bereid bent (a) de tweede vrijwaring in art. 8.5 ARBIT-2022 (kosten veroordeling en procedure) buiten toepassing te verklaren, of (b) indien u hiertoe niet bereid bent, deze tweede vrijwaring te beperken tot het maximale aansprakelijkheidsbedrag, zoals wij dat voorstellen in verband met art. 26 ARBIT-2022?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 8.5 inzake vrijwaring bij IE-inbreuk, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Het buiten toepassing verklaren of beperken van de vrijwaring, waaronder een beperking tot het aansprakelijkheidsmaximum, is niet aan de orde. De vrijwaringsbepaling vormt een essentieel onderdeel van de bescherming van Opdrachtgever bij inbreuken op intellectuele eigendomsrechten. De bestaande ARBIT-regeling blijft ongewijzigd.
667	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 8 Intellectuele eigendomsrechten	11	3	Mbt art. 8.3: kan worden bevestigd dat ten aanzien van standaardprogrammatuur, waaronder mede begrepen cloudoplossingen en open source software, uitsluitend de (licentie)voorwaarden van de betreffende derde partij van toepassing zijn, en dat de ARBIT daarop geen aanvullende of afwijkende werking hebben? Dit is noodzakelijk omdat Opdrachtnemer geen invloed heeft op de inhoud of wijziging van deze voorwaarden en derhalve geen verplichtingen of aansprakelijkheden kan aanvaarden die daarmee strijdig zijn of daarop aanvullend zijn.	De Aanbestedende dienst kan niet instemmen met het toevoegen van een bepaling dat voor documentatie van derde partijen de standaardvoorwaarden van die derde partijen gelden. De reden daarvoor is dat artikel 9.2 een rijksbrede standaardregeling bevat die Opdrachtgever het recht geeft om documentatie te vereenvoudigen, te wijzigen en intern openbaar te maken, zodat de Prestatie binnen de organisatie effectief kan worden gebruikt, beheerd en onderhouden. Deze bevoegdheid geldt ook wanneer documentatie betrekking heeft op onderdelen die samenhangen met standaardprogrammatuur van derden. Tegelijkertijd blijft volledig overeind dat Opdrachtnemer geen verdergaande rechten hoeft te verlenen dan hij zelf van de rechthebbende heeft verkregen. Dat betekent dat wanneer een derde partij beperkingen stelt aan het gebruik van diens documentatie, deze beperkingen al via de licentievoorwaarden van die derde partij doorwerken, zonder dat artikel 9.2 hoeft te worden aangepast. Het toevoegen van een afwijkende bepaling is daarom niet nodig en niet wenselijk; de ARBIT-systematiek voorziet al in een correcte balans tussen gebruiksrechten van Opdrachtgever en de rechten van derden.
668	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 9 Documentatie	11	9	9.2. Inschrijver verzoekt hier toe te voegen dat voor documentatie van derde partijen de standaardvoorwaarden van die derde partijen gelden.	De Aanbestedende dienst kan niet instemmen met het buiten toepassing verklaren van het woord "wijzigen" in artikel 9.2 ARBIT-2022. Artikel 9.2 is een rijksbrede standaardbepaling die Opdrachtgever in staat stelt Documentatie aan te passen voor intern gebruik, bijvoorbeeld om: <ul style="list-style-type: none"> - instructies te integreren in interne handleidingen, - documentatie te vertalen of te vereenvoudigen, - interne processen, werkinstructies of beveiligingsrichtlijnen te harmoniseren, - of documentatie geschikt te maken voor specifieke doelgroepen binnen de organisatie. Deze bevoegdheid is essentieel voor een effectieve en veilige inzet van ICT-oplossingen binnen de rijksoverheid. De wijzigingsbevoegdheid geldt uitsluitend voor intern gebruik binnen de organisatie van Opdrachtgever. De ARBIT-bepaling laat onverlet dat: <ul style="list-style-type: none"> - auteursrechtelijke aanduidingen moeten worden gehandhaafd, - Opdrachtgever geen commerciële exploitatie mag verrichten, - en de oorspronkelijke intellectuele eigendomsrechten van Wederpartij volledig in stand blijven. Het schrappen van de wijzigingsbevoegdheid zou de bruikbaarheid van Documentatie in de praktijk beperken en is daarom niet aan de orde. Artikel 9.2 ARBIT-2022 blijft ongewijzigd van kracht.
669	Intellectuele eigendomsrechten (ARBIT-2022 art. 8 + art. 9)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 9 Documentatie			Art. 9.2 ARBIT-2022 bepaalt dat Opdrachtgever gerechtigd is: "Documentatie", zonder daarvoor een nadere vergoeding verschuldigd te zijn, te vereenvoudigen, te wijzigen en voor eigen gebruik binnen zijn organisatie openbaar te maken, mits daarop voorkomende aanduidingen van auteursrechten e.d. worden gehandhaafd. In dit kader is het niet acceptabel dat Opdrachtgever "Documentatie" mag wijzigen. Derhalve verzoeken wij u om het woord "wijzigen" in art. 9.2 ARBIT-2022 buiten toepassing te verklaren. Bent u hiertoe bereid?	De Aanbestedende dienst kan niet instemmen met het buiten toepassing verklaren van het woord "wijzigen" in artikel 9.2 ARBIT-2022. Artikel 9.2 is een rijksbrede standaardbepaling die Opdrachtgever in staat stelt Documentatie aan te passen voor intern gebruik, bijvoorbeeld om: <ul style="list-style-type: none"> - instructies te integreren in interne handleidingen, - documentatie te vertalen of te vereenvoudigen, - interne processen, werkinstructies of beveiligingsrichtlijnen te harmoniseren, - of documentatie geschikt te maken voor specifieke doelgroepen binnen de organisatie. Deze bevoegdheid is essentieel voor een effectieve en veilige inzet van ICT-oplossingen binnen de rijksoverheid. De wijzigingsbevoegdheid geldt uitsluitend voor intern gebruik binnen de organisatie van Opdrachtgever. De ARBIT-bepaling laat onverlet dat: <ul style="list-style-type: none"> - auteursrechtelijke aanduidingen moeten worden gehandhaafd, - Opdrachtgever geen commerciële exploitatie mag verrichten, - en de oorspronkelijke intellectuele eigendomsrechten van Wederpartij volledig in stand blijven. Het schrappen van de wijzigingsbevoegdheid zou de bruikbaarheid van Documentatie in de praktijk beperken en is daarom niet aan de orde. Artikel 9.2 ARBIT-2022 blijft ongewijzigd van kracht.
670	Kredietinstellingsgarantie / bankgarantie (ARBIT-2022 art. 16)	Bijlage 10 ARBIT 2022	ARBIT 2022, artikel 16			Het stellen van een kredietinstellingsgarantie legt een groot beslag op onze financieringsruimte en liquiditeit. De toelichting op de ARBIT-voorwaarden adviseert bovendien om terughoudend te zijn met het eisen van dergelijke garanties. Wij verzoeken daarom artikel 16 buiten toepassing te laten. Kunt u hiermee instemmen? Indien u hiermee niet kunt instemmen, kunt u dan toelichten waarom toepassing van artikel 16 in dit geval volgens u gerechtvaardigd is?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 16, zijn van toepassing en worden niet aangepast. De bepaling biedt Opdrachtgever de mogelijkheid om een kredietinstellingsgarantie te verlangen indien dit noodzakelijk wordt geacht voor de risicobeheersing van de opdracht. Of en wanneer van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt, wordt per Nadere overeenkomst beoordeeld. De toelichting bij de ARBIT-voorwaarden benadrukt dat terughoudendheid passend is, maar laat onverlet dat Opdrachtgever deze zekerheid kan verlangen wanneer de aard en omvang van de opdracht dat rechtvaardigen.
671	Kredietinstellingsgarantie / bankgarantie (ARBIT-2022 art. 16)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 16 Voorschot	15		Inschrijver acht de verplichting tot verstrekking van een bankgarantie, welke is gekoppeld aan acceptatie van de prestatie, zeer onwenselijk en stelt voor dit artikel te schrappen. Bent u daartoe bereid? Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De Aanbestedende dienst kan niet instemmen met het schrappen van artikel 16 ARBIT-2022. De verplichting tot het verstrekken van een bankgarantie bij het verlenen van een voorschot is een gebruikelijke en noodzakelijke waarborg binnen overheidsopdrachten. Wanneer Opdrachtgever vooruitbetaalt, draagt hij tijdelijk een financieel risico. De bankgarantie dient ter afdekking van dat risico en waarborgt dat het voorschot kan worden teruggevorderd indien Wederpartij haar verplichtingen niet nakomt. Het laten vervallen van deze bepaling zou ertoe leiden dat Opdrachtgever een voorschot verstrekt zonder enige zekerheid, hetgeen niet in lijn is met de financiële beheersregels van de Rijksoverheid en de verantwoordelijkheid voor rechtmatige besteding van publieke middelen. De verplichting tot het verstrekken van een bankgarantie is bovendien uitsluitend van toepassing indien Wederpartij een voorschot wenst te ontvangen. Indien geen voorschot wordt gevraagd, is de bepaling niet van toepassing. Er is daarom geen sprake van een disproportionele verplichting.
672	Kredietinstellingsgarantie / bankgarantie (ARBIT-2022 art. 16)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 16 Voorschot	15	16	Inschrijver verzoekt de bepalingen inzake de kredietinstellingsgarantie 'op afroep' (art. 16.1 en 16.3) te schrappen. Het afgeven van een bankgarantie is voor IT-dienstverleners ongebruikelijk en kostbaar, en het beperkt het werkkapitaal van de opdrachtnemer onevenredig.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 671.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
673	Kredietinstellingsgarantie / bankgarantie (ARBIT-2022 art. 16)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 16 Voorschot			Wij verstrekken geen bankgaranties aan opdrachtgevers. Bent u bereid af te zien van een bankgarantie en artikel 16.1 en 16.3 ARBIT-2022 van de algemene inkoopvoorwaarden buiten toepassing te verklaren	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 671.
674	Onderaanneming & derdeninzet (ARBIT-2022 art. 23)	ARBIT 2022	Artikel 23.1			Aangezien Wederpartij gebruik maakt van andere gelieerde entiteiten, personen en derde partijen ten aanzien van het leveren van de Prestatie en om interne ondersteunende diensten te verlenen (administratie en anti-money laundering procedures etc) is het niet wenselijk (en ook niet bevorderlijk voor de levering van de prestatie) om vooraf schriftelijke toestemming te vragen voor diensten van derde partijen. Vandaar dat wij u willen verzoeken om de huidige tekst te vervangen voor de volgende: Bij het uitvoeren van de Overeenkomst mag Wederpartij gebruik maken van de diensten van derden, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming, maar met voorafgaande schriftelijke kennisgeving aan Opdrachtnemer. Opdrachtgever is gerechtigd om bezwaar te maken tegen een door de Opdrachtnemer ingeschakelde derde partij. Indien een dergelijke situatie zich voordoet, trachten partijen tezamen naar een werkbare oplossing te zoeken.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 23.1 inzake het inschakelen van derden, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Artikel 23.1 bepaalt dat Wederpartij uitsluitend derden inschakelt na voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtgever. Deze toestemmingseis stelt Opdrachtgever in staat vooraf te beoordelen of de inzet van derden passend en verantwoord is, mede in het licht van kwaliteit, continuïteit en beveiliging. De ARBIT-systematiek biedt reeds voldoende ruimte voor het gebruik van gelieerde entiteiten en ondersteunende diensten binnen deze kaders. De vereiste toestemming staat er niet aan in de weg dat dergelijke derden worden ingezet, maar waarborgt dat dit op gecontroleerde en verantwoorde wijze gebeurt.
675	Onderaanneming & derdeninzet (ARBIT-2022 art. 23)	ARBIT 2022 Artikel 23.1				Aangezien Wederpartij gebruik maakt van andere gelieerde entiteiten, personen en derde partijen ten aanzien van het leveren van de Prestatie en om interne ondersteunende diensten te verlenen (administratie en anti-money laundering procedures etc) is het niet wenselijk (en ook niet bevorderlijk voor de levering van de prestatie) om vooraf schriftelijke toestemming te vragen voor diensten van derde partijen. Vandaar dat wij u willen verzoeken om de huidige tekst te vervangen voor de volgende: Bij het uitvoeren van de Overeenkomst mag Wederpartij gebruik maken van de diensten van derden, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming, maar met voorafgaande schriftelijke kennisgeving aan Opdrachtnemer. Opdrachtgever is gerechtigd om bezwaar te maken tegen een door de Opdrachtnemer ingeschakelde derde partij. Indien een dergelijke situatie zich voordoet, trachten partijen tezamen naar een werkbare oplossing te zoeken.	Zie het antwoord op identieke vraag 674.
676	Onderaanneming & derdeninzet (ARBIT-2022 art. 23)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 23 Onderaanneming	17		Het is niet werkbaar om voor elke onderaannemer/andere derden (waar geen beroep om aan de geschiktheidseisen te voldoen) te moeten wachten op uw toestemming. Bent u bereid dit artikel te laten vervallen, uiteraard met dien verstande dat Opdrachtnemer volledig verantwoordelijk en aansprakelijk is voor door haar ingeschakelde onderaannemers/andere derden? Zo niet, kunt u dan motiveren waarom niet?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 23 inzake onderaanneming, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Binnen de RVICTO-MDA-raamovereenkomst is het noodzakelijk dat Opdrachtgever vooraf inzicht heeft in en controle houdt over de in te schakelen derden. De Raamovereenkomst kent opdrachten met hoge complexiteit en stelt eisen aan kwaliteit, continuïteit en beveiliging. Ongecontroleerde inzet of wisseling van derden kan daarbij risico's opleveren. De vereiste voorafgaande toestemming staat er niet aan in de weg dat Wederpartij derden inschakelt, maar waarborgt dat dit op gecontroleerde en verantwoorde wijze gebeurt. Van Wederpartij mag worden verwacht dat zij tijdig toestemming vraagt, zodat onnodige vertraging in de uitvoering wordt voorkomen. De verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van Wederpartij blijven daarbij onverkort gelden, maar vormen geen vervanging voor de noodzakelijke toetsing vooraf.
677	Ontbinding en opzegging (ARBIT-2022 art. 30)	Bijlage 10 ARBIT 2022	ARBIT 2022, artikel 30			De term 'ontbinden' heeft juridisch tot gevolg dat Opdrachtnemer geleverde diensten moet terugnemen en reeds betaalde facturen moet terugbetalen, wat in de praktijk niet of nauwelijks uitvoerbaar is. Wij stellen daarom voor de volgende toevoeging op te nemen: "Voor zover in de Voorwaarden en de Overeenkomst wordt gesproken over 'ontbinden', geldt dit uitsluitend voor toekomstige verplichtingen en niet voor reeds geaccepteerde of betaalde verplichtingen." Kunt u hiermee instemmen? Indien u hiermee niet kunt instemmen, kunt u toelichten waarom u hiermee niet kunt instemmen?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 30 inzake ontbinding en opzegging, zijn van toepassing en worden niet aangepast. De voorgestelde beperking, inhoudende dat ontbinding uitsluitend zou zien op toekomstige verplichtingen, is niet aan de orde. Ontbinding brengt op grond van artikel 6:271 BW in beginsel wederzijdse ongedaanmakingsverplichtingen met zich mee; de ARBIT-voorwaarden sluiten hierbij aan. Daarbij geldt dat, voor zover ongedaanmaking van prestaties feitelijk niet mogelijk is, het wettelijke systeem reeds voorziet in een waardevergoeding, zodat de gevolgen van ontbinding op evenwichtige wijze worden afgewikkeld. Het uitsluiten van deze werking zou de bescherming van Opdrachtgever bij tekortkomingen beperken en is daarom niet aan de orde. De bestaande ARBIT-bepalingen blijven ongewijzigd.
678	Ontbinding en opzegging (ARBIT-2022 art. 30)	Bijlage 10 ARBIT 2022	ARBIT 2022, artikel 30.3			Fusies en overnames komen regelmatig voor en doen geen afbreuk aan de gebondenheid van partijen aan de overeenkomst. Door de huidige bepaling zou echter bij een fusie, overname of reorganisatie een recht op ontbinding kunnen ontstaan, ook al blijft de verkrijgende partij gebonden aan de overeenkomst. Bent u bereid te bevestigen dat het recht op ontbinding in dergelijke situaties niet op onredelijke gronden zal worden ingeroepen? Indien u hiermee niet akkoord gaat, kunt u toelichten waarom u hiermee niet akkoord gaat?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 30.3 inzake ontbinding bij wijzigingen in zeggenschap, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Artikel 30.3 voorziet in een ontbindingsbevoegdheid bij ingrijpende wijzigingen in zeggenschap. Deze bepaling is noodzakelijk om risico's voor continuïteit, beveiliging en integriteit van de dienstverlening te beheersen. De uitoefening van deze bevoegdheid vindt plaats met inachtneming van de algemene beginselen van redelijkheid en billijkheid. Een aanvullende bepaling is daarom niet nodig.
679	Ondersteuning en onderhoud door opdrachtnemer (ARBIT-2022 art. 13)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 13 Ondersteuning en Onderhoud	13	13	13.3 Inschrijver verzoekt de zinsnede "indien Opdrachtgever dat wenst" te vervangen door "indien Partijen dit schriftelijk overeenkomen". Onderhoudswerkzaamheden dienen per Nadere Overeenkomst te worden vastgesteld, inclusief de reikwijdte, tarieven en overige voorwaarden, en kunnen niet eenzijdig door Opdrachtgever worden opgelegd. Een dergelijke bevoegdheid zou evt. kunnen neerkomen op een eenzijdige uitbreiding van de Overeenkomst zonder contractuele grondslag.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 13.3 inzake onderhoud, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Artikel 13.3 bepaalt dat Wederpartij de Prestatie onderhoudt indien Opdrachtgever dat wenst. Deze bepaling dient te worden gelezen in samenhang met artikel 13.2 ARBIT-2022, waarin is bepaald dat onderhoudswerkzaamheden per Nadere overeenkomst worden vastgelegd, inclusief de aard, omvang, duur en eventuele kosten. De bepaling van artikel 13.3 geeft Opdrachtgever geen bevoegdheid om zonder nadere afspraken eenzijdig aanvullende verplichtingen op te leggen; uitvoering vindt steeds plaats binnen de kaders van de Overeenkomst en de Nadere overeenkomsten. Aanpassing van artikel 13.3 is daarom niet aan de orde.
680	Ontbinding en opzegging (ARBIT-2022 art. 30)	Bijlage 10 ARBIT 2022	ARBIT 2022, artikel 30.6			Gezien de opdracht en het belang van het systeem voor Opdrachtgever stellen wij voor om aan een opzegging een termijn van minimaal 6, bij voorkeur 12 maanden te verbinden. Dit geeft beide partijen duidelijkheid en tijd om een zorgvuldige exit en een soepele overgang naar een nieuwe leverancier te realiseren.	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 30.6 inzake opzegging, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Het opnemen van een minimale opzegtermijn van 6 of 12 maanden is niet aan de orde. De ARBIT-systematiek voorziet bewust in flexibiliteit ten aanzien van de beëindiging van de Overeenkomst, zodat Opdrachtgever – indien de omstandigheden daartoe aanleiding geven – tijdig kan ingrijpen. Het vooraf vastleggen van minimale opzegtermijnen zou deze flexibiliteit beperken en is daarom niet wenselijk. De ARBIT-bepalingen voorzien daarnaast reeds in een evenwichtige financiële afwikkeling bij opzegging. Een aanvullende regeling is daarom niet nodig.
681	Onderhoud door derden (ARBIT-2022 art. 77)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 77 Onderhoud door anderen dan Opdrachtnemer	35		Het verhelpen van gebreken door derden met behoud van rechten van Opdrachtgever heeft vergaande consequenties. Op de (wijze van) herstel door de derde hebben wij immers geen invloed, en wij kunnen daardoor ook niet meer instaan voor de kwaliteit van de programmatuur. Tot slot achten wij het redelijk dat inschakelen van een derde partij slechts plaatsvindt na voorafgaande ingebrekestelling. Wij stellen de volgende aanpassing voor: "... indien Opdrachtnemer, ook na voorafgaande ingebrekestelling stellende een redelijke termijn, in gebreke blijft in de nakoming van zijn verplichtingen uit die Overeenkomst of indien hij daarvoor van Opdrachtnemer toestemming krijgt." Kunt u hiermee instemmen?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 77 inzake onderhoud door derden, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Artikel 77 bepaalt reeds dat Opdrachtgever onderhoud door een derde kan laten uitvoeren indien Wederpartij in gebreke is. Daarmee is het vereiste dat Wederpartij tekortschiet in de nakoming van haar verplichtingen reeds in de bepaling verankerd. Dat Wederpartij geen invloed heeft op de wijze van herstel door derden, is inherent aan situaties waarin zij zelf niet tijdig of deugdelijk herstelt (en dus in gebreke is). Wederpartij blijft verantwoordelijk voor de oorspronkelijke tekortkoming.
682	Ontbinding, opzegging & change of control (ARBIT-2022 art. 30)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 30 Ontbinding en opzegging	20		De term 'ontbinden' heeft juridisch gezien het gevolg dat Opdrachtnemer de geleverde diensten moet terugnemen en dat Opdrachtnemer de door Opdrachtgever betaalde facturen moet terugbetalen. Gelet op de aard van de opdracht is dit slecht uitvoerbaar. Inschrijver vraagt u daarom het volgende toe te voegen: "Voor zover in de Voorwaarden en de Overeenkomst wordt gesproken over 'ontbinden' geldt dat dit enkel geldt voor toekomstige verplichtingen en geen ongedaanmakingsverplichtingen met zich meebrengt.". Kunt u hiermee akkoord gaan? Zo niet, kunt u dan motiveren waarom niet?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 677. De daarin opgenomen motivering is onverkort van toepassing. De voorgestelde beperking van de gevolgen van ontbinding, inhoudende het uitsluiten van ongedaanmakingsverplichtingen, is niet aan de orde.
683	Onderhoud door derden bij tekortschieten (ARBIT-2022 art. 77)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 77 Onderhoud door anderen dan Opdrachtnemer	577		§ 77 ARBIT verleent Opdrachtgever het recht onderhoud dat met Inschrijver is overeengekomen door een derde te laten uitvoeren indien Inschrijver in de nakoming van zijn verplichtingen in gebreke is. Inschrijver verzoekt de Aanbestedende Dienst te bevestigen dat: (a) Opdrachtgever slechts gebruik maakt van § 77 na schriftelijke ingebrekestelling met een redelijke hersteltermijn; (b) de door Inschrijver te vergoeden kosten uitsluitend die zijn welke daadwerkelijk zijn gemaakt en marktconform zijn; (c) de in te schakelen derde partij een geheimhoudingsovereenkomst conform de standaard van Inschrijver heeft ondertekend; en (d) Inschrijver de gelegenheid krijgt het onderhoud te hervatten zodra het verzuim is gezuiverd, waarbij de door de derde aangebrachte wijzigingen door Inschrijver worden beoordeeld alvorens Inschrijver opnieuw verantwoordelijkheid aanvaardt. Is Aanbestedende Dienst bereid § 77 dienovereenkomstig aan te passen?	Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder §77 inzake onderhoud door derden, zijn van toepassing en worden niet aangepast. De bepaling dat Opdrachtgever onderhoud door een derde kan laten uitvoeren wanneer Wederpartij tekortschiet, is een rijksbrede standaardregeling die noodzakelijk is om continuïteit, kwaliteit en tijdig herstel te waarborgen. Een wijziging of beperking van deze bevoegdheid, waaronder (a) het opnemen van aanvullende contractuele vereisten ten aanzien van ingebrekestelling en hersteltermijnen, (b) het contractueel vastleggen van een kostenplafond of marktconformiteitstoets, (c) het verplicht stellen van een geheimhoudingsovereenkomst volgens het format van Wederpartij, of (d) het opnemen van een recht voor Wederpartij om het onderhoud automatisch te hervatten, is niet aan de orde. De ARBIT-systematiek is rijksbreed vastgesteld en voorziet bewust in een regeling die Opdrachtgever in staat stelt snel te handelen wanneer herstel uitblijft. Aanvullende voorwaarden of beperkingen zouden de effectiviteit van deze bepaling verminderen en kunnen leiden tot vertraging, terwijl tijdig herstel van gebreken essentieel is. Dat Wederpartij geen invloed heeft op de wijze van herstel door derden is inherent aan situaties waarin Wederpartij zelf niet tijdig of adequaat herstelt. Dit laat onverlet dat Wederpartij verantwoordelijk blijft voor de oorspronkelijke tekortkoming die het inschakelen van een derde noodzakelijk maakte.

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
684	Ontbinding, opzegging & change of control (ARBIT-2022 art. 30)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 30 Ontbinding en opzegging	20		De passage "sprake is van een ingrijpende wijziging in de zeggenschap over de activiteiten van de onderneming" is strijdig met het concernbeleid van Inschrijver. Bent u bereid deze bepaling te laten vervallen? Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 30.3 inzake ontbinding bij ingrijpende wijzigingen in zeggenschap, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>De bepaling dat Opdrachtgever de Overeenkomst kan ontbinden bij een ingrijpende wijziging in de zeggenschap over de activiteiten van de onderneming is een rijksbrede standaardregeling. Deze bepaling is noodzakelijk om risico's voor continuïteit, beveiliging en integriteit van de dienstverlening te beheersen.</p> <p>Een wijziging in zeggenschap kan gevolgen hebben voor de uitvoering van de Overeenkomst, bijvoorbeeld ten aanzien van betrouwbaarheid, expertise of strategische koers. Opdrachtgever moet in staat zijn om in dergelijke situaties te beoordelen of voortzetting van de Overeenkomst nog verantwoord is.</p>
685	Ontbinding, opzegging & change of control (ARBIT-2022 art. 30)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 30 Ontbinding en opzegging	20		Indien de onrechtmatigheid niet volledig aan Wederpartij zou zijn toe te rekenen zou het niet redelijk zijn dat Wederpartij in het geheel geen vergoeding ontvangt voor door haar verrichte diensten. Inschrijver stellen daarom voor om aan het einde van artikel 30.4 "geen vergoeding toe" te vervangen door "slechts een vergoeding toe die inhouding staat tot de mate van toerekenbaarheid". Kan Opdrachtgever hiermee instemmen?	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 30.4 inzake ontbinding wegens aanbestedingsrechtelijke onrechtmatigheid, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Artikel 30.4 bevat reeds een evenwichtige regeling voor de situatie waarin Opdrachtgever op goede gronden aanneemt dat de rechter de Overeenkomst op grond van afdeling 4.3.1 van de Aanbestedingswet 2012 zal vernietigen. Uitgangspunt is daarbij dat Wederpartij aanspraak heeft op vergoeding van in redelijkheid gemaakte kosten en in redelijkheid voor de toekomst reeds aangegane verplichtingen.</p> <p>Indien Opdrachtgever echter aantoonde dat de onrechtmatigheid (mede) aan Wederpartij toerekenbaar is, komt Wederpartij op grond van artikel 30.4 geen vergoeding toe. Het vervangen van deze regeling door een vergoeding naar rato van de mate van toerekenbaarheid is niet aan de orde.</p> <p>Een dergelijke aanpassing zou leiden tot interpretatieverschillen en juridische onzekerheid over de afwikkeling van een aanbestedingsrechtelijk onrechtmatige overeenkomst. De bestaande ARBIT-bepaling blijft daarom ongewijzigd.</p>
686	Ontbinding, opzegging & change of control (ARBIT-2022 art. 30)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 30 Ontbinding en opzegging	20		Inschrijver is van mening dat deze bepaling onredelijk is indien de overeenkomst voor bepaalde duur is aangegaan. Partijen zijn immers in dat geval van plan voor een bepaalde periode met elkaar in zee te gaan en de aanbidding van Inschrijver is daarop dan ook gebaseerd. Bent u bereid overeenkomsten die voor bepaalde duur zijn aangegaan van het recht van opzegging uit te zonderen? Zou u dit willen bevestigen c.q. willen aanpassen? Indien u dit niet wenst te bevestigen en/of aan te passen, wilt u dat dan motiveren?	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 30.6 inzake opzegging, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>De ARBIT-2022 voorzien bewust in een opzegmogelijkheid, ook bij overeenkomsten voor bepaalde tijd. Dit is noodzakelijk om Opdrachtgever de flexibiliteit te bieden om — indien de omstandigheden daartoe aanleiding geven — de Overeenkomst te beëindigen.</p> <p>Het uitsluiten van het opzegrecht voor overeenkomsten voor bepaalde duur, of het vooraf beperken daarvan door vaste voorwaarden, is daarom niet aan de orde. Dit zou de benodigde flexibiliteit van Opdrachtgever beperken.</p> <p>De ARBIT-bepalingen voorzien daarnaast reeds in een evenwichtige financiële afwikkeling bij opzegging. Een aanvullende regeling is daarom niet nodig.</p>
687	Ontbinding, opzegging & change of control (ARBIT-2022 art. 30)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 30 Ontbinding en opzegging	20	30	30.1. Inschrijver mist een expliciete herstelmogelijkheid. Inschrijver verzoekt toe te voegen dat opzegging (zie eerdere vraag over "ontbinding" bij artikel 14.3.c.) pas mogelijk is nadat de tekortschietende partij schriftelijk in kennis is gesteld van de tekortkoming en een redelijke hersteltermijn is gegend om het gebrek te verhelpen. Dit is standaardpraktijk en bevordert een constructieve samenwerking.	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 30.1 inzake ontbinding, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Het opnemen van een algemene verplichting tot voorafgaande schriftelijke ingebrekestelling met een hersteltermijn is niet aan de orde. De ARBIT-systematiek sluit aan bij het wettelijke kader, waarin ontbinding afhankelijk is van de omstandigheden van het geval.</p> <p>Het vooraf contractueel vastleggen van een verplichte hersteltermijn in alle gevallen zou deze flexibiliteit beperken en is daarom niet wenselijk.</p> <p>De bestaande ARBIT-bepalingen blijven ongewijzigd.</p>
688	Ontbinding, opzegging & change of control (ARBIT-2022 art. 30)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 30 Ontbinding en opzegging	20	30	30.6. Inschrijver verzoekt dit artikel te herformuleren. Indien beëindiging wordt gehandhaafd, verzoekt Inschrijver een verduidelijking dat tussentijdse beëindiging uitsluitend mogelijk is na verloop van een minimale contractduur en met inachtneming van een redelijke opzegtermijn, afhankelijk van de duur en aard van de Overeenkomst (bijvoorbeeld drie (3) tot zes (6) maanden). Voorts verzoekt Inschrijver te bepalen dat Opdrachtnemer in dat geval recht heeft op vergoeding van minstens de redelijk gemaakte kosten van Opdrachtnemer die verband houden met de uitvoering van de Overeenkomst.	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie de antwoorden op vragen 680 en 686.</p> <p>De daarin opgenomen motivering is onverkort van toepassing. De ARBIT-2022 voorzien bewust in flexibiliteit ten aanzien van opzegging, zonder vooraf vastgelegde minimale contractduur of opzegtermijnen.</p> <p>Voor zover wordt verzocht om aanvullende vergoedingen bij tussentijdse beëindiging geldt dat artikel 30.7 tot en met 30.9 reeds voorzien in een evenwichtige financiële afwikkeling. Het opnemen van aanvullende vergoedingsaanspraken is niet aan de orde.</p> <p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 687.</p>
689	Ontbinding, opzegging & change of control (ARBIT-2022 art. 30)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 30 Ontbinding en opzegging	20		Met betrekking tot art. 30.1 ARBIT: kunt u ermee akkoord gaan te verduidelijken dat eerst sprake moet zijn van een "ernstige tekortkoming in de nakoming van een verplichting onder de Overeenkomst" alvorens overgegaan mag worden tot ontbinding/opzegging zonder grond; waarbij voor het vaststellen of de tekortkoming voldoende materieel van aard is mede gelet zal worden op het geheel van de afspraken onder de Overeenkomst? Deze verduidelijking voorkomt dat iedere geringe tekortkoming (bijvoorbeeld een tekortkoming van een voor Opdrachtgever minder bedrijfskritische verplichting) ertoe kan leiden dat Opdrachtnemer bloot wordt gesteld aan rechtsacties (nakoming, schadevergoeding, opzegging wegens tekortkoming).	<p>De ARBIT-2022 sluiten aan bij het wettelijke kader voor ontbinding en bevatten geen aanvullende drempel zoals een vereiste van een "ernstige" tekortkoming. Het opnemen van dergelijke kwalificaties zou leiden tot interpretatieverschillen en juridische onzekerheid over de vraag wanneer ontbinding gerechtvaardigd is.</p> <p>De bestaande regeling biedt voldoende ruimte om rekening te houden met de aard en ernst van de tekortkoming. Een nadere beperking is daarom niet aan de orde.</p>
690	Ontbinding, opzegging & change of control (ARBIT-2022 art. 30)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 30 Ontbinding en opzegging	20		Indien de Opdrachtgever de Overeenkomst op grond van artikel 30.6 ARBIT met onmiddellijke ingang opzegt, wordt de Opdrachtnemer geconfronteerd met aanzienlijke kosten. Kan de Opdrachtgever bevestigen dat de Opdrachtgever de Opdrachtnemer zo spoedig mogelijk zal informeren over een mogelijke voortijdige opzegging van de Opdracht? Kan de Opdrachtgever bevestigen dat de Opdrachtgever slechts in uitzonderlijke omstandigheden gebruik zal maken van het recht tot onmiddellijke opzegging?	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 30.6 inzake opzegging, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Artikel 30.6 voorziet bewust in de mogelijkheid voor Opdrachtgever om de Overeenkomst te beëindigen wanneer de omstandigheden daartoe aanleiding geven. Het vooraf contractueel beperken van deze bevoegdheid, bijvoorbeeld door het stellen van voorwaarden aan het moment van informeren of het gebruik van onmiddellijke opzegging, is niet aan de orde.</p> <p>Opdrachtgever zal deze bevoegdheid vanzelfsprekend met inachtneming van de omstandigheden van het geval en de belangen van beide partijen toepassen. De ARBIT-bepalingen voorzien daarnaast reeds in een evenwichtige financiële afwikkeling bij opzegging.</p>
691	Ontbinding, opzegging & change of control (ARBIT-2022 art. 30)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 30 Ontbinding en opzegging			Art. 30.6 ARBIT-2022 eerste en tweede zin biedt de Opdrachtgever de mogelijkheid om een opdracht met onmiddellijke ingang eenzijdig te beëindigen. Dit is onredelijk en nadelig voor Opdrachtnemer. Graag zouden wij hier een redelijke opzegtermijn afspreken. Daarnaast zouden wij deze opzegmogelijkheid wederkerig willen maken, zodat ook Opdrachtnemer in een dringend geval kan opzeggen. Bent u bereid art. 30.6 ARBIT-2022 eerste en tweede zin te vervangen voor de volgende zinsnede: "De Overeenkomst kan door zowel Opdrachtgever als Wederpartij door middel van een aangetekend schrijven worden opgezegd met inachtneming van een redelijke termijn van ten minste vier weken. Indien Opdrachtgever opzegt vindt in dat geval afrekening plaats op basis van het bepaalde in artikel 30.7 t/m 30.9."	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie de antwoorden op vragen 680, 686 en 688.</p> <p>De ARBIT-2022 voorzien bewust in een opzegmogelijkheid voor Opdrachtgever, zonder vooraf vastgelegde minimale opzegtermijnen en zonder wederkerige opzegbevoegdheid. Deze systematiek is noodzakelijk om Opdrachtgever de benodigde flexibiliteit te bieden om — indien de omstandigheden daartoe aanleiding geven — de Overeenkomst te beëindigen.</p> <p>Het opnemen van een vaste opzegtermijn van ten minste vier weken en het wederkerig maken van de opzegbevoegdheid is daarom niet aan de orde. De ARBIT-bepalingen voorzien daarnaast reeds in een evenwichtige financiële afwikkeling bij opzegging.</p> <p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 677.</p>
692	Ontbinding, opzegging & change of control (ARBIT-2022 art. 30)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 30 Ontbinding en opzegging	20		Kan worden vastgelegd dat ontbinding alleen toekomstig werkt (geen ongedaanmaking)?	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 30.6 inzake opzegging, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Daarin opgenomen motivering is onverkort van toepassing. Het beperken van ontbinding tot uitsluitend toekomstige verplichtingen, zonder ongedaanmakingsverplichtingen, is niet aan de orde.</p>
693	Overdracht rechten & verplichtingen (ARBIT-2022 art. 24)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 24 Overdracht rechten en verplichtingen	18	24	24.1. Inschrijver is als beursgenoteerde onderneming onderhevig is aan mogelijke fusies, overnames en interne herstructureringen. Het vereisen van voorafgaande toestemming van Opdrachtgever voor overdracht van de Overeenkomst in dergelijke gevallen is niet uitvoerbaar. Inschrijver verzoekt derhalve dit artikel te schrappen, dan wel aan te vullen met een uitzondering voor overdrachten in het kader van fusie, overname of interne herstructurering binnen de groep van Wederpartij, waarbij de rechten en verplichtingen van rechtswege overgaan op de rechtsopvolger, mits de continuïteit van de dienstverlening wordt gewaarborgd.	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 24.1 inzake overdracht van rechten en verplichtingen, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>De bepaling dat partijen de uit de Overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen niet zonder voorafgaande toestemming van de andere partij aan een derde overdragen, is een rijksbrede standaardregeling. Een wijziging of beperking van deze bepaling, waaronder (i) het schrappen van de toestemmingsvereiste bij fusies, overnames of interne herstructureringen binnen de groep van Wederpartij, of (ii) het toestaan van overdracht van vorderingen zonder voorafgaande toestemming, is niet aan de orde.</p> <p>De ARBIT-systematiek voorziet in een evenwichtige regeling die noodzakelijk is voor de borging van continuïteit, veiligheid en rechtmatigheid van de dienstverlening. Overdracht kan gevolgen hebben voor de uitvoering, aansprakelijkheid en de contractuele positie van Opdrachtgever. Daarom is voorafgaande toestemming vereist.</p>
694	Overdracht rechten & verplichtingen (ARBIT-2022 art. 24)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 24 Overdracht rechten en verplichtingen	18		Met betrekking tot art. 24.1 ARBIT: is Opdrachtgever akkoord dat de Opdrachtnemer de vorderingen op Opdrachtgever overdraagt aan een factoring company, zonder dat dit afbreuk doet aan de rechten van Opdrachtgever en de verplichtingen van de Opdrachtnemer jegens Opdrachtgever?	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 693.</p> <p>Daarin is toegelicht dat overdracht van vorderingen — waaronder begrepen overdracht aan een factoringmaatschappij — zonder voorafgaande toestemming van Opdrachtgever niet is toegestaan.</p>
695	Overmacht (ARBIT-2022 art. 27)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 27 Overmacht	§ 27.2		Bij resultaatverplichte opdrachten met ketenverantwoordelijkheid (ABRO, PQC) is personeelsbeschikbaarheid een kritische variabele die buiten de directe invloedssfeer van Opdrachtnemer kan liggen. Kan Aanbestedende Dienst bevestigen dat "gebrek aan personeel" en "ziekte van Personeel" als uitdrukkelijk niet-overmachtsituaties conform §27.2 ARBIT-2022, niet automatisch ook een toerekenbare tekortkoming opleveren op basis waarvan beëindiging van de Nadere Overeenkomst gerechtvaardigd is, zonder dat de Opdrachtnemer de gelegenheid krijgt vervanging te organiseren?	<p>Dit kan niet worden bevestigd. Gebrek aan personeel of ziekte van personeel behoort tot de normale bedrijfsrisico's van Opdrachtnemer. Deze omstandigheden staan los van de vraag of sprake is van overmacht en nemen niet weg dat Opdrachtnemer verantwoordelijk blijft voor de nakoming van zijn verplichtingen.</p> <p>Het is aan Opdrachtnemer om de personele inzet zodanig te organiseren dat wijzigingen in beschikbaarheid niet leiden tot tekortkomingen, bijvoorbeeld door tijdig passende vervanging te regelen. Indien dat niet gebeurt, ligt het in de risicosfeer van Opdrachtnemer en is niet zonder meer duidelijk waarom een eventuele tekortkoming niet toerekenbaar zou zijn.</p> <p>Vanuit deze systematiek wordt het verzoek om te bevestigen dat in dergelijke situaties geen sprake kan zijn van een toerekenbare tekortkoming en dat eerst een vervangingsmogelijkheid moet worden geboden, niet gehonoreerd.</p>
696	Overmacht (ARBIT-2022 art. 27)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 27 Overmacht	19	27	27.2. Inschrijver verzoekt het uitsluiten van stakingen als overmacht te schrappen nu dergelijke omstandigheden buiten de invloed van Wederpartij kunnen liggen.	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Stakingen vallen in beginsel binnen de risicosfeer van Wederpartij en zijn daarom in de ARBIT-2022 expliciet uitgesloten van overmacht. Het schrappen van deze uitsluiting is niet aan de orde.</p>
697	Overmacht (ARBIT-2022 art. 27)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 27 Overmacht	19	27	27.3 bepaalt dat Wederpartij bij overmacht toch schade vergoedt tot het bedrag van het door haar genoten voordeel. Dit is hoogst ongebruikelijk. Bij overmacht is geen der partijen schadeplichtig. Inschrijver verzoekt deze bepaling te schrappen.	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 27.3 inzake de gevolgen van overmacht, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Artikel 27.3 bevat geen algemene schadevergoedingsplicht bij overmacht, maar een specifieke regeling die ertoe strekt te voorkomen dat Wederpartij een ongerechtvaardigd voordeel behoudt als gevolg van een overmachtsituatie. Deze regeling is een bewuste en rijksbrede keuze.</p> <p>Het schrappen van deze bepaling is daarom niet aan de orde.</p>

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
698	Publiciteit & referenties (ARBIT-2022 art. 21)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 21 Melding in publicaties en/of reclame-uitingen	17	21	Inschrijver verzoekt dit artikel wederkerig te formulieren.	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 21 inzake publicaties en referenties, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Deze bepaling regelt dat Wederpartij zonder voorafgaande toestemming van Opdrachtgever geen melding maakt van de Prestatie in publicaties of reclame-uitingen en de naam van Opdrachtgever niet als referentie gebruikt. Een wederkerige formulering, waarbij Opdrachtgever dezelfde verplichting jegens Wederpartij zou hebben, is niet aan de orde.</p> <p>De ARBIT-systematiek voorziet bewust in een eenzijdige bepaling, omdat het gebruik van de naam van de overheid in commerciële uitingen specifieke risico's kent en daarom aan strikte voorwaarden is gebonden. Het gebruik van namen van Wederpartijen in commerciële communicatie door Opdrachtgever is niet gebruikelijk. Een wederkerige bepaling heeft daarom geen toegevoegde waarde en past niet binnen de ARBIT-systematiek.</p>
699	Risico- en eigendomsovergang / IE-overdracht (ARBIT-2022 art. 7 en art. 8)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 7 Risico- en eigendomsovergang	10	3	Mbt art. 7.2, 8.1, 8.2: kan worden bevestigd dat overdracht van intellectuele eigendomsrechten eerst plaatsvindt na volledige betaling van de daarvoor verschuldigde vergoedingen? Dit sluit aan bij gangbare praktijk en waarborgt dat Opdrachtnemer niet gehouden is rechten over te dragen zonder dat daar de overeengekomen tegenprestatie tegenover staat.	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 8.1 en 8.2 inzake intellectuele eigendomsrechten, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>De ARBIT-systematiek voorziet erin dat intellectuele eigendomsrechten op prestaties die voor Opdrachtgever zijn ontwikkeld, overgaan op het moment van totstandkoming of aflevering van de Prestatie, en niet pas na volledige betaling. Deze regeling is bedoeld om te waarborgen dat Opdrachtgever vanaf dat moment kan beschikken over de benodigde rechten voor gebruik en continuïteit.</p> <p>Het afhankelijk maken van de overdracht van intellectuele eigendomsrechten van volledige betaling is daarom niet aan de orde.</p>
700	Service levels en verzuim (ARBIT-2022 art. 76)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 76 Nakoming Service levels	35		Het is zeer ongebruikelijk dat bij iedere overschrijding van een bepaald service level direct sprake zou zijn van verzuim. Het bij voorbaat al aanmerken van service levels als fatale termijnen staat naar onze mening niet in verhouding tot de daaruit evt. voortvloeiende gevolgen. Wij stellen voor om in onderling overleg vast te stellen welke gevolgen te koppelen aan het eventueel niet behalen van een service level, en dit op te nemen in de overeenkomst of SLA. Kunt u hiermee instemmen?	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 76 inzake service levels, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>De ARBIT-systematiek bepaalt bewust dat overschrijding van service levels leidt tot verzuim. Service levels zien op essentiële onderdelen van de dienstverlening, zoals beschikbaarheid, responstijden en hersteltermijnen. Het vooraf kwalificeren daarvan als fatale termijnen draagt bij aan een duidelijke en afdwingbare prestatieverplichting.</p> <p>Het voorstel om de gevolgen van het niet behalen van service levels pas in onderling overleg vast te stellen, is niet aan de orde. Dit zou leiden tot onduidelijkheid en vertraging bij de beoordeling en afhandeling van tekortkomingen.</p>
701	Vervanging personeel en veiligheidseisen (ARBIT-2022 art. 22)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 22 Vervanging Personeel van Wederpartij	17		Voor Opdrachtnemer is het niet werkbaar als Personeel slechts met voorafgaande toestemming van Opdrachtgever (en andere klanten) vervangen zou kunnen worden. Nog afgezien van omstandigheden als promotie, ziekte, verlof e.d., kan het voorkomen dat Personeel moet worden gewisseld. Bent u derhalve bereid overeen te komen dat Wederpartij vrij is om Personeel te vervangen? Zo niet, kunt u dan motiveren waarom niet?	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 22 inzake inzet van Personeel, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Artikel 22 ARBIT sluit vervanging niet uit; het vereist slechts voorafgaande toestemming. Dit biedt voldoende ruimte voor situaties zoals ziekte, promotie of vertrek, terwijl het Opdrachtgever beschermt tegen ongewenste wisselingen die risico's opleveren voor de uitvoering van de Overeenkomst.</p> <p>Van Wederpartij mag worden verwacht dat zij in dergelijke gevallen tijdig passende vervanging voorstelt, zodat de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening gewaarborgd blijven. Volledige vrijheid om Personeel zonder toestemming te vervangen is niet aan de orde.</p>
702	Vervanging personeel en veiligheidseisen (ARBIT-2022 art. 22)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 22 Vervanging Personeel van Wederpartij	17	22	22.1. Inschrijver merkt op dat sprake is van een overeenkomst van opdracht en niet van een overeenkomst gericht op de inzet van specifieke personen. Inschrijver verzoekt derhalve te bepalen dat Wederpartij gerechtigd is Personeel te vervangen zonder voorafgaande toestemming van Opdrachtgever, mits het vervangende Personeel ten minste gelijkwaardig is qua deskundigheid, opleiding en ervaring.	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 701.</p> <p>Daarin is toegelicht dat artikel 22 ARBIT-2022 vervanging van Personeel mogelijk maakt, maar voorafgaande toestemming vereist. Volledige vrijheid om Personeel zonder toestemming te vervangen, ook bij gelijkwaardig vervangend Personeel, is niet aan de orde.</p>
703	Samenwerking programmatuur / ketenintegratie (ARBIT-2022 art. 28)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 28 Gebreken in de samenwerking met andere programmatuur of apparatuur	19	28	28.2. Inschrijver stelt volledigheidshalve voor dat dit artikel als volgt wordt gewijzigd: "28.2. Het overleg, bedoeld in artikel 28.1 is gericht op het achterhalen van de oorzaak van het onvoldoende in samenhang functioneren en het zo mogelijk vinden van een oplossing daarvoor. Aan het overleg en uitwerken van een oplossing verbonden redelijke kosten komen voor rekening van Opdrachtgever, tenzij het onvoldoende in samenhang functioneren een toerekenbare contractuele tekortkoming aan de zijde van de Wederpartij blijkt."	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 28.2 inzake samenhang van prestaties, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Artikel 28.2 bepaalt dat de redelijke kosten van overleg en het uitwerken van een oplossing voor rekening van Opdrachtgever komen, tenzij het onvoldoende in samenhang functioneren toerekenbaar is aan Wederpartij. Deze formulering sluit aan bij het uitgangspunt dat kosten worden gedragen door de partij aan wie de oorzaak kan worden toegerekend.</p> <p>De door Inschrijver voorgestelde aanvulling, waarin wordt gesproken van een "toerekenbare contractuele tekortkoming", voegt materieel geen nieuwe elementen toe en kan leiden tot een meer beperkte en minder werkbare toepassing van de bepaling. De huidige formulering is bewust gekozen en biedt voldoende duidelijkheid.</p>
704	Vervanging personeel en veiligheidseisen (ARBIT-2022 art. 22)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 22 Vervanging Personeel van Wederpartij	17	22	22.2 Inschrijver merkt op dat de formulering "om redenen in de persoon gelegen" onvoldoende bepaald is en ruimte laat voor subjectieve interpretatie, hetgeen kan leiden tot onredelijke situaties. Inschrijver verzoekt deze bepaling nader te objectiveren en te beperken tot situaties waarin sprake is van aantoonbare en zwaarwegende gronden, zoals disfunctioneren, het niet voldoen aan de overeengekomen kwalificaties of aantoonbaar wangedrag. Voorts verzoekt Inschrijver te bepalen dat een dergelijk verzoek tot vervanging slechts kan plaatsvinden nadat Wederpartij hiervan schriftelijk in kennis is gesteld en een redelijke termijn is geboden om passende maatregelen te treffen, waaronder vervanging van het betreffende personeel.	<p>Aanpassing van artikel 28.2 is daarom niet aan de orde.</p> <p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 701.</p> <p>Artikel 22.2 ARBIT-2022 biedt Opdrachtgever de mogelijkheid om vervanging te verlangen om redenen in de persoon gelegen. Deze formulering is bewust ruim gehouden en maakt het mogelijk om in uiteenlopende situaties in te grijpen indien dit noodzakelijk is voor de kwaliteit en uitvoering van de Overeenkomst.</p> <p>Het nader objectiveren of beperken van deze bevoegdheid is niet aan de orde.</p>
705	Vervanging personeel en veiligheidseisen (ARBIT-2022 art. 22)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 22 Vervanging Personeel van Wederpartij	§ 22.1-22.3		Een door NBIV/AIVD opgelegde uitsluiting van een medewerker is geen aan Opdrachtnemer toerekenbare omstandigheid. De kostenverdeling bij gedwongen vervanging is niet geregeld. Kan de Aanbestedende Dienst verduidelijken hoe de personeelsvervangings ex §22 ARBIT-2022 (toestemming Opdrachtgever vereist, geen kosten voor Inschrijver tenzij verzoek geen redelijke grondslag had) wordt gehanteerd bij vervanging die noodzakelijk is vanwege ABRO-vereisten (bijv. intrekking VOG/VGB door AIVD/MIVD)?	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 701.</p> <p>Artikel 22 bevat een uitputtende regeling voor de inzet en vervanging van Personeel. Het vooraf vastleggen van een specifieke kostenverdeling of het maken van uitzonderingen voor situaties zoals intrekking van een VOG of VGB is niet aan de orde.</p>
706	Verwerking persoonsgegevens (ARBIT-2022 art. 18)	ARBIT 2022 Artikel 18 en Bijlage 18 model verwerkersovereenkomst ARBIT-2022 en Bijlage 9.3 Model Nadere Overeenkomst Agile				ARBIT 2022 Artikel 18 en Bijlage 18 model verwerkersovereenkomst ARBIT-2022 en Bijlage 9.3 Model Nadere Overeenkomst Agile geeft ons enkel het recht om de persoonsgegevens te verwerken t.a.v. de Prestatie die partijen met elkaar zijn overeengekomen. Voor ons is het echter van belang (o.a. door middel van onze interne compliance processen) dat de informatie ook voor andere interne doeleinden verwerkt mag worden. Vandaar het verzoek of onderstaande verwerkingsdoeleinden aan artikel 18.1 toegevoegd kunnen worden:	<p>Vervanging die noodzakelijk is vanwege wettelijke of veiligheidsgerelateerde vereisten valt binnen de risicosfeer van Wederpartij.</p> <p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 18, Bijlage 18 (model verwerkersovereenkomst) en Bijlage 9.3, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>Deze bepalingen regelen dat Wederpartij persoonsgegevens uitsluitend verwerkt ten behoeve van de overeengekomen Prestatie en in opdracht van Opdrachtgever. Dit sluit aan bij de vereisten van de AVG, waaronder doelbinding en beperking van verwerking tot hetgeen noodzakelijk is voor de uitvoering van de opdracht.</p> <p>De door Inschrijver voorgestelde uitbreiding van de verwerkingsdoeleinden met interne doeleinden, zoals compliance, risicobeheer of administratieve verwerking, valt buiten de door Opdrachtgever bepaalde verwerkingsdoeleinden en is daarom niet aan de orde.</p>
707	Verwerking persoonsgegevens (ARBIT-2022 art. 18)	ARBIT 2022 en Bijlage 18 model verwerkersovereenkomst ARBIT-2022	ARBIT 2022 Artikel 18 en Bijlage 18 model verwerkersovereenkomst ARBIT-2022 en Bijlage 9.3 Model Nadere Overeenkomst			Artikel 18 en Bijlage 18 model verwerkersovereenkomst ARBIT-2022 en Bijlage 9.3 Model Nadere Overeenkomst Agile geeft ons enkel het recht om de persoonsgegevens te verwerken t.a.v. de Prestatie die partijen met elkaar zijn overeengekomen. Voor ons is het echter van belang (o.a. door middel van onze interne compliance processen) dat de informatie ook voor andere interne doeleinden verwerkt mag worden. Vandaar het verzoek of onderstaande verwerkingsdoeleinden aan artikel 18.1 toegevoegd kunnen worden: "of ten behoeve van één van de volgende (interne) verwerkingsdoeleinden: - het voldoen aan toezichtsvereisten en wettelijke verplichtingen waar wij aan onderworpen zijn; - het voorkomen van belangenverstremeling; - risicobeheer en kwaliteitsbeoordelingen; - onze interne financieel-administratieve doeleinden, IT-doeleinden en overige ondersteunende diensten van administratieve aard;	<p>Zie identieke vraag 706.</p>
708	Verwerking persoonsgegevens (ARBIT-2022 art. 18)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 18 Verwerking persoonsgegevens			Voor zover bij het verlenen van onze diensten persoonsgegevens worden verwerkt, beschouwt Opdrachtnemer zich als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG. Dit betekent dat Opdrachtnemer geen verwerkersovereenkomsten sluit met klanten aangezien dat enkel vereist en passend is als Opdrachtnemer optreedt als verwerker. Achtergrond van dit standpunt is dat Opdrachtnemer door klanten wordt ingeschakeld vanwege zijn bijzondere expertise over het betreffende onderwerp en dus zijn diensten verleent als professioneel, onafhankelijk adviseur. Opdrachtnemer bepaalt volledig zelfstandig hoe zij haar werkzaamheden uit zal voeren, welke middelen zij daarbij gebruikt en welke persoonsgegevens daarvoor nodig zijn en stelt ook geheel zelfstandig haar adviezen op. Deze zelfstandigheid is essentieel voor Opdrachtnemer om de kwaliteit van haar dienstverlening te kunnen blijven waarborgen. De verplichting om aanwijzingen van de klant op te volgen t.a.v. welke persoonsgegevens we mogen verwerken en hoe wij dat precies mogen doen, zoals een verwerker dient te doen, doet inherent afbreuk aan de autonomie die Opdrachtnemer nodig heeft om kwalitatief goede diensten te kunnen leveren. Het verwerken van persoonsgegevens is ook niet de kern van onze diensten maar veeleer een noodzakelijke bijkomstigheid om onze diensten te kunnen leveren. Ten slotte; voor zover Opdrachtnemer instructies krijgt van cliënten zien die in principe op de gewenste output van onze dienstverlening en niet op de wijze waarop wij persoonsgegevens moeten verwerken. Gelet op het voorgaande zijn wij van mening dat het sluiten van een verwerkersovereenkomst niet passend is gezien de AVG-rol die wij feitelijk hebben (verantwoordelijke), noch noodzakelijk voor compliance met de AVG. Als verantwoordelijke zal Opdrachtnemer er zelf voor zorgen dat de noodzakelijke verwerkingen van persoonsgegevens voldoen aan de AVG. Opdrachtnemer is wél bereid om afspraken te maken over de verwerking van persoonsgegevens die passen bij een situatie waarin sprake is van twee zelfstandige verwerkingsverantwoordelijken. Een instructierecht kan daarvan in ieder geval geen onderdeel uitmaken. Deelt u onze visie dat, nu Opdrachtnemer als verwerkingsverantwoordelijke geen instructies van Opdrachtgever zal krijgen inzake de verwerking van persoonsgegevens, in het kader van voorliggende opdracht geen verwerkingsovereenkomst zoals bedoeld in art 14.2 ARBIT-2022 tot stand zal komen. Zo nee, waarom niet?	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 18 en Bijlage 18 (model verwerkersovereenkomst), zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>De ARBIT-systematiek gaat uit van de situatie dat Wederpartij bij de uitvoering van de Overeenkomst persoonsgegevens verwerkt ten behoeve van Opdrachtgever. In dat geval treedt Wederpartij op als verwerker en is het sluiten van een verwerkersovereenkomst vereist.</p> <p>De kwalificatie van de rol van partijen onder de AVG wordt bepaald door de feitelijke omstandigheden van de verwerking. Een generieke kwalificatie van Wederpartij als verwerkingsverantwoordelijke is daarom niet passend. Voor zover Wederpartij persoonsgegevens verwerkt in opdracht van en ten behoeve van Opdrachtgever, is sprake van een verwerkersrelatie.</p> <p>Het standpunt dat het verwerken van persoonsgegevens slechts een bijkomstigheid is of dat Wederpartij zelfstandig de middelen en doeleinden bepaalt, leidt niet tot een andere conclusie indien de verwerking plaatsvindt in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst.</p>
709	Verzekeringen (ARBIT-2022 art. 29)	ARBIT 2022	Artikel 29.3			Het overleggen van een bewijs van premiebetaling op verzoek van u is voor ons akkoord. Gezien onze verplichtingen m.b.t. geheimhouding van informatie van onze klanten (mede gelet op de aard van de diensten die wij verlenen) kunnen wij niet akkoord gaan met het verstrekken van de informatie zoals neergelegd in de tweede volzin. Vandaar dat wij u verzoeken om de tweede volzin uit de bepaling te verwijderen. Kunt u daarmee akkoord gaan?	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. De ARBIT-2022, waaronder artikel 29.3 inzake verzekering, zijn van toepassing en worden niet aangepast.</p> <p>De verplichting om, behoudens wettelijke beperkingen, mededeling te doen van eerdere claims onder dezelfde polis is bedoeld om Opdrachtgever in staat te stellen de continuïteit en betrouwbaarheid van de verzekering te beoordelen.</p> <p>Deze verplichting laat de op Wederpartij rustende geheimhoudingsverplichtingen, waaronder artikel 17 ARBIT-2022, onverlet. Informatie die op grond van wettelijke of contractuele geheimhouding niet mag worden gedeeld, hoeft niet te worden verstrekt.</p>
710	Verzekeringen (ARBIT-2022 art. 29)	ARBIT 2022 Artikel 29.3				Het overleggen van een bewijs van premiebetaling op verzoek van u is voor ons akkoord. Gezien onze verplichtingen m.b.t. geheimhouding van informatie van onze klanten (mede gelet op de aard van de diensten die wij verlenen) kunnen wij niet akkoord gaan met het verstrekken van de informatie zoals neergelegd in de tweede volzin. Vandaar dat wij u verzoeken om de tweede volzin uit de bepaling te verwijderen. Kunt u daarmee akkoord gaan?	<p>Zie identieke vraag 709.</p>

Nr.	Stuurkolom	Document	Onderdeel	Pagina	Alinea	Vraag	Antwoord
711	Verzekeringen (ARBIT-2022 art. 29)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 29 Verzekering	§29.3		§ 29.3 verplicht Inschrijver op verzoek bewijs van premiebetaling over te leggen met mededeling van eerdere claims onder dezelfde polis. Inschrijver is een beursgenoteerde onderneming en is op grond van beursregelgeving niet bevoegd buiten het jaarverslag om mededelingen te doen over koersgevoelige informatie, waaronder claims onder verzekeringspolissen. Inschrijver stelt voor te mogen volstaan met: (a) overlegging van een certificaat van de verzekeraar waaruit de aard, omvang en geldigheid van de dekking blijkt conform de eisen van § 29.1 en 29.2 ARBIT; en (b) verwijzing naar de relevante passages in het meest recente gepubliceerde jaarverslag van de onderneming. Is Aanbestedende Dienst bereid § 29.3 dienovereenkomstig aan te passen?	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 709.</p> <p>De ARBIT-2022, waaronder artikel 29.3 inzake verzekering, zijn van toepassing en worden niet aangepast. Artikel 29.3 verplicht Wederpartij om op verzoek bewijs van premiebetaling te overleggen, inclusief mededeling van eerdere claims onder dezelfde polis, voor zover wettelijke verplichtingen daaraan niet in de weg staan.</p> <p>Deze informatie is relevant voor Opdrachtgever om de verzekeringspositie, risico's, continuïteit en verzekeraarbaarheid van Wederpartij te kunnen beoordelen. De bepaling houdt reeds rekening met situaties waarin wettelijke beperkingen, zoals beursregelgeving, de verstrekking van bepaalde informatie beperken. In die gevallen kan Wederpartij volstaan met hetgeen binnen die kaders mogelijk is.</p> <p>Het vervangen van deze verplichting door een beperktere informatieplicht, zoals een verzekeringscertificaat of verwijzing naar het jaarverslag, is daarom niet aan de orde.</p>
712	Verzekeringen (ARBIT-2022 art. 29)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 29 Verzekering	19	29	29.3. Inschrijver verwijst naar haar opmerking bij artikel 10.7 ROK en verzoekt in art. 29.3 de verplichting te schrappen om mededeling te doen van eerdere claims onder dezelfde polis. Dit betreft vertrouwelijke informatie van Wederpartij en haar verzekeraars en is niet relevant voor de beoordeling van de dekking.	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie het antwoord op vraag 711.</p> <p>Daarin is toegelicht dat informatie over eerdere claims onder dezelfde polis relevant is voor Opdrachtgever om de verzekeringspositie, risico's en continuïteit te kunnen beoordelen. De verplichting houdt reeds rekening met situaties waarin wettelijke of contractuele geheimhoudingsverplichtingen de verstrekking van informatie beperken.</p>
713	Verzekeringen (ARBIT-2022 art. 29)	Bijlage 10 ARBIT 2022	Artikel 29 Verzekering	19		Met betrekking tot art. 29.3 ARBIT: de Opdrachtnemer behoort tot een beursgenoteerde onderneming. Op grond van beursregelgeving is het Opdrachtnemer verboden om, buiten het jaarverslag om, mededelingen te doen van koersgevoelige gegevens, zoals het melden van claims onder verzekeringspolissen. Kan de Opdrachtnemer volstaan met het verstrekken van de gegevens zoals vermeld in het gepubliceerde jaarverslag van onze onderneming? Tevens kunnen wij alleen verzekeringscertificaten verstrekken. Is dat akkoord voor de Opdrachtgever?	<p>Het verzoek wordt niet gehonoreerd. Zie de antwoorden op vragen 711 en 712.</p> <p>Daarin is toegelicht dat artikel 29.3 ARBIT-2022 vereist dat, voor zover mogelijk, mededeling wordt gedaan van eerdere claims onder dezelfde polis. Deze verplichting houdt reeds rekening met situaties waarin wettelijke beperkingen, zoals beursregelgeving, de verstrekking van bepaalde informatie beperken.</p> <p>Het uitsluitend verstrekken van gegevens uit het jaarverslag en verzekeringscertificaten is daarom niet zonder meer voldoende.</p>